

NAZWA PODMIOTU	POSTULATY
	WYNAGRODZENIE MEDIATORÓW, KOSZTY MEDIACJI
<i>Kancelaria Mediacyjna Beata Szczepańska</i>	<p>1) Wynagrodzenie mediatorów płatne tymczasowo z budżetu Państwa Wystawianie rachunków „na sąd” przez mediatora pozwoli uniknąć problemów z odzyskiwaniem niezapłaconych przez Strony rachunków.</p> <p>2) Zmiana i stawek wynagrodzenia mediatorów we wszystkich mediacjach sądowych na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z WPS- 3% wps, nie mniej niż 500 zł i nie więcej niż 4000 zł – bez WPS - 1000 zł za całość mediacji – w przypadku firm: + Vat <p>Uzasadnienie Wynagrodzenie mediatorów prowadzących mediacje z postanowień sądów czy prokuratur są zależne od rodzaju sprawy (inne jest wynagrodzenie w sprawach nieletnich, karnych czy cywilnych) i stawki wynagrodzenia są nieadekwatne do kosztów, inflacji, najniższego wynagrodzenia brutto od 1 lipca (wynosi ono 4300 zł, w tym 28,10 zł za godzinę pracy). Obecnie rozporządzenie o wynagrodzeniu mediatorów w sprawach cywilnych nie jest jasne, w mojej ocenie wystarczą dwa punkty: wynagrodzenie z WPS i bez WPS, bez dodatkowych punktów.</p>
<i>Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i>	<p>Zwiększenie stawek dla mediatorów za mediacje sądowe. Mediacje rodzinne i bez określonego wps –1200 zł za całość postępowania mediacyjnego, nie mniej niż 300 zł – zwykle pierwsze czynności są najbardziej pracochłonne (informacja o zasadach mediacji, kontakty ze stronami, pełnomocnikami). Mediacje z wps – za całość postępowania mediacyjnego 3000 zł, nie mniej niż 300 zł (j.w.)</p>
<i>connectionKFG Katarzyna Gilarska</i>	<p>Wynagrodzenie za postępowanie mediacyjne, wynagrodzenie za mediacje powinno zostać uwolnione kwotowo, lub mieć realny wymiar obecnie 150 PLN za pierwsze spotkanie i 100 PLN za drugie kiedy mediacja trwa min 1,5 godziny, a następnie mediator już poza spotkaniem musi przygotować stosowne dok do sądu. Co także stanowi jego czas pracy Stawki znacznie odbiegają od stawek rynkowych.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	Wynagrodzenie mediatora, a jego wkład pracy - Faktyczny czas pracy mediatora, to nie tylko czas ze stronami jaki mediator spędza na spotkaniu 1,5 godzinnym lub dłuższym ale czas jaki mediator spędza także poza spotkaniem, aby przygotować dokumenty czy zapoznać się aktami. W obecnej chwili stawki te odbiegają od realnych stawek na rynku w świadczeniu tego typu usług.
<p><i>Optymyśl – Marta Janina Kuklo; „Conseo” Magda Bellwon; Stowarzyszenie na Rzecz Badań i Praktyki Mediacji - Centrum Mediacyjne Pactum przy Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku</i></p>	<p>Aktualizacja wynagrodzenia mediatora w odniesieniu do prowadzonych przez niego/nią mediacji sądowych w sprawach prowadzonych w oparciu o przepisy k.p.c.</p>
<p><i>Komisja Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów Krajowej Rady Radców Prawnych</i></p>	<p>Nowelizacja rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym oraz ustawy – kodeks postępowania cywilnego w zakresie wynagradzania mediatorów oraz zwrotu ponoszonych wydatków.</p> <p>Uzasadnienie Profesjonalizacja zawodu mediatora. Przystosowanie wynagrodzeń mediatorów do realiów rynkowych.</p>
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Art. 98[1] . § 1. Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się koszty mediacji prowadzonej na skutek skierowania przez sąd, ~~jednak w tym wynagrodzenie i zwrot wydatków mediatora~~ w kwocie nie wyższej niż suma ~~przysługującego mediatorowi wynagrodzenia i wydatków podlegających zwrotowi~~ związanych z prowadzeniem mediacji określonych w przepisach wydanych na podstawie § 4.</p> <p>§ 2. Jeżeli postępowanie cywilne zostało wszczęte w ciągu trzech miesięcy od dnia zakończenia mediacji, która nie została zakończona ugodą albo w ciągu trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o odmowie zatwierdzenia ugody przez sąd, do niezbędnych kosztów procesu zalicza się także koszty mediacji w ~~wysokości nieprzekraczającej czwartej części opłaty~~ kwocie nie wyższej niż określona w przepisach wydanych na podstawie § 4.</p> <p>§ 3. Do określenia kosztów mediacji stosuje się odpowiednio art. 98 § 2 i 3.</p> <p>§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość zaliczenia do kosztów sądowych wynagrodzenia mediatora, ~~w tym stałego mediatora~~, za prowadzenie postępowania mediacyjnego wszczętego na podstawie skierowania sądu i wydatki mediatora, ~~w tym~~</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>stałego mediatora, podlegające zwrotowi, biorąc pod uwagę rodzaj sprawy, i wartość przedmiotu sporu oraz liczbę i czas posiedzeń sprawny przebieg postępowania mediacyjnego, a także przeciętne niezbędne wydatki związane z prowadzeniem mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>§ 1 oraz § 4 – wreszcie jednoznaczny charakter przepisu i delegowanego rozporządzenia.</p> <p>§ 3 – urealnienie motywatora do korzystania z mediacji umownej.</p> <p>§ 4 in fine – podstawa do uwzględnienia nakładu pracy oraz uproszczenia rozliczania kosztów przez ich ryczałtowe ujęcie (dodatkowo – usunięcie zbędnego wobec art. 183[2] § 3[1] rozróżnienia).</p>
	<p>Rozporządzenie na podstawie 98[1] §4 kpc powinno określać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poziom zaliczenia do kosztów sądowych, - kwotę jaką (w odpowiedniej części) sąd przyznaje za strony, które nie uiściły bezpośrednio. <p>Uzasadnienie</p> <p>Niejasność zakresu obowiązywania tego przepisu kpc i rozporządzenia. Jedyne zasadne ograniczenie swobody umowy o przeprowadzenie mediacji może dotyczyć zmniejszenia wpływu do kasy sądu lub zwiększenia jego wydatków (zmniejszenie wpisu, zaliczenie w koszty, zapłata mediatorowi).</p>
	<p>Należności powinny być liczone wg schematu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenie podstawowe jako % wps lub określona kwota, obejmujące 3-4 godziny pracy mediatora (np. 2 posiedzenia wspólne ze stronami lub 2 posiedzenia odrębne i jedno wspólne, jeśli mediator rozpoczyna od odrębnych „wstępnych”); - wynagrodzenie godzinowe za kolejne posiedzenia; - koszty korespondencji/biurowe oraz lokalowe zryczałtowane <p>Podobnie w mediacjach innych, niż cywilne.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Rozporządzenie nie powinno być sztywnym cennikiem, ale powinno być na tyle rynkowe i odpowiadające praktyce, by mogło być jako cennik w dużej części spraw stosowane. Konstrukcja obecnego rozporządzenia jest nie do przyjęcia. Nie koresponduje z faktycznym nakładem pracy i trudnością spraw. Np. w bardzo trudnych sprawach rodzinnych jest limit 450 zł i czterech posiedzeń (dalej mediator powinien pracować bezpłatnie?), a w wypadku np. sprawy bez wps mediowanej pośrednio, mediatorowi nie należą się zupełnie żadne pieniądze. Limitem bardzo skomplikowanej sprawy gospodarczej, w której powód ograniczył wps (zostawiając całą złożoność sytuacji jest) 150zł! Z kolei niewielkie kwoty kosztów (70zł, 30zł) poza faktem, że są nierynkowe, to muszą być, w wypadku rozliczeń z sądem, wykazywane i weryfikowane z niewspółmiernym</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>nakładem pracy. Podobnie absurdalne są ryczałtowe należności w innych rodzajach spraw - np. w karnych i nieletnich jedna kwota, niezależnie od tego, czy mediacja trwała kilka godzin (rzadko krócej) czy kilkanaście.</p> <p>Warto zastanowić się nad określeniem stawek (nie tylko w sprawach cywilnych) jako % najniższego wynagrodzenia za dany rok.</p> <p>Uzasadnienie Nominalne kwoty są „zjadane” przez inflację. Wynagrodzenie za mediacje karne nie było zmieniane 20 lat i jego realna wartość (od początku niewielka) stopniała o ponad połowę. Nowa stawka już w chwili wydania rozporządzenia była realnie niższa, niż stara przed 20 laty. Kwoty za mediacje cywilne są dziś realnie o 1/3 niższe niż w 2016 roku, wobec minimalnego i średniego wynagrodzenia – spadły jeszcze bardziej.</p>
<p><i>PIM SMP</i></p>	<p>Uporządkować kwestie rozliczeń mediacji gwarantujących równe traktowanie, bez przywilejów dla przedstawicieli zawodów prawniczych.</p> <p>Uzasadnienie Istniejące regulacje i dotychczasowe swawolne zmiany norm rozliczeń zburzyły jakkolwiek porządek w relacjach 1/ mediatorów ze stronami, a także 2/ mediatorów z sądami i 3/ stron z sądami. Przy zróżnicowaniu aktywności mediatorów pracujących a) w oparciu o art. 157 ustawy o ustroju sądów powszechnych [usp], b) art. 183 kpc, c) KRM i d) swobody zawierania umów – należy przynajmniej jasno określić obowiązki uprawnienia i reguły rozliczeń, finanse: https://youtu.be/7DVkUY_fsBY https://www.facebook.com/share/v/QfjmAUrywdbnAPbT.</p>
<p><i>Związek Zawodowy Mediatorów Zawodowych</i></p>	<p>UCHYLENIE Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym.</p> <p>Uzasadnienie Naszym zdaniem wskazana regulacja jest niezgodna z Konstytucją, prawem europejskim oraz przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego w zakresie określającym obowiązki mediatora, odbierając mu jednocześnie prawo do godziwego wynagrodzenia. W tym zakresie ZZMZ zamierzałby przez swoich przedstawicieli w ramach dialogu otwartego, dołączyć do powołanych, pracujących, istniejących zespołów, grup roboczych, rad oraz ciał doradczych Ministra Sprawiedliwości oraz jako interesariusz w zakresie wszelkich kwestii związanych z polubownymi metodami rozwiązywania sporów i konfliktów oraz publicznie przedstawić stanowisko tej grupy zawodowej.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Pactus</i></p>	<p>Koszty za mediację powinny odpowiadać wysiłkowi i pracy faktycznie włożonej i każdy mediator, czy ośrodek mediacyjny powinien móc samodzielnie ustalać swoje stawki. Rozporządzenie o kosztach za mediację powinno wskazywać stawki minimalne.</p> <p>Uzasadnienie Zwiększenie prestiżu zawodu mediatora, urealnienie stawek za mediację, wprowadzenie zasad wolnego rynku.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Centrum Mediacji Lewiatan</i></p>	<p>Zmiana rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym.</p> <p>Uzasadnienie Propozycja obejmuje zmianę Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 921). (zwane dalej „Rozporządzeniem”) poprzez nadanie mu nazwy „Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia __ o wynagrodzeniu mediatorów w sprawach cywilnych ponoszonych przez Skarb Państwa/bądź alternatywnie zmianę § 2 tego Rozporządzenia poprzez dodanie do niego po przecinku dalszej części o następującym brzmieniu: „chyba, że strony z mediatorem umówią się inaczej” i w konsekwencji nadanie mu ostatecznego brzmienia: „W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2000 złotych za całość postępowania mediacyjnego, chyba, że strony z mediatorem umówią się inaczej”.</p> <p>Koszt ponoszony przez Skarb Państwa za Strony, które są zwolnione od kosztów sądowych stanowiło wyznacznik omawianego Rozporządzenia w przeszłości. Projektując przepisy legislatorzy w Ocenie Skutków Regulacji wskazują skutki finansowe dla Skarbu Państwa jakie nastąpią po wprowadzeniu nowych uregulowań. Stąd pochodzą te ograniczenia. To zatem jedynie dbałość o stan finansów publicznych była przestanką dla ograniczeń w zakresie wynagrodzeń mediatorskich, a w konsekwencji doprowadziła do wydania Rozporządzenia tej treści. Takie funkcjonowanie tych regulacji ma jednak wpływ na praktykę. Sądy i pełnomocnicy popierają tę stawkę i trudno przekonać sędziów i pełnomocników np. do miarkowania wynagrodzenia lub odejścia od przepisów Rozporządzenia. W związku z powyższym tylko klarowna zmiana przepisów w tej sprawie może doprowadzić do dokonania zmiany wynagrodzenia i w konsekwencji do profesjonalizacji zawodu mediatora.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>Zrewidowanie zasad wynagradzania mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie W obliczu faktu, że zawód mediatora ma się profesjonalizować, konieczna jest dyskusja na temat przejrzystych uregulowań w obszarze wynagrodzeń mediatorów. Dzisiejsze przepisy miejscami nie są jasne, pozostawiają pole do nadużyć, a co ważniejsze - nie nadążają za rzeczywistością rynkową i mediacyjną.</p>
<p><i>Akademickie Centrum Mediacji UMCS (WPiA UMCS)</i></p>	<p>Wprowadzenie ryczałtu za prowadzenie mediacji ze skierowania sądu w sprawach majątkowych, gdzie nie da się ustalić wartości przedmiotu sporu, lub w sprawach niemajątkowych. Sytuacja dotyczyłaby spraw gdzie nie wyznaczono posiedzeń mediacyjnych. W zależności od skomplikowania sprawy ryczałt mógłby być podwyższany od 50 do 100 (%).</p> <p>Uzasadnienie Propozycja powyższej zmiany jest uwarunkowana niespójnością przepisów 183¹¹ zd.2 k.p.c. w brzmieniu „Wyznaczenie posiedzenia mediacyjnego</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>nie jest wymagane, jeżeli strony zgodzą się na przeprowadzenie mediacji <u>bez posiedzenia mediacyjnego</u>” oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym § 2 ust. 2 „W sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, oraz w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi <u>za pierwsze posiedzenie</u> 150 złotych, a za <u>każde kolejne</u> – 100 złotych, łącznie nie więcej niż 450 złotych”. W prowadzeniu mediacji może wystąpić sytuacja gdzie posiedzenia mediacyjne (spotkania) nie będą się odbywać, a mediacja będzie w toku. Zatem nie jest pewny sposób obliczania wynagrodzenia mediatora. Propozycją jest ryczałt i możliwość jego podwyższenia. Wyznaczanie ewentualnego podwyższenia należności byłby zależny od mediatora a obowiązek ewentualnej kontroli mógłby spoczywać na podmiocie kierującym. Takie podejście czyni zadość wymaganemu nakładowi pracy mediacyjnej oraz zakresowi posiadanych kompetencji w rozwiązywaniu spraw spornych. Wzór może stanowić § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym w brzmieniu „W przypadku gdy problem będący przedmiotem opinii jest złożony, stawka może być podwyższona do 50 %, jeżeli biegły posiada dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski.”</p>
<p><i>Fundacja Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego</i></p>	<p>Uregulowanie kwestii dotyczących wynagrodzenia dla mediatorów.</p> <p>Podniesienie stawek wynagrodzenia mediatora wydaje się być warunkiem koniecznym do rozwoju mediacji w Polsce, szczególnie do podniesienia prestiżu zawodu mediatora i jego profesjonalizacji. Regulacja może być dokonana w postaci zmiany Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i nie potrzebuje czasochłonnego procesu legislacyjnego.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Jedną z przyczyn niewystarczającego rozwoju mediacji w Polsce jest brak adekwatnego, rynkowego wynagrodzenia dla mediatorów, które jest regulowane przez akty prawne Ministra Sprawiedliwości. Wprowadzając mediacje w Polsce ustawodawca założył, że mediacja ma być metodą tańszą od postępowania sądowego i uczynił to kosztem wynagrodzenia mediatorów, wychodząc z założenia, że jeśli mediatorzy nie muszą spełniać żadnych wymogów i nie muszą mieć kwalifikacji do wykonywania zawodu, to powinno być to odzwierciedlone w ich wynagrodzeniu. Ze względu na rozwój mediacji w Polsce i konieczność zapewnienia wysokokwalifikowanych mediatorów, konieczne jest podniesienie i/lub uwolnienie stawek dla mediatorów. Wielu wysokokwalifikowanych i doświadczanych mediatorów, odchodzi z zawodu z tego powodu, że obecne wynagrodzenia nie są współmierne do ich nakładu pracy. Niskie stawki nie motywują mediatorów do podnoszenia swoich kwalifikacji, a także mogą budzić brak zaufania do mediatora. Wynagrodzenie mediatorów w okresie 20 lat funkcjonowania mediacji cywilnej, blisko 30 latach w sprawach karnych, a także prawie 25 latach w sprawach nieletnich sprawców czynu karalnego zmieniło się minimalnie. Ostatnia zauważalna zmiana w sprawach cywilnych miała miejsce w 2016 r., zaś w sprawach karnych w 2023 r. Choć w sprawach karnych wynagrodzenie podniosło się o 100%, to wciąż nie odpowiada ono warunkom rynkowym. Dzieje się tak w kontekście aktualnej sytuacji gospodarczej, zwłaszcza wzrostu kosztów działalności gospodarczej, którą duża część z mediatorów prowadzi. Nie bez znaczenia pozostają też inne aspekty warunków ekonomicznych. Należy zwrócić uwagę na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualne stawki wynagrodzenia mediatorów nie przystają do warunków rynkowych,

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>- zmniejszyła się siła nabywczą pieniądza, - znacznie wzrosło średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej. Płaca minimalna w Polsce od 2008 r. wzrosła blisko 4-krotnie. Jeszcze w 2008 roku wynosiła ona 1126 zł brutto. Od 1 lipca br. jest to 4300 zł brutto. Zgodnie z danymi GUS średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7155,48 zł. Oznacza to, że na przestrzeni ostatnich 10 lat wzrosło o blisko 100% - w 2013 r. wynosiło 3650,06 zł. zaś w 2002 r. - 2201,47 zł. Od 1997 r. przeciętne wynagrodzenie (wynoszące 1061,93 zł) wzrosło do dnia dzisiejszego blisko 7-krotnie. Nie można zapominać także o pojęciu siły nabywczej pieniądza. Od 2020 r. inflacja skumulowana wyniosła 96,13% co nie pozostaje obojętne na stawki wynagrodzenia mediatorów, które w sprawach cywilnych pozostają niezmiennie od 2016 r. Brak realnych zmian na gruncie wynagrodzenia mediatorów jest silnie powiązany z brakiem zawodowego samorządu mediatorów, który dbałby o interesy swojej grupy zawodowej.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i></p>	<p>Uwolnienie stawek w mediacji sądowej (zmiana rozporządzenia MS dot. mediacji w sprawach cywilnych, karnych i in.).</p> <p>Uzasadnienie Obecne stawki nie były waloryzowane ani zmieniane (od 2016 roku w sprawach cywilnych, a po 20 latach zmieniono w 2023 roku w sprawach karnych) – konieczność urealnienia opłaty za przeprowadzenie mediacji (np. w trudnych i wymagających czasowego zaangażowania sprawach rozwodowych, gdzie w.p.s. nie można ustalić, maksymalna stawka wynosi 450 zł + VAT). Pozostałe uwagi zawarte są w załączniku.</p>
	<p>Koszty mediacji – konieczność urealnienia.</p> <p>Uzasadnienie Koszty mediacji nie były zmieniane od 2016 roku. Pozostałe uwagi zawarte jak wyżej.</p>
	<p>Wprowadzenie zasady w zakresie zaliczki na koszty związane w udziałem np. biegłych.</p> <p>Uzasadnienie Wprowadzenie obowiązku uiszczenia zaliczki na poczet kosztów związanych z udziałem w mediacji innych osób niż strony (np. tłumacza języka migowego, biegłego rzeczoznawcy), dałoby podstawę do ubiegania się o ich zwrot w razie uchylania się przez stronę/y po zakończeniu mediacji.</p>
	<p>Uszczegółowienie przepisów dot. zwrotu kosztów w przypadku zawarcia ugody w postępowaniu międzyinstancyjnym – doprecyzowanie art. 79 ust. 1 pkt 3 ppkt c i d u.k.s.s.c.</p> <p>Uzasadnienie W praktyce istnieją wątpliwości co do tego, czy w razie zawarcia ugody po zakończeniu postępowania w pierwszej instancji, ale w trakcie oczekiwania</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>na rozpatrzenie apelacji wniesionej przez jedną bądź obie strony, zastosowanie znajdują przepisy o zwrocie połowy uiszczonych odpłaty od pisma wszczynającego postępowanie w pierwszej instancji.</p> <p>Wynagrodzenie (1/2), jeśli mimo braku sprzeciwu w terminie 7 dniu strony nie przystąpiły do mediacji – obecnie 70 zł – propozycja min. 150 zł – zmiana § 4 Rozporządzenia MS z 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2016, poz. 921).</p> <p>Uzasadnienie Proponowana zmiana wynika z jednej strony z konieczności urealnienia stawek za prowadzenie mediacji w sprawach cywilnych, z drugiej strony ma związek z w/w pkt 15) i 13). Brak informacji o niewyrażeniu zgody na mediację przez stronę, o czym ma w świetle art. 183[8] § 2 k.p.c. obowiązek poinformować w terminie tygodniowym, w praktyce powoduje podjęcie czynności przez mediatora, za które może otrzymać zwrot poniesionych w wydatków w kwocie nieprzewyższającej 70 zł. Dostęp mediatora do Portalu Informacyjnego Sądu – o czym była mowa w pkt 10), byłoby dobrym rozwiązaniem.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i></p>	<p>Odnosnie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokrycie przez Skarb Państwa w części wynagrodzenia mediatora oraz profesjonalnego pełnomocnika działającego za lub obok strony w postępowaniu mediacyjnym w przypadku pozytywnie zakończonej mediacji.
<p><i>Mariola Kontykiewicz- Biel</i></p>	<p>Podwyższenie stawek za mediację w sprawach o prawa niemajątkowe (pierwsze i kolejne posiedzenia, wynajem pomieszczenia).</p> <p>Uzasadnienie Stawki z czerwca 2016 r. nie nadążają za inflacją (do 2023 r. inflacja ponad 40%).</p> <p>Podwyższenie stawki za mediację nieletnich.</p> <p>Uzasadnienie Stawka nie pokrywa ani wynagrodzenia mediatora za posiedzenia ani wynajmu pomieszczenia. Praca mediatora przy nieprzystąpieniu stron do mediacji dla nieletnich jest darmowa.</p> <p>Zmiana zapisów dotyczących „wynagrodzenia” mediatora w przypadku nieprzystąpienia stron do mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Zwrot jedynie poniesionych wydatków udokumentowanych jest niewystarczający, ponieważ mediator musi wykonać szereg prac, za które nie jest wynagradzany np. odbiór przesyłki na pocztę (czas poświęcony na dojazd i odbiór), kontakt ze stronami (czas poświęcony na przygotowanie</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>zaproszenia na mediację oraz informacji na temat zasad, reguł mediacji oraz jej kosztów), wysłanie informacji do stron (czas poświęcony na dojazd i wysyłkę na pocztę), czas poświęcony na przygotowanie protokołu z mediacji i faktury oraz dostarczenie ich do sądu (osobiście lub pocztą).</p> <p>Wprowadzenie jednej stawki za mediację w każdej sprawie (cywilnej, nieletnich, karnej).</p> <p>Uzasadnienie Praca mediatora w każdej sprawie jest taka sama.</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie</i></p>	<p>WZROST WYNAGRODZENIA MEDIATORÓW – min. coroczna waloryzacja stawek wynagrodzenia mediatorów o wskaźnik inflacji.</p> <p>Uzasadnienie Zapewnienie godziwych i adekwatnych warunków wynagradzania mediatorów, dostosowanych do warunków rynkowych, co będzie miało wpływ na profesjonalizację tego zawodu.</p>
<p><i>Akademickie Centrum Mediacji i Arbitrażu (Uniwersytet Gdański)</i></p>	<p>Wzrost wynagrodzeń dla mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Obecne stawki nie uwzględniają zmian gospodarczych i potrzeb mediatorów, którzy w niektórych ośrodkach pracują parami nad jednym postępowaniem. Zmiana doprowadziłaby do profesjonalizacji zawodu i zwiększenia jego prestiżu.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej</i></p>	<p>Zmiana rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 20.06.2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2016.921) w zakresie § 2 ust. 1, 2 i 3.</p> <p>Uzasadnienie Uwzględniając datę wydania rozporządzenia i zachodzące od tego czasu wszelkie zmiany wynikające choćby z inflacji, wzrostu średnich wynagrodzeń oraz ogólnie zamożności społeczeństwa – wskazane w przepisach stawki muszą ulec zwiększeniu.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Podniesienie wynagrodzenia pełnomocnika czy to pełnomocnika z urzędu o 50% przy zawarciu ugody mediacyjnej.</p> <p>Uzasadnienie Zachęta finansowa skierowana do pełnomocników z urzędu jako bonus przy zawarciu ugody mediacyjnej jest warta rozważenia. Jednym z czynników do zachęty i motywacji kończenia spraw w mediacji są pełnomocnicy, którzy ustalają strategię procesową lub mają wpływ na klienta przy doradzaniu drogi rozwiązania sporu. Zatem zachęta finansowa skierowana do pełnomocników może spowodować, że zaczną chętniej namawiać klientów do mediacji na wstępnych etapach sporu.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Zmiana § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym - „W razie nieprzystąpienia stron do mediacji, mediatorowi przysługuje zwrot zryczałtowanych wydatków w wysokości nieprzekraczającej 70 złotych.”</p> <p>Uzasadnienie Zryczałtowane wydatki za odmowę mediacji a nie wydatki nie więcej niż 70 zł wskazują na to, że mediator, aby otrzymać tę limitowaną kwotę bez uwzględniania podatku VAT, musi przedstawić do sądu paragony, fv i inne dowody na to, że w tej konkretnej sprawie pracował i poniósł wydatki. Rozporządzenie ani ustawy nie przewidują natomiast czasu mediatora jaki poświęca on na przygotowanie sprawy, kontakt ze stronami i udzielenie informacji sądowi o stanie mediacji. Zatem należy w takich sytuacjach, tzn. wykonania pracy przez mediatora oraz wydatków w sytuacji odmowy zgody na mediację przez strony, przyznawać ryczałt za wykonane działania.</p> <p>Zmiana stawki za przeprowadzenie mediacji z 240 zł netto za całość na 240 zł netto za jedno spotkanie w mediacji karnej oraz wskazanie jednoznaczne przypadku wieloosobowych spraw, iż mediacji jest tyle ile jest potencjalnych stron.</p> <p>Uzasadnienie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.06.2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym wskazuje na stawkę wynagrodzenia 240 zł netto, co przy wieloosobowych lub wieloczynowych przestępstwach jest kwotą nieadekwatną do czasu jaki należy poświęcić na efektywne przeprowadzenie mediacji. Konieczna jest zmiana wysokości stawki bądź uznanie, że jest to kwota za jedno spotkanie lub za jedną godzinę. Również w przypadku konieczności zapoznania się mediatora z aktami sprawy niezbędne jest uwzględnienie czasu i wynagrodzenia za tą czynność wg stawki ryczałtowej – np. zależnej od ilości tomów akt lub godzinowej.</p>
<p><i>SENSU LARGO Kancelaria Prawna Mediacyjna i Biegłych Sp. z o.o.</i></p>	<p>Wprowadzenie w drodze rozporządzenia minimalnego wynagrodzenia dla mediatorów za prowadzenie spotkań informacyjnych na terenie sądu, pełnienie dyżuru w sądzie.</p> <p>Uzasadnienie Mediatorzy pełnią kilkugodzinne dyżury na terenie sądu w tzw. „pokojach mediacji”. Prowadzą spotkania informacyjne zarówno dla stron, jak i studentów odbywających praktyki. Za wskazaną pracę nie otrzymują żadnego wynagrodzenia. Dodać przy tym należy, że często mediator w swojej charytatywnej pracy ponosi koszty dodatkowe, m.in. koszty dojazdu do sądu, koszty opłat parkingowych.</p> <p>Waloryzacja wynagrodzeń mediatorów za mediacje przeprowadzone ze zlecenia sądu.</p> <p>Uzasadnienie Stawki opłat za działalność mediatorów kształtują się na niezmiernie niskim poziomie. Z tej przyczyny profesjonaliści coraz częściej odchodzą od</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>zawodu. W wielu przypadkach mediator musi podjąć inną, odrębną pracę, by móc się utrzymać. Mediatorów nie stać na stworzenie własnej infrastruktury przyjaznej mediacji, tj. opłacenie biur, wynajęcie sal, itp.</p>
<p>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie</p>	<p>Zmiana rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Propozycja obejmuje zmianę Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 921). (zwane dalej „Rozporządzeniem”) poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmian jego określenia na: „Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia __ o wynagrodzeniu mediatorów w sprawach cywilnych ponoszonych przez Skarb Państwa; lub • alternatywnie, zmianę treści § 2 Rozporządzenia poprzez dodanie w nim po przecinku dalszej części o następującym brzmieniu: „<i>chyba, że strony inaczej umówią się z mediatorem</i>”, a tym samym nadanie § 2 następującego brzmienia: „<i>W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2.000 złotych za całość postępowania mediacyjnego, chyba że strony inaczej umówią się z mediatorem</i>”. <p>Należy przypomnieć, iż bezpośrednim powodem dla przyjęcia zapisów Rozporządzenia w ich obecnych kształcie była kwestia kosztów ponoszonych przez Skarb Państwa za strony zwolnione od kosztów sądowych. W „<i>Ocenie skutków regulacji</i>” ówcześni legislatorzy sami wskazywali na możliwe skutki finansowe dla Skarbu Państwa jakie nastąpią po wprowadzeniu nowych uregulowań. To zatem jedynie obawa o stan finansów publicznych była przesłanką dla wprowadzenia ograniczeń w zakresie wynagrodzeń mediatorskich. Względy te nie są już jednak aktualne w obecnym stanie prawnym, ponieważ w wyniku kolejnych zmian legislacyjnych mediatorzy już od lat nie rozliczają się ze stronami poprzez sąd. Warto przy tym zauważyć, iż funkcjonowanie uregulowań Rozporządzenia czy też raczej sposób ich interpretacji wywarły istotny wpływ na praktykę i na relacje mediatorów ze uczestnikami mediacji oraz ich pełnomocnikami. Mianowicie, uczestnicy/pełnomocnicy często obstają za tym, by stawki wynagrodzenia zawarte w rozporządzeniu były utrzymywane i to niezależnie od faktycznego stanu rzeczy; tj. nakładu pracy mediatora; podmiotowego czy przedmiotowego rozszerzenia zakresu mediacji; czasokresu prowadzonego postępowania; ilości i czasu trwania odbytych posiedzeń mediacyjnych; charakteru i stopnia skomplikowania sprawy czy też ilości osób zaangażowanych w mediację. Można więc zauważyć, iż przepisy Rozporządzenia wykreowały swego rodzaju rynkowy punkt odniesienia dla wynagrodzeń mediatorskich. Jednakowoż zaistniały stan rzeczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po pierwsze, w żaden sposób nie chroni jednej ze stron czyli mediatorów, co z kolei często prowadzi do naruszenia ich uzasadnionych interesów;

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<ul style="list-style-type: none"> po drugie, budzi też spore wątpliwości co do jego zgodności z porządkiem prawnym RP. Niespotykane są bowiem tego rodzaju rozwiązania, które kogokolwiek zobowiązują do świadczenia pracy/usług po sztywnych stawkach, nieodzwierciedlających charakteru czy nakładu pracy; realiów ekonomicznych czy choćby regulacji dot. płacy minimalnej. <p>Opisywana sytuacja ma również destrukcyjny wpływ na ogólny stan polskiej mediacji; tj. na możliwości rozwojowe tej instytucji; możliwość tworzenia wyspecjalizowanych firm/zespołów mediacyjnych; możliwość podnoszenia przez mediatorów ich kwalifikacji, a zatem szerzej rzecz ujmując, skutecznie blokuje to proces profesjonalizacji rynku usług mediacyjnych w Polsce. Zaniżenie i nieadekwatność stawek wynagrodzenia mediatorskiego siłą rzeczy nie kreują mechanizmów przyciągających do zawodu najlepszych kandydatów; zaś już aktywnym mediatorom nie pozwalają na pełne zaangażowania się w prace mediacyjną (mediacja z reguły stanowi dla mediatorów zajęcie uboczne i niestanowiące głównego źródła ich utrzymania); wreszcie bywa powodem niepodjęcia przez mediatorów kierowanych do nich mediacji.</p>
<p><i>Stowarzyszenie #wartomediować</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ponawiamy petycję Stowarzyszenia #wartomediować z dnia 14.11.2022 r. dot. podniesienia wynagrodzenia mediatorów w sprawach cywilnych. 2) Postulujemy coroczną waloryzację stawek wynagrodzenia mediatorów o wskaźnik inflacji. <p>Uzasadnienie Umożliwienie wykonywania zawodu mediatora w sposób godziwy i adekwatny do realiów rynkowych i wzrostu cen. Profesjonalizacja zawodu mediatora.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej oraz Centrum Mediacji przy Wielkopolskiej Izbie Adwokackiej w Poznaniu</i></p>	<p>Przepisy finansowe podniesienie wynagrodzenie mediatora.</p> <p>Uzasadnienie Aktualne wynagrodzenie w sprawach o wysokim wps oraz w sprawach karnych, rodzinnych oraz administracyjnych jest głęboko niesatysfakcjonujące, a w przypadku spraw karnych wręcz blokujące rozwój mediacji.</p> <p>Przepisy finansowe usunięcie niejasnych przepisów w zakresie wynagrodzenie mediatora.</p> <p>Uzasadnienie Niezbędne jest doprecyzowanie przepisów, czy w przypadkach skierowania spraw do mediacji przez sąd – górną granicą wynagrodzenia mediatora są stawki z właściwego rozporządzenia, czy też mediator może w sprawach ze skierowania sądu – umówić się na stawki wolnorynkowe za usługi mediacyjne; sytuacja wymaga jednoznacznego ukształtowania, gdyż obecnie w różnych sądach jest różna praktyka.</p> <p>Przepisy finansowe usunięcie luki prawnej wynagrodzenie mediatora.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p>Uzasadnienie</p> <p>Kwestia wynagrodzenia mediatora nie jest uregulowana w przypadku tzw. łączenia mediacji ze skierowania z innymi sprawami (objętymi innymi postępowaniami sądowymi), albo nawet nie objętymi postępowaniami sądowymi; w takich wypadkach wynagrodzenie mediatora powinno być sumą wynagrodzeń za sprawy podlegające łączeniu. W szczególności sytuacja nie jest jednoznaczna, gdy łączona jest sprawa sądowa z inną pozasądową; postulat dotyczy możliwości wprowadzenia stawek rynkowych.</p>
<p>Przepisy finansowe usunięcie luki prawnej zwrot wpisów od wszystkich pism procesowych.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Brakuje przepisu, który reguluje zwrot opłaty od apelacji ewentualnie innych pism wszczynających sprawę „w instancjach”; aktualny przepis odnosi się do zwrotu opłaty od pozwu. W przypadku mediacji na etapie postępowania międzyinstancyjnego lub w II instancji istnieje różna praktyka co do zwrotu opłaty od apelacji; nie ma także uregulowania, co w sytuacji pokrycia opłaty od apelacji, gdy złożyły ją obie strony.</p>
<p>Przepisy finansowe zasadne jest wprowadzenie przepisu umożliwiającego pokrycie z zaliczek kosztów związanych z mediacją w postaci zaliczek np. w przypadku konieczności udziału w mediacji biegłego tłumacza lub tłumacza języka migowego lub pokrycia wydatków na dojazdy poza siedziba mediatora.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W mediacji niekiedy zachodzi konieczność korzystania z tłumaczy przysięgłych lub tłumaczy języka migowego, brakuje uregulowania możliwości pokrycia takich wydatków z zaliczek wskazanych przez sąd; brakuje także przepisu dotyczącego pobrania zaliczek na pokrycie wydatków mediatora w mediacji np. za dojazdy na posiedzenia mediacyjne odbywające się w aresztach (także w sprawach cywilnych) lub w miejscu innym niż siedziba mediatora.</p>
<p>Przepisy finansowe konieczność znowelizowania przepisu dotyczącego terminu złożenia wniosku o pokrycie wynagrodzenia mediatora przez sąd, w przypadku, gdy strona nie uiści wynagrodzenia mediatora.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Strony nie zawsze spotykają się stacjonarnie, a tym samym termin uiszczenia wynagrodzenia nie musi być zbieżny z terminem ostatniego posiedzenia w mediacji i sporządzenia protokołu; co więcej strony niekiedy deklarują zapłatę w terminie 7 dni, co nie następuje. Aktualny przepis określający termin 3 dni jest trudny do utrzymania, a rygor nadmierny i nieproporcjonalny do celu.</p>
<p>Przepisy finansowe wynagrodzenie mediatora w sytuacji, gdy strony nie sprzeciwiły się mediacji w terminie 7 dni przy skierowaniu na posiedzeniu niejawnym, ale ostatecznie do niej nie przystąpiły lub zrezygnowały bez podania przyczyny przed pierwszym spotkaniem.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Postulat dotyczy obowiązku pokrycia wynagrodzenia w wysokości nie niższej niż 50% stawki z rozporządzenia przez stronę, która nie przystąpiła lub przez obie strony solidarnie.</p> <p>Przepisy finansowe termin rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu mediatora przez sąd powinien być wskazany na 7 dni od dnia złożenia wniosku.</p> <p>Uzasadnienie Przyznanie wynagrodzenie mediatorowi przez sąd powinno następować niezwłocznie po złożeniu wniosku, a nie dopiero w rozstrzygnięciu kończącym sprawę; analogiczna regulacja dotyczy biegłych sądowych.</p> <p>Przepisy finansowe niezbędne jest uzupełnienie luki prawnej w zakresie przepisów dotyczących rozliczenia kosztów w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli do ugody doszło po wszczęciu egzekucji ; postulat dotyczy zwrotu 80% kosztów egzekucji.</p> <p>Uzasadnienie Mediacja bywa prowadzona w postępowaniu egzekucyjnym, brakuje uregulowania sytuacji zmniejszenia kosztów egzekucji w związku z zawartą ugodą przed mediatorem.</p> <p>Organizacja mediacji: wprowadzenie środków dyscyplinujących i wpływających na sprawność mediacji np. ograniczenie zwrotu wpisu sądowego do 50% jeżeli mediacja trwa dłużej niż 3 miesiące oraz ustalenie podniesienia wynagrodzenia mediatora poprzez „urynkowienie” wynagrodzenia za prowadzenie mediacji powyżej 3 miesięcy.</p> <p>Uzasadnienie Jeżeli mediacja nie zostanie zakończona w terminie wyznaczonym przez sąd a strony nie wniosowały o jej przedłużenie, ale równocześnie „przeciągają” mediację zasłaniając się pozornymi argumentami lub ładem korporacyjnym wówczas powinien być stosowany środek dyscyplinujący w postaci ograniczenia zwrotu opłat oraz urynkowienia wynagrodzenia mediatora; strony mogłyby uniknąć tej „sankcji” gdyby mediowały sprawnie lub w odpowiednim terminie składały wnioski o przedłużenie mediacji.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Dolnośląska Izba Mediatorów (Wrocław)</i></p>	<p>Zapewnienie wynagrodzenia dla mediatorów za pełnienie dyżurów w sądach i za przeprowadzone spotkania informacyjne.</p> <p>Uzasadnienie Mediatorzy tego typu działania wykonują w ramach obowiązków zawodowych bez wynagrodzenia, gdyż nie zostało to dotąd uregulowane, w związku z powyższym powinno zostać ustalone wynagrodzenie za wykonaną pracę.</p> <p>Waloryzacja stawek wynagrodzenia mediatorów za mediacje ze zlecenia Sądów.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Dostosowanie / waloryzacja stawek do poziomu umożliwiającego profesjonalizację zawodu mediatora.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Łodzi</i></p>	<p>Podniesienie górnej granicy wynagrodzenia mediatora do 5.000 zł, lub 1 % wps.</p> <p>Uzasadnienie Obecne stawki nie spełniają swojego celu, jakim jest dążenie do profesjonalizacji zawodu mediatora. Koszt przeciętnego szkolenia podnoszącego kwalifikacje wynosi już obecnie około 5.000 złotych.</p> <p>Art. 98[1] § 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość zaliczenia do kosztów sądowych wynagrodzenia mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wszczętego na podstawie skierowania sądu i wydatki mediatora, podlegające zwrotowi, biorąc pod uwagę rodzaj sprawy, wartość przedmiotu sporu oraz liczbę i czas posiedzeń a także przeciętne niezbędne wydatki związane z prowadzeniem mediacji.</p>
	<p>Uzasadnienie Rozwój KRM eliminuje konieczność rozróżnienia na mediatorów i stałych mediatorów w kontekście wydatków stron. Mediator sprzyja sprawności postępowania, a zatem nie ma potrzeby podkreślania sprawności mediatora w toku mediacji, ważniejsze jest to, aby mimo długiej mediacji rozwiązać konflikt całościowo, doświadczenia pokazują, że są nawet dwuletnie mediacje, a trwające około 5 miesięcy to standard. Długość mediacji nie powinna być zatem odwrotnie proporcjonalna do wysokości wynagrodzenia, skoro jej czas zależy od stopnia konfliktu nie zaś od mediatora i organizacji warsztatu mediacyjnego.</p>
	<p>W razie zawarcia ugody przed mediatorem Skarb Państwa zwraca stronie połowę kosztów mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Częstym powodem sprzeciwu wobec skierowania do mediacji jest konieczność pokrycia jej kosztów.</p>
	<p>Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym</p> <p>§ 2. 1. <i>W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 200 złotych i nie więcej niż 2000 5000 złotych za całość postępowania mediacyjnego od każdej ze stron.</i> 2. <i>W sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, oraz w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi ~~za pierwsze posiedzenie 150 złotych, a za każde kolejne 100 złotych, łącznie nie więcej niż 450 złotych~~ 200 zł za każde posiedzenie od każdej ze stron.</i></p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka, Cezary Rogula,</i></p>	

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p>Grzegorz Frączek, Jerzy Gryś, Katarzyna Bugaj- Kotterba, Anna Janicka, Michał Lenczewski, Martyna Maciejewska- Przyłucka, dr Jakub Szczepkowski</p>	<p>3. W przypadku mediacji w sprawach o prawa majątkowe i niemajątkowe, ust. 1 i ust. 2 stosuje się łącznie.</p> <p>§ 3. Zwrotowi podlegają ~~udokumentowane i niezbędne~~ wydatki mediatora poniesione w związku z przeprowadzeniem mediacji na pokrycie kosztów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przejazdów - w wysokości i na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej; 2) ~~wynajmu~~ pomieszczenia niezbędnego do przeprowadzenia posiedzenia mediacyjnego, w wysokości nieprzekraczającej ~~70~~ 100 złotych za jedno posiedzenie; 3) korespondencji w ~~zryczałtowanej~~ wysokości ~~30~~ 40 złotych. <p>§ 4. W razie nieprzystąpienia stron do mediacji, mediatorowi ~~przysługuje zwrot poniesionych wydatków w wysokości nieprzekraczającej 70 złotych.~~, który podjął czynności związane z ustaleniem czy strony przystępują do mediacji lub podjął się organizacji pierwszego posiedzenia mediacyjnego przysługuje wynagrodzenie w wysokości 70 zł.</p> <p>§ 5. Wynagrodzenie mediatora, będącego podatnikiem zobowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług, określone w § 2 i § 4, oraz wydatki mediatora, o których mowa w § 3, podwyższa się o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Obecna wysokość wynagrodzenia mediatora jest zasadniczą przeszkodą w profesjonalizacji zawodu mediatora i była ustalana blisko 10 lat temu. W projekcie Ministra Pracy i Polityki Społecznej ustawy o sporach zbiorowych z 16 lutego 2023 roku wynagrodzenie mediatora było wskazywane na poziomie 8% średniego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego przez GUS na IV kwartał roku poprzedzającego mediację za każdy dzień prowadzenia postępowania mediacyjnego. W przypadku mediacji prowadzonej przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP opłata za postępowanie mediacyjne wynosi 5.000 zł, i 1.000 zł za czwarte i każde kolejne posiedzenie mediacyjne. Pokazuje to dysproporcję w uregulowaniu wynagrodzenia mediatora w sprawach cywilnych. W przypadku prowadzenia przez mediatora sprawy, która jednocześnie dotyczy praw majątkowych i niemajątkowych, mediator powinien mieć przyznane prawo do wynagrodzenia jednocześnie z obu podstaw wynagrodzenia.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym</p> <p>§ 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W skład kosztów postępowania mediacyjnego wchodzi:<ol style="list-style-type: none"> 1) należność zryczałtowana ~~za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w wysokości 240 zł~~ 400 zł za każde przeprowadzone posiedzenie mediacyjne; 2) ~~udokumentowane i niezbędne~~ wydatki mediatora poniesione w związku z postępowaniem mediacyjnym na pokrycie kosztów:<ol style="list-style-type: none"> a) ~~wynajmu~~ pomieszczenia na mediację, w wysokości nieprzekraczającej ~~70~~ 100 zł za jedno spotkanie mediacyjne,
--	--

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>b) przejazdów w wysokości określonej w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju,</p> <p>c) korespondencji, w zryczałtowanej wysokości ~~30~~-40 zł.</p> <p>2. ² (uchylony).</p> <p>3. ³ (uchylony).</p> <p>4. Jeżeli podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia mediacji jest podatnik zobowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług, wysokość kosztów postępowania mediacyjnego, o którym mowa w ust. 1, podwyższa się o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Obecna wysokość wynagrodzenia mediatora jest zasadniczą przeszkodą w profesjonalizacji zawodu mediatora w sprawach karnych. W mediacjach takich bardzo często konieczne jest zorganizowanie wielu spotkań mediacyjnych. W projekcie Ministra Pracy i Polityki Społecznej ustawy o sporach zbiorowych z 16 lutego 2023 roku wynagrodzenie mediatora było wskazywane na poziomie 8% średniego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego przez GUS na IV kwartał roku poprzedzającego mediację za każdy dzień prowadzenia postępowania mediacyjnego. Pokazuje to dysproporcję w uregulowaniu wynagrodzenia mediatora w sprawach karnych.</p>
	<p style="text-align: center;">Projekt rozporządzenia w sprawie wysokości i szczegółowych zasad ustalania kosztów postępowania w sprawach nieletnich</p> <p>§. ...</p> <p>1. W skład kosztów postępowania mediacyjnego wchodzi zryczałtowana kwota za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego oraz ryczałt za doręczenia pism związanych z przeprowadzeniem mediacji.</p> <p>2. Zryczałtowana kwota za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi 20% kwoty bazowej.</p> <p>3. Ryczałt za doręczenia pism związanych z przeprowadzeniem mediacji wynosi 40 złotych niezależnie od liczby doręczonych pism.</p> <p>4. Jeżeli podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia mediacji jest podatnik zobowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług, wysokość kosztów postępowania mediacyjnego, o którym mowa w ust. 1, podwyższa się o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Wysokość stawek wymaga urealnienia.</p>
Sąd Okręgowy w Warszawie	1) Urynkowanie wynagrodzeń mediatorów.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>2) Wprowadzenie ustawą wprost możliwości przyznania przez Sąd wynagrodzenia w kwocie innej niż wynikająca z rozporządzenia – jeżeli strony o takie umowy się z mediatorem – oraz ułatwienia mediatorom dochodzenia od stron należności, jeżeli mimo wezwania ich nie uregulowały a wynagrodzenie wynika z umowy z mediatorem.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Aby większa ilość ekspertów z różnych gałęzi życia społecznego podejmowała się tej funkcji – obecne wynagrodzenie jest w wielu przypadkach symboliczne w sprawach ze skierowania Sądu. Wynagrodzenie mediatorów w sprawach skomplikowanych, wielowątkowych, o bardzo dużej wartości przedmiotu mediacji – powinno być adekwatne do nakładu pracy, wyższe niż obecnie przewidziane wynagrodzenie maksymalne, tak aby mediatorami stałymi chcieli być negocjatorzy, mediatorzy, prawnicy i inni specjaliści o ogromnych kompetencjach, którzy obecnie nie podejmują się funkcji stałego mediatora mimo predyspozycji z uwagi na niskie wynagrodzenie a jeśli się podejmują – czynią to nie za słusznym wynagrodzeniem, a pro publico bono.</p>
<h3>LEGISLACJA</h3>	
<p><i>Sąd Okręgowy w Warszawie</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wpisanie w Regulaminie urzędowania sądów powszechnych spraw, w których strony skierowano do mediacji jako sprawy pilnej zarówno co do zatwierdzenia ugody mediacyjnej – w tym przez nadanie jej klauzuli wykonalności jak i w zakresie przyznawania mediatorom wynagrodzenia w razie takiego wniosku. 2) Rozważenie wprowadzenie lustracji spraw nadających się do zakończenia ugoda pod kątem wywiązywania się przez orzeczników z obowiązków wynikających z art. 10 k.p.c., art. 223 k.p.c. oraz możliwości korzystania z przepisu art. 103 §2 i §3 pkt 2 k.p.c. 3) Rozważenie sprecyzowania niektórych przepisów – np. poprzez wprowadzenie ograniczenia możliwości łączenia w jednym postępowaniu mediacyjnym kilku spraw poprzez wskazanie, że powinny one być sprawami należącymi do właściwości funkcjonalnej tego samego Sądu (przykładowo sprawy rodzinne nie powinny być łączone ze sprawami gospodarczymi w 1 ugodzie – Sąd zatwierdzający ugoda bada ją pod kątem zgodności z prawem, braku sprzeczności, nie obchodzenia jej postanowieniami przepisów prawa – zatwierdzać ugoda winien Sąd rozpoznający dany rodzaj spraw).
<p><i>Sąd Okręgowy w Łodzi</i></p>	<p>Wprowadzenie koncyliacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Czyli pilotażowego uregulowania, w myśl którego na wstępnym etapie postępowania sędzieja (inny niż referent) na posiedzeniu z udziałem stron podejmowałby próbę doprowadzenia do ugodowego załatwienia sprawy - inaczej niż na spotkaniu informacyjnym, na takim posiedzeniu mogłoby</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>dojść do zawarcia ugody sądowej (będącej tytułem egzekucyjnym) Zatwierdzenie ugody byłoby w gestii referenta. Sędziowie pracowaliby w dwójkach: referent-koncyliator na zmianę prowadząc koncyliację swoich spraw.</p>
	<p>Art. 98[1] § 1. Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się koszty mediacji prowadzonej na skutek skierowania przez sąd, w tym wynagrodzenie i zwrot wydatków mediatora w kwocie nie wyższej niż określona w przepisach wydanych na podstawie § 4.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Należy uprościć i doprowadzić do jednoznacznego brzmienia regulację kodeksową oraz sprawić by korespondowała z regulacją Rozporządzenia.</p>
	<p>Art. 98[1] § 2. Jeżeli postępowanie cywilne zostało wszczęte w ciągu trzech miesięcy od dnia zakończenia mediacji, która nie została zakończona ugodą albo w ciągu trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o odmowie zatwierdzenia ugody przez sąd, do niezbędnych kosztów procesu zalicza się także koszty mediacji w kwocie nie wyższej niż określona w przepisach wydanych na podstawie § 4.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Mediacja umowna powinna być zasadą, ale wymaga to przededefiniowania jej relacji względem procesu. Jeżeli koszty będą zaliczalne do kosztów procesu, to stanowić to będzie motywację dla zawarcia ugody w mediacji umownej, dla ich uniknięcia.</p>
	<p>Zatwierdzenie ugód mediacyjnych:</p> <p>Art. 183 (14) § 2 k.p.c.</p> <p>Obecne brzmienie: § 2. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem.</p> <p>Postulowane brzmienie:</p> <p>Sąd zatwierdza ugodę postanowieniem. Na wniosek wierzyciela Sąd nada ugodzie klauzulę wykonalności. Wykonanie ugody przez strony nie wyklucza zatwierdzenia przez sąd. Postanowienie doręcza się mediatorowi w formie elektronicznej.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Brzmienie przepisu od początku budzi wątpliwości i powoduje rozbieżności w praktyce. Większość ugód jest wykonywana dobrowolnie natomiast z punktu widzenia Sądu istotna jest pierwsza, merytoryczna ocena postanowień ugody, czy nadają się do zatwierdzenia. Ugoda zaś zawiera często odroczenie terminów płatności i rozłożenie świadczeń na raty, wymagalne po terminie zawarcia ugody. Nadanie klauzuli jest więc problematyczne, skoro świadczenie nie jest wymagalne, natomiast nadaje się do egzekucji, więc powinno zostać zatwierdzone przez nadanie klauzuli wykonalności, natomiast nie należy wydawać tytułu wykonawczego, skoro termin spełnienia świadczenia nie nadszedł. Sądy zwlekają z nadaniem klauzuli, lub nadają na część ugody, co budzi wątpliwości co do jej skuteczności, skoro nie została zatwierdzona. Zdarzają się postanowienia o odmowie zatwierdzenia, bazujące na literalnym brzmieniu przepisu. Regulacja obecnie jest więc wadliwa i niespójna z sensem, celem mediacji i rodzi</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>wątpliwości na etapie wykonania w Sekretariatach. Informacja przy ugodach, że strony dokonały płatności lub że termin płatności np. 7 dni od podpisania ugody powinien upłynąć w dacie kiedy Sąd bada ugody pod kątem jej zatwierdzenia nie powinny hamować procesu zatwierdzenia ugody. Dla mediatora informacja o zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia jest kluczowa. Pozwala zbierać wiedzę odnośnie akceptowanych klauzul umownych i tych postanowień, które w ugodach są niedopuszczalne, co pozwala wspierać strony efektywniej, bo z powołaniem na autorytet sądu z innych, wcześniejszych postępowań. Brak podstawy dla doręczenia postanowienia o zatwierdzeniu ugody stanowi istotną lukę, natomiast praktyka wielu sądów jest taka, że postanowienia są doręczane elektronicznie – nie wymagają uprawomocnienia. Natomiast powyższe wpływa na wzrost efektywności współpracy na linii Sąd-Mediator. Wprowadzenie tej zmiany nic nie kosztuje.</p>
	<p>183(8) § 1. Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania. Postanowienie o skierowaniu stron do mediacji może wydać referendarz.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Obecnie jest to zmiana niezbędna, zwłaszcza w sytuacji braku dopływu nowych Sędziów, wiele etatów referendarskich jest kierowanych do Sądów, co powinno iść w parze z rozszerzeniem ich kompetencji, zwłaszcza w ramach postępowania mediacyjnego. Regulacja wymaga pilnego wprowadzenia.</p>
	<p>Art. 183 (14)§ 2 [1] Ugoda może dotyczyć różnych postępowań sądowych oraz sporów objętych umową o mediację. Kiedy ugoda obejmuje spory objęte postępowaniami sądowymi strony wymieniają w ugodzie te postępowania oraz wskazują sąd, który podejmie czynności przewidziane w § 1 i 2, chyba że prowadziłyby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody sąd doręcza pozostałym sądom wymienionym w ugodzie. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody stanowi podstawę do umorzenia postępowania w zakresie, w jakim dotyczy ono roszczeń objętych ugodą.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Przepis stanowił pierwszy krok w kierunku dostrzeżenia, że ugody mediacyjne mogą obejmować kilka postępowań i kończyć kilka sporów jednocześnie. Luką w przepisie pozostaje kwestia właściwości funkcjonalnej, moim zdaniem jednak przy aktualnym brzmieniu przepisu można interpretować, że jeżeli spór należy do właściwości dwóch różnych wydziałów w obrębie jednego sądu – nie stoi to na przeszkodzie zatwierdzeniu ugody np. przez Wydział Gospodarczy w zakresie, w jakim obejmuje również kwestie związane z właściwością Wydziału Rodzinnego, czy Cywilnego. Ta wątpliwość praktyków nie wymaga zmiany ustawy, przepisy nie muszą stopniem szczegółowości konkurować z instrukcją obsługi pralki. Odmienne zaś należy spojrzeć na lukę w zakresie nieobjęcia tym przepisem sporów, które występują między stronami, a nie są jeszcze przedmiotem jakiegokolwiek postępowania. Te aby zostały ugodzone wymagają zawarcia umowy o mediację, czego skierowanie stron do mediacji przez Sąd nie wyklucza. Dlatego postuluje się zmianę w zakresie objęcia dyspozycją przepisu również ugody w zakresie, w jakim wykracza poza spory sądowe, a więc ma podstawę w umowie o mediację. Uproszczenie terminologiczne wynika zaś z postulowanej zmiany treści art. 183 (14) § 2 k.p.c.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>dr Anna Mrotek, notariusz, mediator</i></p>	<p>Wprowadzenie ugody mediacyjnej jako nowej czynności notarialnej i zdefiniowanie tej szczególnej ugody głównie ze względów formalnych jako ugody zawartej w toku postanowienia mediacyjnego, bez ingerencji w jej materialnoprawny charakter określony w art. 917 kc. Stronami tej czynności byłyby strony konfliktu oraz mediator prowadzący uprzednio mediację. W przypadku, gdy mediacja prowadzona byłaby przez notariusza, który pełni funkcję mediatora do aktu przystępowałyby jedynie strony konfliktu, a w akcie odnotowany byłby fakt, że notariusz w postępowaniu mediacyjnym pełnił funkcję mediatora. W ten sposób efektem postępowania mediacyjnego byłoby sporządzenie tylko jednej ugody zawartej przy udziale mediatora. Dodatkowym dokumentem byłby protokół z mediacji sporządzony za każdym razem w formie pisemnej przez mediatora. Bez znaczenia jest fakt, że w sytuacji, gdy mediatorem nie będzie notariusz, inna osoba sporządza ugodę a inna spisuje protokół. Takie ukształtowanie ugody mediacyjnej jako czynności dokonywanej w trybie postępowania mediacyjnego dałoby też podstawę do korzystania przez mediatorów z usług notariusza przy formułowaniu ugody w sytuacjach bardziej skomplikowanych pod względem prawnym. Notariusz mógłby wówczas stanowić szczególną pomoc dla mediatorów, którzy – choć świetnie przygotowani do pełnienia swych funkcji pod względem komunikacyjnym czy wyróżniający się lepszym podejściem psychologicznym woleliby zdać się na pomoc wykwalifikowanego prawnika. Strony zawierałyby ugodę mediacyjną z zamiarem jej zatwierdzenia przez sąd, chcąc wywołać wszystkie skutki jakie zatwierdzenie to powoduje, a w szczególności nadanie jej mocy prawnej ugody zawartej przed sądem czy uzyskanie tytułu wykonawczego. Odpadłaby zatem obawa, że ugoda nie jest tytułem wykonawczym co do niektórych świadczeń, których nie można zabezpieczyć w formie aktu notarialnego. Istotą takiej ugody mediacyjnej byłoby nadanie jej skuteczności z chwilą zatwierdzenia przez sąd. Różniłaby się zatem od ugody, którą strony zwykle zawierają przed notariuszem, a która przenosi własność nieruchomości czy stanowi tytuł egzekucyjny. Wprowadzenie takiej ugody do katalogu czynności notarialnej umożliwiłoby zawarcie ugody przed mediatorem – notariuszem w formie aktu notarialnego. W obecnie obowiązującym stanie prawnym ugoda zawarta przed mediatorem, który jednocześnie jest notariuszem nie powoduje, że zachowana zostaje forma notarialna, natomiast ugoda sporządzona w formie aktu notarialnego przez notariusza, nawet jeżeli jest on mediatorem nie jest przez niego sporządzona w toku postępowania mediacyjnego. Przedstawione wyżej rozwiązanie usunęłoby problemy wynikające z brzmienia art. 183 kpc. Konsekwencją brzmienia tego przepisu jest bowiem wątpliwość co do mocy prawnej ugody zawartej przed mediatorem. Swoje uwagi odnośnie problemów wynikających ze stanowczego brzmienia art. 183¹⁵ kpc zamieściłam w książce „Atypowe czynności notarialne” rozdziale dotyczącym czynności notariusza w postępowaniu mediacyjnym.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej oraz Centrum Mediacji przy Wielkopolskiej Izbie</i></p>	<p>Organizacja mediacji: wprowadzenie autonomicznego prawa mediatora do złożenia wniosku o przedłużenie mediacji za zgodą stron lub przy braku sprzeciwu ze strony uczestników mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Sprawność organizacji procesu mediacji wymaga, by także mediator mógł wnioskować o przedłużenie mediacji; postulat eliminowałby sytuacje niejasności, gdy strony nie wniosły o przedłużenie mediacji, a mediator jej nie zakończył i nie złożył protokołu.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<i>Adwokackiej w Poznaniu</i>	<p>Organizacja mediacji: mediator powinien jednoznacznie mieć dostęp do danych stron mediacji, a nie tylko ich pełnomocników; mediator powinien mieć prawo zobowiązania stron do osobistego uczestnictwa w mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Przeszkodą w mediacji bywają pełnomocnicy; Mediator powinien mieć prawo zobowiązania stron do uczestnictwa w mediacji; potencjalne ryzyko nadużycia tego prawa przez mediatora jest niewielkie, natomiast praktyka pokazuje, że niekiedy to pełnomocnicy stanowią „przeszkodę” w kontakcie ze stroną.</p>
	<p>Organizacja mediacji: wezwanie stron do osobistego uczestnictwa w mediacji (możliwe nakazanie postanowieniem sądu lub na wniosek mediatora).</p> <p>Uzasadnienie Umożliwiłoby mediatorowi bezpośrednio przedstawienie korzyści z polubownego rozwiązania sporu oraz dróg do osiągnięcia porozumienia; na chwilę obecną zaufanie do pełnomocników po stronie mediatorów jest bardzo ograniczone z uwagi na szereg negatywnych doświadczeń.</p>
	<p>Organizacja mediacji: zasadne jest doprecyzowanie momentu biegu terminów przedawnienia po przerwie – od jakiej czynności mediatora czy strony; postulat zmierza do wskazania, że od daty sporządzenia protokołu mediacji, nie później jednak niż od 7 dnia od ostatniego posiedzenia w mediacji w przypadku jej zakończenia.</p> <p>Uzasadnienie Obecnie brak jest ustawowego wskazania kiedy należy przyjąć mediację za zakończoną, zwłaszcza gdy mediator sporządza protokół pod nieobecność stron; uregulowanie tej kwestii „oczyści” wątpliwości w zakresie biegu terminów.</p>
	<p>Obowiązki pełnomocników i uczestnictwo stron w mediacji: pełnomocnicy powinni być normatywnie zobligowani do złożenia oświadczenia, że poinformowali strony o możliwości polubownego rozwiązania sporu przed wniesieniem pism wszczynających sprawę lub kolejny jej etap wraz z analizą kosztów obu dróg postępowania.</p> <p>Uzasadnienie Nałożenie obowiązku na pełnomocników zwiększyłoby potencjał mediacji, gdyż strona na wczesnym etapie miałaby szanse dokonać analizy kosztów lub zasięgnąć pogłębionej informacji.</p>
	<p>Obowiązki pełnomocników i uczestnictwo stron w mediacji: udział w posiedzeniu informacyjnym powinien być obowiązkiem stron, a nie pełnomocników, a odmowa uczestnictwa w posiedzeniu powinna być obciążona sankcją kosztową.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Posiedzenia informacyjne są adresowane do stron; jeżeli strony bezzasadnie odstępują od tańszych metod rozwiązania sporu powinny ponosić ciężary finansowe.</p> <p>Ustawa o świadczeniu usług w mediacji: generalny akt prawny (ustawa).</p> <p>Uzasadnienie - umożliwiłaby normatywne określenie kto, po spełnieniu jakich przesłanek, może pełnić funkcje mediatora lub wykonywać zawód mediatora; obecna regulacja jest szcążtkowa i rozproszona; brak jest także uregulowania łączenia funkcji i prowadzenie koomediacji, -akt ustawowy pozwalałby na określenie kwalifikacji mediatorów i ich szkolenia, standardów mediacji (co po likwidacji Społecznej Rady ds. ADR wydaje się pożądane), zasad odpowiedzialności i ewentualnego skreślenia z listy mediatorów sądowych, obowiązku ubezpieczenia oc mediatorów, konfliktu interesów i łączenia funkcji; świadczenia usług mediacyjnych przez obywateli UE, -rozporządzenie do ustawy o usług w mediacji regulowałby kwestie prowadzenia list stałych mediatorów przy sądach, -akt pozostawałby zgodny z dyrektywą PE i Rady 2006/123 o usługach na rynku wewnętrznym.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Zmiana art. 187 § 1 pkt 3) kpc poprzez wskazanie jako wymogu pozwu lub wniosku dołączenie protokołu / ugody z mediacji przeprowadzonej przed mediatorem wpisanym do KRM. Mediacja obligatorijna przed wniesieniem sprawy do sądu w przedmiocie, 1. rozvodu małżonków posiadających małoletnie dzieci; 2. kontaktów, 3. alimentów, 4. władzy rodzicielskiej; 5. miejsca zamieszkania dziecka; 6. rozstrzygnięcie istotnych spraw dziecka; spraw z prawa pracy 7. naruszenia dóbr osobistych 8. art. 212 kk i 216 kk.</p> <p>Uzasadnienie Akcje promocyjne, zachęty, akcje edukacyjne czy inne miękkie środki promocji mediacji od momentu jej wprowadzenia do porządku prawnego, nie dają rezultatów w postaci odciążenia wymiaru sprawiedliwości. Zatem tylko radykalne środki jak obligatorijność poddania się mediacji przed wszczęciem sprawy sądowej i przymediowania stron lub uzyskania oświadczenia o braku zgody na mediację, da rezultaty w postaci korzystania przez strony z tego środka rozwiązywania sporów.</p> <p>Zmiana art. 183(5) § 1 kpc „mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, które kształtowane są na podstawie umowy między nim a stronami na zasadach rynkowych, chyba że wyraził ...” oraz zmiana § 3 „oraz załącza umowę zawartą między stronami i mediatorem na wynagrodzenie i wydatki.”</p> <p>Uzasadnienie Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, które kształtowane są na podstawie umowy między nim a stronami na zasadach rynkowych. Oznacza to nie obowiązuje sztywny cennik mediacji sądowych a umowa stron. Z jednej strony</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>urealniło by to stawki wynagrodzenia a z drugiej dawało szansę mediatorom utrzymać się w wykonywania zawodu. Co do zmiany § 3 w przypadku umówienia się stron ma wynagrodzenie i jego niewypłaceniu, sąd przyznawałby stawkę z umowy, którą mediator musiałby przedłożyć do sądu.</p>
	<p>Art 183(8) § 2 Ustalenie momentu wszczęcia mediacji sądowej i liczenia terminu na mediacje.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Ustalenie momentu wszczęcia mediacji ze skierowania sądu ma ważne znaczenie dla procesu cywilnego jak i dla mediatora. Rodzi ten moment obowiązek zapłaty wynagrodzenia mediatora oraz powstałych kosztów. Brak jednoznacznego określenia tego momentu powoduje wiele niejasności i wadliwości dotyczących pracy mediatorów ale i pewności prawa. Ustalenie tego momentu tj., wszczęcia mediacji od dnia odebrania przez mediatora zgód na mediacje od stron albo od dnia doręczenia postanowienia o skierowaniu stron na mediację mediatorowi w przypadku wcześniejszego wyrażania zgody na mediacje przez strony, jest pożądane i ustalające jednoznacznie ten moment i pewność prawa.</p>
	<p>Art. 183(8) § 4 kpc wyznaczenie terminu rozprawy lub posiedzenia łącznie z wyznaczeniem terminu spotkania mediacyjnego.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Obligatoryjne wyznaczenie terminu rozprawy lub posiedzenia łącznie z wyznaczeniem terminu spotkania mediacyjnego spowoduje, że strony sporu sądowego nie będą miały poczucia osierocenia sprawy przez sędziego i zrzucenia jej do mediacji. Ponadto w mediacjach gdzie jest nieruchomości lub szczególna forma przeniesienia własności, termin mediacji w celu zawarcia ugody w części i zawarcia ugody sądowej co do nieruchomości i tak jest wyznaczany. Aktualnie zauważyć można bardzo długie terminy wyznaczania rozpraw. Dlatego wyznaczenie spotkania informacyjnego oraz terminu rozprawy, daje realną szansę na skłonienie stron do mediacji i ugodzenia sprawy tą metodą.</p>
	<p>Zmiana art. 183(7) kpc poprzez uznanie, że wniosek o mediację można złożyć w formie dokumentowej czyli brak obowiązku podpisu własnoręcznego a np ePUAP lub elektroniczny plus podanie wps.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W aktualnym elektronicznym obiegu dokumentów i komunikacji między stronami obrotu gospodarczego i życia prywatnego, brak takiej możliwości, tj. złożenia dokumentowego wniosku o mediację ze skutkami z kpc wydaje się niedopatrzeniem. Umożliwienie takiej formy składania wniosku i jego odformalizowanie pod kątem drogi składania i wymogów co do podpisu, wydaje się dużą zachętą do ułatwienia stosowania mediacji.</p>
	<p>Zmiana art. 183(8) par 2 kpc strona musi poinformować o odmowie mediacji także mediatora jeśli doręczono jej postanowienie o skierowaniu na mediację.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W przypadku skierowania sprawy do mediacji i złożenia przez stronę oświadczenia o odmowie mediacji, strona takie oświadczenia np. w formie</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>elektronicznej lub dokumentowej musiałaby złożyć także mediatorowi, aby nie podejmował on zbędnych czynności, tracił czasu i energii na zorganizowanie sprawy i wysyłanie korespondencji do strony która nie chce mediacji Ograniczyłoby to obrót zbędnej korespondencji z sądem, mediatorem i czas stron.</p> <p>Zmiana art. 183(9) § 3 przekazuje także wps sprawy</p> <p>Uzasadnienie Sąd przy skierowaniu stron do mediacji informuje mediatora o pewnych danych ze sprawy. Z uwagi na to, że mediator musi pouczyć strony m.in. o wynagrodzeniu i kosztach, które obliczane są m.in. na podstawie wps, sąd musiałby wskazywać tenże lub informować o tym, że sprawa nie jest sprawą majątkową. Tym samym odpadła by niepewność stron i mediatorów co do sposobu obliczania wynagrodzenia jak i jego wysokość. Poza tym w sytuacji kiedy mediator otrzymuje komplet danych o sprawie, jest w stanie szybciej i skuteczniej obsłużyć sprawę i zacząć mediację bez generowania korespondencji do sądu z pytaniem o wps.</p> <p>Zmiana art. 183(12) § 1 protokół także w formie dokumentowej lub elektronicznej za pośrednictwem Portalu Informacyjnego lub portalu KRM.</p> <p>Uzasadnienie Umożliwienie przesyłania do sądu protokołu mediatora w formie dokumentowej powodowałoby przyspieszenie spraw, nie narażałoby mediatora na zbędne koszty (mediatorowi nie należy się wynagrodzenie za nieprzeprowadzoną mediację i za wykonane czynności do przygotowania mediacji) a zwrot wydatków w sytuacji niedojścia do skutku mediacji jest uzależniony od stanowiska sędziego i jego decyzji.</p> <p>Zmiana Art. 183(13) § 2 W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę, ~~z oznaczeniem, czy sąd rozpoznający sprawę jest sądem wskazanym przez strony w trybie określonym w art. 183(14) § 2(1).~~ Strony mogą objąć ugodą również roszczenia nieobjęte pozwem.</p> <p>Art. 183(14) § 2(1) Jeżeli uгода dotyczy roszczeń objętych różnymi postępowaniami sądowymi, strony wymieniają w ugodzie te postępowania oraz wskazują dane niezbędne do ustalenia właściwości sądu sąd, który podejmie czynności przewidziane w § 1 i 2, ~~chyba że prowadziłoby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej.~~ Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności sąd, po ustaleniu innych właściwych sądów, doręcza pozostałym sądom co do roszczeń ugodzonych w ugodzie. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności stanowi podstawę do umorzenia postępowania w zakresie, w jakim dotyczy ono roszczeń objętych ugodą.</p>
--	--

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p>Uzasadnienie</p> <p>Mediatorzy to w przeważającej mierze osoby z innym wykształceniem niż prawnicze. Zatem jako osoby nieprofesjonalne, często mają problemy lub nie potrafią ustalić właściwości dodatkowych spraw mediacyjnych mediowanych podczas sprawy ze skierowania sądu. Przerzucenie tego obowiązku ustalania właściwości na sąd, spowodowałoby pewność obrotu sądowego, dokonywani tych czynności przez profesjonalistów i mniej pomyłek a także pewność ugody.</p>
<p>Zmiana art. 183(2) par 2 kpc</p> <p>Sędzia może być mediatorem tylko w ramach wykonywania zawodu sędziego bez przynależności do KRM czy samorządu mediatorów / stowarzyszeń / Centrów Mediacji. Szkolenia z mediacji i komunikacji dla sędziów.</p>
<p>Uzasadnienie</p> <p>Sędziowie mogą prowadzić elementy komunikacji lub mediację podczas rozpraw sądowych dążyć do zawierania ugód sądowych na sali rozpraw, albo podczas posiedzeń przygotowawczych, gdzie ideą ich jest zwanie ugody przez strony. Tym samym sędziowie mają moment i narzędzia do tego aby skutecznie mediować w ramach swoich obowiązków jako sędziów sądów powszechnych. Potrzeba im tylko szkoleń z komunikacji i mediacji, aby umieć te mediacje przeprowadzić i zaopiekować się stronami podczas negocjacji mediacyjnych.</p>
<p>Zmiana art. 264 kp</p>
<p>Uzasadnienie</p> <p>Wszczęcie mediacji w terminie wskazanym w art. 264 kp przerywa bieg terminów tam wskazanych co dawałoby realną szansę i możliwość, aby spory pracownicze były mediowane przed wniesieniem sprawy do sądu i ograniczałyby wnoszenie pozwów i dopiero tam wskazywane na zgodę na mediację. Ograniczyłyby to działalność sądów w zakresie spraw wymediuowanych i zmniejszyłyby wpływ spraw oraz niepewność pracownika co do jego wniosku o mediację i upływu terminu z art. 264 kp w przypadku milczenia pracodawcy.</p>
<p>Przywrócenie art. 59a kpk</p>
<p>Uzasadnienie</p> <p>Przepis pozwalający na umorzenie postępowania karnego, w przypadku gdy sprawca pojedna się z pokrzywdzonym, ale również naprawi szkodę wyrządzoną przestępstwem lub zadośćuczyni wyrządzonej krzywdzie. Dotyczy to postępowań karnych o występki zagrożony karą nieprzekraczającą 3 lat pozbawienia wolności, a także o występki przeciwko mieniu zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności. Decydującą rolę odgrywa wola samego pokrzywdzonego, co do losów postępowania. Od jego zgody zależy to, czy prokurator w postępowaniu przygotowawczym, a sądowym (do rozpoczęcia przewodu sądowego) - sąd wyda decyzję umarzającą postępowanie. Sprawca i pokrzywdzony mogą osiągnąć porozumienie także w wyniku mediacji, choć jej przeprowadzenie nie jest warunkiem koniecznym do zastosowania przepisu. Dawałoby to</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>możliwość odciążenia sądów od spraw gdzie przedmiotem i punktem ciężkości jest naprawienie szkody i ewentualne pojednanie się sprawcy z pokrzywdzonym. Przepis ten był w KPK jednak z uwagi na nowelizację został wykreślony.</p> <p>Ograniczenie organom ścigania niewyrażania zgody na zaproponowane przez strony stanowiska (uzgodnienie kary, środków karnych).</p> <p>Uzasadnienie Proponowana zmiana ma celu zwiększenie odpowiedzialności uczestników postępowania karnego (podejrzanego/oskarżonego, pokrzywdzonego/oskarżyciela posiłkowego) za wynik postępowania poprzez wypracowanie ugody przez w/w. Obecnie zdarza się często i jest powodem niechęci pełnomocników do wzięcia przez ich klientów udziału w mediacji w sprawach karnych możliwość stordedowania ugody i zaakceptowanych przez strony warunków kary i środków karnych. Zaproponowana zmiana jest zgodna z założeniami postępowania karnego, których zadaniem jest nie tylko ujęcie sprawcy, ale również poczucie sprawiedliwości społecznej i jednostkowej oraz właściwe zadośćuczynienie. Można stwierdzić, że zadośćuczynienie pokrzywdzonemu jest kwestią nadrzędną. Prokurator mógłby ewentualnie wyrazić swój sprzeciw w przypadku zaproponowania w ugodzie kary lub/i środków karnych nadzwyczajnie łagodnych.</p>
<p><i>Stowarzyszenie #wartomediować</i></p>	<p>Ustalenie terminu do zatwierdzenie ugody mediacyjnej.</p> <p>Uzasadnienie Usprawnienie procedury zatwierdzania ugód mediacyjnych.</p> <p>Doprecyzowanie pojęcia posiedzenia mediacyjnego jako spotkania osobistego w formie stacjonarnej, wideokonferencji lub rozmowy telefonicznej o charakterze merytorycznym.</p> <p>Uzasadnienie Usunięcie wątpliwości dotyczących sposobu rozliczania postępowania mediacyjnego prowadzonego w formach zdalnych.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Tarnowie</i></p>	<p>Odnośząc się do kwestii zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji należałoby dokonać zmiany kodeksu postępowania cywilnego poprzez zawarcie w nim przepisu, iż sąd powinien kierować do mediacji obligatoryjnie wszystkie sprawy, które posiadają zdolność ugodową, przy czym każda ze stron będzie mogła swobodnie odmówić udziału w mediacji. Ponadto winien zostać określony krótki termin (do jednego miesiąca) na zatwierdzenie ugody przed mediatorem, celem zachęcenia stron do udziału w mediacji. Należałoby również wyeliminować w ramach stosowania przepisu art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. uznawania wezwania do zapłaty lub wezwania do zadośćuczynienia roszczeniu za próbę porozumienia się w rozumieniu tego przepisu. W miejsce tego należałoby wymagać od stron udowodnienia realnej próby porozumienia się poprzez metody przewidziane w ramach alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów. Większą uwagę należałoby skupić na edukacji społecznej i uruchomieniu obok gminnych darmowych punktów pomocy prawnej – punktów mediacji, których celem byłoby rozwiązywanie sporów sąsiedzkich, gruntowych czy finansowych na ich najwcześniejszym etapie. Ponadto w większości przypadków sąd kieruje strony postępowań do mediacji w tych sprawach,</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>w których wydaje się, że zachodzą największe szanse na zawarcie ugody przed mediatorem, tj. przede wszystkim o uregulowanie kontaktów z małoletnimi dziećmi czy o ustalenie miejsca pobytu dzieci. W przeważającej liczbie tych spraw strony sprzeciwiają się skierowaniu ich do mediacji w określonym przez Sąd terminie tygodniowym. W tych zaś sprawach, w których dochodzi do spotkania z mediatorem, zwykle nie udaje się zawrzeć ugody. Tylko w pojedynczych sprawach są zawierane ugody. Tak więc nieskuteczność mediacji wynika głównie z postawy stron, które nie są zainteresowane taką formą zakończenia sporu. Gdy chodzi o możliwości większego wykorzystania mediacji w sprawach karnych, zasadniczą przeszkodą w tym zakresie jest istotny brak realnych korzyści i zachęt dla stron postępowania ze skierowania sprawy do takiego postępowania. Generalnie bowiem w aktualnym stanie prawnym niezależnie od wyników mediacji sąd i tak musi osądzić sprawcę i wydać wyrok. Istotnym czynnikiem hamulcowym stała się decyzja</p> <p>Ustawodawcy o uchyleniu art. 59a k.p.k. - wyeliminowanego z systemu prawa przez art. 7 pkt 5 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. (Dz.U.2016.437) zmieniającej Kodeks Postępowania Karnego z dnia 15 kwietnia 2016r. Jego treść brzmiała co do zasady następująco <i>„jeżeli przed rozpoczęciem przewodu sądowego w pierwszej instancji sprawca, który nie był uprzednio skazany za przestępstwo umyślne z użyciem przemocy, pojednał się z pokrzywdzonym, w szczególności w wyniku mediacji i naprawił szkodę lub zadośćuczynił wyrządzonej krzywdzie, umarza się, na wniosek pokrzywdzonego, postępowanie karne o występki zagrożony karą nieprzekraczającą 3 lat pozbawienia wolności, a także o występki przeciwko mieniu zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, jak również o występki określony w art. 157 § 1 k.k.”</i> . Wydaje się, że przywrócenie tego przepisu, co więcej nawet w rozszerzonej formie, tym samym odejście od modelu postępowania ukierunkowanego na ukaranie sprawcy nawet mimo zagwarantowania i realizacji interesów pokrzywdzonych (np. kwestia uzyskania odszkodowania czy zadośćuczynienia - zatem jeżeli Ty jako sprawca ją naprawisz i spłacisz pokrzywdzonego a On nie będzie dążył do Twojego ukarania, to My jako Państwo także nie będziemy domagać się Twojego osądzenia) w sposób niewątpliwie zwiększyłoby zainteresowanie polubownym zakończeniem postępowania także w sprawach karnych, tym samym znacznego odciążenia sądów z ilości spraw jakie do nich trafiają. W tym miejscu należy również wspomnieć o przypadkach zniechęcania stron/uczestników postępowania do prowadzenia mediacji przez swoich pełnomocników, którzy osiągają wyższe korzyści finansowe prowadząc sprawę przed sądem.</p> <p>Jednocześnie uprzejmie informuję, iż z początkiem lipca 2024 roku w Sądzie Rejonowym w Brzesku uruchomiona została inicjatywa pod nazwą „Zielony pokój”, polegająca na udostępnieniu pokoju w celu organizacji stałych dyżurów mediatorów sądowych w formie bezpłatnych spotkań informacyjnych. Zarządzeniem nr 15/24 Prezesa Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 2 lipca 2024 roku został wprowadzony pilotażowy program kierowania spraw do mediacji. Ponadto w czerwcu 2024 roku w Sądzie Rejonowym w Brzesku zakończyła się pierwsza edycja Projektu edukacyjnego skierowanego do młodzieży, którego celem jest promowanie mediacji jako alternatywnej metody rozwiązywania sporów.</p>
Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie	<p style="text-align: center;">Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego</p> <p>Art. 183¹. § 1. Mediacja jest dobrowolna.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Gospodarczej w Warszawie Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka, Cezary Rogula, Martyna Maciejewska- Przyłucka, Katarzyna Bugaj- Kotterba, Anna Janicka, Jerzy Grys, Michał Lenczewski, dr Jakub Szczepkowski, Grzegorz Frączek</i></p>	<p>§ 2. Mediację prowadzi się na podstawie umowy o mediację albo postanowienia sądu kierującego strony do mediacji. Umowa może być zawarta także przez wyrażenie przez stronę zgody na mediację, gdy druga strona złożyła wniosek, o którym mowa w art. 183⁶ § 1.</p> <p>§ 3. W umowie o mediację strony określają w szczególności przedmiot mediacji, osobę mediatora albo sposób wyboru mediatora.</p> <p>§ 4. Mediację prowadzi się przed wszczęciem postępowania ~~albo, a za zgodą stron także~~ w toku sprawy.</p> <p>Art. 183².</p> <p>§ 1. Mediatorem może być osoba fizyczna ~~mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych~~, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta w pełni z praw publicznych; 2) posiada wykształcenie wyższe; 3) ma wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji, jak również ogólną znajomość prawa; 4) ukończyła 26 lat; 5) zna język polski; 6) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. <p>§ 2. Mediatorem nie może być sędzia. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.</p> <p>§ 3. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych ~~oraz~~, uczelnie ~~oraz mediatorzy~~ mogą ~~prowadzić listy mediatorów oraz~~ tworzyć ośrodki mediacyjne, ~~które prowadzą listy mediatorów~~. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Ośrodki mediacyjne są zorganizowane w sposób zapewniający zachowanie poufności mediacji. Informację o ~~listach mediatorów oraz~~ ośrodkach mediacyjnych ~~i prowadzonych przez nie listach mediatorów~~ przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.</p> <p>§ 3¹. Ilekroć w dalszych przepisach ~~niniejszego~~ kodeksu jest mowa o mediatorze, należy przez to rozumieć także stałego mediatora, chyba że przepisy ~~niniejszego~~ kodeksu stanowią inaczej.</p> <p>§ 4. Stały mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony, a jeżeli strony do mediacji skierował sąd - również sąd.</p> <p>Art. 183³.</p> <p>§ 1. Mediator ~~powinien zachować~~ zachowuje bezstronność i neutralność przy prowadzeniu mediacji.</p> <p>§ 2. Mediator niezwłocznie ujawnia stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności. Strona może złożyć wniosek o zmianę postanowienia o skierowaniu stron do mediacji poprzez zmianę mediatora wyznaczonego przez sąd, a w przypadku mediacji umownej dokonać ponownego wyboru mediatora.</p>
---	---

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Art. 183^{3a}.

Mediator prowadzi mediację, wykorzystując różne metody zmierzające do polubownego rozwiązania sporu, w tym poprzez wspieranie stron w formułowaniu przez nie propozycji ugodowych, lub na zgodny wniosek stron może wskazać sposoby rozwiązania sporu, które nie są dla stron wiążące.

Art. 183⁴.

§ 1. ~~Postępowanie~~ Posiedzenie mediacyjne nie jest jawne, a mediacja jest poufna.

§ 2. Mediator, strony i inne osoby biorące udział w ~~postępowaniu mediacyjnym~~ mediacji są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji, ~~propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w mediacji.~~ ~~Strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tego obowiązku.~~

§ 3. Bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem, ~~lub~~ sądem polubownym lub innym organem na fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji, propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w ~~postępowaniu mediacyjnym~~ mediacji.

Art. 183⁵.

§ 1. Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony.

§ 2. Należności, o których mowa w § 1, mediator pobiera bezpośrednio od stron w częściach równych, chyba że strony postanowią inaczej.

§ 3. Należności, o których mowa w § 1, w części niewypłaconej przez strony, na wniosek mediatora ustala i przyznaje mediatorowi sąd. We wniosku mediator wskazuje wysokość niewypłaconych należności i zamieszcza oświadczenie o ich niewypłaceniu.

§ 4. Przed przystąpieniem do ~~postępowania mediacyjnego~~ mediacji mediator poucza strony o kosztach ~~postępowania mediacyjnego~~ mediacji i sposobie pobrania należności mediatora.

~~Art. 183⁶.~~

~~§ 1. Wszczęcie mediacji przez stronę następuje z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku o przeprowadzenie mediacji, z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie.~~

~~§ 2. Mimo doręczenia wniosku, o którym mowa w § 1, mediacja nie zostaje wszczęta, jeżeli:~~

~~1) stały mediator, w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówił przeprowadzenia mediacji;~~

~~2) strony zawarły umowę o mediację, w której wskazano jako mediatora osobę niebędącą stałym mediatorem, a osoba ta, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówiła przeprowadzenia mediacji;~~

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

~~3) strony zawarły umowę o mediację bez wskazania mediatora i osoba, do której strona zwróciła się o przeprowadzenie mediacji, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, nie wyraziła zgody na przeprowadzenie mediacji albo druga strona w terminie tygodnia nie wyraziła zgody na osobę mediatora;~~

~~4) strony nie zawarły umowy o mediację, a druga strona nie wyraziła zgody na mediację.~~

~~§ 3. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w § 2, strona wytoczy powództwo o roszczenie, które było objęte wnioskiem o przeprowadzenie mediacji, w terminie trzech miesięcy od dnia:~~

~~1) w którym mediator lub druga strona złożyli oświadczenie powodujące, że mediacja nie została wszczęta albo~~

~~2) następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia wniosku o przeprowadzenie mediacji, gdy mediator lub druga strona nie złożyli oświadczenia, o którym mowa w pkt 1~~

~~– do chwili wytoczenia powództwa, w odniesieniu do tego roszczenia, zostają zachowane skutki przewidziane dla czasu trwania mediacji.~~

~~Art. 183⁷.~~

~~Wniosek o przeprowadzenie mediacji zawiera oznaczenie stron, dokładnie określone żądanie, przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie, podpis strony oraz wymienienie załączników. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy.~~

Art. 183⁶

§ 1. Przed wszczęciem postępowania strona może żądać przeprowadzenia mediacji, składając wniosek o przeprowadzenie mediacji w formie pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej.

§ 2. Wniosek o przeprowadzenie mediacji zawiera oznaczenie i dane kontaktowe stron, dokładnie określone żądanie, przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie, w sprawach o prawa majątkowe – wartość przedmiotu sporu oraz listę załączników. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację w formie pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej, do wniosku dołącza się tę umowę lub jej odpis.

§ 3. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację, w której wskazano mediatora, strona wnioskująca o mediację składa wniosek o przeprowadzenie mediacji wybranemu mediatorowi, który w terminie tygodnia od dnia złożenia wniosku składa obu stronom oświadczenie o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie mediacji. Mediacji nie prowadzi się, jeżeli mediator nie złoży oświadczenia, o którym mowa w zdaniu poprzednim.

§ 4. Jeżeli strony nie zawarły umowy o mediację albo zawarły umowę o mediację bez wskazania mediatora, strona wnioskująca o mediację składa wniosek o przeprowadzenie mediacji do mediatora z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie. Mediator oraz druga strona w terminie tygodnia od dnia złożenia wniosku składają pozostałym uczestnikom mediacji oświadczenie o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie mediacji. Mediacji nie prowadzi się, jeżeli druga strona lub mediator nie złożą oświadczenia, o którym mowa w zdaniu poprzednim.

§ 5. Jeżeli strony nie zawarły umowy o mediację, a we wniosku o przeprowadzenie mediacji jest wskazana osoba mediatora, strona wnioskująca o mediację składa wniosek drugiej stronie wraz z wezwaniem do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na mediację, obejmującej zgodę na osobę mediatora, w terminie tygodnia od dnia złożenia wniosku. Strona wnioskująca o mediację składa mediatorowi wniosek wraz

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

z oświadczeniem drugiej strony o wyrażeniu zgody na mediację. Mediator w terminie tygodnia od dnia złożenia mu wniosku składa obu stronom oświadczenie o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie mediacji. Mediacji nie prowadzi się, jeżeli nie zostanie złożone którekolwiek z oświadczeń, o których mowa w § 5.

Art. 183⁷

§ 1. Czas trwania mediacji rozpoczyna się z dniem złożenia ostatniego z oświadczeń, o których mowa w art. 183⁶ § 3-5, a kończy z dniem ostatecznego ustalenia wyniku mediacji wskazanym w protokole z mediacji.

§ 2. Jeżeli strona wytoczy powództwo o roszczenie, które było objęte wnioskiem o przeprowadzenie mediacji, w terminie trzech miesięcy od dnia następnego:

- 1) po bezskutecznym upływie terminu na złożenie ostatniego z oświadczeń, o których mowa w art. 183⁶ § 3-5, albo
- 2) po dniu ostatecznego ustalenia wyniku mediacji wskazanym w protokole z mediacji, w której strony nie zawarły ugody
- do chwili wytoczenia powództwa, w odniesieniu do tego roszczenia, zostają zachowane skutki przewidziane dla czasu trwania mediacji.

Art. 183⁸.

§ 1. Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania.

§ 2. Mediację ~~nie~~ prowadzi się, jeżeli strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji ~~nie wyraziła zgody~~ wyrazi zgodę na mediację, informując o tym fakcie sąd i mediatora.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się w sprawach rozpoznawanych w postępowaniach upominawczym oraz nakazowym, chyba że doszło do skutecznego wniesienia ~~sprzeciwu~~ albo zarzutów.

§ 4. Przewodniczący może wezwać strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić ~~sędzia, referendarz sądowy,~~ urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.

§ 5. Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę przewodniczący dokonuje oceny, czy skierować strony do mediacji. W tym celu przewodniczący, jeżeli zachodzi potrzeba wysłuchania stron, może wezwać je do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym.

§ 6. Jeżeli strona bez uzasadnienia nie stawia się na spotkanie informacyjne lub posiedzenie niejawne, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną.

Art. 183⁹.

§ 1. Jeżeli strony nie dokonały wyboru osoby mediatora, sąd, kierując strony do mediacji, wyznacza mediatora mającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju, biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności stałych mediatorów.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

§ 2. Mediator ma prawo do zapoznania się z aktami sprawy, chyba że strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyrazi zgody na zapoznanie się mediatora z aktami.

§ 3. Po skierowaniu stron do mediacji, przewodniczący niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, o ile je posiadają.

Art. 183¹⁰.

§ 1. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do trzech miesięcy. Na wniosek mediatora za zgodą stron lub na zgodny wniosek stron ~~lub~~ albo z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy. Czasu trwania mediacji nie wlicza się do czasu trwania postępowania sądowego.

§ 1¹. W czasie trwania mediacji sąd na wniosek stron może podjąć czynności celem przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Czasu przeprowadzenia czynności wskazanych w zdaniu poprzednim nie wlicza się do czasu trwania mediacji.

§ 2. Przewodniczący wyznacza rozprawę po upływie terminu, o którym mowa w § 1, a przed jego upływem, jeżeli choć jedna ze stron oświadczy, że nie wyraża zgody na mediację.

Art. 183¹¹.

Mediator niezwłocznie ustala termin i miejsce posiedzenia mediacyjnego. Wyznaczenie posiedzenia mediacyjnego nie jest wymagane, jeżeli strony zgodzą się na przeprowadzenie mediacji bez posiedzenia mediacyjnego. Mediator może przeprowadzić posiedzenie mediacyjne przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość, jeżeli strony wyrażą na to zgodę.

Art. 183¹².

§ 1. Z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się ~~miejsce~~ i czas ~~przeprowadzenia~~ trwania mediacji, a także imię, nazwisko (nazwę) ~~i adresy~~ stron, imię i nazwisko ~~oraz adres~~ mediatora, a ponadto wynik mediacji i dzień jego ostatecznego ustalenia. Protokół podpisuje mediator.

§ 2. Jeżeli w wyniku mediacji strony zawarły ugodę ~~przed mediatorem~~, ugodę jej treść zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. ~~Strony podpisują ugodę. Niemożność podpisania ugody mediator stwierdza w protokole.~~ Ugoda zawierana jest w formie pisemnej albo elektronicznej. Jeżeli ugoda zawierana jest w formie elektronicznej, do protokołu z mediacji załącza się wydruk treści ugody oraz dokumenty potwierdzające fakt jej zawarcia.

§ 2¹. Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony.

§ 2². Strony mogą na podstawie odrębnej umowy o mediację objąć ugodą również roszczenia nieobjęte pozwem lub roszczenia objęte różnymi postępowaniami sądowymi, także w przypadku, gdy w pozostałych postępowaniach sądowych sąd wydał postanowienie o skierowaniu stron do mediacji.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

§ 2³. Jeżeli ugoda dotyczy roszczeń nieobjętych pozwem lub roszczeń objętych różnymi postępowaniami sądowymi, strony wymieniają w ugodzie te roszczenia i postępowania wraz ze wskazaniem sądów je prowadzących oraz wskazują spośród nich sąd, który podejmie czynności przewidziane w art. 183¹⁴ § 1 i 2, chyba że prowadziłoby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej.

§ 2⁴. Strony mogą w ugodzie zawrzeć wnioski procesowe, w szczególności w zakresie cofnięcia pozwu, zatwierdzenia ugody przez sąd lub kosztów postępowania.

§ 3. Mediator doręcza stronom odpis protokołu.

Art. 183¹³.

§ 1. W przypadku gdy strona, po zawarciu ugody, w ramach mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację, wystąpi do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody mediator składa protokół w sądzie, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej lub wyłącznej.

§ 2. W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę. ~~z oznaczeniem, czy~~ Jeżeli sąd rozpoznający sprawę jest sądem wskazanym przez strony w trybie określonym w art. 183¹²⁴⁴ § 2³⁴, mediator oznacza ten fakt w protokole. ~~Strony mogą objąć ugodą również roszczenia nieobjęte pozwem.~~

Art. 183¹⁴.

§ 1. Jeżeli w wyniku mediacji zawarto ugodę ~~przed mediatorem~~, sąd, o którym mowa w art. 183¹³, na wniosek strony **niezwłocznie** przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody ~~zawartej przed mediatorem~~ w terminie nie dłuższym niż 30 dni.

§ 2. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem.

§ 2¹. Jeżeli ugoda dotyczy roszczeń objętych różnymi postępowaniami sądowymi, ~~strony wymieniają w ugodzie te postępowania oraz wskazują sąd, który podejmie czynności przewidziane w § 1 i 2, chyba że prowadziłoby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej.~~ O sąd wskazany przez strony zgodnie z art. 183¹² § 2³ doręcza odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności sąd doręcza pozostałym sądom wymienionym w ugodzie. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności stanowi podstawę do umorzenia postępowania w zakresie, w jakim dotyczy ono roszczeń objętych ugodą.

§ 3. Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody zawartej ~~przed mediatorem~~ w wyniku mediacji, w całości lub części, jeżeli ugoda jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Art. 183¹⁵.

§ 1. Ugoda zawarta ~~przed-mediatorem~~ w wyniku mediacji, po jej zatwierdzeniu przez sąd, ma moc prawną ugody zawartej przed sądem. Ugoda zawarta ~~przed-mediatorem~~ w wyniku mediacji, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym.

§ 2. Do ugody zawartej w wyniku mediacji, po jej zatwierdzeniu przez sąd nie stosuje się przepisów ~~Przepis § 1 nie uchybia przepisom~~ o szczególnej formie czynności prawnej.

Art. 187.

§ 1. Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać: [...]

3) informację, czy i kiedy strony podjęły próbę mediacji lub innego ~~niż wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia bądź innego zachowania~~, pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku, gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia.

Uzasadnienie

Wymagają uregulowania w szczególności następujące kwestie:

- 1) wymogi stawiane mediatorowi,
- 2) uwzględnienie faktu powstania kancelarii mediacyjnych i ich funkcjonowania,
- 3) wprowadzenie zasady neutralności mediatora oraz zasady poufności mediacji,
- 4) kwestie związane z wszczęciem i zakończeniem mediacji, rzutujące na zawieszenie biegu przedawnienia,
- 5) usunięcie dotychczasowych wątpliwości zw. z dorozumianą zgodą na mediację na skierowanie sądu,
- 6) wprowadzenie formy elektronicznej ugody,
- 7) określenie terminu zatwierdzenia ugody mediacyjnej przez sąd,
- 8) dokonanie właściwej wykładni przepisu dotyczącego szczególnej formy czynności prawnych w zakresie ugody mediacyjnej zatwierdzonej przez sąd, umożliwiającej dokonywanie czynności, gdzie przewidziano formę szczególną do składanych oświadczeń woli,
- 9) urealnienie wymogu przedsądowego polubownego rozwiązania sporu poprzez doprecyzowanie jego dopuszczalnych form.

Rozważenie wprowadzenia obligatoryjnej przedsądowej próby mediacji

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, badające systemy prawne, w których istnieje obligatoryjna przedsądowa próba mediacji potwierdza, że rozwiązanie to nie narusza prawa do sądu (nawet w sprawach konsumenckich). Nie jest to również niezgodne z zasadą dobrowolności mediacji, strony nie są zobligowane do zawarcia ugody a jedynie do podjęcia próby mediacji. Jednocześnie dotychczasowe zachęty do stosowania pozasądowej mediacji okazały się daleko niewystarczające. Stąd postuluje się przyjęcie podobnych rozwiązań do tych obecnych we Włoszech, Grecji czy na Litwie i objęcie wszystkich spraw, w których dopuszczalne jest zawarcie ugody, wymogiem obligatoryjnego podjęcia przedsądowej próby

mediacji, sprowadzającego się do obowiązku uczestnictwa w jednym posiedzeniu mediacyjnym, podczas którego strony będą miały możliwość otrzymać informacje na temat mediacji i podjąć moderowane przez mediatora rozmowy ugodowe.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

Art. 59a

§ 1. Jeżeli przed rozpoczęciem przewodu sądowego w pierwszej instancji sprawca, który nie był uprzednio skazany za przestępstwo umyślne z użyciem przemocy, pojednał się z pokrzywdzonym, w szczególności w wyniku mediacji i naprawił szkodę lub zadośćuczynił wyrządzonej krzywdzie, umarza się, na wniosek pokrzywdzonego, postępowanie karne o występki zagrożony karą nieprzekraczającą 3 lat pozbawienia wolności, a także o występki przeciwko mieniu zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, jak również o występki określony w art. 157 § 1.

§ 2. Jeżeli czyn został popełniony na szkodę więcej niż jednego pokrzywdzonego, warunkiem zastosowania § 1 jest pojednanie się, naprawienie przez sprawcę szkody oraz zadośćuczynienie za wyrządzoną krzywdę w stosunku do wszystkich pokrzywdzonych.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli zachodzi szczególna okoliczność uzasadniająca, że umorzenie postępowania byłoby sprzeczne z potrzebą realizacji celów kary.

Art. 23a k.p.k.

§ 7. Postępowanie mediacyjne prowadzi się w sposób bezstronny.

§ 7a. Postępowanie mediacyjne objęte jest tajemnicą. Mediator, oskarżony, pokrzywdzony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym mają obowiązek zachowania w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w jego toku.

Art. 178a k.p.k.

Nie wolno przesłuchiwać w jakimkolwiek postępowaniu jako świadka mediatora co do faktów, o których dowiedział się od oskarżonego lub pokrzywdzonego prowadząc postępowanie mediacyjne, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

Uzasadnienie

Wymagają uregulowania w szczególności następujące kwestie:

1) przywrócenie przepisu art. 59a k.k. z ewentualnymi modyfikacjami,

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

- przywrócenie obowiązującego poprzednio art. 59a k.k. umożliwi realizację postulatów sprawiedliwości naprawczej, należy także rozszerzyć katalog spraw, w których przeprowadzenie mediacji z pozytywnym skutkiem wpływałoby na zakończenie postępowania karnego,

2) wprowadzenie tajemnicy mediacji oraz doprecyzowanie zakazu dowodowego przesłuchania mediatora,

- konieczne jest wprowadzenie i precyzyjne uregulowanie tajemnicy mediacji i mediatora poprzez zmianę art. 23 a i art. 178a k.p.k. Obecnie brak jest proceduralnych, formalnych gwarancji tajemnicy mediacji w postępowaniu karnym. Postuluje się zastąpienie pojęcia „prowadzenia mediacji w sposób poufny” sformułowaniem, że postępowanie mediacyjne jest objęte tajemnicą. W celu wzmocnienia gwarancji prawidłowości instytucji mediacji raz zachowania zasad postępowania karnego postuluje się przepisów regulujących tajemnicę zawodową mediatora, co umożliwi stosowanie wobec mediatorów m.in. art. 266 kk w zakresie odpowiedzialności karnej za ujawnienie takiej tajemnicy. Postuluje się wprowadzenie do kodeksu postępowania karnego przepisu zobowiązującego uczestników mediacji do zachowania w poufności faktów, o których dowiedzieli się w jego toku.

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy

Art. 242

§ 1. Pracownik i pracodawca ~~może~~ mogą dochodzić swych roszczeń ze stosunku pracy jak i z innych stosunków prawnych, do których z mocy odrębnych przepisów stosuje się przepisy prawa pracy, na drodze sądowej.

§ 2. Przed skierowaniem sprawy na drogę sądową pracownik może żądać:

1. wszczęcia postępowania pojednawczego przed komisją pojednawczą,
2. wszczęcia mediacji.

Uzasadnienie

Proponowana zmiana ma na celu umożliwienie stronom stosunku pracy, jak i innych stosunków prawnych, do których z mocy odrębnych przepisów stosuje się przepisy prawa pracy skorzystanie z mediacji jako pierwszoplanowej metody rozwiązania sporu. Ponadto **strony obligatoryjnie powinny zostać skierowane do mediacji** w sprawach dotyczących wygaśnięcia stosunku pracy w wyniku jego wypowiedzenia lub rozwiązania.

Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych

Art. 11.

1. Mediatora ustalają wspólnie strony sporu zbiorowego. ~~Mediatorem może być osoba z listy ustalonej przez ministra właściwego do spraw pracy w uzgodnieniu z organizacjami związkowymi oraz organizacjami pracodawców, reprezentatywnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o~~

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>~~Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232).~~ Mediatorem może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych, wpisana na listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego, posiadająca odpowiednią wiedzę w zakresie rozwiązywania sporów zbiorowych prawa pracy.</p> <p>~~1⁴. Wpis na listę, o której mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej:~~</p> <ol style="list-style-type: none"> ~~1) imię (imiona) i nazwisko;~~ ~~2) dane kontaktowe wskazane przez osobę ubiegającą się o wpis na listę.~~ <p>Uzasadnienie</p> <p>Postuluje się zastąpienie osobnej, niefunkcjonującej listy mediatorów prowadzonej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej jedną wspólną listą dla wszystkich mediacji cywilnych z odpowiednim doprecyzowaniem w zakresie wiedzy mediatora.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych</p> <p>Art. 13e.</p> <p>W sprawach, w których powód:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przed wytoczeniem powództwa wziął udział w mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację zgodnie z ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, 2) podjął próbę rozwiązania sporu przez złożenie wniosku o rozpatrzenie sporu przez właściwy sąd polubowny ustanowiony ustawą w celu rozpatrywania sporów konsumenckich albo wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązania sporu konsumenckiego, <p>opłata stała lub stosunkowa od pozwu podlega obniżeniu o dwie trzecie, ~~nie więcej jednak niż o 400 złotych.~~</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Postulowana zmiana przyczyni się do odciążenia wymiaru sprawiedliwości poprzez wprowadzenie zachęty finansowej dla stron do skorzystania z alternatywnej metody rozwiązania sporu.</p> <hr/>
<p style="text-align: center;"><i>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie</i></p>	<p style="text-align: center;">Zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji mediacji</p> <p>1. Mediator ma obowiązek prowadzenia dokumentacji mediacji, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawę prowadzenia mediacji (umowa o mediację, wniosek o przeprowadzenie mediacji, postanowienie sądu lub organu), - klauzulę przetwarzania danych osobowych,

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p>Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka, Katarzyna Bugaj-Kotterba, Cezary Rogula, Grzegorz Frączek, Jerzy Grys, Martyna Maciejewska-Przyłucka, Anna Janicka, Michał Lenczewski, dr Jakub Szczepkowski</p>	<p>- protokół z postępowania mediacyjnego, - kopia ugody, jeśli została zawarta.</p> <p>2. Mediator ma obowiązek zapewnienia poufności i integralności dokumentacji mediacji. 3. Mediator powinien zapewnić prawidłowość zasad przetwarzania danych osobowych przez osoby przez niego upoważnione. 4. Przetwarzanie danych osobowych przez mediatora odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów odrębnych (RODO).</p> <p>Uzasadnienie Należy wprowadzić jednolity standard zobowiązujący mediatora do prowadzenia przez niego dokumentacji mediacji, zasad jej przechowywania, zachowania integralności i poufności. Postulowane założenie odnosi się również do ochrony przetwarzania danych osobowych zgodnie z przepisami odrębnymi (m.in. RODO).</p>
<p>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka, prof. dr hab. Robert Suwaj, Cezary Rogula, Martyna Maciejewska-Przyłucka, Katarzyna Bugaj-Kotterba, Anna Janicka, Jerzy Grys, Michał Lenczewski, dr Jakub Szczepkowski, Grzegorz Frączek</p>	<p style="text-align: center;">Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego</p> <p>Art. 96a § 3. Celem mediacji jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych ~~i~~ lub prawnych sprawy oraz dokonanie ustaleń dotyczących jej załatwienia w granicach obowiązującego prawa, w tym przez wydanie decyzji lub zawarcie ugody.</p> <p>Art. 96d § 1. Jeżeli uczestnicy mediacji wyrazili zgodę na przeprowadzenie mediacji, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji. Postanowienie doręcza się niezwłocznie stronom, mediatorowi oraz organowi, o którym mowa w art. 106 § 1.</p> <p>Art. 96e. § 1. Organ administracji publicznej, kierując sprawę do mediacji, wstrzymuje czynności postępowania ~~odracza rozpatrzenie sprawy~~ na okres do dwóch miesięcy. § 2. Na zgodny wniosek uczestników mediacji albo za zgodą stron na wniosek mediatora lub z innych ważnych powodów termin określony w § 1 może zostać przedłużony, nie dłużej jednak niż o miesiąc.</p> <p>Art. 96k. Mediator prowadzi mediację, dążąc do polubownego ~~rozwiązania sporu~~ wyjaśnienia i rozważenia okoliczności faktycznych lub prawnych, w tym przez wspieranie uczestników mediacji w formułowaniu przez nich propozycji ugodowych.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Art. 96m.

§ 1. Mediator sporządza protokół z przebiegu mediacji.

§ 2. Protokół z przebiegu mediacji zawiera:

- 1) czas i miejsce przeprowadzenia mediacji;
- 2) imiona i nazwiska (nazwy) oraz adresy (siedziby) uczestników mediacji;
- 3) imię i nazwisko oraz adres mediatora;
- 4) ugodę albo dokonane ustalenia co do sposobu załatwienia sprawy w drodze decyzji;
- 5) podpis mediatora oraz uczestników mediacji, a jeżeli którykolwiek z uczestników mediacji nie może podpisać protokołu, wzmiankę o przyczynie braku podpisu.

§ 3. Mediator niezwłocznie przedkłada protokół z przebiegu mediacji organowi administracji publicznej w celu włączenia go do akt sprawy. Art. 119 stosuje się odpowiednio. ~~i doręcza odpis tego protokołu uczestnikom mediacji.~~

Art. 127a.

§ 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Przepis ten stosuje się również w przypadku decyzji wydanych po przeprowadzeniu mediacji.

Uzasadnienie

Wymagają uregulowania w szczególności następujące kwestie:

- 1) zastąpienie spójnika „i” spójnikiem „lub” spowoduje rozszerzenie zakresu mediacji w postępowaniach administracyjnych, albowiem umożliwi organom administracji publicznej kierowanie spraw do mediacji bez konieczności jednoczesnego wyjaśniania oraz rozważania okoliczności faktycznych i prawnych. Proponowana zmiana daje możliwość prowadzenia mediacji: (1) co do faktów, (2) co do prawa, (3) co do obu tych okoliczności łącznie. Innymi słowy, organ administracji publicznej uzyska możliwość zgodnego ustalenia stanu faktycznego przez strony (art. 107 § 1 pkt 6) k.p.a.) co pozwoli na właściwą subsumpcję stanu faktycznego pod normę prawną i z pewnością wpłynie na trwałość decyzji administracyjnych,
- 2) zmiana art. 96d k.p.a. poprzez doręczenie postanowienia o skierowaniu do mediacji również mediatorowi rozwieje wątpliwości co do obowiązku organu w tym zakresie,
- 3) zmiana art. 96e k.p.a. usuwa z ustawy pojęcie „odroczenia sprawy”, nieznanie postępowaniu administracyjnemu. Postulowana jest zmiana w zakresie wyraźnego przyznania mediatorowi legitymacji do złożenia wniosku przyczyni się do usprawnienia mediacji,
- 4) zmiana art. 96k k.p.a. – sprawa administracyjna co do zasady nie ma charakteru spornego,
- 5) zmiana art. 96m k.p.a. doprecyzowuje obie możliwości dostępne w mediacji administracyjnej – zarówno zakończonej ustaleniami, jak i ugodą. Usuwa także zbędne elementy treści protokołu z mediacji,

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>6) zmiana art. 127a k.p.a. zmierza do zwiększenia atrakcyjności stosowania mediacji w sprawach administracyjnych poprzez doprowadzenie do stanu ostateczności, prawomocności i wykonalności decyzji administracyjnych</p> <p style="text-align: center;">Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych</p> <p>Art. 5 pkt. 4. Nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w ust. 1, wykonanie wiążącej ugody a także wydanie i wykonanie decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Postulowana zmiana (dodanie zaznaczonej regulacji) umożliwi przeprowadzenie mediacji pomiędzy organami administracji publicznej a stronami postępowań administracyjnych w zakresie orzekania w sprawach niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym oraz nakładania administracyjnych kar pieniężnych, w sposób pozwalający na racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi</p>
<p><i>Sąd Rejonowy w Koninie</i></p>	<p>- w art. 183 (8) kpc dodać § 1a (w brzmieniu jak niżej):</p> <p>§ 1. Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania.</p> <p>§1a. Jednakże w postępowaniu przed sądem rejonowym w sprawach o roszczenia alimentacyjne sąd kieruje strony do mediacji, równocześnie z doręczeniem odpisu pozwu stronie pozwanej. W przypadku niezawarcia ugody przed mediatorem lub niewyrażenia przez strony zgody na mediację, przewodniczący wzywa pozwanego do złożenia odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie nie krótszym niż dwa tygodnie, po złożeniu przez mediatora protokołu z mediacji lub zawiadomieniu, że strony nie wyraziły zgody na mediację.</p> <p>Uzasadnienie proponowanej zmiany (cytowane in extenso):</p> <p>Mediacja w sprawach alimentacyjnych powinna być obowiązkowa. Osobiście wypracowałem praktykę, która w 2018 roku skutkowałą na najlepszym w całej Polsce wynikiem skuteczności mediacji Sądu Rejonowego w Koninie. Sędziowie nie zawsze korzystają z tej instytucji procesowej, a skuteczność mediacji jest szczególnie widoczna właśnie w sprawach alimentacyjnych. Nie prowadziłem nigdy szczegółowych badań statystycznych, bo nie mam na to czasu, ale w moich sprawach o alimenty, które każde kieruję na wstępie do mediatora, gdzieś jakieś 70%-80% kończy się podpisaniem ugody mediacyjnej.</p> <p>- w art. 183 (10) kpc zmienić § 2 (w brzmieniu jak niżej):</p> <p>§ 1. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do trzech miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy. Czasu trwania mediacji nie wlicza się do czasu trwania postępowania sądowego.</p> <p>§ 2. Przewodniczący wyznacza rozprawę po upływie terminu, o którym mowa w § 1, a przed jego upływem, jeżeli choć jedna ze stron oświadczy, że nie wyraża zgody na mediację, chyba że ustawa stanowi inaczej.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie proponowanej zmiany: To konsekwencja wprowadzenia obowiązkowej mediacji w sprawach o roszczenia alimentacyjne wg. proponowanej zmiany art. 183(8) kpc.</p> <p>- w art. 386 kpc po § 3 dodać § 3a (w brzmieniu jak niżej): Art. 386: § 3a. Sąd drugiej instancji uchyla także zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, jeżeli w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustawy, nie przeprowadzono postępowania mediacyjnego.</p> <p>Uzasadnienie proponowanej zmiany: Wprowadzenie tak surowej sankcji, w postaci obowiązkowego uchylecia wyroku, bardziej zdyscyplinuje sędziów do korzystania z mediacji. Samo bowiem ustanowienie obowiązku mediacji, bez skutków nie dochowania tej powinności, mogłoby nie wystarczyć.</p>
<p><i>Kancelaria Mediacyjna Liliana Motyl</i></p>	<p>Wykreślenie z polskiego porządku prawnego art. 187 § 1 ust. 3 k.p.c.</p> <p>Uzasadnienie Z doświadczenia procesowego można wnioskować, że w pozwie zasadniczo umieszcza się informację o próbach podjęcia mediacji, czy innych metodach rozwiązania sporu i na ogół polegają one na podjęciu próby w postaci przedsądowego wezwania do spełnienia świadczenia, a w związku z brakiem jego spełnienia, powód wnosi pozew, nie rozpoczynając tym samym mediacji przed procesem ani innych metod ADR. Wynika to z faktu, że w dalszym ciągu mamy słabą popularyzację mediacji, także wśród pełnomocników profesjonalnych (nie mówiąc już o społeczeństwie), którzy nie promują mediacji u swoich Klientów. Powyższy przepis nie przyniósł celu, dla którego został wprowadzony.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kielcach</i></p>	<p>Propozycja w zakresie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji: wprowadzenie rozwiązań ustawowych w zakresie kategorii spraw, w których postępowanie mediacyjne jest obowiązkowe, wprowadzenie ustawowych zachęt finansowych dotyczących opłat sądowych, które podlegałyby zwrotowi w istotnej ekonomicznie części w przypadku zakończenia sprawy mediacją, rozważenie w określonych kategoriach spraw, np. rodzinnych, wsparcia finansowania wynagrodzenia mediatorów z budżetu państwa.</p>
<p><i>Polskie Centrum Mediacji</i></p>	<p>Możliwość zakończenia postępowania na podstawie ugody mediacyjnej i pojednania zarówno przez Prokuraturę jak i Sąd.</p> <p>Uzasadnienie Prof. Murzynowski wielokrotnie postulował, aby Prokuratura mogła umorzyć postępowanie, jeśli nastąpi pojednanie, naprawienie i/lub zadośćuczynienie szkodzie/krzywdy. W przypadku sądów powrót do zapisów prawnych z 2015 roku.</p>

<p><i>dr. hab. prof. UŚ Andrzej Torbus - Kierownik Zespołu Postępowania Cywilnego, Wydział Prawa i Administracji UŚ w Katowicach, Prezes Śląskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji, Fundacji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego</i></p>	<p>Propozycja nowelizacji przepisów KPC z zakresu mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Konieczność zmian przepisów regulujących mediację w sprawach cywilnych.</p> <p>I. Zmiana generalna Obecnie przepisy regulujące mediację są rozproszone w różnych aktach prawnych, w tym zasadniczo w regulacjach dotyczących postępowań procesowych z zakresu poszczególnych dziedzin prawa (tak również np. Francja). Rozważenia wymaga przyjęcie ustawy o mediacji (tak. np. Niemcy), która regulowałaby kwestie wspólne dla wszystkich rodzajów mediacji.. Celowość podjęcia prac legislacyjnych wynika m.in. z konieczności ujednoczenia pojęć, ułatwienia kolejnych nowelizacji.</p> <p>II. Propozycje zmian obowiązujących przepisów Kodeksu postępowania cywilnego regulujących mediację w sprawach cywilnych</p> <p>Uwaga techniczna Propozycję zmian zaznaczone są kolorem czerwonym, wykreślenia „pojedynczym przekreśleniem”. Pod każdym przepisem objętym propozycją zmian umieszczone jest uzasadnienie.</p> <p>III. Propozycje nowelizacji przepisów KPC</p> <p>Art. 183¹. [Mediacja w postępowaniu cywilnym] § 1. ~~Mediacja jest dobrowolna.~~ Mediacja to poufny proces, w którym przynajmniej dwie strony sporu próbują same osiągnąć porozumienie w celu rozwiązania ich sporu, korzystając z pomocy mediatora.</p> <p>§ 2 Mediację prowadzi się na podstawie umowy o mediację albo zgody stron na postanowienie sądu kierującego strony do mediacji, chyba że przepis szczególny nakazuje wszczęcie mediacji bez zgody stron. Umowa może być zawarta także przez wyrażenie przez stronę zgody na mediację, gdy druga strona złożyła wniosek, o którym mowa w art. 183⁶ § 1.</p> <p>§ 3. W umowie o mediację strony określają w szczególności przedmiot mediacji, osobę mediatora albo sposób wyboru mediatora.</p> <p>§ 4. ~~Mediację prowadzi się przed wszczęciem postępowania, a za zgodą stron także w toku sprawy.~~ W przypadku mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację stosunki prawne między stronami i mediatorem reguluje umowa mediatorska.</p>
---	---

Uzasadnienie

I. § 1 Definicja mediacji

Dobrowolność mediacji odnosi się do dwóch odmiennych kwestii. Po pierwsze zgodnie z § 2 o zobowiązaniu do uczestnictwa w mediacji decyduje oświadczenie woli stron sporu wyrażone w umowie o mediację lub w zgodzie na wszczęcie mediacji w następstwie wydania postanowienia sądu (art. 183¹ § 2, art. 183⁸ § 1 i 2 KPC). Verba legis „Mediacja jest dobrowolna” w praktyce jest rozumiane radykalnie woluntarystycznie. Następstwem tego jest podkreślanie w niektórych komentarzach, że decyzja o wszczęciu mediacji lub uczestnictwa w procesie mediacyjnym nie jest powiązane z żadnymi obowiązkami natury prawnej. Podkreślenia wymaga, że zgoda na mediację nie rodzi rodzaju „gentlemen's agreement”. Wyrażenie zgody na mediację nie ma charakteru inicjacyjnego lub czysto deklaratoryjnego, ale jest oświadczeniem woli, które po doświadczeniu adresata rodzi skutki prawne w postaci obowiązku przystąpienia do mediacji i lojalnego uczestnictwa w mediacji. Odmowa przystąpienia do mediacji jest równoznaczna z niewykonaniem obowiązku prawnego i rodzi podstawę do żądania odszkodowania (art. 471 KC), albo inne skutki kosztowe przewidziane w przepisach k.p.c. natury kompensacyjnej. Proponowana zmiana porządkuje obecny stan prawny poprzez wprowadzenie definicji mediacji, w której kwestia dobrowolności jest cechą definicyjną procesu mediacyjnego, a nie wskazuje na niczym nieograniczoną arbitralną dobrowolność zgody na mediację i uczestnictwa w mediacji. Ta definicja jest w pełni koherentna z przepisem art. 3 lit. a dyrektywy 2008/52/WE

II. § 2 „zgoda stron”

Ustawodawca nieco bezrefleksyjnie użył zwrotu, że mediację przeprowadza się na podstawie „postanowienia sądu kierującego strony do mediacji”. Nic bardziej mylnego. Postanowienie sądu nikogo do niczego nie kieruje. Cechą konstytutywną każdego orzeczenia jest nakaz określonego zachowania, bez tej imperatywnej cechy orzeczenie lokuje się w sferze życzeniowej. Jedyny nakaz wynikający z postanowienia sądu, to obowiązek wyrażenia woli czy strony chcą przeprowadzić mediację. Podstawą przeprowadzenia mediacji nie jest zatem wyłącznie decyzja sądu, ale również wola stron procesowych (art. 183⁸ § 2 KPC).

III. § 2 „mediacja tylko na podstawie postanowienia sądu”

Kolejna zmiana w § 2 stanowi podstawę przyszłych regulacji, na mocy których wszczęcie mediacji będzie obligatoryjne (np. sprawy gospodarcze, rodzinne etc.). Proponowana zmiana nie jest sprzeczna z nowym brzmieniem § 1, jako że o ile wszczęcie mediacji może wynikać z postanowienia sądu, a nie zgody stron, to jednak udział w mediacji, zawarcie ugody nadal poddane jest dyspozycji Stron. Dopuszczalność mediacji „przymusowej” przewiduje przepisem art. 3 lit. a dyrektywy 2008/52/WE

IV. § 4 zbędność unormowania

Jest przepis w obecnym brzmieniu zbędny, skoro w § 2 określono podstawę prawną wszczęcia mediacji. Ponadto obecne brzmienie sugeruje, że po wszczęciu postępowania rozpoznawczego wykluczone jest równoległe prowadzenie mediacji na podstawie umowy stron. Autonomia woli prawa prywatnego i procesowego nie wyklucza skuteczność umowy stron zawartej w toku procesu odnośnie do przedmiotu procesu (roszczenia

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

procesowego). W praktyce, kiedy sądu procedurę nader opieszale zdarza się, że wniosek stron o wydanie postanowienia o skierowanie do mediacji czeka na rozpoznania długi czas, wówczas strony w celu szybkiego zakończenia sporu zawierają umowę mediacyjną w celu szybkiego wszczęcia mediacji.

V. § 4 „umowa mediatorska”

Umowa z mediatorem jest umowa nienazwaną wykazującej pewne cech umowy umów o świadczenie usług, do której na mocy art. 750 KC należy stosować odpowiednio przepisy o umowie zlecenia. Regulacja umowy mediatorskiej w ustawie jednoznacznie wskazuje na podstawę prawną wyznaczającą obowiązki i uprawnienia stron i samego mediatora. Jej zawarcie skutkuje odpowiedzialnością kontraktową mediatora. Na mocy art. 471 k.c. w razie „niewykonanie zobowiązania” albo „nienależytego wykonania”. Kiedy dochodzi do niewykonania, a kiedy do nienależytego wykonania nie zawsze jest oczywiste (np. stronniczość i brak neutralności), co nie zmienia jednak, że konsekwencje niewykonania i nienależytego wykonania są podobne – co do zasady wierzycielowi przysługuje roszczenie o naprawienie szkody rozumianej jako uszczerbek majątkowy. Określone zachowanie mediatora spowodować niewykonania zobowiązania w całości (np. nieuzasadniona odmowa prow.mediacji), lub niewykonania w części (np. nieobecność na jednym posiedzeniu).

Art. 183². [Mediator]

§ 1.

Mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych.

§ 2.

Mediatorem nie może być sędzia. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.

§ 3.

1. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora.
2. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego. **Wraz przyjęciem informacji i wydaniu decyzji przez właściwego prezesa sądu okręgowego mediator staje się stałym mediatorem.**

§ 3¹.

Ileokroć w dalszych przepisach niniejszego kodeksu jest mowa o mediatorze, należy przez to rozumieć także stałego mediatora, chyba że przepisy niniejszego kodeksu stanowią inaczej.

§ 4.

Staly mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony oraz ~~a jeżeli strony do mediacji skierował sąd.~~

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Uzasadnienie

I. § 3 pkt 2 „mediatorzy z ośrodków mediacji”

Obecnie do prezesa sądu okręgowego składane są indywidualne wnioski o wpis na listę „stałych mediatorów”, które zostają uwzględnione, o ile spełnione są przesłanki wynikające z art. 157a i n. UOSP. Ponadto organizacje pozarządowe i uczelnie, które powołały ośrodki mediacyjne również składają wnioski prezesa sądu okręgowego o ujawnienie na odrębnej liście mediatorów skupionych w takim ośrodku (art. Art. 183² § 3 KPC).

W rezultacie funkcjonują dwie listy, przy czym w wypadku lity mediatorów z ośrodków mediacji brak jakichkolwiek wymogów dotyczących ich zdatości do prowadzenia mediacji. Niejednokrotnie powoływane są przez organizacje pozarządowe efemeryczne ośrodki mediacji, pozbawione zaplecza organizacyjnego, efektywnego systemu weryfikacji przygotowania mediatorów. W rezultacie zdarza się w praktyce, że mediatorzy z ośrodków mediacji nie spełniają kryteriów profesjonalnego mediatora. Z tego względu konieczne jest zrównanie wymogów dla obu rodzajów mediatorów. Po zmianie art. 3 pkt 2 KPC oraz odpowiednich przepisów UOSP, uczelnia lub organizacja pozarządowa zgłaszając mediatora będzie musiał wykazać jego przygotowanie do zawodu mediatora. Wpis na listę, będzie następstwem decyzji Prezesa Sądu Okręgowego.

Art. 157b § 1 UOSP po zmianach [Wpis na listę stałych *mediatorów*]:

§ 1.

Wpisu na listę stałych *mediatorów* dokonuje prezes sądu okręgowego w drodze decyzji wydawanej na wniosek osoby ubiegającej się o wpis **lub organizacji pozarządowej oraz uczelni, które utworzyły ośrodki mediacji i prowadzą listy mediatorów.**

Nastąpi likwidacja dualizmu poprzez stworzenia jednej listy mediatorów stałych. Różnica będzie polegała na tym, że mediatorzy z ośrodków mediacji będą zgłaszani przez organizacje pozarządowe lub uczelnie i również na ich wniosek będą skreślani z listy.

II. § 4 „ważne powody odmowy prowadzenia mediacji”

Obecna regulacja nakłada na stałego mediatora obowiązek wskazania poważnych odmowy prowadzenia mediacji niezależnie czy mediacja została wszczęta na podstawie umowy czy postanowienia sądu (art. 183¹ § 2 KPC)

Ten przepis ma uzasadnienie wyłącznie w razie wszczęcia mediacji na podstawie postanowienia sądu i zgody stron. Tylko w wypadku mediacji wszczętej na podstawie postanowienia sądu (art. 183⁸ § 1 w zw. z art. 183⁹ § 1 KPC) okoliczność wpisu na listę stałych mediatorów prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego wywołuje skutek prawny w postaci gotowości do prowadzenia mediacji, bez konieczności zawierania odrębnej umowy mediatora ze Stronami(tzw. umowa mediatorska) .

W wypadku mediacji, której podstawą jest umowa stron z mediatorem omawiany przepis z niezrozumiałych przyczyn wkracza w relacje kontraktowe między stronami a mediatorem. Ten przepis sugeruje, że stały mediator jest obowiązany do prowadzenia mediacji niezależnie od braku umowy między nim a stronami (tzw. umowa mediatorska). Jeżeli strony decydują się na mediację umowną, wówczas od ich woli zależy wybór

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

mediatora, który zawiera ze stronami umowę. Kwestie odmowy prowadzenia mediacji, mimo zawarcia umowy mediatorskiej powinna regulować ta umowa.

Art. 183³. [Bezstronność mediatora]

§ 1.

Mediator powinien zachować bezstronność i **neutralność** przy prowadzeniu mediacji.

§ 2.

Mediator niezwłocznie ujawnia **pisemnie** stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego bezstronności.

Uzasadnienie

I. § 1 „neutralność mediatora”

Wprowadzenie wymogu neutralności wynika z odrębności znaczenia pojęć bezstronności i neutralności. O ile to pierwsze dotyczy relacji mediatora do stron lub stron, która wyklucza bezstronność, to neutralność dotyczy nastawienia mediatora do przedmiotu mediacji. Wykluczone jest prowadzenie mediacji przez mediatora, który ze względów ideologicznych, osobistych lub wyznaniowych ma ściśle określony pogląd na przedmiot mediacji wykluczający neutralne prowadzenie procesu mediacji.

II. § 2 „pisemność”

Obowiązek pisemnego przedstawienia okoliczności eliminuje spór co do bezstronności lub neutralności mediatorów, jeżeli ów wyłącznie w formie ustnej zasygnalizował stronom istnienie takich okoliczności, a strony pierwotnie oceniły, że nie mają one znaczenia z punktu widzenia oczekiwać co do mediatora.

Art. 183^{3a}. [Metody mediacji]

Mediator prowadzi mediację, wykorzystując różne metody zmierzające do polubownego rozwiązania sporu, w tym poprzez wspieranie stron w formułowaniu przez nie propozycji ugodowych, lub na zgodny wniosek stron może wskazać sposoby rozwiązania sporu, które nie są dla stron wiążące. **Zgoda stron zostaje odnotowana w protokole mediacji.**

Uzasadnienie

Zazwyczaj zgoda Stron jest wyrażana w trakcie mediacji w formie ustnej. Zdarza się, że w toku mediacji wskazany przez mediatora sposób rozwiązania sporu jest oceniany jako stronniczy przez jedną ze Stron. Odnotowanie w protokole takiej zgody niweluje spór czy zgoda została w ogóle wyrażona.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Art. 183⁵. [Wynagrodzenie mediatora]

§ 1.

Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z **prowadzeniem** mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony.

§ 2.

Należności, o których mowa w § 1, mediator pobiera bezpośrednio od stron.

§ 3.

Należności, o których mowa w § 1, w części niewypłaconej przez strony, na wniosek mediatora ustala i przyznaje mediatorowi sąd w mediacji ze skierowania sądu. We wniosku mediator wskazuje wysokość niewypłaconych należności i zamieszcza oświadczenie o ich niewypłaceniu. **W wypadku umownego uzgodnienia ze stronami wysokości należności, mediator do oświadczenia załącza umowę.**

§ 4.

Przed przystąpieniem do postępowania mediacyjnego mediator poucza strony o kosztach postępowania mediacyjnego i sposobie pobrania należności mediatora.

Uzasadnienie

I. § 1 „wynagrodzenie za prowadzenie mediacji”

Obecne brzmienie § 1 sugeruje, że mediator zyskuje uprawnienie do żądania uiszczenia wynagrodzenia i poniesionych wydatków mediacji po jej przeprowadzeniu (verba legis: *„Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z **przeprowadzeniem** mediacji”*). Proponowana zmiana umożliwi zażądanie zapłaty wynagrodzenia w całości lub w części na początku mediacji. Jest to szczególnie uzasadnione w wypadku mediacji w sprawach gospodarczych, które trwają kilka miesięcy. Ponadto, obowiązek uiszczenia wynagrodzenia mediatora na początku mediacji i wyłącznie na żądanie mediatora stanowi doskonały indyktor weryfikacji rzeczywistej woli uczestnictwa w mediacji, a nie wyłącznie symulowania woli mediowania w celu przewleczenia postępowania procesowego,

II. § 3 „wynagrodzenie umowne”

W wypadku mediacji ze skierowania sądu podstawą wynagrodzenia mediatora są przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 20 czerwca 2016 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotom wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 921). Nie ma jednak przeszkód prawnych dla umownego podwyższenia wynagrodzenia za zgodą stron na podstawie art. 93 ust. 1a w zw. z art. 93a UKSC. Tego rodzaju umowy mają szczególne znaczenie w wypadku mediacji w sprawach gospodarczych, kiedy poziom skomplikowania sprawy, czas trwania mediacji uzasadnia podwyższenie wynagrodzenia mediatora, oczywiście za zgodą Stron. W takiej sytuacji, nieuiszczona należność również powinna zostać objęta zakresem zastosowania § 3.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Art. 183⁶. [Wszczęcie mediacji]

§ 1.

Wszczęcie mediacji przez stronę następuje z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku o przeprowadzenie mediacji, z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie.

§ 2.

Mimo doręczenia wniosku, o którym mowa w § 1, mediacja nie zostaje wszczęta, jeżeli:

1)

stały mediator, w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu postanowienia sądu skierowaniu stron do mediacji, odmówił przeprowadzenia mediacji;

2)

strony zawarły umowę o mediację, w której wskazano jako mediatora ~~osobę niebędącą stałym mediatorem~~, a osoba ta, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówiła przeprowadzenia mediacji;

3)

strony zawarły umowę o mediację bez wskazania mediatora i osoba, do której strona zwróciła się o przeprowadzenie mediacji, w terminie tygodnia od dnia doręczenia jej wniosku o przeprowadzenie mediacji, nie wyraziła zgody na przeprowadzenie mediacji albo druga strona w terminie tygodnia nie wyraziła zgody na osobę mediatora;

4)

strony nie zawarły umowy o mediację, a druga strona nie wyraziła zgody na mediację.

§ 3.

Jeżeli w przypadkach, o których mowa w § 2, strona wytoczy powództwo o roszczenie, które było objęte wnioskiem o przeprowadzenie mediacji, w terminie trzech miesięcy od dnia:

1)

w którym mediator lub druga strona złożyli oświadczenie powodujące, że mediacja nie została wszczęta albo

2)

następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia wniosku o przeprowadzenie mediacji, gdy mediator lub druga strona nie złożyli oświadczenia, o którym mowa w pkt 1

- do chwili wytoczenia powództwa, w odniesieniu do tego roszczenia, zostają zachowane skutki przewidziane dla czasu trwania mediacji.

§ 4.

Jeżeli w przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 2 – 3 mediator odmówił prowadzenia mediacji, w terminie miesiąca została wszczęta mediacja o roszczenie, które było objęte wnioskiem o przeprowadzenie mediacji, , zostają zachowane skutki przewidziane dla czasu trwania mediacji.

	Uzasadnienie
	<p>I. § 2 pkt 1 „odmowa stałego mediatora”</p> <p>Obecnie przepis § 2 pkt 1 wadliwie wskazuje na stałego mediatora, który odmawia prowadzenia mediacji na wniosek (verba legis: „<i>stały mediator, w terminie tygodnia od dnia doręczenia mu wniosku o przeprowadzenie mediacji, odmówił przeprowadzenia mediacji</i>”). Rzecz jasna ten przepis dotyczy mediacji umownej. W wypadku mediacji ze skierowania sądu podstawą wszczęcia mediacji jest doręczenie postanowienia sądu, a nie wniosku stron. Ponadto art. 183² § 4 KPC samodzielnie reguluje podstawy odmowy prowadzenia mediacji przez stałego mediatora. Proponowana zmiana jest zatem niezbędna z punktu widzenia spójności z przepisami regulującymi mediacji mediację umowną i mediację ze skierowania sądu.</p> <p>II. § 2 pkt 2 „każdy mediator”</p> <p>Jak zostało wyjaśnione w uwagach do art. 183² KPC w wypadku mediacji umownej stosunek prawny między stronami i mediatorem określa umowa mediatorska. Brak uprzedniego porozumienia między stronami i mediatorem, powoduje brak jakiegokolwiek więzi prawnej. Jeżeli strony nie zawarły umowy mediatorskiej z mediatorem ponoszą ryzyko odmowy prowadzenia mediacji, niezależnie czy w umowie o przeprowadzenie mediacji zgodnie wskazały mediatora bez jego uprzedniej zgody. Wówczas wniosek do mediatora o wszczęcie mediacji jest ofertą w rozumieniu kodeksu cywilnego zawarcia umowy mediatorskiej. W razie przyjęcia oferty powstają m.in. dwa zasadnicze skutki. Po pierwsze, powstaje więź prawna między mediatorem a stronami. Po drugie powstaje skutek ex lege w postaci wszczęcia mediacji. W tym wypadku odmowa prowadzenia mediacji jest oświadczeniem woli o odrzuceniu oferty zawarcia umowy mediatorskiej. Nie zachodzą żadne przyczyny, aby ten przepis dotyczył wyłącznie stałego mediatora, skoro wola stron decyduje o wyborze – z ich punktu widzenia – właściwego mediatora.</p> <p>III. Nowy § 4</p> <p>Proponowany przepis pozwala na zachowanie materialnoprawnych skutków złożenia wniosku o wszczęcie mediacji (przede wszystkim zawieszenie biegu przedawnienia, art. 121 pkt 5 KC), jeżeli strony dokonały wyboru innego mediatora i ów przyjął wniosek o przeprowadzenie mediacji. Obecnie odmowa prowadzenia mediacji powoduje brak skutku jej wszczęcia, a tym samym nie powstaje zdarzenie powodujące zawieszenie przerwy biegu przedawnienia. Proponowane uregulowanie niweluje niekorzystną sytuację stron.</p> <p>Art. 183⁸. [Skierowanie do mediacji]</p> <p>§ 1.</p> <p>Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania.</p> <p>§ 2.</p> <p>Mediacji nie prowadzi się, jeżeli strona w terminie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji nie sprzeciwia się mediacji.</p> <p>§ 3.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Przepisu § 1 nie stosuje się w sprawach rozpoznawanych w postępowaniach upominawczym oraz nakazowym, chyba że doszło do skutecznego wniesienia zarzutów.

§ 4.

Przewodniczący może wezwać strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.

§ 5.

Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę przewodniczący dokonuje oceny, czy skierować strony do mediacji. W tym celu przewodniczący, jeżeli zachodzi potrzeba wysłuchania stron, może wezwać je do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym.

§ 6.

Jeżeli strona bez uzasadnienia nie stawia się na spotkanie informacyjne lub posiedzenie niejawne, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną.

Uzasadnienie

§ 2 „termin, odmowa zgody na mediację”

Obecnie sądy przesyłają postanowienie do mediatorów niezależnie czy strony wyraziły zgodę na prowadzenie mediacji. Z punktu widzenia sądu takie postępowanie znacznie skraca oczekiwanie na stanowisko stron. W rezultacie mediatorzy prowadzą korespondencję ze stronami oczekując potwierdzenia wyrażenia zgody na mediację. Jest to praktyka wadliwa, aczkolwiek ma pewien sens prakseologiczny. Wynika to z okoliczności, że stronom doręcza się postanowienie o skierowaniu do mediacji w różnych terminach. Co powoduje, że również Sąd otrzymuje oświadczenie stron nawet kilka tygodni po wydaniu postanowienia. Proponowane rozwiązanie eliminuje obecne problemy. Wedle propozycji nowelizacji strony mają dwa tygodnie na wnikliwie rozważenie czy godzą się na mediację. Jeżeli w tym terminie nie wyrażą odmowę na mediację, konkludentnie należy przyjąć, że taka zgoda została wyrażona i dopiero wówczas sąd winien doręczyć postanowienie mediatorowi

Art. 183¹². [Protokół z mediacji]

§ 1.

Z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce i czas przeprowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres mediatora, a ponadto wynik mediacji. Protokół podpisuje mediator.

§ 2.

Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. Niemożność podpisania ugody mediator stwierdza w protokole.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>§ 2¹. Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie przez każdą z nich do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony</p> <p>§ 3. Mediator doręcza stronom odpis protokołu.</p> <p style="text-align: center;">Uzasadnienie</p> <p>§ 2¹. Obecne brzmienie jest wadliwe interpretowane, że po zawarciu ugody mediator składa wnioski o zatwierdzenie ugody. Taka praktyka jest niedopuszczalna. Mediator nie jest pełnomocnikiem procesowym strony, a tym samym nie jest upoważniony do dokonywania czynności procesowych ze skutkiem dla zastępowanej strony (art. 91 KPC). Od woli strony zależy czy chce zatwierdzenia ugody w całości lub w części, a ponadto czy ugoda zostanie zatwierdzona przez nadanie klauzuli wykonalności. Proponowana zmiana wprost wskazuje, że wniosek do sądu kieruje strona.</p>
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Art. 183[2]. § 1. Mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych.</p> <p>§ 2. Mediatorem nie może być sędzia. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.</p> <p>~~§ 3. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.~~</p> <p>§ 3 [1]. Ilekroć w dalszych przepisach niniejszego kodeksu jest mowa o mediatorze, należy przez to rozumieć także stałego mediatora, chyba że przepisy niniejszego kodeksu stanowią inaczej.</p> <p>§ 4. Stały mediator może odmówić prowadzenia mediacji tylko z ważnych powodów, o których jest obowiązany niezwłocznie powiadomić strony, a jeżeli strony do mediacji skierował sąd – również sąd.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>§ 3 – prace nad KRM, a więc doskonalenie państwowego wykazu sprawdzonych i rekomendowanych mediatorów, czynią jeszcze bardziej niepotrzebnym utrzymywanie obowiązku przez prezesa SO list, na których zawartość nie mają żadnego wpływu (samo uprawnienie do tworzenia ośrodków, jako część prawa obywateli do zrzeszania się i/lub działalności gospodarczej - nie wymaga regulacji).</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>prof. UAM dr hab. Joanna Mucha, kierownik Centrum Wsparcia Mediacji przy Wydziale Prawa i Administracji, Zakład Postępowania Cywilnego WPIA Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Art. 183[4]. § 1. Postępowanie mediacyjne nie jest jawne.</p> <p>§ 2. Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tego obowiązku.</p> <p>§ 3. Bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym.</p> <p>§ 4. Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do spotkań informacyjnych, wniosku o przeprowadzenie mediacji i innych prób jej wszczęcia.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>§ 4 – wyjaśni wątpliwości co do objęcia poufnością prób wszczęcia mediacji.</p> <p>Art. 183[5]. § 1. Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, ~~chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia~~. Wynagrodzenie i zwrot wydatków obciążają strony. Ich wysokość określa umowa pomiędzy mediatorem i stronami, a w razie jej braku – przepisy wydane na podstawie art. 98[1] § 4.</p> <p>§ 2. Należności, o których mowa w § 1, mediator pobiera bezpośrednio od stron, z wyjątkiem części przypadającej na stronę zwolnioną z kosztów sądowych. Należności, o których mowa w § 1, w części niewypłaconej przez strony, na wniosek mediatora ustala i przyznaje mediatorowi sąd. We wniosku mediator wskazuje wysokość niewypłaconych należności i zamieszcza oświadczenie o ich niewypłaceniu.</p> <p>§ 4. Przed przystąpieniem do postępowania mediacyjnego mediator poucza strony o kosztach postępowania mediacyjnego i sposobie pobrania należności mediatora.</p> <p>§ 5. Wynagrodzenie mediatora stałego za prowadzenie spotkania informacyjnego o którym mowa w art. 183[8] przyznaje i wypłaca sąd, a jego wysokość określi Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>§ 1 – konsekwentnie z art. 98[1] § 1 i § 4 wyjaśnienie swobody umów w zakresie należności mediatora; - zgoda na „pro bono” nie jest konieczna, skoro wynagrodzenie jest prawem, nie obowiązkiem, a sugeruje, jakby mediator nie musiał zarabiać;</p> <p>§ 2 – usunięcie wątpliwości co do sposobu rozliczeń ze stronami zwolnionymi z kosztów sądowych po nowelizacji z 2023 r.</p> <p>§ 5 – dodanie delegacji dla określenia wynagrodzenia za spotkania informacyjne, płatnego przez sąd.</p>
--	---

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Art. 183[8].

§ 1. Sąd może skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania.

§ 2. Mediacji nie prowadzi się, jeżeli strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia jej postanowienia kierującego strony do mediacji **oświadczyła, że** nie wyraziła zgody na mediację.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się w sprawach rozpoznawanych w postępowaniach upominawczym oraz nakazowym, chyba że doszło do skutecznego wniesienia zarzutów.

§ 4. **Przewodniczący Sąd** może wezwać strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić **stały mediator, a także** sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, **lub** asystent sędziego lub stały mediator.

§ 4 [1].

Sąd kieruje strony do mediacji albo wzywa strony do udziału w spotkaniu informacyjnym, o którym mowa w § 4, jeżeli w sprawach :

1) gospodarczych, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 458[2] § 1 pkt 11 i 12,

2) innych niż sprawy gospodarcze, w których stroną jest przedsiębiorca,

3) z zakresu prawa pracy,

4) o rozwód lub separację, w których strony mają małoletnie dzieci – pozew nie zawiera informacji albo wyjaśnień, o których mowa w art. 187 § 1 pkt 3.

§ 4[2]. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli strony wyrażą na to zgodę, w szczególności w sprawach określonych w § 4[1] punkt 4, spotkanie informacyjne może być zorganizowane odrębnie z każdą ze stron lub przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość.

§ 5. Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę przewodniczący dokonuje oceny, czy skierować strony do mediacji. W tym celu przewodniczący, jeżeli zachodzi potrzeba wysłuchania stron, może wezwać je do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu niejawnym.

§ 6. Jeżeli strona bez uzasadnienia nie stawia się na spotkanie informacyjne lub posiedzenie niejawne, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną.

Dodanie do przepisów ogólnych o postępowaniu nieprocesowym przepisu albo odpowiednio do przepisów art. 567, 618, 680 k.p.c. dodatkowej jednostki redakcyjnej o analogicznej treści w odniesieniu do wniosku o wszczęcie postępowań działowych (o podział majątku wspólnego, spadku, zniesienie współwłasności).

Uzasadnienie

Objęcie standardową mediacją/spotkaniami informacyjnymi kategorii spraw z projektu UA8, spraw podziałowych oraz zastąpienie prostszym, istniejącym i spójnym rozwiązaniem projektowanego rodzinnego spotkania informacyjnego. W perspektywie dwóch-trzech lat od takiej regulacji

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

kierowania do mediacji/wzywania na spotkanie, przepis powinien zyskać bardziej kategorię formę tj. mediacji jako warunku nadania biegu sprawie (jak we Włoszech). Można rozważyć podział art. na dwa – kierowanie i spotkania informacyjne, bo to drugie zdominowało obecną jednostkę. Prowadzenie spotkań informacyjnych zasadniczo przez mediatora stałego (jak jest w praktyce i jak właściwsze merytorycznie), przy tym wreszcie płatne (i ze zwrotem kosztu lokalu, jeśli poza sądem) – wymiar sprawiedliwości w nadmiernym stopniu wykorzystuje dotąd społeczną pracę mediatorów. Sankcja kosztowa za niestawiennictwo na spotkaniu przestaje być uznaniowa. Jednocześnie zmianie powinny ulec przepisy r.u.s.p. – spotkanie informacyjne powinno dotyczyć tylko jednej sprawy, ewentualnie spraw między tymi samymi stronami; obecne objęcie wielu spraw różnych stron zmienia je w prezentację mediacji, pozbawia indywidualności, szansy omówienia danej sytuacji i poufności.

~~Art. 183[9] . § 1. Jeżeli strony nie dokonały wyboru osoby mediatora, sąd, kierując strony do mediacji, wyznacza mediatora mającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju, biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności stałych mediatorów~~
stałego o odpowiedniej specjalizacji.

§ 2. Mediator ma prawo do zapoznania się z aktami sprawy, chyba że strona w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia kierującego strony do mediacji nie wyrazi zgody na zapoznanie się mediatora z aktami.

§ 3. Po skierowaniu stron do mediacji, przewodniczący niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, o ile je posiadają, **a także informacje o rodzaju i wartości przedmiotu sporu oraz wyznaczonym terminie rozprawy.**

Uzasadnienie

Wraz z utworzeniem rejestru o charakterze centralnym (KRM w postaci, jaka została opracowana dotąd nie powinien funkcjonować) i uzależnieniu specjalizacji od faktycznych kwalifikacji, sposób wyznaczania mediatora przez sąd powinien zostać skonkretyzowany (strony nadal będą miały dowolność). Informacja dla mediatora zostaje poszerzona o minimum przydatnych informacji.

Art. 183[10] . § 1. Kierując strony do mediacji, sąd wyznacza czas jej trwania na okres do trzech miesięcy. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin na przeprowadzenie mediacji może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy. Czasu trwania mediacji nie wlicza się do czasu trwania postępowania sądowego.

~~§ 2. Przewodniczący wyznacza rozprawę **równocześnie ze skierowaniem do mediacji** po upływie terminu, o którym mowa w § 1, a przed jego upływem, jeżeli choć jedna ze stron oświadczy, że nie wyraża zgody na mediację.~~

Uzasadnienie

Wyznaczenie terminu rozprawy i powiadomienie o nim stron powinno następować równocześnie ze skierowaniem do mediacji, aby strony nie obawiały się przedłużenia procesu przez mediację niezakończoną ugodą – w ten sposób usuwamy najczęściej wyrażany powód braku zgody na mediację, odbywa się ona w czasie, kiedy i tak sprawa czeka (zwykle kilka miesięcy) na termin, strony nic nie tracą, nie ma komplikacji nawet jeśli

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>mediator jej nie podejmie. Dodatkowo w r.u.s.p. powinno się nałożyć na sąd obowiązek podania stronom danych kontaktowych do mediatora z zaleceniem podjęcia kontaktu w razie wątpliwości co do mediacji, a także obowiązek informowania mediatora jeśli strony, po przestaniu mu danych, wyraziły brak zgody.</p>
	<p>Art. 183[12] . § 1. Z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce lub sposób i czas przeprowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres korespondencyjny mediatora, a ponadto wynik mediacji. Protokół podpisuje mediator.</p> <p>§ 2. Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. Niemożność podpisania ugody mediator stwierdza w protokole. § 2[1] . Przez podpisanie ugody strony wyrażają zgodę na wystąpienie do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie, o czym mediator informuje strony.</p> <p>§ 3. Mediator doręcza stronom odpis protokołu.</p> <p>§ 4. Jeśli do mediacji nie doszło z uwagi na brak zgody strony wyrażony wobec mediatora lub niemożliwość kontaktu ze stroną, mediator niezwłocznie informuje o tym sąd.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Skonkretyzowanie, że mediator nie musi podawać adresu zamieszkania. Ustalenie, że w razie nieprzeprowadzenia mediacji składa się informację, nie protokół (obecne różnice w praktyce mogą m.in. myląco wpływać na statystyki).</p>
	<p>Art. 183[13]. § 1. W przypadku gdy strona, po zawarciu ugody, w ramach mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację, wystąpi do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody mediator składa protokół w sądzie, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej lub wyłącznej.</p> <p>§ 2. W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę, ~~z oznaczeniem, czy sąd rozpoznający sprawę jest sądem wskazanym przez strony w trybie określonym w art. 183[14]~~</p> <p>§ 2[1] . Strony mogą objąć ugodą również roszczenia objęte różnymi postępowaniami lub nieobjęte pozwem. W takim wypadku w protokole zaznacza się, czy sąd został wskazany w trybie określonym w art. 183[14] § 2[1].</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>§2 – obecnie sugeruje zaznaczanie nawet, gdy nie ma takiej potrzeby, sąd konkretyzujące przeniesienie do §2[1].</p>
	<p>Art. 183[14]. § 1. Jeżeli zawarto ugodę przed mediatorem, sąd, o którym mowa w art. 183[13], na wniosek strony niezwłocznie przeprowadza postępowanie co do zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem, o którego wyniku informuje także mediatora.</p> <p>§ 2. Jeżeli uгода podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem. § 2[1]. Jeżeli uгода dotyczy roszczeń objętych różnymi postępowaniami sądowymi lub nieobjętych pozwem, strony wymieniają w ugodzie te postępowania lub roszczenia oraz wskazują sąd, który podejmie czynności przewidziane w § 1 i 2, chyba że</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>prowadziłyby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności sąd doręcza pozostałym sądom wymienionym w ugodzie. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności stanowi podstawę do umorzenia postępowania w zakresie, w jakim dotyczy ono roszczeń objętych ugodą.</p> <p>§ 3. Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności albo zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem, w całości lub części, jeżeli ugoda jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Przeniesienie i poszerzenie obowiązku informowania mediatora z §172 r.u.s.p. (gdzie on faktycznie nie działa). Uogólnienie regulacji ugody „poszerzonej”.</p>
	<p>Art. 183[15]. § 1. Ugoda zawarta przed mediatorem, po jej zatwierdzeniu przez sąd, ma moc prawną ugody zawartej przed sądem. Ugoda zawarta przed mediatorem, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym.</p> <p>~~§ 2. Przepis § 1 nie uchybia przepisom o szczególnej formie czynności prawnej~~</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Warto wrócić do rozważań nad potrzebą utrzymania w kodeksie § 2: ugoda zastępowałaby formę aktu notarialnego; obecne wyłączenie i tak jest „obchodzone” przez zawieranie ugód sądowych na podstawie projektu z mediacji, a przecież wystarczy, aby sąd objął badaniem legalności także np. warunki dyspozycji nieruchomości (w razie potrzeby wzywając strony do dostania dokumentów, oświadczeń itp.), aby uniknąć tej ekwilibrystyki (zob. też J. Mucha, „Ugoda mediacyjna a forma szczególna czynności prawnych” ADR. Arbitraż i mediacja 2020, Nr 4, s. 49 –57).</p>
	<p>Art. 187 §1 p.3</p> <p>§ 1. Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać (...): 3) informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, o jakim mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. 2016 poz. 1823) lub w art. 591 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2019 poz. 2019), a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Potrzeba wzmocnienia zakresu korzystania przez strony z przedsądowej próby rozwiązania sporu poprzez przeformułowanie przepisu art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz wprowadzenie skutku skierowania przez sąd na mediację albo na spotkanie informacyjne w przypadku braku podjęcia takiej próby (na wzór regulacji przyjętej w projekcie UA8 –uzasadnienie poniższe zgłoszone do wskazanego projektu). Skonkretyzowanie rozumienia polubownej próby przedsądowej: mediacja, koncyliacja, arbitraż konsumencki, więc tylko interwencja osoby trzeciej z różnym zakresem decyzyjności; wezwanie</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

do zapłaty lub jeden telefon (jako „negocjacja”) nie będą już wystarczać. Norma włączona wcześniej do art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. miała zachęcić do przedsądowego zastosowania form pracy ze sporem opartych na wsparciu bezstronnej osoby trzeciej, zatem mediacji, koncyliacji (niewiążące wskazanie rozwiązania) lub ewentualnie arbitrażu (wiążące rozstrzygnięcie na życzenie stron i przez osoby przez nie wybrane) – tylko wówczas przepis kreuje sytuację inną niż wskazane wyżej zachowania stron w konflikcie. Praktyka bowiem bardzo szybko to ustawodawcze oczekiwanie wobec stron zdewaluowała sprowadzając „próbę pozasądowego rozwiązania” do wysłania wezwania do zapłaty, podjęcia negocjacji, zaś powód jej niepodjęcia do np. zbyt dużych rozbieżności. Aby uzyskać efekt oczekiwany i wymagać informacji o nim w pozwie, co jest warunkiem efektywności przepisu, należy sprecyzować „próbę rozwiązania sporu” przez przywołanie jej ustawowego rozumienia. Warto byłoby rozważyć, zwłaszcza w przypadkach przewidujących prejurysdykcyjną mediację lub inny pozasądowy sposób rozwiązania sporu, zobowiązanie strony do złożenia przez stronę powodową do pozwu protokołu z mediacji albo innego sposobu rozwiązania sporu jako potwierdzenie podjęcia próby.

Kodeks pracy: potrzeba uregulowania wpływu wszczęcia mediacji na bieg terminów wynikających z przepisów kodeksu pracy (art. 264, 97 § 2[1], 112 § 2 k.p.)

- wszczęcie mediacji powinno wyraźnie (analogicznie jak zawiesza przedawnienie) wpływać na terminy z art. 264, art. 97 §2[1], a art. 112 §2.

Uzasadnienie

(postulat zgłoszony do projektu UA8 – uzasadnienie poniższe zgłoszone też do wskazanego projektu)

Obecnie podjęcie mediacji umownej w tych sprawach może prowadzić do naruszenia prawa strony do sądu, skoro mediacja nie wpływa (inaczej niż postępowanie przed zakładową komisją pojednawczą) na bieg wskazanych terminów. Terminy te są zwyczajnie krótkie: skoro wszczęcie mediacji nie przerywa ani nie zawiesza ich biegu, strony po zakończeniu mediacji, która nie zakończyła się ugodą mogą nie zdążyć „zmieścić się” z powództwem przed ich upływem, tracąc w ten sposób możliwość skutecznego dochodzenia ochrony ich praw przed sądem.

Równocześnie może to stanowić naruszenie celów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych. W punkcie 24 jej preambuły oraz art. 8 ust. 1 wskazuje się, że państwa członkowskie mają dopilnować, aby wygaśnięcie okresów przedawnienia w trakcie postępowania mediacyjnego nie odebrało stronom, które próbują rozwiązać spór w drodze mediacji, możliwości wszczęcia w późniejszym czasie postępowania sądowego lub arbitrażowego dotyczącego tego sporu. Znaczenie powołanego unormowania sprowadza się zatem do spowodowania sytuacji, w której wszczęcie mediacji przerwie albo zawiesi bieg terminów przedawnienia odnośnie do świadczeń nią objętych, co z kolei sprawi, że prowadzenie mediacji i wiążący się z tym czas nie doprowadzi do ich upływu. W konsekwencji po bezskutecznej mediacji strona nadal będzie miała możliwość skutecznego dochodzenia ich przed sądem (zob. J. Mucha, Kilka uwag na tle koncepcji wprowadzenia mediacji obligatoryjnych w sprawach wynikających z indywidualnych stosunków pracy (na podstawie projektu ustawy z dnia 14 grudnia 2020 roku, Dyskurs Prawniczy i Administracyjny 2021, nr 1, s. 54 i przytoczona tam literatura).

Terminy o których mowa, pozostając terminami prawa materialnego kwalifikowane są - z uwagi na przewidzianą przepisie art. 265 § 1 k.p. swoistą przywracalność terminów do wnoszenia odwołań w sprawach dotyczących ustania i nawiązania stosunku pracy oraz w sprawie o sprostowanie świadectwa pracy - jako podobne do terminów zawitych. W każdym zaś razie nie należy ich utożsamiać z terminami przedawnienia, stąd nie jest uprawnione stosowanie do ich biegu przepisów o przedawnieniu.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Jakkolwiek dyrektywa nie odnosi się wprost do tego rodzaju instytucji dawności, jak wskazane w art. 264 k.p., stanowiąc wyłącznie o przedawnieniu, to wykładnia celowościowa winna prowadzić do wniosku o rozciągnięciu jej uregulowań na terminy takie, jak w powołanych przepisach kodeksu pracy. Celem wprowadzonych przez prawodawcę europejskiego wytycznych jest bowiem zagwarantowanie prawa do sądu poprzez zapewnienie, że wszczęcie i przeprowadzenie mediacji nie uniemożliwi stronom wystąpienia na drogę sądową. Skoro wskazane terminy odnoszą się właśnie do dochodzenia roszczeń przed sądem, oczywistym jest, że zgodnie z intencją prawodawcy europejskiego wszczęcie mediacji, podobnie jak w przypadku terminów przedawnienia, nie może doprowadzić do ich wygaśnięcia, gdyż to z kolei spowoduje nieskuteczność wytoczonego w razie niepowodzenia mediacji powództwa (zob. J. Mucha, Kilka uwag na tle koncepcji wprowadzenia mediacji obligatoryjnych w sprawach wynikających z indywidualnych stosunków pracy (na podstawie projektu ustawy z dnia 14 grudnia 2020 roku, Dyskurs Prawniczy i Administracyjny 2021, nr 1, s. 54 i przytoczona tam literatura, w tym także uchwała siedmiu sędziów SN – zasada prawa z dnia 14 marca 1986 roku, III PZP 8/86, LEX nr 12944; Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2009 roku, V ACa 156/09, Legalis nr 172938).</p>
	<p>PZP - usunięcie limitów z art. 593 us.2</p> <p>Uzasadnienie W dobrej generalnie konstrukcji standardowej mediacji w sporach na tle zamówień publicznych, „dolne” ograniczenie nie ma merytorycznego uzasadnienia.</p>
	<p>KPA Art. 96a § 1a k.p.a.:</p> <p>Sprawą, której charakter pozwala na przeprowadzenie mediacji, jest w szczególności sprawa rozstrzygana w ramach uznania administracyjnego, a także sprawy dotyczące: koncesji, zezwoleń lub pozwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej,</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) budownictwa i architektury, 3) zagospodarowania przestrzennego, 4) ochrony środowiska i przyrody, 5) gospodarki wodnej, 6) nieruchomości, 7) rolnictwa i leśnictwa, 8) własności przemysłowej. <p>Uzasadnienie (propozycja wraz z przytoczonym uzasadnieniem zgłoszona także do projektu UA8)</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Proponowany przepis zakłada swoiste doprecyzowanie spraw, w których dopuszczalne jest przeprowadzenie mediacji („której charakter pozwala na przeprowadzenie mediacji”), w tym poprzez wyodrębnienie (w szczególności) sprawy rozstrzyganej w ramach uznania administracyjnego. Znacznie bardziej precyzyjny katalog spraw, w których mediacja administracyjna może być prowadzona zawarty jest jednak w podrzędnym do ustawy (kodeksu postępowania administracyjnego) akcie prawnym, jakim jest rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 czerwca 2017 roku w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu administracyjnym (Dz.U. 2017, poz. 1088). Być może warto byłoby rozważyć przeniesienie tego katalogu do projektowanego przepisu art. 96a § 1a k.p.a. Wydaje się bowiem, że zamieszczenie swoistej „podpowiedzi” w akcie prawnym, do którego organy administracji publicznej sięgają najczęściej (a przecież nie jest takim aktem prawnym rozporządzenie w sprawie wysokości wynagrodzenia mediatora) byłoby zachętą do częstszego kierowania do mediacji w toku postępowania administracyjnego, a zarazem dawałoby wyraźną podstawę prawną uzasadniającą decyzję urzędniczą w tej kwestii.</p>
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Kodeks karny: - rozważenie przywrócenia umorzenie konsensualne (np. dawny art. 59a k.k.)</p> <p>Uzasadnienie Warunek realnego /przewidywalnego wpływu mediacji na sprawę karną.</p>
<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Zagwarantować pismem MS udział przedstawicieli organizacji mediatorów w procesach legislacyjnych dotyczących mediacji, w tym w komisjach kodyfikacyjnych prawa karnego, cywilnego, rodzinnego i nieletnich</p> <p>Uzasadnienie Deklarowany obecnie priorytet mediacji w subsydiarnym państwie demokratycznym drastycznie narusza normy Unii Europejskiej (rekomendacje Rady Europy i Unii Europejskiej) w zakresie stosowania alternatywnych metod rozwiązywania konfliktów [ADR].</p>
<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>Przywrócić w kpc regułę „opt-out” przy stosowaniu mediacji</p> <p>Uzasadnienie Norma „opt-out” została uchwalona w kpc już 28.07.2005 roku, by potem z niewiadomych powodów została usunięta.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Pactus</i></p>	<p>Projekt jednej ustawy o mediacji – obejmującej złote zasady mediacji i tryb w zakresie wspólnym dla wszystkich rodzajów mediacji, z regulacjami odrębności, które tak naprawdę można objąć kilkoma przepisami. Ustawa o mediacji, w której znalazłyby się podstawowe definicje pojęć używanych w postępowaniach mediacyjnych, takich jak złote zasady mediacji, przebieg mediacji, monolog mediatora. Ujednolicić nazewnictwo (sprawozdanie/protokół). Określić funkcje mediacji i rolę mediatora.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>W niektórych krajach europejskich (np. w Irlandii) z powodzeniem funkcjonuje jedna regulacja mediacji, co z praktycznego punktu widzenia, zwłaszcza z punktu widzenia mediatorów nie-prawników znacząco ułatwia i pracę mediacyjną i pogłębianie niezbędnej wiedzy prawnej, jednocześnie porządkując konstrukcję formalno-prawną instytucji mediacji. Mediacje w odrębnych gałęziach prawa mają więcej wspólnego niż odrębnego, a byłby porządek – złote zasady są wszak identyczne, przebieg podstawowy jest identyczny, monolog mediatora jest identyczny. Opisanie przez przepisy prawa przebiegu mediacji też powinno też być ujednoczone, a pewne kwestie raz, a porządnie nazwane np. - ani „protokół” ani „sprawozdanie” nie są poprawnymi określeniami, i na dodatek są dwa i po co ? Ponadto wszelkie terminy dla stron i mediatora, np. składania papierologii też powinny być ujednoczone np. w każdej mediacji niechby było np. 3 dni na złożenie wniosku o zatwierdzenie ugody.</p>
	<p>Wprowadzić zapis o ko-mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Uwzględnienie w przepisach ko-mediacji, jako możliwej formy prowadzenia mediacji w określonych sytuacjach i w konsekwencji unormowanie wynagrodzenia dla dwóch mediatorów.</p>
	<p>Jasno spisać regulacje, że może być tak, że jedna strona w jednej sprawie – nie zakreślonej granicami pozwu, ale granicami rzeczywistości – może zawrzeć kilka ugód pozasądowych i mediacyjnych i naprawdę niekoniecznie wpłynie to na jakość mediacji i przebieg sprawy przed sądem – a może pomóc w ogarnięciu tematów wykraczających poza formalnoprawne żądania, wymagających rozwiązań innych niż tylko prawne, a ponadto może pokazać, że chociaż część bałaganu udaje się uprzątnąć bez drogi sądowej. Obecnego i przyszłego bałaganu.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Uproszczenie i usprawnienie procedur i przepisów w mediacji.</p>
	<p>Art. 52 ustawy o finansach publicznych, a mediacje – skoro ustawodawca chce mediacji także i ww sprawach to ten przepis nie może być, jaki jest. Trzeba wprost napisać, że mediacje są pożądane i odejść od staromodnego rozumienia „celowości” i „rzeczowości” – a może powinny być „wytyczne” czy nowocześniej - „check lista” zawierająca zdefiniowane „korzyści i szanse” i jak w sprawie daje się „odhaczyć” 60 procent na „tak” na korzyść mediacji to można sobie darować zawile i niejasne opisy celowości prowadzenia jednak latami sprawy sądowej. Dopóki będzie strach, że się będzie mieć zarzuty za mediację, albo będzie nieustanne trzymanie się zasady, że „papier z sądu to papier z sądu i d...krytka” to przepis art. 52 pozostanie bezużyteczny, choć śliczny teoretycznie.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Uproszczenie i usprawnienie procedur i przepisów w mediacji.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Zastanowić się, jak napisać regulację, co do nadawania klauzuli wykonalności, żeby rozwiązać problem KW na świadczenia niewymagalne. Sędziowie proponują, żeby pisać o „zatwierdzenie ugody”, a nie zatwierdzenie przez nadanie KW i to jest sensowna koncepcja.</p> <p>Uzasadnienie Uproszczenie i usprawnienie procedur i przepisów w mediacji.</p> <p>Jeśli chodzi o formę, albo usunąć przepis kpc de facto ograniczający mediację z uwagi na formę, a to na zasadzie – „każdą ugodę sprawdza sąd, tak jak ugodę sądową, to po co wymóg formy szczególnej?” albo przyjąć, że ugoda przed mediatorem jest „wsadem” do ugody sądowej, czy określa warunki ugody sądowej. Na pewno nie może być obecny stan braku regulacji i łatanie problemu formy kreatywnymi rozwiązaniami.</p> <p>Uzasadnienie Uproszczenie i usprawnienie procedur i przepisów w mediacji.</p> <p>Wykorzystać postępowanie przygotowawcze także po to, żeby sprawdzić legitymację procesową i nie pakować się w proces, który skończy się po latach stwierdzeniem braku legitymacji procesowej biernej.</p> <p>Uzasadnienie Uproszczenie i usprawnienie procedur i przepisów w mediacji.</p>
<p><i>Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza – Pomorskie Centrum Arbitrażu i Mediacji w Gdańsku</i></p>	<p>Redefinicja roli ośrodków mediacyjnych w rozumieniu k.p.c. art. 183(2) § 3 kpc.</p> <p>Uzasadnienie Aktualna regulacja prawna co do ośrodków mediacyjnych wskazana w k.p.c. jest bardzo uboga i pochodzi sprzed kilkudziesięciu lat. Główną rolą ośrodków mediacyjnych wydaje się, że było między innymi zapewnienie roli gwarancyjnej co do jakości mediatorów przedstawianych na liście do Sądu Okręgowego czy pełnienie roli informacyjnej o dostępnych mediatorach. Ośrodki mediacyjne pełniły także rolę biurową oraz wspomagającą mediatorów między innymi w zakresie prowadzenia korespondencji oraz rozliczeń. Jeśli rozwijany będzie system zewnętrznej certyfikacji mediatorów w postaci szkoleń i certyfikatów zintegrowanego rejestru kwalifikacji, czy centralny rejestr mediatorów, to rola gwarancyjna ośrodków może być stawać się coraz mniej istotna. Cyfryzacja oraz możliwość prowadzenia przez mediatorów posiedzeń mediacyjnych w formie zdalnej lub w dowolnie wybranym miejscu bardzo często powoduje już teraz rozdzielanie mediatora i ośrodka w codziennej pracy. Jest to tym bardziej widoczne, gdy jeden z mediatorów jest wpisany na listę kilku ośrodków. Wskazać też należy, że na skutek brzmienia przepisów kodeksu postępowania cywilnego, sądy nie kierują spraw do ośrodka, tylko do konkretnego mediatora, co jest prawidłowe. Mediator może wskazać dowolny adres do doręczeń i nie musi wskazywać adresu ośrodka, jeżeli jest mu tak wygodnie. Ośrodki często przestają więc pełnić rolę biurową lub pełnią ją w ograniczonym zakresie. Wskazać też należy, że wiodące ośrodki przy izbach gospodarczych nie pobierają zwykle opłat od mediatorów za</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>ewentualną pomoc, co oznacza, że takie zadania pełnione są w ramach misji izb gospodarczych. Jeśli natomiast ośrodki pobierają jakieś kwoty i tak bardzo skąpego wynagrodzenia mediatora to mediatorzy przestają korzystać z pośrednictwa ośrodka mediacyjnego. Rozważyć więc należy zdefiniowanie na nowo roli ośrodków mediacyjnych w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego wraz z zapewnieniem im możliwości realizacji zadań, jeżeli mają pozostać jako ośrodki wsparcia mediacji.</p> <p>Zaproponowanie gotowych klauzul mediacyjnych i promowanie ich, a także nadanie im znaczenia prawnego poprzez przypisanie znaczenia procesowego w ramach k.p.c.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Doświadczenia praktyczne wskazują, że tam gdzie strony wpisują w umowach klauzulę mediacyjną na wybrany wcześniej ośrodek lub mediatora znanego z imienia lub nazwiska, tam częściej dochodzi do mediacji lub przynajmniej do próby negocjacji przed skierowaniem sprawy do sądu. Ponieważ nie udało się wcześniejsza próba ustawowa wprowadzenia do wymogów formalnych pisma procesowego konieczności udowodnienia przeprowadzenia mediacji, to rozważyć warto następujące rozwiązanie. Jeżeli strony dobrowolnie zawrą w umowie klauzulę mediacyjną, to wówczas należy jej istnieniu nadać znaczenie prawne w procesie, być może zbliżone do znaczenia jakie posiada klauzula arbitrażowa, chociażby w minimalnym zakresie konieczności przedstawienia protokołu z mediacji (udanej bądź nie) w sytuacji, kiedy taka klauzula znalazła się w umowie. Musiałoby to być związane z promowaniem wzorcowych (zobowiązujących) klauzul mediacyjnych oraz odpowiednimi zmianami w przepisie kodeksu postępowania cywilnego. Przykładowa klauzula mediacyjna, jednak bardzo miękka i niezobowiązująca zawarta jest w załączonej do niniejszego dokumentu deklaracji mediacyjnej, którą mogą podpisywać przedsiębiorcy w ramach projektu „Biznes Wybiera Mediację”. Dodatkowo wraz z promowaniem takich klauzul mediacyjnych należałoby wprowadzić zachęty procesowe. Może to być wiele różnych mechanizmów np. związanych z odrębnym szybkim trybem zatwierdzania ugód przedsądowych lub finansowe np. w zakresie ustalonych korzyści podatkowych w zakresie przedmiotu sporu gospodarczego.</p>
<p><i>Kancelaria Radcy Prawnego Maria Młotkowska (Maria Młotkowska radczyni prawna, mediatorka) Kancelaria Radcy Prawnego Artura S. Graneckiego</i></p>	<p>Doprecyzowanie przepisów dotyczących mediacji administracyjnej w szczególności w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kwestii badania zdolności mediacyjnej sprawy; - wprowadzenia możliwości zaskarżenia postanowień o odmowie skierowania sprawy do mediacji. <p>Uzasadnienie</p> <p>Instytucja mediacji administracyjnej jest obecnie bardzo rzadko wykorzystywana w praktyce. Organy administracji publicznej i sądy administracyjne nie kierują spraw do mediacji pomimo obowiązujących przepisów prawa oraz wniosków składanych przez strony takich postępowań, pomimo korzyści które mogą uzyskać w efekcie powadzenia takiej mediacji, m. in. możliwości wnikliwego wyjaśnienia okoliczności sprawy, a także znacznego skrócenia czasu trwania postępowania. Nawet jeżeli nie dojdzie między stronami do uzgodnień, które mogą stanowić podstawę wydania decyzji administracyjnej, to istnieje większa szansa, że po przeprowadzeniu mediacji proces wydawania decyzji administracyjnej może być dużo</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p>(Artur Granecki radca prawny, mediator)</p>	<p>sprawniejszy. Znacznie ograniczone jest także w takim przypadku ryzyko postępowań odwoławczych i sądowoadministracyjnych, ponieważ w toku mediacji strony mają większą szansę na szczegółowe wyjaśnienie sprawy procedowanej w postępowaniu administracyjnym przy udziale niezależnego mediatora.</p>
<p>Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</p>	<p>Przedyskutowanie potrzeby stworzenia jednolitego aktu prawnego dotyczącego mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Przepisy o mediacji wymagają ujednoczenia. np. <i>ustawy o mediacji</i>, celem zebrania bardzo rozproszonych przepisów w jeden akt normatywny. Pozwoliłoby to uzupełnić różne legislacyjne deficyty, które w praktyce wykonywania zawodu mediatora są dla nas, i dla instytucji wymiaru sprawiedliwości, uciążliwe. W takim akcie prawnym można by uregulować zawód mediatora, określić kryteria wstępu do zawodu, kwestie etyczne, zasady odpowiedzialności itp. Taka ustawa nie musi jednak łączyć wszystkich rodzajów mediacji funkcjonujących w Polsce, ale np. te, w których mediatorem jest osoba fizyczna pochodząca z wyboru stron lub te, które są “pod opieką” Ministerstwa Sprawiedliwości. To ostatnie kryterium też powinno być zaktualizowane.</p> <p>Zmiana Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.</p> <p>Uzasadnienie Od wielu lat widzimy, że rzeczywistość społeczna polskich rodzin zmieniła się w taki sposób, że prawo rodzinne bardzo nie nadąża za zmianami. Brak uregulowań nowych form rodzinnych, np. pieczy naprzemiennej, skutkuje niepewnością obywateli co do akceptacji przez sąd ich ustaleń wypracowanych w mediacji. Podobne wyzwania rodzi kwestia alimentów w przypadku pieczy naprzemiennej ustalonej przy okazji porozumienia w sprawie rozwodowej. Również dyskusyjna, skutkująca różnymi orzeczeniami, jest praktyka (nie)zatwierdzania ugód, w której zobowiązany/a do alimentów ze swoim pełnoletnim, samodzielny dzieckiem ustalają uchylenie tegoż obowiązku.</p>
<p>Akademickie Centrum Mediacji UMCS (WPIA UMCS)</p>	<p>Zebranie przepisów dotyczących mediacji z wielu aktów prawnych i wprowadzenie ustawy o mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Regulacja ustawowa dotycząca wyłącznie instytucji prawnej mediacji wskazałaby na:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) uznanie przez Ustawodawcę postępowania mediacyjnego, jako w pełni akceptowanego oraz preferowanego postępowania prawnego w zgodzie ze ścieżką: negocjacje – mediacje – sąd (np. <i>MediationsG</i> (Niemcy), Ustawa nr 202/2012 Coll (Czechy), Dekret 28/2010 (Republika Włoska)). Forma ustawodawstwa motywującego. Słowo mediacja tylko w k.p.c. pojawia się 175 razy a instytucja mediacji jest regulowana w ponad 40 różnych aktach prawnych (w <i>przypadku konieczności przekazania konkretnych danych liczbowych oraz listy aktów prawnych prosimy o kontakt</i>),

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<ul style="list-style-type: none"> b) łatwość i prostotę interpretacji merytorycznych przepisów prawnych (dotychczasowe rozczłonkowanie elementów dotyczących mediacji w wielu aktach prawnych jest szkodliwe, w szczególności w kontekście wykładni przepisów, np. instytucja pełnomocnictwa, archiwizacja dokumentacji, kwalifikacje i odpowiedzialność zawodowa mediatorów, wyłączenia tajemnicy mediacji, umorzenie postępowania cywilnego z powodu podjęcia ugody mediacyjnej, zażalenia dotyczący odmowy zatwierdzenia przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, itd.), c) jednoznaczne wskazanie, że przepisy dotyczące mediacji są przepisami bezwzględnie obowiązującymi postępowania prawnego. Zob. k.p.c., k.p.k., k.p.a., gdzie strony bądź uczestnicy postępowania nie mogą zmieniać treści postanowień przepisów w zależności od własnych oświadczeń woli (to brak zrozumienia tego elementu jest powodem nieprawidłowej wykładni w wielu sytuacjach), d) możliwość połączenia regulacji cywilnych, karnych, administracyjnych (w szczególności w kontekście prac nad Krajowym Rejestrem Mediatorów) w jednym akcie prawnym, e) uregulowanie zasad odpowiedzialności zawodowej mediatorów, f) możliwość jasnego przedstawienia (w sposób zrozumiały) adresatom norm prawnych intencji prawodawcy w kontekście zastosowania instytucji prawnej mediacji (zob. roz. Zasady techniki prawodawczej), g) dodanie sekcji w zakresie edukacji mediatora oraz uzyskania niezbędnych kwalifikacji (zgodność z europejskimi i polskimi ramami kwalifikacji). W chwili obecnej brak jest jednolitej oraz jasnej informacji dotyczącej wymogów zostania mediatorem.
	<p>Zmiana artykułu 183⁴ § 1 k.p.c. przez wykreślenie „Postępowanie mediacyjne nie jest jawne.” Dodanie „Postępowanie mediacyjne odbywa się przy drzwiach zamkniętych. Udział w postępowaniu biorą wyłącznie osoby zawiadomione</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Artykuł 183⁴ § 1 k.p.c. w dotychczasowej formie sprawia problemy interpretacyjne z uwagi na wieloznaczność zwrotu „niejawność postępowania” (w rozumieniu braku wyrażności i ostrości wyrażenia). Nie wydaje się aby ustawodawca, rozumiał zwrot „niejawność” inaczej, niż „postępowanie przy drzwiach zamkniętych” z ang. (<i>in camera</i>). Zatem sformułowanie przepisu powinno bezpośrednio oddawać intencję prawodawcy (§ 6 rozporządzenia w sprawie "Zasad techniki prawodawczej"). Zob. też art. 152 § 3 k.p.c.</p>
	<p>Zmiana artykułu 183⁴ § 2 zd. 1 i 2 k.p.c. przez wykreślenie „Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tego obowiązku”. Dodanie „Osoba biorąca udział w postępowaniu mediacyjnym ma obowiązek zachowania w tajemnicy faktów, o których dowiedziała się w związku z postępowaniem mediacyjnym. Osoba biorąca udział w postępowaniu mediacyjnym może zwolnić inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji o faktach, przez nią przekazanych”.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>Powyższa propozycja to uproszczenie konstrukcji przepisu przy zachowaniu kompetencji do ujawnienia tajemnicy w dyspozycji uczestników postępowania. Wyłączmy tajemnicę do której zobowiązany jest mediator i osoby z nim współpracujące. Zwracamy uwagę na rozróżnienie terminów „wszczęcia” i „prowadzenia” w przedmiocie logicznego wykluczania się nazw. W ten sposób klaryfikujemy zakres odpowiedzialności, bądź jej braku, za ujawnienie niektórych informacji, np. informacja o nieprzystąpieniu do mediacji przez stronę.</p>
	<p>Zmiana artykułu przez wykreślenie dotychczasowej treści art. 183⁴ § 3 k.p.c. i dodanie jej do nowo utworzonego art. 183⁴ § 5 k.p.c. Dodanie art. 183⁴ § 3 k.p.c. w nowym brzmieniu: Mediator oraz osoby współpracujące w organizacji i prowadzeniu mediacji zobowiązane są do zachowania w tajemnicy wszystkich faktów związanych z prowadzeniem postępowania mediacyjnego” oraz wykreślenie art. 259¹ k.p.c.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Za pomocą tak skonstruowanego przepisu oraz wykreślenia art. 259¹ k.p.c. ustawodawca wprowadziłby bezwzględność zachowania tajemnicy przez mediatora. Tak rozumiana regulacja wpłynęłaby na zwiększenie zaufania społecznego do instytucji mediacji. Nie jest tajemnicą, że część mediatorów współpracuje z innymi osobami przy organizacji postępowań mediacyjnych, zarówno w kontekście organizacji i administracji mediacjami oraz prowadzenia mediacji, np. osoba protokółująca lub osoba odbywająca staż. Takie osoby powinny być objęte tajemnicą mediacji w ujęciu bezwzględnym.</p>
	<p>Dodanie art. 183⁴ § 4 w brzmieniu „Tajemnica mediacji opisana w artykule 183⁴§ 2 i 3 nie obowiązuje w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ujawnienia informacji jest konieczne w celu wdrożenia lub egzekwowania ugody; b) konieczności ujawnienia informacji ze względu na porządek publiczny, dobro dziecka, możliwość wystąpienia szkody fizycznej lub psychicznej; c) informacji dotyczących faktów mało ważnych dla sprawy oraz interesów prawnych stron. <p>Uzasadnienie</p> <p>Wyłączenia dotyczące tajemnicy mediacji ze względu na interes stron i innych uczestników mediacji oraz dobra publicznego powinny zostać jasno wskazane w przepisach prawnych. Zmiana została zaproponowana za przykładem regulacji prawnej mediacji w niemieckim porządku prawnym (sekcja 4 <i>MediationsG</i>). Zmiana taka doprowadziłaby do zwiększenia zaufania do instytucji mediacji z racji wskazania małej liczby włączeń tajemnicy mediacji, z jednoczesnym wskazaniem preferencji ochrony podstawowych dóbr przez prawodawcę.</p>
	<p>Zmiana art. 183⁵ § 1 przez wykreślenie „Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia”. Dodanie „Mediator ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji, chyba że wyraził zgodę na prowadzenie mediacji bez wynagrodzenia lub wydatków.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>Wprowadzenie zmiany w artykule 183⁵ § 1 prowadzi jedynie do prawnej regulacji i tak powszechnej praktyki przeprowadzania mediacji bez kosztów (bez wynagrodzenia i wydatków). Funktor prawdziwościowy alternatywny łącznej „lub” to możliwość wykładni (rozumienia) przepisu co do wyłączenia z płatności poszczególnych składników.</p> <p>Wprowadzenie obowiązku przechowywania i archiwizacji protokołu z mediacji wraz z ewentualną ugodą.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W chwili obecnej mediator po przeprowadzeniu mediacji realizowanej umownie nie ma obowiązku przesyłania do sądu właściwego protokołu wraz z ugodą, jeśli strony mediacji nie wyrażą woli jej zatwierdzenia. Nie ma też obowiązku przechowywania dokumentacji. Jednocześnie uгода nie może zostać zatwierdzona bez złożenia dokumentacji przez mediatora w sądzie właściwym. Zob. art. 183¹³. § 1. „W przypadku gdy strona, po zawarciu ugody, w ramach mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację, wystąpi do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody <u>mediator składa protokół w sądzie, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy według właściwości ogólnej lub wyłącznej</u>”. Obowiązek składania dokumentacji z mediacji w sądzie właściwym podwyższałoby bezpieczeństwo prawne dla osoby podpisującej ugodę, jeżeli nie zdecydowała się ona na zatwierdzenie ugody bezpośrednio po przeprowadzonym postępowaniu mediacyjnym. Sytuacja umożliwiłaby przymusowe wykonania postanowień ugody w drodze egzekucji. W roku 2005, kiedy wprowadzono mediację w sprawach cywilnych do polskiego porządku prawnego, do sądów powszechnych prawdopodobnie był przesyłany wzór dzienników rejestracyjnych postępowań prowadzonych przez mediatora. Warto rozważyć powrót do tych rozwiązań w kontekście regulacji art. 118 k.c. Można również rozważyć zmianę postanowień dotyczących przechowywania i archiwizacji akt sądowych, zob. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 marca 2004 r. w sprawie przechowywania akt spraw sądowych oraz ich przekazywania do archiwów państwowych lub do zniszczenia. Rozporządzenie określa warunki i zakres przechowywania akt w sądzie przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter spraw, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu i znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji oraz warunki i tryb przechowywania i przekazywania akt archiwom państwowym, a także warunki i tryb niszczenia akt po upływie okresu ich przechowywania. Takie postanowienia powinny też dotyczyć protokołu wraz z ewentualną ugodą z postępowania mediacyjnego.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i></p>	<p>Nowelizacja art. 93a u.k.s.s.c. w zw. z art. 183[5] § 3 k.p.c. – wydłużenie terminu z 3 do 7 dni (ustawa z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1125 ze zm., dalej „u.k.s.s.c.”).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Termin 3 dniowy jest zbyt krótki. Przy rygorystycznym podejściu sędziów tego przepisu w zakresie wniosku mediatora o zwrot niewypłaconych przez strony należności z tytułu przeprowadzonej mediacji, może on zostać pozbawiony wynagrodzenia i poniesionych kosztów. Ujednolicenie terminów w zakresie postępowania mediacyjnego co do tygodniowego terminu na podjęcie określonych czynności byłoby rozwiązaniem właściwym</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>(np. tygodniowy termin na odmowę dostępu do akt art. 183[9] § 3 k.p.c.; tygodniowy termin na niewyrażenie zgody na mediację art. 183[8] § 2 k.p.c.; tygodniowy termin na odmowę przeprowadzenia mediacji art. 183[6] § 2 k.p.c.).</p>
	<p>Nowelizacja w mediacji karnej w zakresie § 14 pkt 5 rozporządzenia MS z 7 maja 2015 r. w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych (Dz. U. 2015, poz. 716) – zniesienie przepisu, na mocy którego mediator ma kontrolować wykonanie ugody karnej.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Przepis § 14 pkt 5 rozporządzenia MS z 7 maja 2015 r. jest w praktyce niewykonalny dla mediatora. Obowiązek nałożony na mediatora - „sprawdza wykonanie zobowiązań wynikających z zawartej ugody” – jest martwą literą prawa.</p>
	<p>Art. 103 §2 k.p.c. – jest martwym przepisem prawa – powiązanie go z koniecznością udziału w spotkaniu informacyjnym obligatoryjnym jako konsekwencja bezzasadnej odmowy udziału w mediacji. Nowelizacja art. 183[8] § 4 k.p.c. – zamiast „sąd może wezwać strony” – „sąd wzywa strony” Nowelizacja art. 103 § 2 k.p.c. – zamiast „oczywiście nieuzasadnionej odmowy poddaniu się mediacji” – „oczywiście nieuzasadnionej odmowy udziału w spotkaniu informacyjnym lub poddaniu się mediacji.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Dodatkowo, przepis art. 103 § 2 k.p.c. w praktyce nie jest stosowany. Powiązanie go z obowiązkiem udziału w spotkaniu informacyjnym, które w wyniku nowelizacji art. 183[8] § 4 k.p.c. stałoby się obligatoryjne, pozwoliłoby sądowi nałożyć na stronę bezzasadnie uchylającą się od udziału w spotkaniu mediacyjnym bądź poddaniu się mediacji obowiązek zwrotu kosztów wywołanych jej/ich niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem. Dodatkowo rozważenia wymagałyby dwie kwestie: 1) odpłatność takich spotkań informacyjnych w wysokości 40-50 zł; 2) powierzenie prowadzenia spotkania informacyjnego tylko stałym mediatorom (zmiana w art. 183[8] § 4 zdanie drugie k.p.c.).</p>
	<p>Wgląd do akt sprawy – odmowa w terminie 7 dni.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Doprecyzowania wymaga pojęcie „zapoznanie się z aktami sprawy” w art.183[9]2 k.p.c. Praktyka jest różna w wielu sądach i poszczególnych wydziałach. Zdarza się, że nie jest możliwe zrobienie ksero lub fotokopii akt sprawy. Dodatkowym problemem jest brak informacji przekazywanej mediatorowi, że strona nie wyraziła zgody - w terminie tygodniowym - od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia kierującego strony do mediacji na zapoznanie się mediatora z aktami. Dobrym rozwiązaniem byłby dostęp mediatora do Portalu Informacyjnego Sądu.</p>
	<p>Zmiana w art. 96a § 3 k.p.a. – zastąpienie „i” przez „lub” – poszerzy to zakres spraw w mediacji administracyjnej.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Mediacje w sprawach administracyjnych wciąż nie są często stosowanym instrumentem w praktyce działania administracji publicznej. Zmiana spójnika łącznego „i” na rozłączny „lub” poszerzyłaby zakres spraw kierowanych do mediacji administracyjnej.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Udział mediatorów w postępowaniu rozwodowym – nawiązanie do prac parlamentarnych w zakresie udzielania rozwodu przed notariuszem lub w USC.</p> <p>Uzasadnienie W związku z pracami nad możliwością rozwiązania małżeństwa (pod pewnymi warunkami) w USC lub przed notariuszem, wydaje się zasadne postulowanie już na tym etapie prac legislacyjnych włączenie do tego procesu mediatorów. Ich doświadczenie i wiedza mogą zostać wykorzystane przy konstruowaniu porozumień w zakresie rozwodów. Ugoda zawarta przed mediatorem byłaby dla podmiotu udzielającego rozwodu pozasądowego gwarancją przemyślanej, świadomej decyzji stron w tym zakresie.</p>
<p><i>Mariola Kontykiewicz-Biel</i></p>	<p>Zmiana zapisów dotyczących władzy rodzicielskiej – pełnia władzy dla obojga rodziców versus ograniczenie do rzeczy istotnych dla jednego z rodziców.</p> <p>Uzasadnienie Sztuczny spór o zapis. W każdym z tych przypadków rodzice wspólnie podejmują, te same istotne dla dziecka decyzje.</p>
	<p>Miejsce zamieszkania dziecka w sytuacji opieki naprzemiennej.</p> <p>Uzasadnienie Sztuczny spór o zapis. Jeśli istotą zapisu o miejscu zamieszkania dziecka przy jednym z rodziców jest np. miejscowość sądu w sytuacji wniesienia do sądu sprawy dotyczącej dziecka to np. można obowiązkowo określić miejscowość sądu w ugodzie lub miejscowość sądu może być w każdym z dwóch miejsc zamieszkania dziecka.</p>
<p><i>Sąd Rejonowy w Nowym Sączu</i></p>	<p>W praktyce orzeczniczej w sprawach karnych brakuje kodeksowego (ustawowego) rozwiązania, które stanowiłoby swoistą premię czy też ulgę za chęć i wolę pojednania sprawcy z ofiarą przestępstwa. W aktualnym stanie prawnym oskarżony, który weźmie udział w mediacji, która okaże się skuteczna może zasadniczo liczyć jedynie na złagodzenia odpowiedzialności karnej.</p> <p>Uzasadnienie Wprowadzenie do kodeksu karnego rozwiązań podobnych do nieobowiązującego już przepisu art. 59a §1 kk i powiązanie przesłanek umorzenia ze skuteczną mediacją mogłoby realnie przyczynić się do wzrostu zainteresowania tą formą rozwiązania konfliktu. Także w procedurze cywilnej wprowadzenie dodatkowych zachęt dla stron w postaci np. obniżenia czy zwolnienia od kosztów mediacji mogłoby spowodować zwiększenie zainteresowania tą formą rozwiązywania sporów.</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej</i></p>	<p>Umożliwienie podpisywania ugód profilem zaufanym lub podpisem elektronicznym/kwalifikowanym.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Izbie Radców Prawnych w Szczecinie</i></p>	<p>Uzasadnienie Usprawnienie procedury podpisywania ugód mediacyjnych. Zwłaszcza przy niskich WPS i w sprawach niemajątkowych. Dostosowanie procedury cywilnej do realiów cyfrowej rzeczywistości i możliwości, które obecnie każdy obywatel ma.</p> <p>Wyznaczenie terminu instrukcyjnego na zatwierdzenie ugody mediacyjnej.</p> <p>Uzasadnienie Usprawnienie procedury zatwierdzania ugód mediacyjnych.</p> <p>Doprecyzowanie pojęcia posiedzenia mediacyjnego jako spotkania osobistego w formie stacjonarnej, wideokonferencji lub rozmowy telefonicznej o charakterze merytorycznym.</p> <p>Uzasadnienie Usunięcie wątpliwości dotyczących sposobu rozliczania postępowania mediacyjnego prowadzonego w formach zdalnych.</p>
<p><i>Akademickie Centrum Mediacji i Arbitrażu (Uniwersytet Gdański)</i></p>	<p>Wprowadzenie ustawy o mediacji, łączącej wszystkie obecne przepisy znajdujące się w osobnych aktach prawnych.</p> <p>Uzasadnienie Akt prawny w całości poświęcony mediacji przyczyniłby się do wzrostu znaczenia tej formy rozwiązywania sporów, uprościłby również wykładnię przepisów, a także umożliwił szczegółowe uregulowanie pragmatyki zawodowej mediatora wraz z odpowiedzialnością mediatora. Istotnym elementem powinno być określenie kwalifikacji kandydatów na mediatora i obecnych mediatorów zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji. Warto położyć nacisk na edukację przyszłych mediatorów, którzy oprócz szkolenia teoretycznego powinni potwierdzić swoje kompetencje praktyczne.</p> <p>Zmiana artykułu przez wykreślenie dotychczasowej treści art. 183⁴ § 3 k.p.c. i dodanie jej do nowo utworzonego art. 183⁴ § 5 k.p.c. w nowym brzmieniu: „Mediator oraz osoby współpracujące przy prowadzeniu mediacji zobowiązane są do zachowania w tajemnicy wszystkich faktów związanych z prowadzeniem postępowania mediacyjnego” oraz wykreślenie art. 259¹ k.p.c.</p> <p>Uzasadnienie Praktyka pokazuje, że przy prowadzeniu postępowania może pracować nie tylko mediator, ale także inne osoby. Pojawia się zatem konieczność wprowadzenia bezwzględności zachowania tajemnicy przez mediatora oraz wszystkich uczestników postępowania mediacyjnego (np. protokolant, stażysta).</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie</i></p>	<p>Uproszczenie/ułatwienia proceduralne w zakresie kierowania spraw do mediacji.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<i>Radców Prawnych w Warszawie</i>	Uzasadnienie W obecnym stanie rzeczy proces kierowania spraw do mediacji generuje dodatkowy nakład pracy po stronie sądu. Ponadto, zadania te są często subiektywnie odbierane przez sędziów i pracowników sądu jako kłopotliwe i mało celowe, a to z uwagi na liczne odmowy uczestnictwa w postępowaniach mediacyjnych. Środkiem zaradczym byłoby zatem wprowadzenie mechanizmów, które w maksymalny sposób wszelkie działania, aby w możliwie uprościć i przyspieszyć proces kierowania spraw do mediacji. Minimalnym tego warunkiem jest to, by strony oraz mediator powzięli wiadomość o skierowaniu sprawy przez sąd do mediacji w sposób umożliwiający podjęcie dalszych kroków mediacyjnych oraz poprzez udostępnienie danych kontaktowych stron i mediatora. Należy zastrzec, iż brak dalej idących wymogów nie stanowiłby żadnego zagrożenia, ponieważ mediator przy pierwszym kontakcie ze stronami i tak jest zobowiązany do odebrania od stron potwierdzenia zgody w przedmiocie udziału w mediacji. Przedmiotowa propozycja obejmuje wprowadzenie elektronicznego (drogą emaliową) kierowania przez sąd spraw do mediacji czyli bez konieczności doręczania stronom i mediatorowi pisemnego postanowienia o skierowaniu sprawy do mediacji. Należy zauważyć, iż taka praktyka już teraz funkcjonuje w wielu sądach, a zatem chodziłoby bardziej o to, by ją usankcjonować i jednocześnie zachęcić inne sądy do jej stosowania. Postulowane rozwiązanie miałby dodatkowy efekt w postaci zaoszczędzenia środków przeznaczanych przez sądownictwo na realizację czynności związanych ze skierowaniem spraw do mediacji i wysyłkę korespondencji pocztą tradycyjną.
ZAWÓD MEDIATORA	
<i>Sąd Okręgowy w Warszawie</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Założenie specjalizacji – każdy mediator to 1 gałąź prawa. Specjalizacja sprzyja profesjonalizmowi. 2) Wymóg zawierania pisemnej/drogą elektroniczną umowy ze stronami – w której zostanie określony przedmiot mediacji oraz wynagrodzenie i zasady jego płatności. W skargach stron na mediatorów motyw braku jasności w zasadach wynagradzania pojawia się najczęściej. 3) Ustawa o zawodzie mediatora z określeniem obowiązków, praw, zasad wynagradzania, odpowiedzialnością, założeń etycznych, ew. funkcjonowania biur mediatora z obsługą prawną, ew. spółek mediatorów oraz obowiązkowe coroczne doszkalanie w zakresie zmian w procedurach sądowych i prawie materialnym oraz w koncepcjach i technikach rozwiązywania sporów. Postulowany (przez przede wszystkim ośrodki mediacyjne korporacji prawniczych) wymóg wykształcenia prawniczego w mojej ocenie nie jest zasadny – dobrymi mediatorami są również psychologowie, ekonomiści, menadżerowie i specjaliści w innych branżach – jednak byłoby dobrze wypracować jako zasadę współpracowanie mediatora nie będącego prawnikiem z osobą o tym wykształceniu celem uniknięcia ugód, które nie mogą zostać zatwierdzone z uwagi na ich nieprecyzyjność, sprzeczności czy nawet niezgodność z prawem – albo rozważyć instytucję uregulowanej przepisami współpracy w tym zakresie pomiędzy sędzią referentem, a mediatorem, tak aby ugoda nadawała się do wykonania i zatwierdzenia, co będzie sprzyjać rozwojowi mediacji.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i></p>	<p>Odnosnie rozwiązań mogących przyczynić się do profesjonalizacji zawodu mediatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konieczność systematycznego kształcenia się w zakresie zdolności komunikacyjnych, psychologicznych, mediacyjnych i dokumentowania tego stosownymi zaświadczeniami, czy dyplomami; - wydawanie mediatorom zaświadczeń o zdaniu pisemnego egzaminu akredytacyjnego przy Ministerstwie Sprawiedliwości; - wydawanie mediatorom wpisanym do Krajowego Rejestru Mediatorów stosownych legitymacji.
<p><i>Optymyśl – Marta Janina Kuklo; „Conseo” Magda Bellwon; Stowarzyszenie na Rzecz Badań i Praktyki Mediacji - Centrum Mediacyjne Pactum przy Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku</i></p>	<p>Systemowe uregulowanie zawodu mediatora.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Stworzenie samorządu mediatorów</p> <p>Uzasadnienie Brak samorządu mediatorów negatywnie odbija się na usługach mediacyjnych czy to prywatnych czy to ze skierowania sądu. Brak jasnej i kontrolowanej ścieżki dojścia do zawodu (powinien zostać podniesiony poziom szkolenia i wymogów), brak etyki oraz egzekwowania tej etyki nie służy mediacji i wymiarowi sprawiedliwości.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kielcach</i></p>	<p>Propozycja rozważenia licencjonowania funkcji mediatora (analogicznie jak w przypadku doradcy restrukturyzacyjnego), celowe jest ograniczenie wpisów, co przyczyni się do profesjonalizacji zawodu mediatora i podwyższenia jakości świadczeń przez mediatorów.</p>
<p><i>Polskie Centrum Mediacji</i></p>	<p>Wprowadzenia ustawy o mediacji i zawodzie mediatora.</p> <p>Uzasadnienie Dla spójności tej instytucji ważna jest ustawa, a nie rozproszone przepisy.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie</i></p>	<p>Opracowanie ustawy o zawodzie mediatora i samorządzie zawodowym mediatorów.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Gospodarczej w Warszawie</i> <i>Zespół:</i> <i>dr Agnieszka Zemke-Górecka,</i> <i>Cezary Rogula,</i> <i>Martyna Maciejewska-Przyłucka,</i> <i>Katarzyna Bugaj-Kotterba,</i> <i>Anna Janicka,</i> <i>Jerzy Gryś,</i> <i>Michał Lenczewski,</i> <i>dr Jakub Szczepkowski,</i> <i>Grzegorz Frączek,</i> <i>prof. dr hab. Robert Suwaj</i></p>	<p>Uzasadnienie</p> <p>Niezbędne jest stworzenie ram prawnych wykonywania zawodu mediatora, co przyczyni się do podniesienia jakości usług mediacyjnych. Rozważyć należy czy istnieje możliwość wprowadzenia samorządu zawodowego mediatorów, albowiem wymagać to będzie akceptacji środowiska mediacyjnego, jak też w konsekwencji poniesienia nakładów finansowych. Wynagrodzenie mediatora jest niskie, co może wiązać się z niechęcią utrzymywania ze składek samorządu zawodowego mediatorów. Samorząd zawodowy mógłby prowadzić Krajowy Rejestr Mediatorów, zapewniać jego rzetelność poprzez weryfikację osób ubiegających się o wpis na listę mediatorów, umożliwiłby także nadzór nad wykonywaniem zawodu mediatora. Sprawowanie funkcji mediatora wiąże się z ochroną praw jednostki, której należy stworzyć bezpieczne środowisko obrotu prawnego poprzez weryfikację kompetencji mediatorów, stałe ich podnoszenie oraz odpowiedzialność zawodową. Jest to zgodne z obowiązkiem nałożonym na Państwa Członkowskie UE w art. 4 Dyrektywy 2008/52/WE. Obecnie jedynym i niewystarczającym rozwiązaniem dostępnym dla osób korzystających z mediacji jest art. 157c pusp, enumeratywnie wskazujący przesłanki skreślenia mediatora z listy prowadzonej przez Prezesa Sądu Okręgowego. Nie przewidziano właściwego mechanizmu kontroli zachowań mediatora w aspekcie wykonywania przez niego obowiązków zawodowych i innych związanych z wykonywaniem zawodu. Kolejnym istotnym aspektem wykonywania zawodu mediatora jest konieczność posiadania ubezpieczenia OC. Działalność mediacyjna powinna być zwolniona z podatku od towarów i usług lub objęta stawką zerową tak, aby cena, przy koniecznym wzroście cen usług mediacyjnych, pozostała atrakcyjna i dostępna dla obywateli.</p>
<p><i>Komisja Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów Krajowej Rady Radców Prawnych</i></p>	<p>Wprowadzenie standardów kompetencyjnych mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Profesjonalizacja zawodu mediatora. Ujednolicenie wymaganego od mediatorów sądowych poziomu wiedzy (kompetencji).</p>
<p><i>PIM MP</i></p>	<p>Stworzyć podstawy prawne dla funkcjonowania samorządów mediatorów i zrównanie ich w prawach na rynku mediacji z samorządami prawniczymi.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Według obecnych standardów samorządy radcowskie zapewniły sobie uprzywilejowaną, a wręcz monopolistyczną pozycję na rynku. Wszystkie działania od 2011 roku wskazują na celowe działanie celem wyeliminowania z rynku organizacji mediatorów. Dotyczy to narzuconych przez prawników wadliwych standardów, wykluczenia organizacji z rynku zleceń, rażącej dyskryminacji w dysponowaniu środkami finansowymi resortu sprawiedliwości.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Określić obowiązki ciążące na mediatorach stałych prowadzących mediacje obligacyjne na podstawie art. 157 ustawy o ustroju sądów powszechnych [usp].</p> <p>Uzasadnienie Ustawa i rozporządzenie wprowadziły reguły wykreślenia mediatorów z list a) bez jasnych kryteriów i określonych obowiązków (za których niedopełnienie można być skreślonym z listy, b) bez prawa do obrony mediatorów.</p>
<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>Wykreślić – poprzez Zarządzenie MS, a co najmniej pismo do mediatorów i instytucji zajmujących się mediacjami - z przestrzeni prawnej pojęcie „mediator sądowy”, które stoi w oczywistej sprzeczności z istotą zawodu i ustawowym porządkiem prawnym.</p> <p>Uzasadnienie Nawet samorządy prawnicze akceptują używanie przez ich członków wskazujących, że są mediatorami, pojęcie „mediator sądowy”. Jest to pojęcie, które nie ma uzasadnienia ani w oparciu o istotę zawodu, ani porządek prawny, w którym używanie tego pojęcia jest nieprawidłowe.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Pactus</i></p>	<p>Wprowadzić obowiązek lub zachętę (zwyczaj) określenia się w jakim nurcie pracuje dany mediator (na początek może to być na zasadzie dobrej praktyki mediacyjnej).</p>
<p><i>Fundacja Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji</i></p>	<p>Stworzenie organizacji, która będzie reprezentowała mediatorów.</p> <p>W celu zagwarantowania wysokich standardów prowadzenia mediacji oraz postępowania mediatorów należy ustawowo uregulować organizację reprezentującą środowisko mediatorów. Docelowo powinien to być samorząd zawodowy mediatorów. Ustawa powinna powoływać taką organizację, tworzyć ramy prawne jej funkcjonowania i ustanawiać zasady obowiązkowego członkostwa. Samemu środowisku mediatorów pozostawić zaś należy wybór władz statutowych oraz określenie szczegółowych zasad działalności organizacji. Kwestią do przedyskutowania jest to, czy od początku należy utworzyć pełnowymiarowy samorząd na kształt samorządów prawniczych (obowiązkowa przynależność, przyjęcie zasad etycznych, odpowiedzialność dyscyplinarna) czy też powołać ustawą organizację reprezentującą mediatorów, która następnie przekształci się w samorząd. Do przedyskutowania pozostaje także to, czy należałoby w pierwszej kolejności wdrożyć system kształcenia i profesjonalizacji zawodu mediatora, a następnie uruchomić organizację samorządową/reprezentującą mediatorów określając w ustawie konkretne <i>vacatio legis</i>), czy też w pierwszej kolejności uruchomić samorząd/ instytucję reprezentującą mediatorów , która mogłaby odegrać czynną rolę w procesie wdrażania systemu kształcenia i profesjonalizacji zawodu mediatora.</p> <p>Uzasadnienie Mediatorzy, jako jedna z nielicznych grup zawodowych współpracująca z wymiarem sprawiedliwości i będąca istotnym jego elementem nie posiada swojego samorządu zawodowego. Mediatorzy działający na polskim rynku zrzeszeni są w licznych organizacjach (w tym stowarzyszeniach</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

i fundacjach) a także działają w pojedynkę, ale nie mają żadnej wspólnej reprezentacji, a środowisko jest rozproszone. W takiej sytuacji siła głosu mediatorów jest niewielka, a przedstawianie inicjatyw czy pomysłów związanych z mediacją bardzo rozproszone. Ponadto, pomimo, że mediatorzy pełnią bardzo ważną rolę w wymiarze sprawiedliwości i są zawodem zaufania publicznego nie ma żadnej instytucji, przed którą mediatorzy odpowiedzialiby dyscyplinarnie, w przypadku działania sprzecznego z zasadami etyki. Brak jest też jednolitych zasad wykonywania zawodu. Pozostawienie nadzoru, nad jakością prowadzenia mediacji organizacjom, z którymi mediatorzy są związani, jest niewystarczające, a przede wszystkim skutkuje tym, że standardy wykonywania zawodu są niejednolite.

Problemy, które są pochodną braku samorządu mediatorów są następujące:

- brak jednolitych standardów postępowania mediatorów
- brak jednej organizacji (izby, zrzeszenia stowarzyszenia) reprezentującej ogół mediatorów
- nieuregulowana kwestia odpowiedzialności dyscyplinarnej i zawodowej mediatorów
- wielość organizacji mediacyjnych i mediatorów niezrzeszonych, mających różne wymagania wobec swoich członków i stosujące różne kodeksy etyczne.

Celem stworzenia samorządu zawodowego mediatorów np. Polska Izba Mediatorów / Polska Izba Mediatorów Sądowych jest rozwój mediacji poprzez:

- 1) zagwarantowanie stronom wysokich standardów prowadzenia mediacji i pełnienia zawodu mediatora
- 2) ujednoczenie standardów wykonywania zawodu
- 3) czuwanie nad przestrzeganiem zasad wykonywania zawodu i zasad etycznych
- 4) zapewnienie jednolitej reprezentacji w celu przedstawiania inicjatyw służących do większego zastosowania mediacji i zapewniania wysokich standardów w mediacji oraz reprezentacji mediatorów na zewnątrz
- 5) współpraca z sądami oraz z samorządami prawniczymi
- 6) dbanie o wizerunek mediatora
- 7) współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych mediatorów oraz prowadzenie działalności szkoleniowej zapewniającej przygotowanie do zawodu mediatora i doskonalenie umiejętności zawodowych mediatorów
- 8) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego
- 9) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków samorządu zawodowego
- 10) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących zagadnień związanych z mediacją i innymi
- 11) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządu zawodowego
- 12) prowadzenie list członków samorządu zawodowego
- 13) współpraca z instytucjami międzynarodowymi i organizacjami zagranicznymi związanymi z mediacją
- 14) podejmowanie działań mających na celu kształtowanie pozytywnego wizerunku mediatora, jako osoby wykonującej zawód zaufania publicznego.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i></p>	<p>Profesjonalizacja zawodu mediatora – prace legislacyjne zmierzające do określenia zasad szkolenia i zdobywania certyfikatu „mediatora stałego”, obowiązek podnoszenia kwalifikacji, obligatoryjnych szkoleń, określenie obowiązkowego ubezpieczenia O.C., określenie zasad odpowiedzialności za naruszenie standardów i etyki przez mediatora z ewentualną możliwością skreślenia z listy mediatorów stałych.</p> <p>Uzasadnienie Program KRM nie został zrealizowany. Rynek mediatorów wymaga ingerencji ustawodawcy, aby uniknąć psucia standardów prowadzenia mediacji. Zagadnienie do rozwinięcia podczas dyskusji.</p>
<p><i>Mariola Kontykiewicz- Biel</i></p>	<p>„Profesjonalizacja” zawodu mediatora.</p> <p>Uzasadnienie Praca mediatora powinna być zawodem, a nie dodatkową pracą wykonywaną dorywczo obok swoich zawodowych obowiązków. Odbywanie kilku czy kilkunastu mediacji rocznie nie daje możliwości rozwoju mediatora ani nabycia doświadczenia, które są niezbędne w dobrym wykonywaniu tej pracy.</p>
<p><i>Marta Kucharek – mediator</i></p>	<p>Wprowadzenie jednolitych, profesjonalnych kwalifikacji zawodowych dla wszystkich mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Uważam, że rynek ilościowy i jakościowy mediatorów powinien zostać uporządkowany według transparentnego kryterium. Dla mnie są nimi jednakowe dla wszystkich wiedza i kompetencje. W pierwszej kolejności należy więc określić wymagany sposób ich zdobycia a następnie weryfikacji. Warunkiem sine qua non wykonywania tego zawodu powinno być ukończenie wyższych studiów na dowolnym kierunku oraz specjalistycznych studiów podyplomowych w zakresie mediacji, potwierdzonych pozytywnym wynikiem egzaminu państwowego. Ograniczyłoby to w bardzo istotny sposób ilość wolnych atomów krążących po orbitach mediacyjnych, nie gwarantujących niestety klientom profesjonalnej obsługi. Państwowy egzamin, przy wszystkich zastrzeżeniach, jakie ktoś może mieć do niego, jest jednak obiektywnym kryterium przydatności danej osoby do wykonywania zawodu mediatora. Tak, jak w przypadku adwokata i lekarza. Takiej rękojmi fachowości nie dają funkcjonujące na rynku wielorakie stowarzyszenia, centra, pracownie i inne tego typu placówki, bazujące w dużej mierze na subiektywnej ocenie swoich możliwości. W tym nurcie mieści się mój postulat zastąpienia ich zawodową, korporacyjną organizacją mediatorów na wzór Naczelnej Rady Adwokackiej lub Naczelnej Rady Lekarskiej. Panujący obecnie chaos na rynku mediacyjnym, kompetencyjny, merytoryczny i etyczny spowodował niestety brak zaufania społecznego do zawodu mediatora, stąd konieczność wprowadzenia takich zmian, które dałyby klientowi możliwość jednoznacznej, zunifikowanej weryfikacji wykształcenia i przydatności konkretnego mediatora do wykonywania tego zawodu.</p> <p>Utworzenie zawodowej korporacji mediatorów na wzór korporacji adwokackiej w celu skutecznej reprezentacji interesów.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>Jw.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Tarnowie</i></p>	<p>Nawiązując do rozwiązań mogących przyczynić się do profesjonalizmu zawodu mediatora należy dążyć do tego, by kandydaci na mediatorów przechodzili weryfikację, która pozwoli w szczególności odpowiedzieć na pytanie, czy osobowość kandydata jest odpowiednia do prowadzenia mediacji (nie każda osoba posiada predyspozycje do prowadzenia mediacji/negocjacji). Ponadto działania w zakresie profesjonalizacji zawodu mediatora nie powinny być prowadzone pod auspicjami Ministra Sprawiedliwości, gdyż charakter i społeczna funkcja mediatora powoduje, że nie powinien być on identyfikowany bezpośrednio z wymiarem sprawiedliwości, jak dotyczy to np. komorników lub syndyków.</p>
<p>WYKSZTAŁCENIE MEDIATORÓW</p>	
<p><i>Sąd Okręgowy w Warszawie</i></p>	<p>Wprowadzenie jednolitego, poszerzonego szkolenia dla kandydatów i kandydatek na stałego mediatora w tym z elementami prawa materialnego, prawa procesowego, teorii konfliktu, technik negocjacyjnych, zasad przydzielania mediatorom spraw przez Sądy, sposobu formułowania ugód i procedury zatwierdzania ugody przez Sądy. Obecnie wpisy są dokonywane na podstawie dokumentów wydawanych przez różne ośrodki szkolące, zakres szkolenia 40 godzinny jest nikły, brak możliwości weryfikacji znajomości procedur sądowych w zakresie związanym z prowadzoną mediacją oraz w zakresie gałęzi prawa, w ramach której spór się toczy. Stali mediatorzy często w chwili uzyskiwania wpisu nie znają zasad przydzielania im spraw sądowych. Niektóre z ugód zawieranych przed mediatorem nie są zatwierdzane z uwagi na sprzeczność z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, niejasność, sprzeczności, a nawet próby obejścia prawa.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i></p>	<p>Odnosnie systemu kształcenia mediatorów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe z zakresu mediacji, w programie których byłyby zajęcia praktyczne z zakresu formułowania treści ugód, tak aby mogły być one zatwierdzone przez Sąd; - co najmniej sześciomiesięczne szkolenie przeprowadzane przez lub pod nadzorem Ministerstwa Sprawiedliwości obejmujące takie obszary jak: zagadnienia prawne, procedury mediacji, metody i fazy mediacji, umiejętności komunikacyjne, analiza konfliktu, zagadnienia etyczne, zagadnienia w zakresie redakcji pism procesowych oraz ugód; - praktyka u doświadczonych mediatorów przy co najmniej 20 mediacjach przez pierwsze dwa lata bezpośrednio po wpisie do Krajowego Rejestru Mediatorów; - wprowadzenie obowiązku odbywania przez mediatorów raz na dwa lata co najmniej 30 godzinnych szkoleń rozwojowych w zakresie procedur i metod mediacji oraz zmian przepisów prawa; - stworzenie na poziomie szkół wyższych specjalnego kierunku kształcenia, bądź specjalizacji, których ukończenie stanowiłoby podstawę do ubiegania się o wpis na listę stałych mediatorów.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Kancelaria Mediacyjna Beata Szczepańska</i></p>	<p>Wymagania dotyczące wykształcenia mediatorów Minimalne wymagania: Wykształcenie wyższe magisterskie i roczne studia podyplomowe. Obecnie wymagania dotyczące kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu mediatora są zbyt niskie (wystarczy średnie wykształcenie i szkolenie). Powoduje to pojawienie się na rynku bardzo dużej liczby osób oferujących usługi mediacji na bardzo niskim poziomie. Podwyższenie wymagań dotyczących kwalifikacji przełoży się na wyższą jakość usług w zakresie mediacji.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i></p>	<p>Wprowadzenie jasnych zasad kształcenia mediatorów - wszystkich w takim samym wymiarze i zakresie, ujednoczenia weryfikacji zdobytych przez nich wiadomości.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kaliszu</i></p>	<p>Do rozważenia pozostaje zgłaszany już wcześniej postulat wprowadzenia przepisów regulujących minimalny zakres wykształcenia mediatorów. Poziom przygotowania mediatorów do prowadzenia mediacji pozostaje tak naprawdę poza kontrolą organu wpisującego daną osobę na listę mediatorów. Dla ewentualnego podniesienia poziomu mediacji do rozważenia pozostaje przygotowanie przepisów regulujących minimalne wymagania co do wykształcenia mediatora.</p>
<p><i>Sąd Rejonowy w Koninie</i></p>	<p>Ukończenie studiów podyplomowych z zakresu mediacji, który zapewnią niezbędne umiejętności i wiedzę z zakresu psychologii konfliktu, technik negocjacji oraz prawnych aspektów mediacji. Kandydaci na mediatora winni posiadać doświadczenie zawodowe w zakresie mediacji, pracy socjalnej, psychologii lub praktyki prawniczej. Dodatkowo rozwiązaniem mogącym przyczynić się do profesjonalizacji zawodu mediatora byłoby wprowadzenie kierunku studiów z ww. zakresu.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kielcach</i></p>	<p>Propozycja w zakresie kryteriów uzyskania statusu mediatora – wyższe studia adekwatne do potrzeb mediacji (deklarowanych specjalności w mediacji). Propozycja w zakresie systemu kształcenia mediatorów: szkolenie przez ośrodki certyfikowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości, ujednoczenie kryteriów w skali kraju – ukończenie szkolenia egzaminem kwalifikacji w ośrodkach certyfikowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości lub w Ministerstwie Sprawiedliwości.</p> <p>Prezes Sądu Okręgowego w Kielcach zwrócił się o przedstawienie stanowiska również do Prezesów Sądów Rejonowych w obszarze właściwości sądu Okręgowego w Kielcach. Z nadesłanych informacji wynika, iż zasadnym wydaje się konieczność wprowadzenia jednolitych wymogów stawianym mediatorom, w zakresie chociażby edukacji, specjalizacji, a także ciągłe podnoszenie kompetencji zawodowych i kwalifikacji. Do kryteriów uzyskania statusu mediatora winno należeć między innymi pozyskiwanie opinii z sądów, dla których dotychczas dana osoba przeprowadzała postępowania mediacyjne. Jako rozwiązanie mogące przyczynić się do profesjonalizacji zawodu mediatora należy wskazać na opracowanie regulacji ustawowych dotyczących mediacji i zawodu mediatora.</p>
<p><i>Magdalena Osipowicz- Mediator - JDG</i></p>	<p>- Standardy edukacyjne: Ustanowienie jednolitych standardów kształcenia mediatorów oraz certyfikacji programów szkoleniowych jest niezbędne do zapewnienia wysokiej jakości usług mediacyjnych.</p> <p>- Szkolenia i kursy: Organizacja i finansowanie szkoleń oraz kursów doskonalących dla mediatorów, w tym specjalistycznych kursów dla mediatorów sądowych i rodzinnych, pomoże nam lepiej odpowiadać na potrzeby naszych klientów.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Ponadto rozdzielenie mediacji na konkretne dziedziny i dokładny opis wymagań edukacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzinnym mediatorem może być tylko osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunkach: psychologii, pedagogiki, socjalizacji, resocjalizacji i ukończyła szkolenie lub studia podyplomowe z mediacji. - mediatorem w sprawach karnych może być tylko osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunkach: Resocjalizacja lub prawo. - mediatorem w sprawach gospodarczych może być tylko osoba, która ukończyła kierunki: Ekonomia, Finanse i rachunkowość, Zarządzanie, Logistyka, Handel międzynarodowy, Biznes międzynarodowy itp. ewentualnie pracuje w tych obszarach lub jest z nimi zaznajomiona w inny sposób, np. ukończyła szkołę średnią lub kurs z zakresu powyższych tematów. - Edukacja w szkołach wyższych: Wprowadzenie mediacji jako przedmiotu na uczelniach wyższych, szczególnie na kierunkach prawniczych, psychologicznych i socjologicznych, pozwoli na kształcenie nowych pokoleń mediatorów.
<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Zweryfikować standardy ogłaszane przez MS oraz chaos różnych norm w zakresie kształcenia mediatorów prowadzonych pod szyldem MS</p> <p>Uzasadnienie Nie pojawiły się żadne przesłanki, w tym statystyczne świadczące o zmianie po realizacji projektu KRM.</p> <p>Stworzyć otwartą i powszechnie dostępną ewidencję instytucji kształcących mediatorów, oraz ewidencję trenerów mediacji (ze wskazaniem ich kompetencji), która ujawni stosowane metody i efekty kształcenia - wprowadzi jawność i weryfikowalność danych dla osób podejmujących kształcenie</p> <p>Uzasadnienie Celem jest uporządkowanie rynku kształcenia w oparciu o jawność weryfikowanych i rzetelnych informacji dla zainteresowanych osób i instytucji.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Lewiatan</i></p>	<p>Podwyższenie standardów kształcenia mediatorów. Walidacja jako warunek wpisu na Listę Stałych Mediatorów prowadzonych przez Prezesów Sądów Okręgowych.</p> <p>Uzasadnienie Propozycja obejmuje podwyższenie standardów kształcenia mediatorów, które w chwili obecnej nie są wygórowane i przede wszystkim nie są traktowane jednakowo przez Prezesów Sądów Okręgowych, którzy wydają decyzję o wpisie mediatora na Listę Stałych Mediatorów prowadzoną przy danym Sądzie. Znane są liczne przypadki, gdzie identyczne kwalifikacje pozwalały na uzyskanie wpisu Listę Mediatorów danego sądu, podczas gdy jednocześnie okazywały się niewystarczające dla innego sądu. W chwili obecnej na Listach Mediatorów znajduje się bardzo wiele osób, które nie wykonują zawodu mediatora, nie otrzymują skierowań sądu do przeprowadzenia mediacji, a co za tym idzie pozostają bierni zawodowo i nie są w stanie wykonywać tego zawodu w sposób profesjonalny. Podkreślamy zaś, że jedynie wykonywanie zawodu mediatora przez profesjonalistów może przełożyć się na znaczny wzrost ugód mediacyjnych. Proponujemy zatem uzależnienie uzyskania wpisu na Listę Mediatorów od przejścia np.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>walidacji w ramach systemu ZSK z zakresu „Prowadzenia mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” („Walidacja”) co gwarantuje, że na Listę Mediatorów będą trafiali profesjonaliści. Obecnie w Polsce działa 7 podmiotów, które uzyskały status Instytucji Certyfikujących w tym m.in. SWPS, VCC, Polskie Centrum Mediacji, Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza czy Konfederacja Lewiatan. Jednocześnie proponujemy okres karencji, w którym osoby wpisane już na Listę Stałych Mediatorów będą mogły taką Walidację odbyć, żeby potwierdzić swój wpis. Osoby, które w określonym terminie nie odbędą Walidacji, zostaną automatycznie usunięte z nowych List Mediatorów. Pod rozważę również poddajemy jako warunku wpisu na Listę Stałych Mediatorów obowiązku przedłożenia aktualnego odpisu z KRK nie starszego niż 3 miesiące w dniu składania wniosku o wpis.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorzy Polscy</i></p>	<p>Obowiązkowy staż (praktyka).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Przed uzyskaniem wpisu na listę stałych mediatorów kandydat powinien mieć zagwarantowaną możliwość odbycia stażu. Taką możliwość powinna oferować/ gwarantować instytucja szkoląca. W przypadku uczelni prowadzących kierunek z mediacjami, część praktyk powinna być obligatoryjnie zrealizowana w zakresie mediacji.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Zmiana standardów kształcenia mediatorów i dojścia do zawodu mediatora.</p> <p>Wytyczne kształcenia mediatorów rekomendowane przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów są niewystarczające. Szkolenie bazowe winno mieć 65 godz. a uzupełniające specjalistyczne po 35 godz. W ramach aktualnego modelu kształcenia w ilości 40 godz. szkoleniowych jest to za mało, aby przekazać wiedzę o komunikacji i mediacji nie wspominając wątków pranych czy praktyki. Największą bolączką tych szkoleń jest zbyt mała ilość praktyki, co powoduje że osoby przechodzące kurs przeładowane są wiedzą w okrojonym zakresie a pozbawione praktyki mediacyjnej.</p> <p>Ponadto mediatorzy chcący się wpisać na listę SO lub KRM winni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udokumentowanie wykształcenia (wyższe), 2. praktyka (min. 12 mediacji na rok przez ostatnie 2 lata czy to własne czy to jako stażysta), 3. szkolenia (min. podstawowe mediacyjne i 1 specjalizacyjne) bez szkolenia specjalizacyjnego nie można mieć specjalizacji 4. ma pełną zdolność do czynności prawnych, 5. korzysta w pełni z praw publicznych, 6. ma wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji, 7. ukończyła 18 lat, 8. zna język polski w mowie i piśmie, 9. nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>SENSU LARGO</i> <i>Kancelaria</i> <i>Prawna Mediacyjna</i> <i>i Biegłych Sp. z o.o.</i></p>	<p>Ujednolicenie kształcenia mediatorów, wprowadzenie wymogu minimum praktyk u boku doświadczonego mediatora/w organizacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W obecnym stanie prawnym wystarczy 40 godzinny kurs, by móc wykonywać profesję mediatora. Zważywszy na okoliczność, jak ważną rolę w mediacji odgrywa osoba mediatora, trzeba podjąć działania zmierzające do ujednolicenia systemu kształcenia, a poprzez to zwiększenia jego efektywności. Dla dopełnienia powyższego, właściwym jest przyjęcie rozwiązań regulujących określone minimum udziału przyszłego mediatora w szkoleniu praktycznym, np. u boku doświadczonego już mediatora lub w ramach określonej organizacji. Trzeba mieć na uwadze, że dobry mediator to fachowy mediator. Powinien posiadać przynajmniej podstawową wiedzę z zakresu prawa, psychologii, technik komunikacyjnych i negocjacyjnych. Od profesjonalizmu mediatora zależy, czy postępowanie mediacyjne zakończy się ugodą lub przynajmniej złagodzeniem konfliktu, czy też spór pomiędzy stronami jeszcze bardziej eskaluje. Od profesjonalizmu mediatora zależy, czy wypracowane przez strony porozumienie/ugoda, zostanie zatwierdzone przez sąd, co niewątpliwie wpłynie na efektywność mediacji w ogóle. Mediacja jest zjawiskiem złożonym i niejednolitym, a przez to procesem niełatwym i to nie tylko dla stron konfliktu, ale również dla osoby mediatora. Jej celem jest poprawa relacji, zbudowanie bądź odbudowanie wzajemnego szacunku pomiędzy stronami, a poprzez to minimalizowanie kosztów emocjonalnych, dotyczących nie tylko strony, ale również ich najbliższe otoczenie, rodziny, w szczególności dzieci. Zadaniem mediatora jest włączenie się pomiędzy strony, zapewnienie stronom bezpiecznych warunków oraz udzielenie możliwie jak najlepszego wsparcia, tak by zaspokoić potrzeby każdej ze stron, przy pełnym zachowaniu bezstronności i neutralności. Właściwe udźwignięcie tego zadania, wymaga wszechstronnej wiedzy i umiejętności mediatora. Należy dodać, że wbrew opiniom, także wpływającym ze środowiska mediatorów, ujednolicenie systemu kształcenia i wprowadzenie minimum wymogów w zakresie praktyki, w żaden sposób nie wpłynie na ograniczenie dostępu do zawodu. Pamiętajmy, że sąd jest niejako gwarantem, że mediator znajdujący się na liście mediatorów stałych, jest profesjonalistą w pełnym słowa tego znaczeniu. Nie tylko sądom, ale przede wszystkim mediatorom powinno zależeć na zbudowaniu zaufania społecznego do nich samych i do mediacji.</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji</i> <i>przy Okręgowej Izbie</i> <i>Radców Prawnych</i> <i>w Warszawie</i></p>	<p>Podwyższenie standardów kształcenia mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Propozycja polega na zapewnieniu mechanizmów zapewniających podwyższanie standardu pracy i kształcenia mediatorów. Propozycja ta wychodzi z następujących założeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustawowo przewidziane wymagania dla mediatorów są dość niejasne i niezbyt wygórowane; • realizacja tychże wymogów <i>de facto</i> nie jest weryfikowana, względnie traktowana bardzo niejednolicie przez prezesów sądów okręgowych podejmujących decyzję o wpisie mediatora na listę mediatorów stałych;

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<ul style="list-style-type: none"> • na sądowych listach stałych mediatorów znajduje się bardzo wiele osób, które nigdy nie były lub od lat nie są aktywnymi mediatorami; tj. nie wykonują zawodu mediatora; nie otrzymują skierowań z sądu do przeprowadzenia mediacji; jako mediatorzy nie prowadzą też innych postępowań mediacyjnych. <p>W wyniku tego dość sztucznie utrzymywana jest sytuacja, iż na sądowych listach mediatorów pozostają osoby, które nie dają rąkomi, iż są w stanie prowadzić postępowania mediacyjnych w profesjonalny sposób. Należy zarazem podkreślić, iż jedynie wykonywanie zawodu mediatora przez profesjonalistów może przełożyć się na skuteczność mediacji i wzrost ilości zawieranych ugód.</p> <p>Proponujemy zatem uzależnienie uzyskania wpisu na sądową listę stałych mediatorów od spełnienia jednego z dwóch wymogów; tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymogu o charakterze formalnym czyli przejścia przez mediatora procesu walidacji w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i uzyskanie przezeń stosownego certyfikatu; lub • wykazanie, iż mediator faktycznie przeprowadza określoną ilość mediacji w skali w skali roku – te osoby należy uznać za sprawdzonych mediatorów, jeśli dzięki swemu profesjonalizmowi pozyskali zaufanie sądów czy stron powierzających im do prowadzenia postępowania mediacyjne. <p>Powyższe rozwiązanie przewidywałoby oczywiście okres karencji, w którym to osoby już wpisane już na listę stałych mediatorów będą mogły potwierdzić swoje kwalifikacje. Natomiast osoby, które w określonym terminie nie dopełnią tego obowiązku będą skreślane z listy.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Tarnowie</i></p>	<p>W zakresie systemu kształcenia mediatorów, oprócz wyżej wskazanych kwestii należy zwrócić uwagę, na konieczność podnoszenia wiedzy z zakresu psychologii. Krótkie kursy przygotowujące do mediacji nie powinny stanowić wystarczającej podstawy do prowadzenia mediacji.</p>
<p>EDUKACJA PRAWNA W ZAKRESIE MEDIACJI</p>	
<p><i>Sąd Okręgowy w Świdnicy</i></p>	<p>Zwiększenie liczby spraw kierowanych do mediacji.</p> <p>Należy ściśle powiązać mediację z działalnością edukacyjną na poziomie szkoły podstawowej i średniej — wprowadzając dla uczniów lekcje mediacji, które odbywałyby się w sądach. Były one prowadzone przez stałych mediatorów pod nadzorem sędziów koordynatorów ds. mediacji. Takie spotkania powiązane byłyby z przekazywaniem podstawowej wiedzy dotyczącej funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i></p>	<p>Odnośnie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji:</p> <p>- edukacja dzieci i młodzieży, zajęcia w większym zakresie z mediacji i komunikacji w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji i Komunikacji w Grudziądzu</i></p>	<p>Wprowadzenie do systemu edukacji na poziomie szkoły podstawowej (od 3 klasy) treningu umiejętności społecznych i podstaw psychologii i komunikacji interpersonalnej.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Wprowadzenie wymienionych przedmiotów pozwoli dzieciom na poznanie swoich emocji, nauczy transparentnej komunikacji i radzenia sobie</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	z emocjami. Podczas sesji mediacyjnych dostrzegamy, że Strony mają w tych obszarach luki, a więc niemożliwym jest, aby przekazali własnym pociechom umiejętności, których sami nie posiadają.
<i>Agnieszka Ziernicka (Mediator SO Kraków)</i>	<p>Wprowadzenie Klubu Mediatora w Szkołach jako Profilaktyka Konfliktów i Wzmacnianie Umiejętności Społecznych.</p> <p>Współczesne szkoły stają przed wieloma wyzwaniami związanymi z rozwiązywaniem konfliktów między uczniami oraz budowaniem zdrowych, wspierających się społeczności. Jednym z efektywnych narzędzi, które mogą pomóc w radzeniu sobie z tymi wyzwaniami, jest mediacja szkolna. Proponujemy utworzenie Klubu Mediatora w każdej szkole, aby wprowadzić systematyczne podejście do mediacji jako profilaktyki konfliktów oraz rozwoju umiejętności społecznych wśród uczniów.</p> <p>Cele Klubu Mediatora</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwiązywanie Konfliktów: Zapewnienie uczniom i nauczycielom narzędzi do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. 2. Wzmacnianie Umiejętności Społecznych: Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych, empatii i współpracy wśród uczniów. 3. Promowanie Zdrowego Klimatu Szkolnego: Tworzenie atmosfery wzajemnego szacunku i zrozumienia. 4. Wspieranie Edukacji Emocjonalnej: Pomoc uczniom w zarządzaniu emocjami i budowaniu pozytywnych relacji. <p>Wprowadzenie Klubu Mediatora w szkołach to inwestycja w przyszłość naszych uczniów. Mediacja nie tylko pomaga w rozwiązywaniu bieżących konfliktów, ale również kształtuje pokolenie młodych ludzi, którzy są wyposażeni w umiejętności niezbędne do budowania harmonijnych relacji i konstruktywnego rozwiązywania problemów. Zachęcamy wszystkie szkoły do wdrożenia tego innowacyjnego podejścia jako profilaktyki konfliktów i wzmacniania umiejętności społecznych uczniów.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i>	Szkolenie dzieci i młodzieży z mediacji, propagowanie mediacji rówieśniczych w szkołach. Organizowanie konkursów dla dzieci, młodzieży, studentów, aplikantów promujących mediacje (np. plastyczne, na symulację mediacji).
<i>Dr hab. Agnieszka Lewicka-Zelent, prof. UMCS</i>	<p>Profesjonalne wdrażanie mediacji szkolnych do podmiotów, w których przebywają dzieci i młodzież (przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły średnie, szkoły wyższe, MOS, MOW, ośrodki kuratorskie).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W 2007 roku wprowadziłam do gimnazjum w województwie lubelskim autorski program „Mediacje w szkole” (część wyników ewaluacyjnych opublikowanych – załącznik 1 i 2). Moje doświadczenie w tym zakresie wskazuje na potrzebę profesjonalnego wdrażania mediacji w podmiotach, w których przebywają dzieci i młodzież. Niestety prowadząc od 2006 r. studia podyplomowe „Mediacje szkolne i sądowe” na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie uzyskuję informacje od nauczycieli o nieskutecznych a nawet szkodliwych działaniach podejmowanych w tym zakresie. Prowadziłam również warsztaty w ośrodkach kuratorskich z nieletnimi ucząc wychowanków konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. Jako pedagog specjalny i resocjalizacyjny oraz psycholog jestem przekonana (co opieram na wiedzy z moich badań naukowych), że proces wdrażania</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>mediacji do przedszkoli, szkół, podmiotów resocjalizacyjnych, opiekuńczych i socjalizacyjnych powinien być celowy i zaplanowany, aby w przyszłości: minimalizować przemoc(cyber) i agresję, rozwijać empatię, poczucie odpowiedzialności, kształtować odpowiednią hierarchię wartości i postawy prospołeczne dzieci i młodzieży. Poza tymi walorami, wyniki mojego badania wskazują na poprawę klimatu w szkole. Niestety wiem, że szkoły we własnym zakresie prowadzą obecnie „programy mediacyjne”, które są przygotowywane intuicyjnie i nie są ewaluowane. Potwierdza to również konkurs na przeprowadzenie scenki mediacyjnej, zorganizowany przez MS w ubiegłym roku. Nauczyciele przygotowujący uczniów do konkursu posiadali braki kompetencyjne w zakresie mediacji. Nauczycielom tym potrzebne jest wsparcie superwizyjne i dobrze przeszkolenie.</p>
<p><i>Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>1) Moduły kształcenia wyższego poświęcone mediacji w ramach studiów pedagogicznych i prawniczych Mediacja, jako jeden z elementów procedury sądowej powinna być dobrze znana osobom kształcącym się w zawodach prawniczych – wiedza na ten temat przyczyni się do rozwoju i stosowania mediacji. W ujęciu kształcenia pedagogicznego – mediacja sprzyjać będzie wychowaniu dzieci i młodzieży do mediacji i jej stosowaniu w szkołach przez nauczycieli i pedagogów.</p> <p>2) Centra mediacji szkolnej przy Kuratoriach oświaty Z uwagi na wciąż rosnącą potrzebę budowania dobrej atmosfery w szkole i budowania wspólnoty zarówno w szkole, klasie, jak i wśród pracowników szkoły powstanie organu wspierającego szkołę w rozwiązywaniu konfliktów i budowaniu porozumienia (rozwój kluczowych kompetencji społecznych) znacznie podniesie poziom kształcenia, wpływa na wzmocnienie kondycji psychicznej i budowanie relacji (znaczący odpyw uczniów do szkoły w chmurze jest niepowtarzalnym dowodem na konieczność zmiany w budowaniu atmosfery w szkole).</p>
<p><i>connectionKFG Katarzyna Gilarska</i></p>	<p>Za konieczne uważam propagowanie mediacji w urzędach, szkołach, dostęp do mediatorów przy urzędach czy w poradniach psychologiczno-pedagogicznych itd. Od 2017 r. prowadzę własny autorski program w szkołach Na temat mediacji są to warsztaty dla uczniów na terenie mniejszych Gmin województwa Dolnośląskiego na terenie województwa Lubuskiego oraz Wielkopolski. Program warsztatów profilaktycznych na temat Mediacji dla uczniów to program obejmujący swym zakresem zarówno uczniów jak i nauczycieli oraz rodziców. Jest to program jaki stworzyłam i który sama prowadzę. Program który uświadamia młodym ludziom czym jest mediacja i jak można ją wdrażać w różnych sytuacjach konfliktowych w środowisku rówieśniczym w szkole i poza nią. Daje młodym ludziom wiedzę i praktyczne umiejętności. Sami stają się mediatorami na swoje możliwości rozwojowe. To wiedza i umiejętności, które przygotowują młodego człowieka do przyszłości.</p>
<p><i>Magdalena Osipowicz-Mediator - JDG</i></p>	<p>Współpraca ze Szkołami - Programy edukacyjne: Wprowadzenie programów edukacyjnych z zakresu mediacji w szkołach podstawowych i średnich pozwoli na rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów wśród młodzieży. Przyda im się to również w życiu osobistym i zawodowym w przyszłości, ponieważ przełoży się na komunikację w rodzinie, która jest kluczowa dla budowania trwałych rodzinnych relacji. Właściwa komunikacja w rodzinie prowadzi również do zmniejszenia przemocy domowej, która dzisiaj jest ogromnym problemem w Polsce.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Notariuszy</i></p>	<p>Upowszechnianie w szkołach mediacji rówieśniczej. Wprowadzenie przez Ministerstwo Sprawiedliwości ogólnego programu obejmującego propagowanie mediacji rówieśniczej, w tym wprowadzenie zajęć szkoleniowych z zakresu mediacji kierowane do uczniów i nauczycieli.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Rzeczypospolitej Polskiej</i></p>	<p>Uzasadnienie Środowisko szkolne jest szczególnie podatne na powstawanie konfliktów. Sam konflikt jest zjawiskiem naturalnym, a istotne jest, co z nim skonfliktowane osoby mogą zrobić. Często konflikt rodzi agresję, przy braku innych sposobów i narzędzi. Młodzi ludzie mogą okazać się podatni na przyjęcie innych sposobów niż agresja. Nauczyciele zapoznawszy się ze stosowanymi w mediacji sposobami i narzędziami mogą okazać się podatni na aktywne wspieranie młodych ludzi w proponowanym zakresie. Dodatkowym efektem może okazać się przenoszenie nabytych wzorców do rodzin i konfliktów wśród osób dorosłych. Propozycja wymaga uzgodnień z właściwym ministrem do spraw szkolnictwa.</p>
<p><i>Marta Kucharek – mediator</i></p>	<p>Obligatoryjne wprowadzenie do statutów szkół ujednocionych, zgodnych z przepisami prawa zapisów dotyczących mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Zbadane przeze mnie statuty szkół pokazują błędne rozumienie mediacji i roli mediatorów, która nie może prowadzić do skutecznego rozstrzygnięcia sporów. W wielu statutach w roli mediatora jest usytuowany dyrektor szkoły, który następnie ma przypisaną rolę arbitra w podjęciu decyzji rozstrzygającej spór. Jest to sytuacja całkowicie sprzeczna z przedmiotowymi i podmiotowymi zasadami mediacji.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Dolnośląska Izba Mediatorów (Wrocław)</i></p>	<p>Wprowadzenie edukacji prawnej dot. mediacji już od poziomu przedszkola, szkoły podstawowej i średniej. W tym szkolenie kadry nauczycielskiej.</p> <p>Uzasadnienie Propagowanie wiedzy dotyczącej pozasądowego sposobu rozwiązywania sporów dla najmłodszej części społeczeństwa oraz kadry nauczycielskiej.</p>
<p>WARUNKI WPISU DO KRM, KRM – INNE</p>	
<p><i>Sąd Okręgowy w Warszawie</i></p>	<p>1) Wprowadzenie scentralizowanej (MS) albo w ramach komisji (SO z udziałem sędziów i pełnomocników zawodowych) faktycznej weryfikacji umiejętności kandydatki/kandydata na stałego mediatora w zakresie ADR, kompetencji komunikacyjnych, znajomości procedur sądowych i podstaw prawa – w zakresie koniecznym dla dbania o prawidłowe, zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, nie zmierzające do jego obejścia formułowanie ugód. Obecnie wydające certyfikaty Ośrodki wydają zaświadczenia o wiedzy i umiejętnościach oraz o odbytym szkoleniu, jego zakresie godzinowym. Brak jest przepisów pozwalających na zbadanie faktycznych kompetencji kandydata/kandydatki oraz określających minimum przeprowadzonych faktycznie, a nie szkoleniowo mediacji (jako mediator, nie jako pełnomocnik strony, co we wnioskach o wpis obecnie się zdarza). Wraz z dynamicznym wzrostem w ostatnich 2-3 latach liczby wpisów na listę stałych mediatorów w tutejszym Sądzie (na podstawie obowiązujących przepisów bez możliwości jakiegokolwiek weryfikacji na etapie badania wniosku faktycznej przydatności kandydata do pełnienia funkcji stałego mediatora, a więc osoby, która poza wykształceniem powinna cechować się szczególnymi umiejętnościami interpersonalnymi) – z ok. 200 do niemal 1000 osób, odnotowano również przyrost</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>wpisów osób, które w kontakcie - czy to ze stronami (co wynika ze skarg), czy Sądem orzekającym, czy wreszcie pracownikami Sądu odpowiadającymi za kontakt z mediatorami nie wykazały niezbędnej wiedzy w zakresie procedur, w zakresie obowiązków informacyjnych mediatorów względem strony, a nawet – podstawowych umiejętności uprzejmej komunikacji. Znajomość podstawy prawa procesowego – w zakresie koniecznym dla współpracy z sądem oraz prawa zobowiązań a także danej gałęzi prawa, w zakresie której strony toczą spór tak aby mediator był w stanie kontrolować czy ugoda konstruowana przez strony będzie nadawała się do zatwierdzenia jej przez sąd.</p> <p>2) Wymóg składania przez Kandydata/Kandydatkę wraz z wnioskiem zaświadczenia z KRK o niekaralności - w miejsce oświadczenia w tym przedmiocie. Stałym mediatorem nie może być osoba skazana za umyślne przestępstwo oraz umyślne przestępstwo skarbowe (art. 157a ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych).</p> <p>3) Wprowadzenie ustawowej kompetencji Prezesa Sądu do weryfikowania kwestii wskazanej w pkt 2 (występowanie do KRK o informację) wobec osoby już wpisanej na listę. Skazanie za umyślne przestępstwo albo umyślne przestępstwo skarbowe jest ustawową podstawą do skreślenia mediatora z listy (art. 157c§1 pkt 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych), obecnie obowiązujące przepisy nie dają, w ocenie Prezesa Sądu, podstaw do zwracania się z urzędu do KRK o informację, co uniemożliwia badanie powziętych od stron/innych organów informacji o karalności mediatora.</p> <p>4) Wprowadzenie obowiązkowej specjalizacji – mediator w określonej gałęzi prawa materialnego.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Katowicach</i></p>	<p>Jeżeli chodzi o kryteria uzyskania statusu mediatora, to dziś mediatorzy są różnie przygotowani, nieraz niekompetentni, czym zrażają do mediacji strony i pełnomocników. Dlatego powinny być określone przepisy dotyczące wymogów co do mediatorów, konkretne wymagania uzyskania wykształcenia uprawniającego do uzyskania tytułu Mediatora. Moim zdaniem szkolenia uprawniające do zostania mediatorem powinny być prowadzone na wzór szkoleń Sędziów, Prokuratorów, Radców Prawnych i Adwokatów, raczej przez Ministerstwo Sprawiedliwości lub przez ściśle określone ośrodki szkoleniowe. Powinny być też wyznaczone konkretne umiejętności, które powinien posiadać mediator (oprócz merytorycznych, jak sporządzić ugodę, czy w zakresie znajomości prawa niezbędnej mediatorowi w określonym zakresie, także psychologiczne, umiejętność rozmowy, przekonywania, czyli kompetencje miękkie). Przy tym powinna być możliwość pozbawienia tytułu Mediatora (wykreślenia z listy Mediatorów) w sytuacji, gdy ktoś faktycznie nie wykonuje funkcji mediatora, ale wpisał się na listę. Dziś lista mediatorów obejmuje również osoby, które nie są czynnymi mediatorami, ale się nie wykreślili z listy.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim</i></p>	<p>Rozważyć należy (wzorem np. biegłych sądowych) wprowadzenie kadencyjności stałych mediatorów. Po upływie określonej kadencji wpis na listę stałych mediatorów powinien być odnawiany w prostej procedurze. Rozwiązanie takie pozwoli eliminować z list osoby które jakiś czas temu ustanowiły się stałymi mediatorami a np. nie prowadzą już działalności w tym zakresie, jednak nie dopełniły z różnych względów formalności związanych ze skreśleniem z listy. Okresowa weryfikacja pozwoli również eliminować z list osoby które przestały spełniać wymogi stawiane stałym mediatorom. Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w ostatnich latach skreślił 2 osoby z powodu skazania za przestępstwa. W obu sprawach wiedzę o skazaniu stałego mediatora posiadał na skutek przypadku. Dzięki wprowadzeniu kadencyjności co jakiś czas przeprowadzana będzie więc weryfikacja i możliwość usuwania z list np. osób, które przestały spełniać wymogi stawiane mediatorom, osób które nie prowadzą już</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>działalności w zakresie mediacji, osób które nie są już zainteresowane wpisem a nie dopełniły formalności związanych ze skreśleniem z listy czy też osób które niestety zmarły, ale Prezes nie ma wiedzy w tym zakresie.</p> <p>Kolejnym postulatem jest rozszerzenie katalogu danych osobowych jakie kandydat na stałego mediatora powinien wskazywać w składanym wniosku o wpis. Obecny wniosek stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 20 stycznia 2016r. zobowiązuje jedynie do wskazania imienia i nazwiska, adresu oraz roku urodzenia. Są to dane niewystarczające np. do wygenerowania zapytania o udzielenie informacji o osobie do Krajowego Rejestru Karnego. We wspomnianych wyżej 2 przypadkach skreślenia stałego mediatora z listy Prezes napotkał trudności ze zwróceniem się do KRRK z zapytaniem o karalność, z powodu niewystarczającej ilości danych niezbędnych do realizacji tego celu i konieczne było poszukiwanie się innymi rozwiązaniami w celu pozyskania tych danych, co przedłużało postępowania. Kandydat na stałego mediatora powinien więc oprócz imienia i nazwiska wskazać przede wszystkim nr PESEL, dokładną datę urodzenia (nie sam rok, jak obecnie) oraz imiona rodziców. Są to dane niezbędne do realizacji nałożonego na Prezesa obowiązku prowadzenia listy stałych mediatorów, a tym samym odpowiedzialności za jakość tej listy.</p> <p>Wzorem biegłych sądowych wskazane jest rozważenie informowania Ministerstwa Sprawiedliwości o listach stałych mediatorów oraz przypadkach i powodach skreślenia stałego mediatora z listy. Na chwilę obecną nie wiadomo w jakim zakresie obowiązek ten przejmie Krajowy Rejestr Mediatorów. Wielu stałych mediatorów zostało wpisanych na listy w kilku sądach. Skreślenie mediatora z listy powinno więc być w uzasadnionych przypadkach przekazywane do wiadomości pozostałych Prezesów gdzie wpisany jest stały mediator, jednak Prezes Sądu Okręgowego wydający decyzję o skreśleniu mediatora z listy nie ma wiedzy których Prezesów powinien jeszcze poinformować o tym fakcie. Obecnie skreślenie mediatora z listy jednego sądu wcale nie musi więc pociągać skreślenia go z listy innego sądu, gdyż brakuje wymiany informacji w tym zakresie. Nawet jeżeli istnieją przesłanki obligatoryjne do skreślenia z listy jak np. właśnie karalność czy śmierć stałego mediatora.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Świdnicy</i>	<p>Do kryteriów uzyskania statusu stałego mediatora należy wprowadzić następujące wymagania: ukończenie studiów podyplomowych w zakresie mediacji (co najmniej 2 semestry), a ponadto zdanie państwowego egzaminu na mediatora stałego, poprzedzonego co najmniej 6 miesięczną praktyką u stałego mediatora. Sprawy w sądach są bowiem coraz bardziej skomplikowane pod względem faktycznym i prawnym, a więc mediator powinien być osobą, która chociaż w minimalnym zakresie sprosta oczekiwaniom sądu i stron.</p> <p>Należy wprowadzić podział mediatorów na specjalizacje, np. cywilną, karną, rodzinną i gospodarczą. Mediator mógłby prowadzić działalność w nie więcej niż 2 specjalizacjach.</p> <p>Należy określić jasne kryteria statusu stałego mediatora oraz sposób dokumentowania powyższych kryteriów, w zakresie posiadania wiedzy i umiejętności prowadzenia mediacji. Ukończenie bliżej nieokreślonego kursu jest niewystarczające. W zakresie studiów podyplomowych należy określić wymaganą liczbę godzin oraz zakres, tak aby możliwe było zweryfikowanie tego kryterium.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>Wpis na Listę KRM wyłącznie dla mediatorów posiadających studia podyplomowe z mediacji lub przynajmniej 120 godzinne moduły mediacji na studiach magisterskich. Wykształcenie mediatorów w obecnym projekcie nie obejmuje wymogu posiadania studiów wyższych z tytułem magistra i kierunkowego wykształcenia mediacyjnego, a jest to niezbędne do tego, by mówić o profesjonalizacji zawodu mediatora.</p>
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>KRM (albo analogiczny centralny rejestr) powinien zastąpić / zintegrować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - listy stałych SO - wykazy osób i instytucji w karnych - listę min. wł. ds. pracy – w sporach zbiorowych - ewentualnie – o ile powrót do planów ordynacji podatkowej sprzed 6 lat – także w spr. Podatkowych (miast nowej listy MF) <p>Uzasadnienie</p> <p>„one stop shop” z mediatorami różnych specjalności (odrębne, prowadzone przez różne resorty – to prymat ułatwienia dla urzędników, nie obywateli, ponadto osoby powtarzałyby się w kilku miejscach – jeden rejestr to oszczędność i ułatwienie).</p>
	<p>Jedna kategoria „stały mediator” – z odpowiednimi specjalizacjami.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Zamiast dwóch jak w UD494.</p>
	<p>Wpis do KRM (centralnego rejestru) z pierwszą specjalizacją wyłącznie na konkretnych podstawach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie teoretyczne: szkolenia lub studia w określonych wymiarze (np. jak w Standardach Szkolenia Mediatorów uchwalonych przez Społeczną Radę ds. ADR przy MS), zamiennie walidacja ZSK; - praktyka / staż tj. obowiązek wykazania przeprowadzenia kilku (5-10) mediacji samodzielnie lub w ko-mediacji (optymalnie u boku doświadczonego mediatora). <p>Uzasadnienie</p> <p>Postulat konkretnych wymagań był podnoszony przez środowisko mediatorów w konsultacjach w 2015 roku, jego nieuwzględnienie spowodowało obecną sytuację (listy SO nieużyteczne, bo pełne osób bez faktycznych kwalifikacji), którą ma naprawiać KRM. Postulat był powtórzony w „Apelu z 9 lutego 2021” https://tiny.pl/dnw5k i poparty w wynikach badań KUL z lata 2021, niestety projekt UD494 go nie uwzględnił, więc stary stan rzeczy byłby utrwalony i zwielokrotniony. Nie można do czegoś takiego dopuścić w nowych pracach. Autorytet sądownictwa / państwa nie może rekomendować osób niedouczonej, bez minimum praktycznego doświadczenia, czy pozwalać na wykorzystywanie rejestru jako formy reklamy.</p>
	<p>Wpis do KRM (centralnego rejestru) kolejnych specjalizacji tylko na podstawie kolejnych szkoleń (wg ww. Standardów), ewentualnie kolejnej walidacji ZSK, wyjątkowo na podstawie wykazanej praktyki (np. 5-10 mediacji danego rodzaju).</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Jeśli KRM na zapewnić zaufanie do mediacji, bezpieczeństwo Stron i być funkcjonalny, specjalizacje mediatorów nie mogą być oparte na pustych deklaracjach, kryterium ich wpisywania musi również być oparte na konkretach.</p> <p>Wpis do KRM (centralnego rejestru) obejmowałby edukację (wykształcenie) i szkolenia mediacyjne w standardzie: kierunek / temat / zakres, wymiar godzinowy, forma, data ukończenia, organizator.</p> <p>Uzasadnienie Wykształcenie i przebieg edukacji mediacyjnej mogą być – obok właściwie określonej i warunkowanej specjalizacji - bardzo istotnym kryterium wyboru mediatora do danej sprawy (doświadczenie „w latach” może być mylące, ilość spraw czy ugód w bardzo różnych przecież sprawach – podobnie). Jednocześnie na rynku jest tak wiele szkoleń o szumnych nazwach, a krótkich i powierzchownych, że tylko długość, forma i organizator dadzą pewne pojęcie o realnej wartości.</p> <p>Kryteria wpisu powinny być równe dla „starych” (obecnie wpisanych na listy SO) i „nowych”. Ewentualnie „starzy” stali, którzy nie spełniali by nowych kryteriów, mogliby otrzymać wpis warunkowy z okresem (rok?) na uzupełnienie edukacji itp. (choć vacatio legis mogłoby wystarczyć).</p> <p>Uzasadnienie Postulaty „ochrony praw nabytych” aktualnie wpisanych nie są prawnie poprawne, a dodatkowo priorytetem musi być bezpieczeństwo Stron i zaufanie do zawodu mediatora i mediacji, nie wygoda pojedynczych osób (które nie skorzystały z licznych w ostatnich latach okazji darmowych szkoleń czy nabycia praktyki).</p> <p>CM przy KNF i przy PGRP - wymogi wobec mediatorów jak w KRM</p> <p>Uzasadnienie Standard edukacji i praktyki, jaki znajdzie się w KRM (centralnym rejestrze), więc państwowym spisie mediatorów, powinien także dotyczyć mediatorów z list państwowych instytucji (abstrahując od pojawiających się głosów krytyki co do samej ich afiliacji).</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i></p>	<p>Wprowadzenie czytelnych i jednolitych zasad umożliwiających skreślenie mediatora z listy mediatorów stałych, w przyszłości z KRM - w sytuacji, gdy nie daje rękojmi należytego wywiązywania się z obowiązków mediatora.</p>
<p><i>Kancelaria Mediacyjna Liliana Motyl</i></p>	<p>Systematyczna aktualizacja listy stałych mediatorów umożliwiająca dokonanie wyboru mediatora spośród aktywnie działających mediatorów, a nie również figurantów – poprzez wnioski do mediatorów o potwierdzenie swoich danych (przykładowo 1/pół roku). W sytuacji braku aktualizacji / braku odpowiedzi, taki mediator powinien być wykreślony z listy stałych mediatorów sądowych SO, czy docelowo KRM.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>Zainteresowany miałby pewność, że wybrany mediator jest na pewno aktywny zawodowo w zakresie mediacji. Spowoduje to spadek patologicznej liczny mediatorów, z których większość nie świadczy usługi mediacji i nie chce jej świadczyć. Powyższe jest przyczyną powoływania do mediacji stale tych samych mediatorów, znanych sądowi, przy jednoczesnym braku powoływania innych, bowiem sądowi nie jest znana okoliczność, czy dany mediator jest aktywny i z własnego doświadczenia wybiera tego sobie znanego mediatora. Finalnie, część mediatorów jest obciążona zleceniami, a część, pomimo aktywności zawodowej i chęci otrzymywania spraw do mediacji, nie otrzymuje ich wcale.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka, Cezary Rogula, Martyna Maciejewska- Przyłucka, Katarzyna Bugaj-Kotterba, Anna Janicka, Jerzy Gryś, Michał Lenczewski, dr Jakub Szczepkowski, Grzegorz Frączek</i></p>	<p>Wymiana dokumentów pomiędzy mediatorem a Sądem za pośrednictwem adresu e-mail, portalu informacyjnego sądu lub KRM</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Usprawnienie komunikacji pomiędzy mediatorem a sądem i zapewnienie pełnego obiegu elektronicznej dokumentacji. Przekłada się to na duże oszczędności w zakresie kierowania do mediacji przez sądy.</p>
<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Ujawnić dotychczas funkcjonujące i planowane standardy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ dla wpisów mediatorów do KRM 2/ planowanego funkcjonowania systemu KRM 3/ ewidencjonowania i ujawniania danych dotyczących pracy mediatorów KRM <p>Uzasadnienie</p> <p>System KRM to kolejny element zwiększający chaos na rynku mediacji – po mediatorach rekomendowanych na podst. art. 183 kpc, potem art. 157 usp, wadliwych walidacjach ZSK.</p>
	<p>Wykorzystanie prac wykonanych w ramach projektu "Upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów poprzez podniesienie kompetencji mediatorów, utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów (KRM) oraz działania informacyjne".</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<i>Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i>	<p>Uzasadnienie</p> <p>Projekt ten, a w szczególności akt prawny wprowadzający Krajowy Rejestr Mediatorów, konsultowaliśmy jako SMR w ramach procedury legislacyjnej. Pod tym linkiem znajduje się nasza opinia: https://smr.org.pl/wp-content/uploads/2023/05/Uwagi-SMR-do-projektu-przepisow-o-KRM.pdf</p> <p>Refleksję nad planowanym wprowadzeniem Krajowego Rejestru Mediatorów podjęliśmy już wcześniej, zapraszając w imieniu 3 naszych członków (Janusz Kaźmierczak, Jakub Świtluk, Maciej Tański) do wspólnego namysłu i działania mediatorki i mediatorów z różnych organizacji i instytucji. Treść wypracowanego stanowiska oraz nazwiska sygnatariuszy znajdują się pod linkiem: https://www.pracowniadialogu.org/wp/wp-content/uploads/2022/06/Apel_podpisany.pdf</p> <p>Postulujemy wnikliwe zapoznanie się z wynikami badań wykonanymi przez Katolicki Uniwersytet Lubelski w ramach ww. projektu i szeroką nad nimi dyskusję. Znajdujemy tam wiele wskazań, co do potrzeby i kierunków zmian oraz potrzeb respondentów. Raport znajduje się tu: https://krm.gov.pl/files/page_files/113/raport-z-badan-w-zakresie-potrzeb-i-oczekiwan-spoecznych-dotyczacych-krm-oraz-luk-kompetencyjnych.pdf</p>
	<p>Efektywnie wykorzystanie Krajowego Rejestru Mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Jeśli Krajowy Rejestr Mediatorów ma zastąpić listy stałych mediatorów i wykazy osób i instytucji godnych zaufania do przeprowadzania mediacji karnych, to powinien być bardzo funkcjonalny. Zarówno strony postępowań mediacyjnych, jak i sąd (czy inny organ) powinni mieć możliwość pozyskania o mediatorze/ mediatorce szczegółowych informacji, o jego/jej kompetencjach, przygotowaniu do prowadzenia mediacji danego rodzaju, ukończonych szkoleniach, doświadczeniu praktycznym w prowadzeniu mediacji. Rejestr powinien też dawać w pewnym zakresie możliwość dwukierunkowej komunikacji między mediatorami a sądami. Dzięki zamieszczeniu rzetelnych i weryfikowalnych danych wybór mediatora będzie racjonalny, zaś wybrana osoba będzie dawała większą gwarancję należytego wykonywania obowiązków. Takie rozwiązania są proste i przyjęte w wielu bliskich nam kulturowo krajach (Litwa, Niemcy, Węgry, Estonia, Słowacja itp.).</p>
<i>Fundacja Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji</i>	<p>Podniesienie kwalifikacji mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W celu podniesienia i monitorowania kwalifikacji mediatorów konieczne jest stworzenie wykazu mediatorów, który będzie stale aktualizowany. W tym celu proponujemy, aby punktem wyjścia był Krajowy Rejestr Mediatorów (KRM) oraz Zintegrowany Systemu Kwalifikacji (ZSK), co nie przesądza możliwości uregulowania kwalifikacji mediatorów odrębną ustawą o mediacji. Warunkiem uzyskania wpisu do wykazu powinno być:</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Uniwersytetu Warszawskiego</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - posiadanie certyfikatu potwierdzającego nabycie kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji lub - udokumentowanie (certyfikatem/zaświadczeniem/świadectwem ukończenia studiów podyplomowych) ukończenia szkolenia/programu/studiów podyplomowych, spełniających następujące wymogi dot. ujednoczonych reguł i standardów szkoleń dla mediatorów: minimalny wymiar czasowy szkolenia/studiów podyplomowych to 120 godzin, program szkolenia powinien być zgodny z wymogami opisanymi w „Zestawach efektów uczenia się” w ramach kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych”. <p>Dodatkowo proponujemy, aby do uzyskania wpisu konieczny był:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymóg wykształcenia wyższego - obowiązek doskonalenia zawodowego (np. 7 godzin rocznie) - obowiązek składania oświadczenia o odbytych mediacjach w stosunkowo krótkich okresach (np. co 3 lub maksymalnie co 5 lat) - obowiązek składania informacji o liczbie przeprowadzonych mediacji (np. minimum 4 w ciągu roku) <p>Uzasadnienie</p> <p>Podniesienie kwalifikacji mediatorów jest najważniejszą i pierwszą w kolejności zmianą systemową, konieczną do szerszego zastosowania mediacji. W związku z pracami nad KRM i ZSK proponujemy wykorzystać istniejący już system do podniesienia i ujednoczenia kwalifikacji mediatorów i ustalenie wymogów niezbędnych do wpisu do KRM. Utworzenie KRM jest szansą na podniesienie kwalifikacji mediatorów, szczególnie w mediacjach prowadzonych ze skierowania sądu. KRM, z jasno określonymi i weryfikowalnymi warunkami wpisu, może być więc krokiem w stronę profesjonalizacji mediacji, zwiększenia zaufania do tej instytucji i wsparcia efektywnego działania systemu sądownictwa. Cel ten może rozstać osiągnięty, jeśli warunki wpisu do rejestru będą określone jasno i precyzyjnie oraz możliwe do weryfikacji. Warunki uzyskania wpisu do KRM powinny być wyższe niż wymagania stawiane obecnie osobom, które chcą uzyskać wpis na listę mediatorów stałych. Podniesienie kwalifikacji mediatorów może przyczynić się do wzrostu jakości usług mediacyjnych oraz do budowania zaufania do mediatorów i instytucji mediacji, zarówno wśród stron, jak i przedstawicieli zawodów prawniczych, w szczególności sędziów. Dzięki tej zmianie, która zapewni wysoko kwalifikowanych mediatorów, oczekuje się, że pełnomocnicy będą częściej informować i namawiać klientów do udziału w mediacji, a sędziowie mogą być bardziej skłonni do kierowania spraw do mediacji. Do wykazania kwalifikacji mediatorów można wykorzystać istniejące już w ZSK kwalifikacje wolnorynkowe, w szczególności kwalifikację „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych”, dla której zostały już przeprowadzone liczne walidacje. Warunkiem wpisu powinno być, więc posiadanie certyfikatu potwierdzającego nabycie ww. kwalifikacji (ew. innej opisanej w ZSK). Warto jednak pozostawić możliwość wpisu do KRM także dla osób, które nie posiadają certyfikatu potwierdzającego nabycie kwalifikacji, które wykażą się ukończeniem szkolenia lub studiów podyplomowych przeprowadzonych zgodnie z ujednoczonymi standardami szkoleń. Umożliwienie wpisu do KRM osobom o wysokich kwalifikacjach, które ukończyły odpowiednie szkolenie lub studia podyplomowe z określonym programem, otwiera ścieżkę</p>
--	---

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>kariery mediatora również dla tych, którzy nie posiadają certyfikatu potwierdzającego nabycie kwalifikacji, ale mimo braku formalnego certyfikatu, mają solidne podstawy merytoryczne i praktyczne do pełnienia funkcji mediatora. Wymóg ukończenia minimalnej liczby godzin szkoleń zapewnia, że kandydaci będą dysponować wystarczającą wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do prowadzenia mediacji. Program takiego szkolenia lub studiów podyplomowych powinien być jednak zgodny z wymogami określonymi w „Zestawach efektów uczenia się” zawartymi w kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych”, a certyfikat/zaświadczenie/świadectwo ukończenia szkolenia/studiów podyplomowych powinno zawierać suplement potwierdzający tę okoliczność. Wymóg wykształcenia wyższego bez wskazywania, jakie to ma być wykształcenie, pozostawia drogę otwartą do wykonywania zawodu mediatora dla osób z różną specjalnością, co jest zgodne z charakterem mediacji, w której występują różnorodne problemy i ma ona charakter interdyscyplinarny. Natomiast wymóg wykształcenia wyższego jest uzasadniony tym, że zawód mediatora jest zawodem zaufania publicznego i spełnia ważne cele społeczne, a wykształcenie wyższe może wpływać na większe zaufanie i prestiż zawodu, szczególnie w zetknięciu z sędziami i pełnomocnikami. Rama kwalifikacji i ZSK nie wymaga wykształcenia wyższego i nie jest ono przewidziane przepisami prawa, to jednak przy ustalaniu warunków wpisu warto, dla zapewnienia najwyższej jakości usług mediacyjnych, taki wymóg wprowadzić. Zapewnienie wysokich kwalifikacji mediatorów powinno wiązać się także z obowiązkiem doskonalenia zawodowego. Obowiązek ten, wymagany także w innych zawodach związanych z wymiarem sprawiedliwości, będzie motywacją do dalszego rozwoju i podwyższania kwalifikacji przez mediatorów. Wiązałby się z obowiązkiem składania w stosunkowo krótkich okresach (3 letnich lub maksymalnie 5 letnich) informacji i dokumentów o spełnieniu tych wymogów (np. udział w szkoleniach, konferencjach, publikacja ch). Z kolei wymóg przeprowadzenia określonej liczby mediacji i obowiązek składania okresowej informacji w tym zakresie prowadziłyby do aktualizacji wpisów, gdyż w wykazie wpisani byłiby mediatorzy, którzy faktycznie wykonują zawód, co ma istotne znaczenie dla stron przy wyborze mediatorów. Warto zaznaczyć, że obecna rama kwalifikacji „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” przewiduje wydanie certyfikatu na 10 lat. Przy wariacie obowiązku doskonalenia zawodowego i przedstawiania informacji o liczbie odbytych mediacji w krótszych okresach, powinny to być jedyne warunki do przedłużenia wpisu i nie byłoby potrzeby odnawiania certyfikatu po 10 latach.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Wykorzystanie krm.ms.gov.pl.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Wykorzystanie portalu krajowy rejestr mediatorów jako portalu do tego, aby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) składać wnioski o przeprowadzenie mediacji przedsądowej, gdzie jedna ze stron składa taki wniosek i automatycznie taki wniosek jest wraz z podpisem elektronicznym albo ePUAP wysyłany do drugiej strony dzięki temu, że ta strona będzie miała w ramach przedsiębiorców elektroniczna skrzynka podawczą albo ePUAP ewentualnie, jeżeli jest prywatny ePUAP albo elektroniczna skrzynka podawcza; 2) jeżeli druga strona zaakceptuje wniosek i podpisze tym samym umowę na mediację z mediatorem - uznaje się że została wszczęta przedsądowa mediacja; 3) stawki urzędowe wynagrodzenia a koszty mediacji przypadają jak poczta, lokal na rzecz SP za obsługę portalu i sprawy media cyjnej oraz możliwość korzystania ze spotkań online prze mediatora lub nowa pozycja w rozporządzeniu jako ryczałt za mediację online na rzecz SP przez portal KRM.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Możliwość płatności elektronicznej wynagrodzenia mediatorowi i kosztów prowadzenia mediacji na rzecz SP</p> <p>4) na stronie KRM można przeprowadzić mediację online z dostępnego tam narzędzia;</p> <p>5) na portalu KRM można stworzyć ugodę mediacyjną oraz przez interfejs euap albo obywatel.gov.pl można podpisać ugodę mediacyjną online;</p> <p>6) na portalu KRM można stworzyć protokół z mediacji oraz przez interfejs euap albo obywatel.gov.pl można podpisać go online;</p> <p>7) istniałaby komunikacja między stronami mediacji w tym możliwość przesyłania dokumentów;</p> <p>8) możliwość przesłania protokołu do sądu lub sądów właściwych wraz z ugodą podpisaną elektronicznie, które automatycznie zostałyby przekazane do sądu do akt sprawy.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Tarnowie</i>	<p>W odniesieniu do kryteriów uzyskania statusu stałego mediatora (w przyszłości: Kryteriów wpisu do Krajowego Rejestru Mediatorów) należy wskazać, iż osoby ubiegające się o uzyskanie powyższego statusu powinny posiadać wykształcenie wyższe prawnicze lub przynajmniej ukończone dodatkowe studia podyplomowe obejmujące zagadnienia prawne, gdyż znajomość obowiązujących przepisów prawa daje gwarancje, że zawierane przed mediatorem ugody będą miały podstawy prawne i będą mogły być w przyszłości wykonane oraz będą mogły mieć realny wpływ na przyszłe orzeczenie Sądu. Pożądana jest również znajomość dziedziny, w której mediatorzy podejmują się mediacji, aby móc zapewnić proponowanie takich rozwiązań sporów, które uwzględniać będą rzeczywiste realia w danym obszarze np. gospodarczym.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i>	<p>Odnosząc kryteriów uzyskania statusu stałego mediatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiek ukończone 28 lat, wykształcenie wyższe, osoba fizyczna, która korzysta z pełni praw cywilnych i publicznych, osoba, która nie był prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, jest nieskazitelnego charakteru, odbyła co najmniej sześciomiesięczne szkolenie przeprowadzane przez lub pod nadzorem Ministerstwa Sprawiedliwości z zakresu znajomości prawa, psychologii i metod rozwiązywania sporów i zdała egzamin akredytacyjny przy Ministerstwie Sprawiedliwości; - oprócz wymogu odpowiedniego wyższego wykształcenia kandydata w zależności od kategorii spraw, w których będą chcieli być wpisani na listę, także wymóg ukończenia studiów podyplomowych albo szkoleń z zakresu psychologii i komunikacji, jeżeli kandydat nie jest absolwentem tego kierunku, praktyka w zakresie mediacji pozasądowej np. w wymiarze 3 lat.
OBLIGATORYJNA MEDIACJA	
<i>Sąd Okręgowy w Warszawie</i>	<p>Powrót do planów wprowadzenia obowiązkowej mediacji czy to w niektórych kategoriach spraw, czy to we wszystkich sprawach mogących zakończyć się ugodą – wzorem np. Włoch, Bułgarii.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Katowicach</i>	<p>Wskazuję, iż najważniejsza zmiana w przepisach dot. mediacji, która zwiększy liczbę spraw kierowanych do mediacji i odciąży Sądy z ilości spraw wpływającej do Sądów to wprowadzanie mediacji obowiązkowej przez wniesieniem sprawy do Sądu. W tych kierunku były propozycje zmian w przepisach kodeksu postępowania cywilnego i innych, które opiniowałam dla Ministerstwa Sprawiedliwości w 2021r. (w załączeniu moja odpowiedź, którą przesałam do MS w 2021r.). Przesądowa obowiązkowa mediacja zmieni też mentalność ludzi i nauczy ich, iż najpierw trzeba rozmawiać i że Sąd to ostateczność. Będzie to z korzyścią dla stron – szybkość postępowania przed mediatorem oraz elastyczność ugody –</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>możliwość zawarcia w niej wszystkiego, co istotne dla stron, co w wielu wypadkach nie może znajdować się w wyroku. To również będzie korzystne dla profesjonalnych pełnomocników, gdyż na skutek mediacji obowiązkowej Sądy będą szybciej rozpatrywały sprawy a tym samym klient profesjonalnego pełnomocnika na tym skorzysta, bo szybciej uzyska rozstrzygnięcie Sądu a pełnomocnik szybciej otrzyma wynagrodzenie za świadczone usługi. Tym samym profesjonalny pełnomocnik nie będzie zmuszony przyjmować dużej ilości spraw tylko będzie mógł zająć się bardziej profesjonalnie sprawami, bo będzie mógł przyjmować ich mniej, gdyż mówiąc w uproszczeniu szybciej na nich zarobi.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Świdnicy</i></p>	<p>Zwiększenie liczby spraw kierowanych do mediacji: Zmiana formuły mediacji. Obecna ma charakter fakultatywny (art. 183 ¹S 1 k.p.c.). Należy wykorzystać mediację jako rozwiązanie obligatoryjne, np. w określonych rodzajach spraw (tzw. sprawy frankowe, czy w sprawach rozwodowych), zwiększyłoby to ilość spraw w których wykorzystana byłaby mediacja. Oczywiście taka decyzja poprzedzająca prace legislacyjne powinna zostać poparta pracami analitycznymi, badawczymi, przeprowadzonymi przez instytucje, czy też podmioty, którymi dysponuje Ministerstwo Sprawiedliwości. Wydaje się, że zmiany legislacyjne i właściwe wykorzystanie instytucji mediacji jest adekwatnym kierunkiem dla odciążenia sądownictwa. Trzeba bowiem mieć na uwadze, że mediacja nie jest alternatywą dla sądowego wymiaru sprawiedliwości, lecz instytucją go wspierającą. W tym zakresie wymagane są zmiany legislacyjne, w szczególności w zakresie procedury cywilnej. Konsekwencje braku przeprowadzonej mediacji obligatoryjnej, należy precyzyjnie określić legislacyjnie, np. jako brak formalny pisma wszczynającego postępowanie lub jako niedopuszczalność drogi sądowej.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i></p>	<p>Odnosnie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji: - rozważanie wprowadzenia obligatoryjnej mediacji przedsądowej, gdyż wymóg wynikający z art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. nie przyniósł żadnych efektów; - obligatoryjna mediacja np. w sprawach rodzinnych (np. w sprawach o alimenty, w przedmiocie kontaktów), w sprawach gospodarczych i uproszczonych i niektórych kategoriach spraw nieprocesowych (np. dział spadku, podział majątku wspólnego zniesienie współwłasności);</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji i Komunikacji w Grudziądzu</i></p>	<p>Obligatoryjność mediacji Poprzez obligatoryjność mediacji rozumiemy obowiązek nałożony na Strony przez Sąd, aby te poddały się rozmowie z mediatorem. Potwierdzeniem miałyby być zaświadczenie wystawiane przez mediatora o przeprowadzeniu spotkania ze Stronami i zakreślenie przez niego wyników rozmów.</p>
<p><i>Kancelaria Mediacyjna Beata Szczepańska</i></p>	<p>Kierowanie Stron obligatoryjnie do mediacji miałyby na celu zmianę społeczną polegającą na utrwaleniu sposobu rozwiązywania sporów w procedurze: 1. mediacja, 2.sąd.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i></p>	<p>Poprzedzenie niektórych postępowań sądowych (głównie w sprawach rodzinnych) obowiązkowym skorzystaniem z mediacji przed złożeniem pozwu lub wniosku, do którego należało by dołączyć protokół postępowania mediacyjnego.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kaliszu</i></p>	<p>Wprowadzenie instytucjonalne pewnej kategorii spraw do rozstrzygania tylko w postępowaniu przed mediatorem. Uzasadnienie Wprowadzone dyżury mediatorów w przypadku terenu właściwości Sądu Okręgowego w Kaliszu nie spełniły oczekiwań w tym rozumieniu, że nie przyczyniły się ani do zwiększenia zainteresowania mediacją przez strony ani nie zwiększyły ilości spraw kierowanych do mediacji przez sądy. Należy</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	rozważyć możliwość wprowadzenia obowiązkowej mediacji w drobnych sprawach cywilnych oraz w pewnej kategorii spraw rodzinnych np. kontakty z dzieckiem, władza rodzicielska. Wydaje się, że taki kontakt z mediatorem w istotny sposób poszerzy liczbę osób, które poznają instytucję mediacji i jej zalety w porównaniu z postępowaniem przed sądem i zachęci do skorzystania z mediacji przy rozstrzyganiu także innych sporów.
<i>Stowarzyszenie na Rzecz Wsparcia Rodziny STREFA RODZINY – Ośrodek Psychoterapii i Mediacji</i>	Obligatoryjność mediacji rodzinnych dla małżeństw/par z dziećmi przed wszczęciem postępowania sądowego. Mediacje dotyczące opieki nad dziećmi przed wszczęciem postępowania sądowego mogą uchronić dzieci przed włączaniem ich w konflikt rodziców w sądzie.
<i>Komisja Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów Krajowej Rady Radców Prawnych</i>	Nowelizacja przepisów ustawy - kodeks postępowania cywilnego wprowadzająca obligatoryjność kierowania do mediacji wszystkich spraw posiadających zdolność ugodową. Uzasadnienie Znaczące zwiększenie stopnia wykorzystania instytucji mediacji.
<i>Polskie Centrum Mediacji</i>	Obligatoryjne uczestnictwo w indywidualnych spotkaniach mediacyjnych po skierowaniu mediacji przez policję/prokuraturę i sąd. Uzasadnienie Strony rezygnują z mediacji, bo nie znają tej instytucji na spotkaniu indywidualnym z mediatorem będą mogli poznać instytucję, przeanalizować swoje potrzeby, możliwość zbudowanie przyszłości, popracować ze swoimi emocjami i przyczynami złożenia sprawy do sądu.
<i>Magdalena Osipowicz-Mediator - JDG</i>	Wprowadzenie Obowiązkowych Mediacji w Środowisku Pracy i Gospodarczym - Mediacje w miejscu pracy: Wprowadzenie obowiązku przeprowadzania mediacji w sytuacjach konfliktowych w miejscu pracy przed podjęciem formalnych działań prawnych. Dzięki temu pracownicy będą mieli szansę na rozwiązanie konfliktów w sposób polubowny, co może przyczynić się do poprawy atmosfery w pracy i zmniejszenia liczby spraw sądowych. - Mediacje gospodarcze: Wprowadzenie obowiązkowych mediacji w sporach gospodarczych między przedsiębiorstwami przed wniesieniem sprawy do sądu. Mediacje mogą pomóc w szybszym i mniej kosztownym rozwiązaniu sporów, co przyniesie korzyści zarówno przedsiębiorcom, jak i całemu systemowi gospodarczemu. - Edukacja i wsparcie dla pracodawców: Organizacja szkoleń i warsztatów dla pracodawców oraz menedżerów na temat korzyści płynących z mediacji oraz skutecznych metod jej wdrażania w środowisku pracy. Dodatkowo, stworzenie poradników i materiałów edukacyjnych wspierających wdrażanie mediacji w firmach.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>- Regulacje prawne: Proszę o wprowadzenie odpowiednich regulacji prawnych, które będą zachęcać pracodawców i przedsiębiorstwa do korzystania z mediacji jako narzędzia do rozwiązywania konfliktów, w tym poprzez ulgi podatkowe oraz inne formy wsparcia.</p>
<p><i>prof. UAM dr hab. Joanna Mucha, kierownik Centrum Wsparcia Mediacji przy Wydziale Prawa i Administracji, Zakład Postępowania Cywilnego WPIA Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Rozważenie podjęcia dyskusji nad wprowadzeniem tzw. mediacji obligatoryjnej.</p> <p>W ewentualnych rozważaniach w kwestii wprowadzenia tzw. kategorycznej mediacji obligatoryjnej winny być uwzględnione następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązek (jedynie) przystąpienia do mediacji poprzez wzięcie udziału w spotkaniu informacyjnym/wstępnym z mediatorem („przymus” do podjęcia próby mediacji) w celu zapoznania się z istotą i konsekwencjami mediacji z możliwością podjęcia dalszej decyzji co do kontynuowania mediacji albo w pierwszej sesji mediacyjnej z analogicznymi skutkami (zgodnie z generalnie przyjmowanym stanowiskiem, jeśli strona może decydować o nieprzystąpieniu lub odstąpieniu od mediacji po początkowym etapie, zasada jej dobrowolności jest wciąż zachowana, stąd zachowane jest także jej prawo do sądu) - zapewnienie stronom prawa do niewyrażenia zgody na mediację i do rezygnacji z mediacji w każdym czasie (model opt –out), - brak przymusu do zawarcia ugody, - nie uniemożliwienie stronom - w razie braku zawarcia ugody przed mediatorem – następczego skierowania sprawy do postępowania sądowego albo do jego kontynuacji w przypadku mediacji sądowej, - przeniesienie przynajmniej części kosztów takiej mediacji (spotkania wstępnego) na Skarb Państwa, - ograniczenie takiej mediacji do pewnych kategorii spraw, przynajmniej na początku (jak sprawy gospodarcze, rodzinne, pracownicze, działowe). <p>W przypadku rozważania wariantu polegającego na wprowadzeniu obligatoryjnej mediacji przedsądowej nadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konieczność załączenia do pozwu protokołu z mediacji o podjętej próbie jej przeprowadzenia podpisanego przez mediatora, - w przypadku niezłożenia protokołu należy oprzeć się na konstrukcji czasowej niedopuszczalności drogi sądowej, jednak ze skutkiem skierowania przez sąd do mediacji zamiast odrzucenia pozwu, a nie na przepisach o brakach formalnych pozwu (po wezwaniu strony powodowej do złożenia dokumentu); ewentualnie można rozważyć pominięcie kierowania do mediacji w przypadku przedstawienia przez powoda racjonalnego i uzasadnionego wyjaśnienia w zakresie braku podjęcia próby mediacyjnej przed wytoczeniem powództwa, choć wówczas należy liczyć się z możliwymi konsekwencjami wprowadzenia takiego elementu ocennego dla sądu. <p>Uzasadnienie</p> <p>Uzasadnienie ewentualnego wprowadzenia mediacji obligatoryjnej (jako warunku dopuszczalności wytoczenia powództwa, mediacji „przedsądowej”, prejurysdykcyjnej albo obowiązkowego kierowania przez sąd do mediacji, ewentualnie na spotkanie informacyjne z mediatorem) wynika przede wszystkim z dwóch potwierdzonych doświadczeniem innych państw europejskich faktów:</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

1. wprowadzenie mediacji obligatoryjnej faktycznie przekłada się na wzrost wykorzystywania tej metody oraz na wskaźniki zawierania ugód (choćby przykład Włoch czy Litwy); zatem powoduje bezpośredni skutek w postaci odciążenia sądów;
2. zarówno kierowanie przez sąd do mediacji czy też wymaganie przeprowadzenia mediacji przed wytoczeniem powództwa pełni funkcję edukacyjną w społeczeństwie co do tej formy rozwiązywania sporów w znacznie większym stopniu aniżeli propagowanie mediacji za pomocą innych działań, co prowadzi z czasem do sytuacji, w której strony wybierają mediację na podstawie własnej woli także w tych sprawach, w których nie jest ona obligatoryjna (przykład Włoch).

Nadto warto wziąć pod uwagę, że:

1. W kwestii dopuszczalności mediacji tzw. Obligatoryjnej wypowiedziano się pozytywnie w literaturze (również polskiej), jest ona dopuszczona także w aktach prawnych na poziomie Rady Europy (punkt 17 Memorandum wyjaśniającego do Rekomendacji nr R (98) 1 Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich na temat mediacji rodzinnej, gdzie wyraźne jest wskazane, że z zasadą dobrowolności nie jest sprzeczne wprowadzanie obowiązkowego spotkania stron z mediatorem w celu ustalenia potrzeby i korzyści płynących z mediacji. Jeszcze wyraźniej stanowisko dopuszczające taką mediację uwidacznia się w treści Dyrektywy PE i R 2008/52/WE z dnia 25 maja 2008 roku w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych. Już w punkcie 14 Preambuły zawarte jest stanowisko, powtórzone następnie w art. 5 ust. 2, w myśl którego dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla ustawodawstwa krajowego, które nakłada obowiązek mediacji lub uzależnia ją od zachęt lub sankcji, pod warunkiem, że ustawodawstwo to nie utrudnia stronom realizacji ich prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Powyższe założenie doznaje wzmocnienia w zaprezentowanej w art. 3 a) definicji mediacji, dopuszczającej nakazanie przeprowadzenia jej przez prawo państwa członkowskiego, co pozostaje w związku z treścią punktu 12 Preambuły, zawierającego taką samą możliwość („Postępowanie takie może zostać zainicjowane przez strony albo może je zaproponować lub zarządzić sąd lub nakazać prawo państwa członkowskiego”).
2. Dopuszczalność obligatoryjnych postępowań prejurydykcyjnych zmierzających do polubownego zakończenia sporu, w tym obligatoryjną mediację poparł także Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. zwłaszcza wyroki w sprawie Allasini i w sprawie Menini).
3. Mimo krytycznego w tym zakresie, niedawno wydanego orzeczenia nr 11/2024 bułgarskiego sądu konstytucyjnego (do którego zresztą zostało zgłoszone zdanie odrębne sędzi Sonii Yankulovej, zaś – co warto dodać – w zasadzie wszystkie instytucje w opiniach zebranych w toku postępowania potwierdziły, że zaskarżone przepisy są zgodne z bułgarską ustawą zasadniczą i nie naruszają dostępu do skutecznego wymiaru sprawiedliwości) rozwiązanie takie nie jest traktowane jako naruszające zasadę dobrowolności mediacji i prawa stron do sądu, a pojawiające się niekiedy głosy w piśmiennictwie czy argumenty praktyków są raczej rezultatem niedostatecznego poznania tego zagadnienia. Na marginesie należy zaznaczyć, że wnioski o niekonstytucyjności mediacji obligatoryjnej zawarte w przywołanym bułgarskim orzeczeniu nie zawierają zasadniczo zanegowania mediacji obligatoryjnej, lecz jedynie sąd konstytucyjny zdaje się wskazywać, że winna ona być przeprowadzona przed wszczęciem postępowania sądowego.
4. Jedynym czynnikiem warunkującym dopuszczenie mediacji obligatoryjnej we wskazanym rozumieniu jest brak negatywnego oddziaływania na realizację prawa stron do dostępu do wymiaru sprawiedliwości, co widoczne jest na tle Dyrektywy i rozwinięte w przytoczonych wyrokach Trybunału Sprawiedliwości UE, gdzie sformułowano następujące warunki determinujące dopuszczalność mediacji obligatoryjnych w aspekcie

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>zachowania prawa strony do sądu: rezultat mediacji nie jest wiążący (w tym znaczeniu, że strony nie mają obowiązku zawrzeć wiążącego je porozumienia – nie mogą być do tego przymuszone), mediacja nie powoduje nadmiernych opóźnień, okresy przedawnienia są odpowiednio przedłużone, mediacje nie wiążą się ze znacznym kosztem lub z dodatkowym kosztem dla stron (zob. szerzej J. Mucha, Kilka uwag na tle koncepcji wprowadzenia mediacji obligatoryjnych w sprawach wynikających z indywidualnych stosunków pracy na podstawie projektu ustawy z dnia 14 grudnia 2020 roku, <i>Dyskurs Prawniczy i Administracyjny</i> 2021, nr 1, s. 51 – 53 oraz przytoczona tam literatura; K. Antolak – Szymanski, <i>Zasada dobrowolności a dopuszczalność mediacji obligatoryjnych – analiza de lege lata i de lege ferenda</i>, [w:] Antolak-Szymanski K. (red.), <i>Mediacje obligatoryjne</i>, Warszawa 2017; J. Mucha, <i>Fakty i mity na temat mediacji obligatoryjnej – wystąpienie na konferencji „Przestrzeń dla mediacji w Polsce”</i>, Ministerstwo Sprawiedliwości, 17.11.2022, https://www.youtube.com/watch?v=VlvhuR9gi4g).</p> <p>5. W konsekwencji wiele państw europejskich wdrożyło i wdraża mediację obligatoryjną w różnych formach: obligatoryjne dla stron rozpoczęcie mediacji mieści się w standardach europejskich (i stosowane jest od kilkunastu lat we Włoszech i kilku w Grecji, a także od niedawna na Litwie, choć w tym ostatnim przypadku w odniesieniu do spraw rodzinnych).</p> <p>6. Warto dodać, że już w 2016 roku w przedstawionym Parlamentowi Europejskiemu dokumencie „Osiągnięcie zrównoważonej relacji między mediacją a postępowaniem sądowym” autorstwa profesorów Giuseppe De Palo i Leonardo d’Urso (L. d’Urso, <i>Achieving a Balanced Relationship between Mediation and Judicial Proceedings in the European Union</i>) wskazywano na mediację obligatoryjną jako remedium na niski poziom wdrożenia celu dyrektywy opisanego w art. 1, tj. "zapewnienie wyważonej relacji" między mediacją a postępowaniem sądowym. Zaś według badań przeprowadzonych przez instytucje UE i niedawnego badania ex post na Litwie wskazany cel Dyrektywy został osiągnięty tylko w tych krajach, które wprowadziły obowiązkową mediację. Konkludując: wydaje się, że pierwszym krokiem we wskazanym kierunku jest zawarty w projekcie UAB przepis art. 183⁸ § 4¹ pkt 3 k.p.c – może warto poddać dyskusji rozwijanie rozwiązania w nim zawartego.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Lewiatan</i></p>	<p>Obligatoryjność mediacji/ bądź spotkań informacyjnych w modelu mediacji przedprocesowej.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Propozycja swego rodzaju obligatoryjności mediacji nie odbiera tej instytucji cechy dobrowolności, ani prawa strony do sądu, gdyż strony zawsze mają prawo odmowy (opt-out) podjęcia mediacji. Temat prawa dostępu do sądu wypowiedział się Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 18 marca 2010 r. C-317/08, ALASSINI v. TELECOM ITALIA SPA oraz CALIFANO v. WIND SPA oraz IACONO v. TELECOM ITALIA SPA oraz MULTISERVICE SRL v. TELECOM ITALIA SPA. W sprawie tej Trybunał uznał za dopuszczalne i nienaruszające access to justice oraz efektywnej ochrony prawnej istnienie obligatoryjnego przedsądowego postępowania pojednawczego w sprawach telekomunikacyjnych. Trybunał orzekł, że zasady równoważności i skuteczności, a także zasada skutecznej ochrony sądowej nie sprzeciwiają się przepisom krajowym narzucającym w przypadku takich sporów uprzednie przeprowadzenie obligatoryjnego postępowania pojednawczego, jeżeli postępowanie to nie prowadzi do wydania decyzji wiążącej dla stron, nie opóźnia w istotny sposób wniesienia powództwa sądowego, powoduje zawieszenie biegu przedawnienia dochodzonych praw i nie wiąże się z ponoszeniem kosztów przez strony, chyba że koszty te są nieznaczne. Wymagania te powinny być respektowane przy ewentualnym wprowadzeniu mediacji obligatoryjnej. Skutkiem takiego rozwiązania będzie znaczny wzrost liczby skierowań spraw do mediacji, co</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	znajdzie proste przełożenie na liczbę ugód zawartych w procesie mediacji, przyczyniając się jednocześnie do poprawy statystyk prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości.
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>Wprowadzenie obowiązkowej mediacji w sprawach rodzinnych (lub także innych).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W wielu krajach Europy i Unii Europejskiej z powodzeniem funkcjonuje mediacja w jakiejś formie obowiązkowości. W niektórych z nich, w wybranych rodzajach spraw, przed wszczęciem postępowania w sądzie strony mają obowiązek podjęcia próby mediacji albo co najmniej spotkania z mediatorem i rozmowy o podjęciu mediacji w danej sprawie. . Próba ta zakończona ugodą skutkuje brakiem potrzeby wszczęcia postępowania przed sądem, zaś niezakończona ugodą jest udokumentowana protokołem z mediacji lub innym stosownym dokumentem (jego posiadanie warunkuje dostęp do drogi sądowej). Badania prowadzone w tych krajach wskazują na stosunkowo dużą liczbę przeprowadzanych mediacji i zawartych ugód (40-65%), a co za tym idzie na duże zmniejszenie wpływu spraw do sądów. Wdrożenie mediacji na etapie przedsądowym jest z naszej perspektywy uznaniem dla podmiotowości i sprawczości stron, uniknięciem eskalacji konfliktu i stworzeniem szansy na przykład na wypracowanie rozwiązań sprzyjających zaangażowaniu obojga rodziców po ich rozstaniu. Tego rodzaju działania mają szansę na ochronę interesów i zaspokojenie potrzeb najmłodszych obywateli Polski. Dzięki rozważeniu i wdrożeniu tej możliwości wyeliminowalibyśmy również z obrotu prawnego fikcję <i>informacji, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia</i> (art. 187 §1 pkt 3 kodeksu postępowania cywilnego). Jeśli obowiązkowa mediacja na etapie przedsądowym nie mogłaby zostać wdrożona, wówczas postulujemy obowiązkowy kontakt z mediatorem po złożeniu pozwu/wniosku w sprawach rodzinnych, gdzie są małoletnie dzieci i gdzie w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie była prowadzona mediacja (wymagany protokół).</p>
<p><i>Akademickie Centrum Mediacji UMCS (WPiA UMCS)</i></p>	<p>Wprowadzenie regulacji prawnej umożliwiającej obowiązkowe kierowanie do mediacji przez Sąd.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Ewentualne obowiązkowe uczestnictwo w spotkaniach informacyjnych nie przyniosło skutku w postaci zwiększenia liczby postępowań mediacyjnych (zob. art. 183⁸ § 5 k.p.c. <i>in fine</i>). Propozycja uwzględni trzy elementy, w tym stwarza podwaliny do wykorzystania zasady autorytetu (pkt c): a) niechęć do wypełniania obowiązku, który nie jest powszechnie uznawany; b) fakultatywne dla sądu kierowanie do mediacji stron sporu – obowiązkowe dla stron sporu uczestnictwo w mediacji; c) poczytywanie wykonywania obowiązku wskazanego przez sąd, jako elementu realizacji wymiaru sprawiedliwości. Propozycja wzorowana na rozwiązaniach czeskich, gdzie w niektórych przypadkach ma miejsce możliwość skierowania na obowiązkową trzygodzinną sesję mediacyjną przez Sąd prowadzący sprawę. Do rozważenia zakres przedmiotowy spraw mediacyjnych (w szczególności rodzinnych, cywilnych, pracowniczych i gospodarczych). Przy tak skonstruowanym obowiązku prawnym to sędzia prowadzący sprawę byłby uprawniony do podjęcia wiążącej strony decyzji prawnej, będąc jednocześnie najbliższej prowadzonej sprawy.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p><i>Uwaga:</i></p> <p>Wprowadzenie tak brzmiącego przepisu jest sensowne w przypadku przyjęcia w programach wyższych studiów prawniczych oraz w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (zarówno w procesie kształcenia aplikantów sędziowskich, jak i w procesach doskonalenia zawodowego sędziów) zwiększenia zakresu materiału dotyczącego instytucji prawnej mediacji oraz obligatoryjności wszystkich zajęć dotyczących przedmiotu. Obszar edukacyjny winien zawierać tematykę tzw. „zdolności mediacyjnej” obejmujący zespół dyrektyw wskazujących na możliwość przeprowadzenia mediacji. (np. w <i>Założeniach harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2025 rok</i> odnaleziono propozycję szkolenia w mediacjach wyłącznie w sprawach karnych. Źródło: www.kssip.gov.pl/sites/default/files/zalacznik_do_uchwaly_59_2024.pdf (dostęp: 30.07.2024).</p>
<p><i>Fundacja Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego</i></p>	<p>Wprowadzenie mediacji obligatoryjnych w niektórych kategoriach sporów, najpierw w formie programów pilotażowych</p> <p>Wprowadzenie mediacji obligatoryjnej powinno nastąpić po wcześniejszym uregulowaniu zawodu mediatora. Dodatkowo należy rozważyć wprowadzenie zobowiązania sędziów do kierowania, z pewnymi wyjątkami, wszystkich spraw określonej kategorii do mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Mediacja obligatoryjna (tj. taka, kiedy strony mają obowiązek przystąpienia do mediacji) od dawna jest przedmiotem dyskusji wśród mediatorów, a także w środowisku prawniczym. Chociaż wiele głosów i doświadczeń innych krajów przemawia za tym, że mediacja obligatoryjna powoduje szersze zastosowanie tej metody, nie ma konsensusu w Polsce, w jakich sprawach obowiązek przystąpienia do mediacji przez strony powinien być wprowadzony. Zastosowanie mediacji obligatoryjnej, powinno nastąpić dopiero po uregulowaniu zawodu mediatora. Bez wysokokwalifikowanych mediatorów, wprowadzenia zasad odpowiedzialności zawodowej i rejestru mediatorów, zastosowanie mediacji obligatoryjnej mogłoby doprowadzić do negatywnych skutków (brak odpowiedniej liczby mediatorów, niewystarczające kwalifikacje). Obecne kierunki rozwoju mediacji na świecie, a w szczególności w ostatnich latach w Europie, prowadzą do wniosku, że mediacja obligatoryjna spełnia standardy konstytucyjne i nie ogranicza prawa do sądu, a efekty jej stosowania są korzystne dla wymiaru sprawiedliwości (przyspieszenie i obniżenie kosztów postępowań przed sądami), dla stron (satysfakcja z mediacji, mniejsze koszty, lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości) oraz w znaczeniu społecznym (edukacja o polubownym rozwiązywaniu sporów). Wprowadzenie mediacji obligatoryjnej w określonych sporach może być uzasadnione czynnikami ekonomicznymi np. spory o niskiej wartości przedmiotu sporu, spory gospodarcze czy też czynnikami wynikającymi ze społecznej wagi sporów: np. spory frankowe, spory pracownicze czy określone kategorie sporów rodzinnych (np. sprawy okołorozwodowe, gdzie są małoletnie dzieci). Już na obecnym etapie, czekając na uregulowanie zawodu mediatora, można przygotować i wprowadzić w życie programy pilotażowe w niektórych rodzajach mediacji. Warto także zaznaczyć, że środowisko mediatorów wyraża wątpliwości, co do trafności określenia „mediacja obligatoryjna”, dlatego że nie do końca oddaje istotę takiej mediacji. W mediacji obligatoryjnej, pomimo że strony przystępują do mediacji, to nie mają obowiązku w niej pozostawać czy też zawrzeć ugody, a zatem autonomia stron, a nie przymus są ciągle istotą takiej mediacji. W dyskusji o mediacji obligatoryjnej można zastanowić się także nad wprowadzeniem zasady kierowania do mediacji przez sądy wszystkich spraw określonego rodzaju</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	z pewnymi wyjątkami (np. jeśli sędzia uzna, że sprawa do mediacji się nie nadaje). Można też rozważyć opcję obligatoryjnego przystąpienia do odpłatnego spotkania informacyjnego o mediacji.
<i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i>	<p>Powrót do koncepcji mediacji obligatoryjnych w niektórych typach spraw (np. rodzinnych). Alternatywnym rozwiązaniem jest wprowadzenie przynajmniej obligatoryjnych spotkań informacyjnych – w tym zakresie wzmocnienie współpracy sądów z mediatorami – koszt 50 zł.</p> <p>Uzasadnienie Koncepcja mediacji obligatoryjnych była już przedmiotem dyskusji i prac legislacyjnych. Model włoski (mediacje obligatoryjne funkcjonowały przez 2 lata, do czasu orzeczenia przez włoski Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją Republiki Włoskiej ustawy – wada procedury legislacyjnej) pokazuje, że nawet powrót do częściowo obligatoryjnych mediacji w niektórych typach spraw zmienił społeczne nastawienie do poszukiwania alternatywnych do sądowych sposobów rozwiązywania sporów. Zagadnienie do rozwinięcia podczas dyskusji.</p>
<i>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie</i>	<p>MEDIACJA OBLIGATORYJNA - obowiązkowe kierowanie przez Sądy do mediacji wszystkich spraw, które mają zdolność ugodową przy pierwszej czynności, ew. równocześnie z wyznaczeniem terminu rozprawy.</p> <p>Uzasadnienie Sprzyja efektywnemu wykorzystaniu przez strony czasu oczekiwania na termin rozprawy. Odpowiednie przygotowanie informacji dla stron i pełnomocników pozwoli przekonać do podjęcia próby ugodowego zakończenia sporu. Pozwala upowszechnić i popularyzować mediację. Solidny kontrargument do twierdzenia, że mediacja przedłuża postępowanie sądowe.</p>
<i>Akademickie Centrum Mediacji i Arbitrażu (Uniwersytet Gdański)</i>	<p>Obligatoryjne uczestnictwo w mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Propozycja umożliwia kierowanie spraw do mediacji, które zgodnie z oceną Sądu rokują zawarciem ugody. Uczestnictwo w sesji mediacyjnej byłoby obligatoryjne. O ile w sprawach rodzinnych sądy coraz chętniej korzystają z mediacji, tak w sprawach gospodarczych, pracowniczych, cywilnych należałoby popracować nad tym mechanizmem. Niezmiennie zawodzi jednak dalszy etap, gdy strony z różnych przyczyn odmawiają udziału w mediacji, często nakłaniani przez swoich pełnomocników. Istotne byłoby tu określenie stawek dla pełnomocników biorących udział w mediacji wzorem Niemiec, gdzie udział w mediacji opłaca się wszystkim uczestnikom. Postulat ten należałoby połączyć ze zmianami w edukacji prawniczej na uczelniach wyższych oraz na poziomie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, aby położyć większy nacisk na aspekt sprawiedliwości naprawczej oraz mediacji. Kluczowym elementem programu nauczania byłaby tu „zdolność mediacyjna”, czyli zespół warunków, jakie muszą zostać spełnione, by skierować sprawę do mediacji. Rozwiązanie to podniosłoby prestiż i skuteczność mediacji. Mediacja otrzymałaby wyższą rangę, będąc integralną częścią wymiaru sprawiedliwości.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Obligatoryjna mediacja w sprawach z art. 212 kk i 216 kk.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Sąd przed rozpoczęciem przewodu sądowego powinien skierować sprawę na mediację, przy czym strona ma możliwość w terminie 7 dni od dnia otrzymania postanowienia złożyć oświadczenie o niewyrażeniu zgody na postępowanie mediacyjne, jeśli nie chce skorzystać z tej formy rozwiązania sporu. Na czas prowadzenia mediacji karnej zawieszeniu ulega czas rozpoznania sprawy przez sąd. Sprawy z zakresu art. 212 kk i 216 kk mogą w znacznej mierze być zakończone polubownie bez konieczności angażowania organów ścigania/ sądów, ale brak wiedzy co do tej możliwości uniemożliwia obecnie skorzystanie z mediacji. Dodatkowo w przypadku tych dwóch przestępstw konieczne jest wprowadzenie zmiany w zakresie posiedzenia pojednawczego – proponowana zmiana dotyczy zlikwidowania posiedzenia w miejsce skierowania stron do mediacji – znacznie skróci to czas prowadzenia postępowania i ograniczy konieczność wyznaczania dodatkowego terminu na przeprowadzenie posiedzenia.</p>
	<p>Obligatoryjna mediacja w sprawach z art. 209 kk.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Sąd przed rozpoczęciem przewodu sądowego powinien skierować sprawę na mediację, przy czym strona ma możliwość w terminie 7 dni od dnia otrzymania postanowienia złożyć oświadczenie o niewyrażeniu zgody na postępowanie mediacyjne, jeśli nie chce skorzystać z tej formy rozwiązania sporu. W wielu sprawach dotyczących w/w przestępstwa oskarżenia oraz pokrzywdzeni są chętni do polubownego rozwiązania sporu, nie jest ich celem skazanie ale wyłącznie odzyskanie nieotrzymanych środków alimentacyjnych.</p>
<p><i>Fundacja Dobrego Dialogu</i></p>	<p>Kierowanie do mediacji wszystkich spraw, które mają termin rozprawy za min. 6 miesięcy.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Wykorzystanie czasu oczekiwania na rozprawę na podjęcie przez strony próby polubownego zakończenia sprawy.</p> <p>Kierowanie przez sędziów obligatoryjnie np. minimum 30 % prowadzonych przez siebie spraw.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Upowszechnienie mediacji.</p>
<p><i>SENSU LARGO Kancelaria Prawna Mediacyjna i Biegłych Sp. z o.o.</i></p>	<p>Wprowadzenie obligatoryjności mediacji w sprawach rodzinnych.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W pierwszej kolejności trzeba wskazać, że u podłoża konfliktu rodzinnego stoi wieloaspektowość i cechuje się on długim okresem narastania. To stanowi ogromne wezwanie nie tylko dla mediatorów, ale i praktyków prawa, sędziów. Co istotne - w każdym przypadku, negatywne zachowania i emocje rodziców bezpośrednio dotyczą małoletnie dzieci. Mają ogromny wpływ na kształtowanie się ich osobowości, rozwój psycho-fizyczny</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

i sposób formułowania wartości. Dzieci wzrastające w atmosferze kłótni, braku wzajemnego szacunku rodziców i braku umiejętności albo chociażby chęci konstruktywnego rozwiązywania problemów, często pozbawione zostają poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, doznają trwałego urazu, który wraz z upływem czasu można jedynie próbować łagodzić. Pragnąc „jakoś” odnaleźć się w „nowej rzeczywistości” ukształtowanej przez konflikt rodziców i nie mogąc sobie poradzić z towarzyszącemu temu silnymi emocjami, coraz częściej sięgają po tak radykalne rozwiązania, jak samookaleczanie się, podejmują próby samobójcze. Wprowadzenie obligatoryjności mediacji w sprawach rodzinnych mogłoby pozytywnie wpłynąć na poprawę relacji między rodzicami, nawet jeśli sprawa na późniejszym etapie, została skierowana na drogę postępowania sądowego. Zauważyć trzeba, że obligatoryjność mediacji w sprawach rodzinnych – wbrew niektórym, podnoszonym w doktrynie opiniom - nie stałaby w sprzeczności z zasadą dobrowolności mediacji, a to m.in. za sprawą wprowadzonego do kodeksu postępowania cywilnego zapisu w art. 187 § 1 (3), poszerzającego katalog wymogów formalnych pozwu, stanowiącego, że pozw powinien zawierać: **„informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia”**. Także z treści pkt 13 preambuły dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych można wnioskować – co szeroko komentowane i aprobowane jest w doktrynie - że ogólna zasada dobrowolności mediacji nie wyklucza zastosowania rozwiązań częściowo ograniczających tę dobrowolność. To z kolei, pozwala wnioskować, że nieuzasadniona odmowa podjęcia mediacji może się spotkać z różnego rodzaju reperkursjami (wynikającymi, np. z regulacji unormowanych w art. 130 § 1 k.p.c.). I choć orzecznictwo w przedmiotowym zakresie nie jest jednolite, to nie można wykluczyć sytuacji, że brak w piśmie procesowym inicjującym postępowanie sądowe informacji, o której mowa w art. 183 § 1 (3) coraz częściej skutkować będzie zwrotem pozwu. Za wzmocnieniem prezentowanego tu wniosku przemawia art. 103 § 2 k.p.c., który w związku z art. 108 k.p.c. w orzeczeniu rozstrzygającym sprawę, pozwala sądowi obciążyć niesumienego uczestnika postępowania kosztami - także w przypadku sprawy wygranej. Oznacza to, że brak informacji wymaganej art. 187 § 1 pkt. 3 k.p.c., może skutkować negatywnym orzeczeniem w zakresie kosztów procesu, co z kolei pozwala domniemać, że wobec omawianego tu braku formalnego, praktyka sądowa zmierzać będzie do uniemożliwienia nadanie sprawie jej dalszego biegu. Dalej, podkreślenia wymaga, że wskazana wyżej praktyka mogłaby wzmocnić regulację zawartą w treści art. 10 k.p.c., zgodnie z którą: „w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, **sąd dąży w każdym stanie postępowania do ich ugodowego załatwienia, w szczególności przez nakłanianie stron do mediacji.**” Rezultaty jakie można uzyskać poprzez mediację rodzinną, nawet jeśli nie zakończy się ona ugodą, często są spektakularne. Przede wszystkim skonfliktowani rodzice zaczynają rozumieć, że dziecko nie może służyć dla żadnego z nich jako narzędzie do obrony przeciw drugiemu. Zaczynają ze sobą rozmawiać, odbudowują relacje. Zważywszy na najwyższe dobro, jakim niewątpliwie jest dobro dziecka, mediacja rodzinna i wynikające z niej pozytywne aspekty, jest nie tyle pożądana, co konieczna. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że mimo treści art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wzmocnionego treścią art. 77 Konstytucji, w istocie prawo do sądu podlega różnym ograniczeniom. Nie jest ono prawem absolutnym, a jednym z jego hamulców jest właśnie dobro dziecka. Postępowanie sądowe, jedynie pogłębia i zaostża konflikt. Po zakończeniu jednego postępowania, strony często inicjują kolejne. Nie zauważają bądź nie chcą zauważyć dalszych negatywnych skutków własnych działań. Im dłużej trwają w konflikcie, tym bardziej są przeświadczone o swojej nieomyślności i racji. Latami walczą

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	ze sobą, upokarzają wzajemnie, a wszystko pod hasłem dla „dobra” ich małoletnich dzieci. Należy, zatem jak najszybciej podjąć wspólne wysiłki dla zmiany tej sytuacji. Jednak, nie uda się to bez zapewnienia „gwaranta” na drodze ustawy.
<i>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie</i>	<p>Obligatoryjność mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Proponowane rozwiązanie opiera się na następujących założeniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Systemowi wymiaru sprawiedliwości, nawet przy najlepszej jego organizacji, bardzo trudno będzie sprostać wciąż rosnącemu wolumenowi spraw oraz związanym z tym społecznym zapotrzebowaniom w zakresie zarządzania konfliktami. Obok skomplikowanej, długotrwałej i kosztownej sądowej procedury rozstrzygania sporów, konieczne jest zatem aktywne rozwijanie innych metod postępowania z konfliktem; - Na powyższe nakłada się obecna, szczególnie trudna sytuacja polskiego sądownictwa, która w praktyce ogranicza dostęp obywateli do wymiaru sprawiedliwości, co w pewnej mierze stoi w kolizji z realizacją przez obywateli ich konstytucyjnego prawa do sądu; - Mediacja stanowi dobrą i skuteczną metodę rozwiązywania sporów, której potencjał nie jest w Polsce należycie wykorzystywany, a która jednocześnie stwarza możliwości dla istotnego odciążenia sądownictwa. O ile formalnie implementowano do polskiego porządku prawnego regulacje unijne dotyczące mediacji, to jednak nie podjęto należytych i skoordynowanych działań, by mediacja stała się powszechnie stosowaną metodą rozwiązywania sporów. W efekcie po dwudziestu latach pozostaje ona zjawiskiem statystycznie marginalnym. <p>Ponadto należałoby zwrócić uwagę na głębsze potencjały tkwiące w mediacji, który wynika z jej istoty. Mianowicie, szersze praktykowanie mediacji mogłoby mieć charakter transformacyjny i stanowić choćby częściowe remedium dla licznych problemów związanych z niskim poziomem kapitału społecznego w Polsce, szeroko opisywanych i zdiagnozowanych w badaniach i literaturze naukowej (deficyty w zakresie współpracy, wzajemności, zaufania, komunikacji, słabego funkcjonowania sieci/relacji społecznych i proaktywności obywateli). Zjawiska te generują obiektywne bariery dla możliwości rozwojowych naszego kraju; stanowią problem dla funkcjonowania instytucji demokratycznych; utrudniają budowę zaawansowanej gospodarki; kreują poważne zagrożenie, jak np. pułapka średniego dochodu. Doświadczenia innych krajów bardzo wyraźnie wskazują, iż koniecznym warunkiem dla rozwoju mediacji jest wprowadzenie pewnego automatyzmu/obligatoryjności w zakresie kierowania spraw do mediacji. Zmiana kulturowa kreująca lepsze warunki dla funkcjonowania mediacji dokonuje się bowiem na przestrzeni lat lub wręcz pokoleń, a zatem nie odpowiada na bieżące wyzwania. Potrzebna jest zatem ingerencja ustawodawcy oraz prowadzenie w zakresie mediacji aktywnej polityki. Postulowane rozwiązanie zasadza się na tym, iż niepodjęcie przez strony próby mediacyjnej byłoby uznawane za brak formalny uniemożliwiający nadanie sprawie dalszego biegu. Należy zarazem zaznaczyć, iż nie odbierałoby to mediacji cechy dobrowolności, ani też nie pozbawiało stron prawa do sądu. Strony zachowałyby bowiem prawo do wycofania się z mediacji, jeśli nie spełnia ona swych funkcji lub oczekiwań stron. Co więcej, wprowadzenie automatyzmu/obligatoryjności w zakresie kierowania spraw do mediacji miałoby taki skutek, iż w międzyczasie była by prowadzona konstruktywna praca z konfliktem; tj. zanim daną sprawą merytorycznie zająłby się sąd, co z reguły zajmuje wiele miesięcy, a czasami wręcz lat. Za proponowanym rozwiązaniem stoją również względy celowościowe. Należy bowiem wskazać, że co do pewnych kategorii spraw (np. sprawy</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>gospodarcze; niektóre sprawy cywilne; sprawy w zakresie prawa pracy, czy sprawy rodzinne) mediacja jest szczególnie wskazana jako nawet bardziej adekwatna technika pracy z konfliktem, aniżeli rozstrzygnięcie konfliktu przez zewnętrznego arbitra, jakim jest sąd. Jest to związane z okolicznością, że zaistniały spór wymaga wspólnego wyjaśnienia i/lub poukładania kwestii problematycznych w relacjach stron. Jest to możliwe jedynie poprzez współpracę stron; swobodny dostęp obu stron do danych; możliwość prowadzenia dyskusji w bezpiecznych warunkach. Reżim procedury cywilnej nie daje takich możliwości, jak również nie sprzyjają temu realia panujące na sali sądowej. Podsumowując, skutkiem postulowanego rozwiązania będzie wzrost liczby skierowań spraw do mediacji, co umożliwi rozwój mediacji, a jednocześnie będzie przekładało się na liczbę zawieranych ugód. Rozwiązanie to realizuje również inne, dalej idące aspiracje czyli jakim jest budowa nowoczesnego społeczeństwa opierającego swoje funkcjonowanie na współpracy i dialogu, a zarazem kreacja pożądanego ładu/pokoju społecznego.</p>
<p><i>Stowarzyszenie #wartomediować</i></p>	<p>Obowiązkowe kierowanie spraw (wszystkich, które mają zdatność ugodową) do mediacji przy pierwszej czynności, ew. równocześnie z wyznaczeniem terminu rozprawy.</p> <p>Uzasadnienie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efektywne wykorzystanie czasu oczekiwania na termin rozprawy na podjęcie próby ugodowego zakończenia sporu. 2. Kontrargument do twierdzenia, że mediacja przedłuża postępowanie sądowe.
	<p>Obligatoryjność mediacji w sprawach mających zdatność ugodową.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Upowszechnienie i popularyzacja mediacji, odciążenie sądów.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Dolnośląska Izba Mediatorów (Wrocław)</i></p>	<p>Postulat wprowadzenia obowiązkowych spotkań informacyjnych dot. możliwości poza procesowego rozwiązywania sporów (mediacji).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Wprowadzenie obowiązkowych spotkań informacyjnych podniesie poziom wiedzy społeczeństwa i pozwoli zwiększyć liczbę przeprowadzonych mediacji.</p>
<p>ETYKA MEDIATORA</p>	
<p><i>Jerzy Śliwa</i></p>	<p>Wprowadzić do Kodeksu Etycznego Mediatorów Polskich pkt XIII. W brzmieniu: „Mediatorzy w relacjach wzajemnych kierują się zasadami koleżeństwa.” Należy budować porozumienie na rynku mediacji. Najlepszym przykładem potwierdzonym praktyką, intuicją i doświadczeniem jest art. 13 kodeksu etyki radców prawnych.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Usunięcie z Kodeksu Etycznego Mediatorów Polskich [KEMP] narzuconego środowiskom mediacyjnym przez Społeczną Radę ds. ADR przy MS zapisu o: „wolności i kreatywności mediatorów”.</p> <p>Uzasadnienie KEMP uchwalony przez Społeczną Radę ds. ADR przy MS w 2008 roku w sposób bezpodstawny zakwestionował kompetencje na rynku mediacji. Usunięcie tego wadliwego zapisu, który determinuje wszystko i kwestionuje jakiegokolwiek normy etyczne jest źródłem uzasadniania wszelkich nieprawidłowych działań na rynku mediacji.</p>
<p>SZKOLENIA</p>	
<p><i>Sąd Okręgowy w Warszawie</i></p>	<p>Rozważenie szkolenia przyszłych sędziów w KSSIP – wprowadzenie całego bloku szkoleniowego poświęconego mediacji i innym ADR – w tym w zakresie wiedzy o konflikcie, psychologii strony i wpływie stresu na podejmowane przez nie decyzje, umiejętności/braku umiejętności u orzeczników naprowadzania stron na ugodowe nastawienie, korzystania z rozwiązań dotyczących kosztów postępowania co do strony, która niezasadnie nie dąży do polubownego zakończenia sprawy w praktyce</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Katowicach</i></p>	<p>Oprócz spotkań czy szkoleń Koordynatorów ds. mediacji powinny być organizowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości także szkolenia dla osób współpracujących z Koordynatorami ds. mediacji. Osoby te pomagają w wykonywaniu zadań przez Koordynatorów ds. mediacji i także ich wyszkolenie ułatwiłoby wykonywanie zadań przez Koordynatorów ds. mediacji.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Świdnicy</i></p>	<p>Należy stworzyć : internetową platformę szkoleniową dedykowaną mediatorom. Umożliwiłoby to mediatorom korzystanie z jednolitego systemu kształcenie. Na platformie prowadzone byłby szkolenia dotyczące problematyki mediacji oraz udostępnione materiały, jak również stanowiłaby ona miejsce wymiany praktycznych informacji pomiędzy mediatorami. Można zaproponować podział takiej platformy na dwa obszary: pierwszy dotyczący szkoleń w zakresie np. aspektów psychologicznych mediacji, sposobu komunikowania się ze stronami, narzędzi psychologicznych w pracy mediatora. Natomiast drugi obszar dotyczyłby kwestii typowo prawnych, w tym aktualnych regulacji prawnych, komentarzy przepisów prawa, opracowań opartych o formułę pytań i odpowiedzi. Powyższe rozwiązanie — forma platformy internetowej pozwoli na ujednoczenie kształcenia i doskonalenia mediatorów w skali kraju. Dodatkowo powyższe rozwiązanie umożliwiłoby administratorom platformy jednolitą komunikację z mediatorami. Obsługę administracyjną i merytoryczną platformy można powierzyć Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie. Należy zastrzec, że powyższe rozwiązanie nie wyłącza konieczności samodzielnego kształcenia się mediatorów.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i></p>	<p>Odnośnie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji: - szkolenia dla zawodowych pełnomocników z zakresu mediacji, gdyż często pełnomocnicy stron są przeszkodą do kierowania spraw do mediacji, gdyż oponują takiemu rozwiązaniu.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Kancelaria Mediacyjna Beata Szczepańska</i></p>	<p>Szkolenia sędziów w zakresie kierowania spraw do mediacji Wypracowanie jednolitych procedur we wszystkich sądach, dotyczących kierowania spraw do mediacji.</p>
<p><i>Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>Szkolenia/warsztaty mediacyjne, edukacja Szkolenia - warsztaty mediacyjne prowadzone przez profesjonalnych mediatorów dla dzieci, młodzieży oraz kadry pedagogicznej zawierające elementy, takie jak: komunikacja, asertywność, empatia, budowanie relacji, budowanie poczucia własnej wartości, praca z konfliktem, wzmacnianie odporności psychicznej powinny być fundamentem budowania zespołu klasowego na początku każdego roku szkolnego wrzesień/ październik, kiedy każdy członek zespołu klasowego musi na nowo odnaleźć się w realiach szkoły, w grupie, dać się poznać, poczuć się akceptowanym i ważnym, poczuć się bezpiecznie. Jeśli na starcie uczeń/nauczyciel poczuje się dobrze w placówce/zespole, to cały proces edukacji będzie przebiegał efektywnie i będzie sprzyjał otwartości i kreatywności. A o to przecież chodzi w edukacji.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i></p>	<p>Szkolenie aplikantów sądowych, prokuratorskich, radcowskich, adwokackich z zakresu mediacji - osobny blok szkoleń.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kaliszu</i></p>	<p>Podjęcie działań np. szkolenia, informacje, w odniesieniu do sędziów, celem stałego podnoszenia wiedzy na temat mediacji. Wyniki i statystyki dotyczące mediacji w poszczególnych okręgach sądowych wykazują duże zróżnicowanie. Do rozważenia pozostaje podjęcie działań informacyjnych i szkoleniowych w odniesieniu do sędziów w okręgach, w których liczba spraw kierowanych do mediacji jest najniższa.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kielcach</i></p>	<p>(...) istotnym wydaje się być fakt, iż warto dla mediatorów przeprowadzać szkolenia odnośnie podstawowych zasad dziedzin prawa, w jakich deklarują swoją gotowość do przeprowadzania mediacji. W przypadku mediatorów do spraw karnych na pierwszym planie powinien być kładziony nacisk na kompetencje „miękkie” obejmujące choćby umiejętność komunikacji czy zarządzanie sporem, a przypadku spraw o podłożu cywilnym i rodzinnym, istotna jest przede wszystkim znajomość prawa (zwłaszcza materialnego) w celu możliwości wypracowywania porozumień odpowiadającym obowiązującym przepisom i możliwym do późniejszej realizacji. W tym kontekście zasadnym jest rozważenie cyklicznych szkoleń dla mediatorów w zakresie wprowadzanych zmian w obowiązujących przepisach jak i w zakresie bieżącego orzecznictwa. Przykładem jest choćby ostatnio zaistniały problem obejmujący pojawiające się wątpliwości co do skutków rzeczowych uzgodnień dokonanych w drodze mediacji w odniesieniu do nieruchomości (dotyczy to odmowy dokonania wpisu zmiany właściciela nieruchomości w księdze wieczystej w oparciu o ugodę zawartą przed mediatorem zatwierdzoną przez sąd). W tym zakresie celem usprawnienia systemu oraz ilości prowadzonych mediacji niezbędne jest dokonanie zmian legislacyjnych w obszarze kompetencji osoby mediatora oraz skutków, jakie może wyrzucić uгода zawarta przed mediatorem.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka,</i></p>	<p>Zmiana standardów szkolenia mediatorów w zakresie szkolenia bazowego i szkoleń specjalistycznych.</p> <p>Uzasadnienie Postuluje się zmianę standardów zarówno czasu trwania szkoleń, jak i zakresu tematycznego. Szkolenie bazowe powinno być dłuższe, natomiast szkolenia specjalistyczne odpowiednio krótsze oraz dostosowane do potrzeb.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Cezary Rogula, Martyna Maciejewska- Przyłucka, Katarzyna Bugaj-Kotterba, Anna Janicka, Jerzy Gryś, Michał Lenczewski, dr Jakub Szczepkowski, Grzegorz Frączek, prof. dr hab. Robert Suwaj</i></p>	
<p><i>Polskie Centrum Mediacji</i></p>	<p>Ustawowy obowiązek szkoleń dla mediatorów zgodnie z rekomendacjami Społecznej Rady ds. ADR przy MS.</p> <p>Uzasadnienie Brak szkoleń z zakresu mediacji niszczy tę instytucję. Mediacje często są prowadzone jak proces sądowy mediator rozstrzyga lub jak spotkania terapeutyczne. Zawód mediatora łączy w sobie obie przestrzenie społeczną i prawną, więc brak umiejętności z obu dziedzin dyskwalifikuje mediatora.</p>
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Obowiązek doskonalenia wykazania szkoleń lub superwizji co 2 lata dla przedłużenia wpisu.</p> <p>Uzasadnienie Mediacja wymaga ciągłej refleksji nad warsztatem oraz aktualizacji wiedzy. Stąd doskonalenie (częste w szeregu zawodów), którego okresowa weryfikacja będzie jednocześnie narzędziem do usuwania z listy osób biernych, niezainteresowanych dbaniem o kompetencje. Optymalnie powinny to być zarówno superwizja, jak szkolenia, w określonym wymiarze; realistycznie – może wymiennie.</p> <p>Obowiązek przyjmowania przez bardziej doświadczonych (np. ponad 50 przeprowadzonych mediacji) mediatorów, co np. 10 spraw skierowanych z sądu (które się faktycznie odbyły), bezpłatnie, stażysty (osoby przeszkolonej, lecz bez praktyki) do współprowadzenia mediacji. Byłby to także warunek przedłużenia wpisu dla „patrona” na kolejne 2 lata.</p> <p>Uzasadnienie Sposób zapewnienia minimalnej praktyki wymaganej do wpisu do KRM (centralnego rejestru). Mediator z pewną praktyką, otrzymujący sprawy z sądu, niejako rewanżowałby się za to dostarczaniem sądom kolejnych mediatorów. Jednocześnie współpraca z inną osobą, z którą należy omówić przebieg mediacji, jest także motywacją do refleksji i samoświadomości dla doświadczonych nawet mediatorów.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Fundacja Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego</i></p>	<p>Wprowadzenie ujednoczonych reguł i standardów szkoleń dla mediatorów oraz nadanie im charakteru powszechnie obowiązującego (ustawowego bądź innego zabezpieczającego cel, którym jest wprowadzenie jednego uznawanego oraz powszechnie obowiązującego modelu kształcenia mediatorów).</p> <p>Dla uzyskania powyższego celowe wydaje się ustalenie ram szkolenia mediatorów poprzez odniesienie się do ustawowo określonych ram kwalifikacji (<i>Patrz: Kwalifikacja Wolnorynkowa: Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych</i>). Posiłkując się opisem kwalifikacji wolnorynkowej „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych” optymalna długość szkolenia dla mediatorów powinna wynosić 120 godzin szkoleniowych i obejmować: część teoretyczną, udział w symulacjach mediacji, czy innych ćwiczeniach praktycznych umożliwiających wykorzystanie oraz sprawdzenie poziomu zdobytej wiedzy w części teoretycznej, a także pracę własną. Standaryzacji szkoleń mediatorów sprzyjać będzie określenie ramowego programu szkolenia z uwzględnieniem oczekiwanych kompetencji mediacyjnych oraz praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu mediatora. Wydaje się, że sprzyjającym będzie przygotowanie standardów szkolenia umożliwiającego w razie konieczności dalszą specjalizację mediatora bez ograniczania ich do jednej gałęzi prawa, takich jak mediator cywilny, rodzinny czy nieletni. Konieczne jest także wprowadzenie certyfikacji szkoleń mediacyjnych z uwzględnieniem opracowanych oraz wprowadzonych standardów szkoleń przy jednoczesnej możliwości przeprowadzenia weryfikacji dotychczas ukończonych szkoleń w zestawieniu z przyjętymi ujednoczonymi standardami w celu ich uznania na potrzeby wpisania mediatora do KRM.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Standardy Społecznej Rady ds. ADR w zakresie szkoleń w postaci <i>soft law</i> są niewystarczające. Dla zapewnienia wysokiej jakości usług mediacyjnych konieczne jest wprowadzenie wymogu powszechnie obowiązującego i jednolitego szkolenia. Wprowadzenie ujednoczonych standardów szkoleń zapewni to, że wszyscy mediatorzy/kandydaci na mediatorów uzyskają porównywalne wykształcenie i umiejętności, niezależnie od miejsca, w którym odbywają szkolenie. Taka spójność przełoży się na wyższy poziom profesjonalizmu i jednolitą jakość usług mediacyjnych w całym kraju. Ujednoczone standardy szkoleń zapewniają, że mediatorzy posiadają odpowiednią wiedzę i umiejętności do prowadzenia mediacji w sposób bezstronny i neutralny, zgodnie z pozostałymi zasadami mediacji. Dzięki temu strony mediacji mogą mieć pewność, że ich interesy są chronione i że proces przebiega w sposób zgodny z zasadami etyki i prawa. Wprowadzenie jednolitych standardów szkoleń ułatwi również instytucjom odpowiedzialnym za nadzór nad mediatorami monitorowanie i ocenę jakości szkoleń oraz wpisów do wykazu. Daje to również możliwość łatwiejszej certyfikacji mediatorów, co jest kluczowe dla utrzymania wysokiego poziomu usług i eliminowania z rynku osób nie posiadających odpowiednich kwalifikacji. Standaryzacja szkoleń przyczyni się do zwiększenia prestiżu zawodu mediatora. Wysokie, jednolite standardy kształcenia mogą przyciągać więcej osób do tej profesji, co z kolei prowadzi do większej liczby wykwalifikowanych specjalistów na rynku. Wiele krajów na świecie wprowadza ujednoczone standardy szkoleń dla mediatorów. Przyjęcie takich standardów w Polsce zapewni zgodność z międzynarodowymi normami i umożliwi polskim mediatorom łatwiejsze uznanie ich kwalifikacji za granicą.</p>
---	---

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i></p>	<p>Pełnomocnik w mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Szkolenia pełnomocników w zakresie uczestniczenia w mediacji przy wsparciu MS. Ośrodki mediacyjne – jak CM przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu – organizują tego typu szkolenia, ale przy braku systemowego wsparcia i jasno określonych zasad prawnych, postulaty nie są realizowane.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorzy Polsky</i></p>	<p>Szkolenia z zakresu mediacji prowadzone tylko i wyłącznie przez organizacje/ instytucje posiadające wpis do wykazu instytucji szkolących, legitymujące się min. 5-letnim doświadczeniem w prowadzeniu mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Na rynku szkoleń funkcjonuje wiele ofert, które nie spełniają minimalnych wymagań ze standardów szkolenia mediatorów, prowadzone przez ludzi bez doświadczenia w działalności mediacyjnej. Tego typu działalność jest szkodliwa i nie daje gwarancji należytego prowadzenia mediacji przez kursantów przygotowanych w takich warunkach.</p>
	<p>Kwalifikacje trenerów mediacji oświatowych (szkolnych i rówieśniczych).</p> <p>Uzasadnienie Trenerem z zakresu mediacji oświatowych powinna być osoba posiadająca równoległe przygotowanie z zakresu mediacji, jak i psychologiczne lub pedagogiczne. Powinna znać środowisko szkolne, aby w należyty sposób sprawować opiekę zarówno nad uczniami, organizować współpracę ze środowiskiem szkolnym i jej otoczeniem, prowadzić kształcenie w zakresie kompetencji społeczno-emocjonalnych, psychologii konfliktów i prawa.</p>
	<p>Zakaz szkoleń uprawniających do pracy mediacyjnej 100% on-line.</p> <p>Uzasadnienie Wyniki badań nad edukacją zdalną potwierdzają spadek skuteczności i jakości wiedzy w odniesieniu do procesu kształcenia. Jednocześnie jest to forma wykorzystywana coraz częściej i ciesząca się popularnością. W związku ze zmieniającą się rzeczywistością edukacyjną standardy szkolenia mediatorów powinny zostać uzupełnione o zapisy dotyczące proporcji między szkoleniem zdalnym a stacjonarnym. Proporcja ta może podlegać dalszej konsultacji, jak i badaniom efektywności, jednak można roboczo przyjąć iż mogłaby ona dopuszczać maksymalną wartość 50% zajęć w formie zdalnej.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Obowiązkowe zajęcia z mediacji dla pełnomocników i dla aplikantów adwokackich i radcowskich prowadzone przez: Mediatorów praktykujących spoza środowiska pełnomocników - 10 godz. zegarowych przez mediatorów pełnomocników 5 godz. zegarowych.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>Niezbędne są szkolenia prowadzone przez osoby spoza środowiska pełnomocników, aby pokazać mediację jako metodę alternatywną procesowi i jej mechanizmy. Miałoby to na celu pokazanie przez praktyków prawdziwych zalet mediacji oraz korzyści z niej płynących a także sposobu prowadzenia mediacji. Natomiast prowadzenie szkolenia 5 godz. przez pełnomocników mediatorów miałoby na celu pokazanie zalet mediacji w praktyce pełnomocnika, sposobu formułowania umowy z klientem, by pełnomocnicy chętniej korzystali z mediacji oraz wzorców i sposobów wspierania klienta na mediacji i roli pełnomocnika na mediacji z klientem.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Dolnośląska Izba Mediatorów (Wrocław)</i></p>	<p>Ciągłe szkolenie / doszkalanie Sędziów i Mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Współpraca na linii mediatorzy – sąd jako szansa na promocję mediacji, usprawnienie postępowania mediacyjnego i postępowania sądowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne szkolenia praktyczne pozwalające na wyeliminowanie wątpliwości pojawiających się przy prowadzeniu postępowania mediacyjnego, w szczególności na etapie formułowania porozumienia. Dążenie do formułowania ugód mediacyjnych w sposób gwarantujących ich zatwierdzenie, a tym samym wykonalność. Skuteczność ugód- sprawny proces ich zatwierdzenia jest niezbędny do przekonania stron, pełnomocników i sędziów o efektywności postępowania mediacyjnego. Postępowanie mediacyjne ma dać szansę na szybsze i skuteczne zakończenie sporu. Pojawiające się wątpliwości przy zatwierdzeniu ugód i przedłużający się czas oczekiwania na zatwierdzenie wpływa negatywnie na nastawienie do postępowania mediacyjnego wszystkich uczestników tego procesu. Błędy pojawiające się przy formułowaniu ugód często zniechęcają sędziów do kierowania spraw do mediacji. Mediator w powinien być traktowany jako partner sądu, podmiot wspierający system sprawiedliwości. - postulat spotkań, wspólnych działań, wymiany doświadczeń. <p>Konieczne zapewnienie aktywnego udziału sędziów ponieważ to oni kierują sprawy do mediacji lub odstępują od tej praktyki oraz zatwierdzają ugody. Z perspektywy mediatorów widać małe zaangażowanie sędziów w organizowane przez koordynatorów ds. mediacji spotkania wspólne. Prowadzi to do przekazywania informacji, ale nie do dialogu pomiędzy faktycznymi uczestnikami postępowania mediacyjnego. Aktywny dialog powinien przyczynić się do promocji i usprawnienia procesu mediacji. Mediatorzy mają szansę uzyskać wiedzę o oczekiwaniach sędziów a sędziowie o możliwościach jakie niesie postępowanie mediacyjne. To powinno wpłynąć na zwiększenie ilości spraw kierowanych przez sąd do mediacji, eliminację problemów przy zatwierdzeniu ugód.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ujednoczenie i usprawnienie komunikacji <p>Brak jednoznacznych reguł dotyczących czasu, formy komunikacji pomiędzy mediatorami a sądami. Potwierdzenie przyjęcia mediacji, odpowiedź w zakresie faktycznych możliwości realizacji zleconej przez sąd o mediacji w określonym terminie, sygnalizacja ew. problemów w trakcie mediacji – nie są ujednoczone, brak ogólnej praktyki w tym zakresie. Taka sytuacja prowadzi do zniechęcenia sędziów do procesu mediacji co do zasady lub kierowania spraw wyłącznie do konkretnych, tych samych mediatorów już obłożonych pracą. Wprowadzenie standardów w zakresie komunikacji może usprawnić ten proces. Mediator powinien potwierdzić gotowość do przyjęcia komunikacji i jej realizacji jak również mieć możliwość skonsultowania pojawiających się wątpliwości już w trakcie prowadzonej mediacji, aby już na tym etapie móc je wyeliminować.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>- rzetelna informacja o mediatorach aktywnie prowadzących mediacje Nacisk na aktualizację danych kontaktowych, specjalizacje mediatorów. Bieżące przekazywanie informacji o możliwości w zakresie terminowego wykonania zlecenia. Efektywne „wyszukiwarki”. Obecny system obszernych list mediatorów nie jest praktyczny.</p>
	<p>Ujednolicenie norm kształcenia i certyfikacji mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Obecne wymogi nie gwarantują wysokiej jakości świadczenia usług mediacyjnych, tym samym nie przyczyniają się do postrzegania mediacji jako istotnej części wymiaru sprawiedliwości, a mediatorów jako profesjonalistów.</p>
<p>STATYSTYKI / ANALIZY / BADANIA</p>	
<p><i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i></p>	<p>Wprowadzenie w sądach w ramach statystyk załatwień w poszczególnych kategoriach spraw przypadających na jednego sędziego, także miesięcznych statystyk dotyczących ilości spraw skierowanych do mediacji przez poszczególnych sędziów.</p>
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<p>Statystyki ISWS: - zróżnicowane dla 1. i 2. Instancji, - dla poszczególnych wydziałów / pionów, - dane dla okręgów (dotychczasowe) i jw. (nowe) nie tylko liczbowe, ale procentowe, - z jasnym uwzględnieniem ugód niezatwierdzanych (rozwoły, nieruchomości), - dodatkowo statystyka (w miarę dostępności) sporów zbiorowych, spraw administracyjnych i sądownoadministracyjnych.</p> <p>Uzasadnienie Zmiany te (zwiększające objętość opracowań, ale to nieduży problem dla publikacji w pliku) pozwolą na bardziej miarodajne porównania wykorzystania mediacji w poszczególnych sądach niż dotychczas (oraz na poszerzenie obrazu poza sądy powszechne).</p>
<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>STATYSTYKA – stosunek do statystyki decyduje o zaufaniu do mediacji czy statystyki kłamią? https://youtu.be/3oKZuSyGokM</p> <p>Powołać zespół wspólny MS i Głównego Urzędu Statystycznego z udziałem przedstawicieli organizacji mediatorów dla usunięcia nieprawidłowości w publicznie prezentowanych na stronie MS statystykach mediacji za lata 2013-2023, w tym nieprawdziwych propagandowych sformułowań.</p> <p>Uzasadnienie Wskazujemy na opisane w raporcie „Mediacje 2024” PIM nieprawidłowości w statystykach opracowanych przez Wydział Statystycznej Informacji</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Zarządcaj Departament Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwo Sprawiedliwości, Postępowanie Mediacyjne W Świetle Danych Statystycznych Sądy Rejonowe I Okręgowe W Latach 2006-2022 14. edycja, Warszawa, lipiec 2023, udostępnionych przez MS w grudniu 2023 (uzupełnionych o dane z 15. Edycji, ujawnionej w maju 2024).</p> <p>Usunąć z badań statystyk mediacji wskaźnik określający „sprawy wpływające do sądów, w których mediacja może być zastosowana” – jako nie mający żadnych podstaw i wprowadzający w błąd.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Konstytucja gwarantuje każdemu obywatelowi „prawo do sądu” nie limitując żadnymi wskaźnikami „zdatności”. Tym w samym w sposób oczywisty taki wskaźnik na rynku mediacji jest bezzasadny, a co gorsze wskazuje na jedyny motyw autorów by „zakłamywać” rzeczywistość. Wskaźnik nie jest oparty na rzetelności statystycznej, a tym bardziej realnym uzasadnieniu dla jego stosowania. Większość analityków, nawet tworzących Krajowy Rejestr Mediatorów [m.in. Ksiądz Włodzimierz Broński, dr Tomasz Cyrol, Sędzia Zbigniew Zgud] wskazuje na brak ograniczeń dla stosowania mediacji, więc i brak uzasadnienia do wydzielania 1/7 spraw sądowych do celów statystyki mediacji.</p> <p>prawo mediacji: https://www.facebook.com/share/v/CjEwQeFTs4rSH2pu https://youtu.be/Td2BNNRZaUg „zdatność mediacyjna”: https://youtu.be/KpmlXUwvdPg https://youtu.be/IGM6-ZsklNg</p>
	<p>Doprecyzować w statystykach mediacji wskaźnik: „skuteczne mediacje”.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Mierniki MS (Nr 5 i Nr 6): Liczba skutecznych mediacji oraz Wskaźnik skuteczności mediacji – dla ich ewaluacji - wymagają w pierwszej kolejności zdefiniowania funkcjonującego w publikacji terminu: skuteczna mediacja. Objasnienia do mierników (str. 6 omawianego opracowania „Postępowanie mediacyjne w świetle danych statystycznych...”) brzmią:</p> <p>Nr 5. Liczba skutecznych mediacji Do roku 2017 dane dotyczą: dla spraw cywilnych, gospodarczych oraz z zakresu prawa pracy - liczba spraw w sądach powszechnych załatwionych poprzez zatwierdzenie ugody i umorzenie postępowania; dla spraw karnych, rodzinnych i nieletnich - liczba spraw zakończonych ugodą w związku z postępowaniem mediacyjnym. Od I półrocza 2018 roku dane dotyczą: dla spraw cywilnych, gospodarczych, z zakresu prawa pracy oraz rodzinnych - liczba spraw w sądach powszechnych załatwionych poprzez zatwierdzenie ugody i umorzenie postępowania; dla spraw karnych i nieletnich - liczba spraw zakończonych ugodą w związku z postępowaniem mediacyjnym.</p> <p>Nr 6. Wskaźnik skuteczności mediacji Wskaźnik skuteczności mediacji - odsetek liczby skutecznych mediacji w stosunku do liczby spraw skierowanych do mediacji.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Jak zauważamy, objaśnienia odnoszą się do nazw mierników, nie definiują natomiast wprost wprowadzonego terminu „skuteczne mediacje”. A nadto – o ile wskaźnik Nr 6: Wskaźnik skuteczności mediacji odnosi się do liczby spraw skierowanych do mediacji (o czym mowa w objaśnieniu do miernika), to dla wskaźnika Nr 5 nie doprecyzowano, jakie postępowania mediacyjne uwzględniono do potrzeb statystycznych - pomiaru liczby skutecznych mediacji. Niejasna pozostaje też kwestia wpływu postępowania mediacyjnego na załatwienie spraw.</p> <p>Stąd też, o ile można by uznać, odwołując się do objaśnień, że (np. od I półrocza 2018 roku) „skuteczne mediacje” to te, które – w sprawach cywilnych – miały wpływ na załatwienie spraw w sądach powszechnych poprzez zatwierdzenie ugody i umorzenie postępowania, a w sprawach karnych i nieletnich – zakończenie spraw ugodą, to już sformułowanie uzupełniające: „w związku z postępowaniem mediacyjnym” nakazuje ostrożność. Niejasność bowiem, o jakie postępowania mediacyjne chodzi – czy ze skierowania sądu, czy również pozasądowe; o sprawy zakończone zawarciem ugody przed mediatorem i/lub ugodą zawartą przed sądem po wcześniejszym udziale w mediacji (z opóźnionym efektem?) oraz na podstawie jakich przesłanek, w oparciu o jakie mierzalne kryteria stwierdzany jest wpływ-związek efektu „załatwienia spraw poprzez zatwierdzenie ugody i umorzenie postępowania czy zakończenia spraw ugodą” z postępowaniem mediacyjnym.</p> <p>skuteczność mediacji: https://youtu.be/BoFztEEI5PU</p>
<p><i>Fundacja „Unia Regionalnych Centrów Mediacji”</i></p>	<p>Skorygować wskaźniki będące podstawą budowania modeli statystycznych gromadzenia i przetwarzania danych o mediacjach w Polsce.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Stwierdzamy fakt upowszechniania przez Ministerstwo Sprawiedliwości informacji błędnych, nieprawdziwych nt. sytuacji mediacji w Polsce. Publikowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości opracowanie statystyczne nie oddają realnej sytuacji w przestrzeni mediacji. Wprowadza chaos informacyjny, pewne kwestie (wartości liczbowe) pomija, inne zafałszowuje; utrudnia wgląd i zaburza odczyt poszczególnych szczegółowych danych spośród danych uogólnionych i niepełnych. Konstrukcja i sposób prezentacji, specyficzne zestawienia, tuszujące niedobory, błędy, deficyty, zdają się być świadomym i celowym zabiegiem. Nakazują dużą uważność, by nie ulec złudnym wrażeniom, budowanym słowem, liczbami i obrazem/grafiką. Oczywiście nie da się zaprzeczyć pewnym istotnym wzrostom, jak choćby znaczącemu zauważalnemu wzrostowi liczby spraw kierowanych do mediacji - głównie pomiędzy 2013 a 2016 r., tj. w początkowym okresie omawianego dziesięciolecia (w którym jednak, jak się zdaje, na tę efektywność/rozwój wpływ miały raczej organizacje z ich potencjałem/zapleczem, nie zaś - co ciekawe - późniejsze finansowe środki zewnętrzne). Nie sposób równocześnie nie dostrzegać faktu stagnacji czy nawet regresu w niektórych obszarach, co widoczne w zestawieniach powyżej. Przekrój ostatnich 11 lat, tj. przedział 2013-2023, poprzez dane zebrane i przedstawiane przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz uzupełnione o niewidoczne w opracowaniu statystycznym MS wskaźniki - wygenerowane dodatkowo i zestawione niekiedy odmiennie niż w prezentacji MS - ujawniają chwiejność uzyskiwanych wyników, w tym spadki wartości wskaźników – mimo, wielomilionowych wydatków (blisko 50 mln zł.), kolejnych realizowanych projektów, jak: od maja 2014 do listopada 2015 – pierwszy pilotażowy za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki, i następnych – inicjowanych już przez Ministerstwo Sprawiedliwości na tzw. profesjonalizację mediatorów, promocję, upowszechnianie mediacji, w tym gospodarczych w Polsce. Ostatni – 2020-2023 choć z pierwotnym terminem zakończenia w połowie 2023 roku, wciąż de facto niewdrożony, i bez</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

podstaw prawnych dla jego funkcjonowania) – trzyletni projekt „Upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów poprzez podniesienie kompetencji mediatorów, utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów, który zakładał wdrożenie systemu informatycznego pn. Krajowy Rejestr Mediatorów (KRM) do czerwca 2023 r. Szacunkowa wartość wspomnianego projektu to ok. 12 200 000 (fiszka-projektu.pdf (krm.gov.pl), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach Działania 2.17 „Skuteczny wymiar sprawiedliwości”. Należy podkreślić więc raz jeszcze niezrealizowanie założeń/celów i nieosiągnięcie wskaźnika rezultatu, a tym samym niewywiązanie się z realizacji projektu. Zdumieniem napawa również fakt dalszych działań wokół KRM-u, nie dość że bezpodstawnych, to i wprowadzających przez resort w błąd. Pomimo jednoznaczności i niepodważalności danych liczbowych, Ministerstwo niezmiennie od wielu lat obwieszcza kolejne „sukcesy” i „rekordy”, wprowadzając w błąd zarówno mediatorów, jak i potencjalnych odbiorców mediacji. Były wiceminister sprawiedliwości Marcin Romanowski, sprawujący w latach 2019-2023 pieczę nad mediacjami (i odpowiedzialny za Fundusz Sprawiedliwości), przecząc liczbom, uchylając powadze reprezentowanego urzędu i promowanej instytucji mediacji, a także odpowiedzialności za słowa, twierdził m.in.: „że przez cztery lata kadencji tak wiele udało się osiągnąć w kwestiach: (...) spotkań informacyjnych, działań strategicznych oraz profesjonalizacji mediacji” (w: Marcin Romanowski, Mediacja – sztuka kompromisu, Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości | Warszawa 2023), pisząc (tamże) „O istotnej roli, jaką mediacja odgrywa w wymiarze sprawiedliwości oraz jej rosnącym znaczeniu”, o czym świadczą mają „coraz lepsze statystyki, ale także zagraniczne rankingi”. Rok 2023 uznał „rokiem szczególnym (...) ze względu na międzynarodowe mediacyjne osiągnięcia, sukces projektu Krajowy Rejestr Mediatorów(...)”, co jednak w najmniejszym nawet stopniu nie przekłada się na realny jej (mediacji) rozwój. Warto w tym miejscu uzupełnić i doprecyzować, że „międzynarodowe osiągnięcia” oznaczają wysoką lokatę Polski wśród krajów członkowskich UE, lecz w „promowaniu wiedzy...” – cyt.: „W prestiżowym raporcie Justice Scoreboard 2023, przedstawiającym m.in. wyniki analiz, których celem jest ocena działań krajów członkowskich w zakresie promowania wiedzy o alternatywnych metodach rozwiązywania sporów i stosowania przez nie zachęt do ich wykorzystywania, Polska zajęła 1 miejsce.” – M. Romanowski, tamże). Bez komentarza pozostawiamy kwestię „stosowania zachęt”, znów odsyłając do danych liczbowych w zestawieniach statystycznych, odzwierciedlających ich (zachęt?) efekty. Należy także podkreślić, wbrew twierdzeniu, iż „Ministerstwo Sprawiedliwości zakończyło również prace nad (...) systemem – Krajowym Rejestrem Mediatorów”, że mowa o „sukcesie” nieukończonego projektu i nadal nie funkcjonującego zgodnie z założeniami i terminami (z k. lipca 2024!) systemu teleinformatycznego pn. KRM, bowiem te (niedotrzymane) zakładały: - wdrożenie systemu informatycznego pn. Krajowy Rejestr Mediatorów (KRM) – do czerwca 2023.; - wdrożenie systemu do Sądów - do stycznia 2023; - przeprowadzenie procesu wpisu do rejestru przez mediatorów - do kwietnia 2023; - pełne wdrożenie systemu dla sądów i użytkowników zewnętrznych – do czerwca 2023 (patrz: fiszka projektu – jw.). Diagnoza faktycznego stanu rynku mediacji oparta na pogłębionej analizie danych przedstawianych przez MS w porównawczym zestawieniu statystycznym (tab., str. 4), jak i rozpoznaniu ukrytych oraz uwypukleniu dodatkowych wskaźników, niewidocznych tamże, oznacza w istocie reinterpretację przekazu Ministerstwa, które w porównawczym zestawieniu statystycznym (tab., jw.) operuje danymi wyselekcjonowanymi, dobranymi uznaniowo, niekiedy bez oparcia w merytorycznych, precyzyjnie zdefiniowanych i weryfikowalnych kryteriach, lub danymi opartymi na kryteriach nieoczywistych. W rezultacie dość jednoznacznie ukazuje zatrzymanie rozwoju mediacji (lub też zatrzymanie mediacji w początkowym jej rozwoju), odwrotnie proporcjonalnie do deklarowanych celów, wieloletnich działań i ponoszonych od 2015 r. nakładów. Odsłania poziom nie-

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>uznawania, nie-uwzględniania mediacji i niedoceniaenia jej roli, zmieniając tym samym zasadniczo obraz rozmiarów stosowania mediacji, jak i efektów zrealizowanych projektów utrwalany od wielu lat w przestrzeni publicznej przez wymiar sprawiedliwości. Wnikliwy przegląd treści (wartości) zaprezentowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości skłania do krytycznej refleksji i ujawnia m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utrzymującą się niestabilność mediacji, przy nikłych i sporadycznych wzrostach, jak i wyraźnych spadkach wartości wskaźników w wybranych latach. Wprowadzone przez nas liczby pokazują, na jak niskim poziomie jest odsetek spraw kierowanych do mediacji spośród wszystkich wpływających do sądów (choć i tych uznawanych, za możliwe dla zastosowania mediacji), a równocześnie - jak wysoki jest odsetek spraw wykluczanych. Wybór bowiem spośród wszystkich spraw trafiających do sądów powszechnych tych, „w których mediacja może być zastosowana” (tj. uznawanie ich „zdadności mediacyjnej”) waha się na poziomie między 17,9% a 13%, co z kolei oznacza eliminowanie potencjału aż 82-86% spośród wszystkich spraw wpływających corocznie do sądów, w omawianym dziesięcioletnim okresie, na dodatek z wyraźnym systematycznym regresem 2. niewykorzystanie szansy i możliwości, jakie mediacja stwarza, pomimo wieloletnich „zabiegów” MS i angażowania kolejnych środków 3. niezrozumienie dla mediacji jako procesu ugodowego, mogącego również prowadzić do wspólnej decyzji stron o cofnięciu powództwa, nawet w sprawach, w których nie może być zawarta ugoda 4. bezproduktywność spotkań informacyjnych - instrumentu mającego (w założeniu MS) służyć wzrostowi liczby spraw kierowanych do mediacji 5. nierzetelne, dezinformujące „promowanie”, upowszechnianie wiedzy o mediacji. <p>Podważa tym samym wiarygodność dotychczasowych działań MS, inicjatyw, strategii planowania i rozwoju, z ich nieefektywnością, nieracjonalnością i nieadekwatnością wydatków względem formułowanych celów (i oczekiwanych efektów). Poddaje także w wątpliwość zasadność kontynuacji podobnych działań. Co więcej - wskazuje potrzebę uwzględnienia czynnika odpowiedzialności (m.in. w projektowaniu wskaźników rezultatu) oraz wdrożenia instrumentów gwarantujących planowany wzrost, a nie tylko zakładany. Każdej bowiem tezy można „dowodzić”, a nawet „dowieść”, w szczególności zaś przy zakładanych - „bezpiecznych” wskaźnikach sprzyjających jej wykazaniu. Podobnie jak każde środki można wydać na „promocję”, za którą jednak nie podąża oczekiwana (mierzalna) zmiana, a jedynie możliwość ogłoszenia „sukcesu” w „promowaniu”. Choć, nawiasem mówiąc, w obecnym stanie rzeczy również „promowanie” staje się coraz bardziej problematyczne, nieoczywiste, jeśli nie wręcz przeciwnie.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>Zmiana sposobu zbierania i udostępniania danych statystycznych na temat mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Sposób i zakres zbierania danych wymaga doprecyzowania. Coroczne statystyki poszczególnych sądów są niepełne, nieprecyzyjne, zróżnicowane co do rodzaju i zakresu - a co za tym idzie nie dają się dokładnie porównywać. Ten stan trwa od lat i doprawdy trudno zrozumieć, co jest jego przyczyną.</p> <p>Przykładowo: w arkuszu statystycznym wybranego sądu (Sąd Rejonowy w Toruniu, w sprawozdaniu za 2023 r. https://torun.sr.gov.pl/download/ms-s16-18r---sprawozdanie-w-sprawach-rodzinnych-i-nieletnich-1705930384.pdf) w dziale 6.1.a. <i>Ewidencja postępowań mediacyjnych w sprawach</i></p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p><i>rodzinnych z wyłączeniem nieletnich</i> odnajdujemy szereg nieściłości w odniesieniu do tabeli z działu 1.1.1.e <i>Pozbawienie, zawieszenie, ograniczenie władzy rodzicielskiej</i>, gdzie orzeczenie pieczy naprzemiennej jest jednym z podtypów ograniczenia władzy rodzicielskiej.</p> <p>Ponadto przemyślenia wymaga sposób i zakres zbierania danych z mediacji pozasądowych. Aktualne statystyki publikowane przez Ministerstwo nie oddają pełnego obrazu mediacji w Polsce. Mediatorzy o dużej liczbie mediacji i ugód informują nas o lukach w publikowanych statystykach - nie odnajdują adekwatnej liczby mediacji lub ugód w obszarach ich dotyczących. Warto też publikować dane dot. zawieranych porozumień (planów) rodzicielskich (art. 58 i 107 k.r.o.). Postulujemy także publikowanie danych dotyczących wszystkich zawieranych w mediacji ze skierowania sądu ugód (lub porozumień rodzicielskich), a nie tylko tych, które pozwalają umorzyć postępowanie.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej</i></p>	<p>Przeprowadzanie analiz przyczyn niezatwierdzenia ugód zawartych przed mediatorem i uwzględnianie wyników tych analiz w materiałach Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości.</p> <p>Uzasadnienie Wnioski płynące z publikowanych wyników takich analiz wesprą mediatorów w doskonaleniu przesyłanych do zatwierdzenia ugód; pomogą eliminowanie błędów i podniosą kompetencje.</p>
<p>INNE</p>	
<p><i>Ośrodek Mediacji i Komunikacji w Grudziądzu</i></p>	<p>Kampanie społeczne Pisząc o kampaniach mamy tutaj na myśli spoty reklamowe w mediach głównego nurtu oraz treści mediacyjne pojawiające się w popularnych serialach telewizyjnych.</p>
<p><i>Kancelaria Mediacyjna Beata Szczepańska</i></p>	<p>Stałe dyżury mediatorów (płatne) Dotychczas mediatorzy pełnili bezpłatne dyżury w sądach w ramach tzw. „zielonych pokoi”, po okresie pandemii pozostały w niektórych sądach dyżury online. Zasadnym byłoby ustalenie stałych dyżurów mediatorów (w kancelariach mediacyjnych lub sądach) – płatnych.</p>
<p><i>connectionKFG Katarzyna Gilarska</i></p>	<p>Wybór Mediatora w praktyce, Mediacje sądowe Uważam, że mediatorzy powinni być wybierani do prowadzenia mediacji w taki sam sposób jak sędziowie czyli poprzez system elektroniczny, w którym powinna znajdować się informacja z jakiego regionu jest mediator i w jakim działa sądzie i jakim zakresem spraw się zajmuje. W sądach kiedy zapada decyzja o mediacji sędzia powinien dać stronom możliwość wyboru mediatora i zobligować strony oraz mecenasów do dostarczenia takiej informacji do sądu np. w ciągu 5 dni, od podjęcia decyzji o mediacji, w przypadku gdy jej nie ma wtedy mediator powinien być wybierany losowo poprzez system informatyczny. Jestem mediatorem od 2017 r. i jak pokazuje praktyka to sędzia wybiera mediatora a nie strony. Na dzień dzisiejszy praktyka pokazuje, że wybór przez sędziów mediatorów sprzyja wybieraniu garstki tych samych mediatorów przez sędziów,</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>tw. mediatorów przez nich sprawdzonych, a koordynatorzy w izbach radców prawnych sami realizują otrzymane zlecenia mediacyjne nie przydzielając ich innym mediatorom. Tak przynajmniej funkcjonuje to na terenie Wrocławia i tutaj SO i SR. Sprawa była poruszana wielokrotnie na zebraniach cyklicznych jakie się odbywają przy SO we Wrocławiu. Nie działa w sądach zasada, iż to strony wybierają mediatora bo robi to jak pokazuje praktyka sędzia, a tak być nie powinno. Uważam, że w tym przypadku sędzia powinien dać czas stronom na wybór mediatora i zobligować strony i mecenasów stron aby w ciągu np. 5 dni od podjęcia decyzji o mediacji w sprawie, strony wyznały mediatora, z którym będą mediuwać w innym przypadku wybór nastąpi losowo poprzez system elektroniczny.</p>
<p><i>Dr hab. Agnieszka Lewicka-Zelent, prof. UMCS</i></p>	<p>1) Kontynuowanie rozpoczętych aktywności na rzecz promocji idei sprawiedliwości naprawczej i mediacji po wyroku</p> <p>Od 2015 r. realizuję w zakładach karnych na terenie Okręgowego Inspektoratu SW w Lublinie współautorski program mediacji po wyroku. Obecnie program ten jest rekomendowany przez Centralny Zarząd SW. Wraz z dr Ewą Trojanowską przeszkoliłyśmy ok. 90 funkcjonariuszy SW, przygotowując ich do realizacji tego programu we wszystkich zakładach karnych w Polsce. Byłam członkiem zespołu badawczego pilotażowego programu upowszechniania sprawiedliwości naprawczej (Załącznik 3), który wypracował rekomendacje. Niestety większość z nich nie została wdrożona w życie. Funkcjonariusze realizujący program mediacyjny przekazują mi informacje o korzyściach z niego. Sami bardzo zaangażowali się w upowszechnienie idei sprawiedliwości naprawczej. Moim zdaniem warto podtrzymywać tę sprawdzoną skuteczną dobrą praktykę. Poza tym warto umożliwić skazanym udział w mediacjach rodzinnych – zwłaszcza w okresie opuszczania ZK (art. 164k.k.), gdyż jest to jedna z możliwości przygotowania ich do życia na wolności (ustalenie alimentów, kontaktów z dziećmi, regulacja kwestii zamieszkania). Poprawa relacji rodzinnych jest gwarantem większej skuteczności readaptacji społecznej osób pozbawionych wolności. Wskazuje na to liczna literatura z zakresu kryminologii, psychologii penitencjarnej i pedagogiki resocjalizacyjnej. Funkcjonariusze realizujący program mediacji po wyroku potrzebują wsparcia w organizacji spotkań mediacyjnych z osobami pokrzywdzonymi – zgłaszają takie prośby do mnie jak i CZSW.</p> <p>2) Rozpoczęcie procesu wdrażania idei sprawiedliwości naprawczej w społeczeństwie</p> <p>W Polsce nie wykorzystujemy potencjału społeczeństwa i specjalistów w procesie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Pracownicy socjalni i kuratorzy sądowi, w tym społeczni jako grupy profesjonalistów mogą współuczestniczyć w procesie przygotowania członków rodzin osób skazanych do mediacji oraz osób pokrzywdzonych – często rodzin skazanych, np. z art. 207, 209 k.k. (obecnie SW przygotowuje skazanych do mediacji ale nikt nie przygotowuje drugiej strony, co zdecydowanie obniża skuteczność mediacji). II. Warto byłoby skorzystać z formy sprawiedliwości naprawczej jaką są konferencje (spotkania z udziałem skazanego lub nieletniego, osób pokrzywdzonych, członków ich rodzin i specjalistów, np. kuratora, pracownika socjalnego, psychologa, psychiatry, wychowawcy, terapeuty uzależnień itd.). Podczas spotkań opracowywany jest plan aktywności osoby skazanej/nieletniego uwzględniający zadośćuczynienie, zobowiązania do konkretnych działań i zachowania.
<p><i>connectionKFG Katarzyna Gilarska</i></p>	<p>1) BEZPŁATNE Dyżury mediatorów w sądach powinny być odpłatne lub zlikwidowane są nieefektywne i stwarzają tylko pozory działań na rzecz mediacji. Inną alternatywą jest fakt, iż dyżury będą odpłatne ale nie może być aby wtedy tylko garstka mediatorów miała możliwość</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>dyżurowania, a jest takie niebezpieczeństwo przynajmniej we Wrocławiu. Każdy za swoją pracę powinien otrzymać wynagrodzenie chyba, że jest to wolontariat. Pracownik także nie może zrzec się za pracę wynagrodzenia jeśli wykonuje pracę, tak samo mediator, który przychodzi na dyżur i jest gotowy do świadczenia pracy. Dyżury mediatorów są bezproduktywne ponieważ nie ma informacji jaką powinien otrzymać mediator, że na dany dzień zaplanowane są spotkania mediatora ze stronami o czym informuje sędzia. Generalnie strony także często nawet jak mają wysłaną informację o spotkaniu z mediatorem nie stawiają się. Myślę że w ogóle należało by odejść od dyżurów mediatorów w sądach bo sam sąd nie sprzyja mediacji biorąc pod uwagę jego instytucjonalność i samopoczucie stron w murach sądów.</p> <p>2) Tym co najważniejsze to przekonać środowisko sędziów do kierowania spraw na mediacje, jest ich w dalszym ciągu bardzo mało. Ostatnio dostałam z jednego SR na terenie Dolnego Śląska zlecenia mediacji i miało nr 2 świadczy to w dalszym ciągu o tym, iż mediacje nie stanowią alternatywy dla sędziów. Osobiście nie wierzę aby wszystkie sprawy np. rodzinne związane były z przemocą czy uzależnieniem co wyklucza mediacje.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Rzeszowie</i></p>	<p>Nagradzanie sędziów, którzy kierują najwięcej spraw do mediacji.</p>
<p><i>Kancelaria Mediacyjna Liliana Motyl</i></p>	<p>Wprowadzenie kampanii popularyzującej mediacje wśród społeczeństwa, także poza sądami.</p> <p>Uzasadnienie Proces powoływania KRM uwzględnił szkolenia dla mediatorów, jak również jego założeniem było przeprowadzenie działań informacyjnych z nastawieniem na obywateli zainteresowanych skorzystaniem z postępowania mediacyjnego. Taką popularyzację można dostrzec tylko w sądach. Zatem, trudno oczekiwać, że strona przed postępowaniem sądowym uda się do mediacji.</p> <p>Obligatoryjnie, w każdej sprawie, w której dopuszczalne jest zawarcie ugody mediacyjnej, Sąd powinien informować strony o idei mediacji i jej zaletach (na rozprawie lub pisemnie) i dopiero pytać (proponować), czy strony są zainteresowane uczestniczeniem w mediacji. Wymaga to wprowadzenia odpowiednich przepisów.</p> <p>Uzasadnienie W ten sposób nastąpi również praktyczne uświadamianie społeczeństwa co do istoty i zalet mediacji i dopiero po zapoznaniu się z nimi, strony mogą z pełną świadomością zgodzić się na nią lub odmówić udziału w niej. Pkt. 2 tabeli w zakresie art. 187 § 1 ust. 3 k.p.c. wskazuje jedynie, że strona czyni zadość wymogom formalnym pozwu i dlatego wskazuje w pozwie na ogół, że strony nie podjęły próby pozasądowego rozwiązania sporu lub jedynie w drodze wezwania do zaspokojenia roszczenia strona powodowa wystąpiła z próbą pozasądowego rozwiązania sporu. Nie stanowi z kolei, że stronie znana jest jej istota i zalety i że rozumie, na czym ona polega.</p>
<p><i>Sąd Okręgowy w Kielcach</i></p>	<p>Prezes Sądu Okręgowego w Kielcach zwrócił się o przedstawienie stanowiska również do Prezesów Sądów Rejonowych w obszarze właściwości sądu Okręgowego w Kielcach. W celu zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji należy dążyć do dalszego aktywnego popularyzowanie instytucji</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>mediacji, a także zachęcenia do jej wykorzystania na każdym etapie postępowania sądowego. Promowanie mediacji jako jednej z polubownych metod rozwiązywania sporów należałoby upowszechniać nie tylko wśród stron spraw rozstrzyganych w ramach toczących postępowań sądowych, ale także w społeczeństwie.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie Zespół: dr Agnieszka Zemke-Górecka, Cezary Rogula, Martyna Maciejewska- Przyłucka, Katarzyna Bugaj-Kotterba, Anna Janicka, Jerzy Gryś, Michał Lenczewski, dr Jakub Szczepkowski, Grzegorz Frączek</i></p>	<p style="text-align: center;">Ulga podatkowa w podatku dochodowym dla korzystających z mediacji</p> <p>Ulga będzie polegała na możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania w podatku dochodowym 100% kosztów uzyskania przychodów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu mediacyjnym. Ulga jest skierowana do podatników CIT oraz podatników PIT opodatkowanych według skali podatkowej, 19% stawki podatku oraz opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Ulga podatkowa ma stanowić zachętę do korzystania z postępowania mediacyjnego. Podatnicy CIT oraz podatnicy PIT, których dochody opodatkowane są na ogólnych zasadach według skali podatkowej lub według 19% stawki podatku, oprócz zaliczenia poniesionych kosztów do kosztów uzyskania przychodów, uzyskują prawo do dodatkowej preferencji w podatku dochodowym poprzez odliczenie od podstawy obliczenia podatku 100% wartości poniesionych kosztów związanych z postępowaniem mediacyjnym. Podatnicy opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych będą mogli odliczyć od przychodów koszty postępowania mediacyjnego. Preferencje podatkowe mogą zwiększyć atrakcyjność korzystania z postępowania mediacyjnego przy jednoczesnym ograniczeniu wydatków budżetowych związanych z prowadzonymi postępowaniami sądowymi. Uszczuplenie wpływów podatkowych spowodowanych wprowadzeniem ulgi podatkowej jest wielokrotnie niższe niż wydatki z budżetu skarbu państwa związane z prowadzeniem postępowania sądowego.</p> <hr/> <ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość podpisania ugody z wykorzystaniem podpisu zaufanego ePUAP lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego. 2. Możliwość podpisania protokołu przez mediatora z wykorzystaniem podpisu zaufanego ePUAP lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego. <p>Uzasadnienie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elektroniczny obieg dokumentów i możliwość wykorzystywania podpisów elektronicznych od lat jest standardem w obrocie gospodarczym. 2. Jeżeli całe postępowanie mediacyjne prowadzone będzie elektronicznie, mediacja będzie pierwszym w Polsce, nowoczesnym sposobem rozwiązywania sporów, gdzie nie będzie wymagana zarówno fizyczna obecność zainteresowanych jak i składanie przez nich tradycyjnych dokumentów w formie pisemnej. 3. W przypadku prowadzenia mediacji on-line, konieczność zawarcia ugody w formie pisemnej stanowi zbędne wydłużenie procesu. Coraz więcej mediacji prowadzonych jest w formule on-line lub hybrydowej. 4. Wyeliminowanie papierowego obiegu dokumentów zwiększy efektywność komunikacji mediatora z sądem.

	<p>Wykorzystanie mechanizmów kryptograficznych blockchain i smart contracts do zawierania ugód mediacyjnych w zakresie obrotu nieruchomościami</p> <p>Uzasadnienie Przykład implementacji: Każda nieruchomość może mieć swój unikalny identyfikator zapisany w blockchainie. Ten identyfikator będzie zawierał wszystkie istotne informacje (analogiczne do działów KW). Strony zawierające ugodę lub strony transakcji (kupujący i sprzedający) zawierają umowę poprzez smart contract. Warunki umowy są zapisane w blockchainie. Po spełnieniu warunków (np. przelanie środków), smart contract automatycznie aktualizuje wpis w blockchainie, przenosząc własność na nowego właściciela. Wszystkie transakcje są publicznie dostępne i niezmiennie, co umożliwia łatwe audytowanie i monitorowanie zmian w własności nieruchomości.</p>
<p><i>Fundacja Wsparcia i Mediacji Pax Cordis</i></p>	<p>1) Postulat wydawania kwartalnika dla mediatorów / budowy platformy dla mediatorów W chwili obecnej informacje na temat mediacji są rozproszone na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości i poszczególnych sądów. Brakuje jednego miejsca / dostępu do bieżących informacji / komunikatów z Ministerstwa i z sądów np. o tym, z czym borykają się sądy po otrzymaniu protokołów. Brakuje miejsca zbierającego wskazówki sądów i Ministerstwa dla mediatorów co można w pracy mediatorów poprawić. Brakuje też miejsca, w którym mediatorzy mogliby wypowiedzieć się bądź zadać pytanie o różne aspekty mediacji. Pomocnym byłoby skumulowanie informacji w jednym miejscu, czy to w formie kwartalnika czy dedykowanej platformy.</p> <p>2) Postulat realnego zaistnienia mediacji w administracji państwowej Obecnie administracja państwowa rzadko korzysta z mediacji w sporach między urzędami a interesantami. Dotyczy to zarówno jednostek samorządowych jak i szczebla wyższego. Wprowadzenie szerszego dostępu do mediacji wpłynie na obniżenie kosztów postępowań sądowych i rozwiązywanie konfliktów w formie alternatywnych metod rozwiązywania sporów jakim jest mediacja. Zwiększenie udziału mediacji w rozwiązywaniu sporów administracji publicznej ma również znaczenie edukacyjne dla społeczeństwa.</p> <p>3) Postulat odciążenia sądów Poprzez umożliwienie pracownikom sądowym, w tym referendarzom i sędziom, korzystania z warsztatów “Co to jest mediacja”, “Jakie są korzyści z mediacji” i innych związanych z tematyką mediacji, pozwoli na kierowanie większej liczby spraw do mediacji, a tym samym obniży koszty procesów i odciąży sądy. Zrozumienie istotności mediacji wśród pracowników sądowych jest bowiem jedną z dróg do lepszego funkcjonowania systemu sądownictwa w Polsce.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>4) Postulat budowania kultury dialogu w instytucjach rynku finansowego</p> <p>Poprzez mediacje w konfliktach z bankami, instytucjami ubezpieczeniowymi i szeroko pojętymi instytucjami finansowymi (np. firmami pośredniczącymi) następuje zmniejszenie ilości spraw kierowanych do sądów. Obszar finansowy jest szczególnie wrażliwy na konflikty i skupienie się na tej branży powinno dać odczuwalne efekty w postaci rozwiązywania spraw poprzez mediację. Działanie to ma jednocześnie wymiar edukacyjny.</p>
<p><i>Magdalena Osipowicz- Mediator - JDG</i></p>	<p>1) Zakres Ekonomiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie finansowe: Proszę o utworzenie funduszu wsparcia dla mediatorów, który umożliwi dofinansowanie naszej działalności, zwłaszcza dla tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją karierę. To pozwoli na rozwój kompetencji i dostęp do niezbędnych narzędzi. Dofinansowanie mogłoby obejmować koszty szkoleń, zakup materiałów dydaktycznych oraz narzędzi technologicznych. - Ulgi podatkowe: Wprowadzenie ulg podatkowych dla mediatorów oraz firm korzystających z naszych usług, co zachęci więcej osób do korzystania z mediacji jako efektywnego narzędzia rozwiązywania konfliktów. - Granty i dotacje skierowane do mediatorów: Umożliwienie ubiegania się o granty i dotacje na rozwój infrastruktury, szkolenia oraz kampanie informacyjne pomoże w profesjonalizacji naszej działalności. Środki te mogą być przeznaczone na rozwój ośrodków mediacyjnych, modernizację wyposażenia oraz organizację wydarzeń promujących mediację . <p>2) Promocja Mediacji przez Ministerstwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kampanie informacyjne: Proszę o prowadzenie ogólnokrajowych kampanii informacyjnych, które zwiększą świadomość społeczną na temat mediacji oraz jej korzyści. - Partnerstwa medialne: Współpraca z mediami publicznymi i prywatnymi w celu promowania mediacji oraz prezentowania sukcesów, które dzięki niej osiągamy, pomoże w budowaniu pozytywnego wizerunku mediacji. - Publikacje i materiały informacyjne: Opracowanie i dystrybucja broszur, książek i innych materiałów edukacyjnych na temat mediacji umożliwi szerzenie wiedzy na temat naszych usług. <p>3) Współpraca z Sądami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zarządzenia sądowe: Proszę o wprowadzenie zarządzeń zachęcających sędziów do kierowania spraw do mediacji przed ich formalnym rozpatrzeniem. - Edukacja sędziów: Organizacja szkoleń dla sędziów na temat korzyści płynących z mediacji oraz skutecznych metod kierowania stron do mediacji przyczyni się do częstszego korzystania z naszych usług. Mediacja to nie tylko samo rozwiązanie sporu, czasami jest ono niemożliwe ze względu na wiele czynników, ale mediacja może pomóc w rozprawie sądowej lub/ i komunikacji stron. - Wspólne projekty: Tworzenie i realizacja wspólnych projektów z sądami mających na celu promowanie mediacji jako alternatywnej metody rozwiązywania sporów pomoże w usprawnieniu systemu wymiaru sprawiedliwości.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<ul style="list-style-type: none"> - Uporządkowanie list czynnych mediatorów, informowanie ich na bieżąco o ważnych sprawach, postulatach, kampaniach i zaproszeniach do wspólnych projektów z sądem. - Nienarzucanie mediatora przez Sądy. Sąd nie powinien wskazywać, którego mediatora wybiera do danej sprawy, nie powinien narzucać stronom wyboru mediatora tylko pokazać listę czynnych mediatorów z jego okręgu.
<p><i>Jakub Świtluk, mediator i trener mediacji, Biuro Mediacji Gospodarczej MEDIATOR.WAW.PL</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - podnieść zaliczalność z art. 98[1] §2 kpc; - podnieść zmniejszenie wpisu z art. 13e uksc; - wprowadzić ulgi podatkowe – odliczenia od należnego PIT/CIT kwoty (części) wydanych na mediację (przynajmniej z ugodą, może i bez) <p>Uzasadnienie</p> <ul style="list-style-type: none"> - limity w obu ww. przepisach mocno ograniczają motywację do mediacji (efekt tylko przy małych wartościach sporów); - skoro obywatel / podmiot wydając własne środki odczytał wymiar sprawiedliwości, którego budżet pochodzi m.in. z podatków, to te podatki powinien płacić w zmniejszonej wysokości.
	<p>„Okólnik” do sądów / wydziałów dotyczący 2 kwestii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwracający uwagę na wysyłanie mediatorom informacji i dokumentów emailiem (nie pocztą), - proponujący jednocześnie z kierowaniem do mediacji wyznaczanie rozprawy. <p>Uzasadnienie</p> <p>Oszczędność czasu, pracy i nakładów (niestety, duża część sądów jakby wciąż nie stosuje § 170 r.u.s.p. i wysyła do mediatorów masę dokumentów za potwierdzeniem odbioru, zdarzają się nawet oryginały akt). Bardzo popularnym powodem (pretekstem?) odmowy udziału w mediacji jest obawa przed przedłużeniem postępowania przez mediację (jeśli nie zaowocuje ona ugodą). Rozwiązanie proponowane sprawi, że mediacja będzie (w większości sądów) w czasie, gdy sprawa kilka miesięcy czeka na termin, a Strony będą wiedzieć, że nieskorzystanie z niej niczego im nie przyspieszy.</p>
	<p>Wsparcie IT w kierowaniu stron do mediacji w ramach informatyzacji wymiaru sprawiedliwości.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Mediacja „jednym kliknięciem”, skierowanie do niej łatwiejsze/szybsze, niż nieskierowanie, zminimalizowanie pracy sędziów.</p>
<p><i>Polska Izba Mediatorów (PIM) i wszystkie organizacje członkowskie</i></p>	<p>Podjąć konsultacje z Prezesem Rady Ministrów nt. przekazania koordynacji spraw mediacji do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i powołania Pełnomocnika Rządu ds. Dialogu i Mediacji. Takie rozwiązanie pozwoli skoordynować działania poszczególnych resortów i wyspecjalizowanych instytucji, z możliwością wykorzystania potencjału Rządowego Centrum Dialogu. Możliwa będzie również współpraca z samorządami terytorialnymi dla promocji mediacji społecznych.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

Rekomendujemy by zastąpić w prawie o mediacjach i ADR język i mechanizmy: - przekonywania, nakłaniania, pouczania i karania, na język i mechanizmy: motywacji, odpowiedzialności, rękojmi i gwarancji.

Rekomendujemy uspołecznienie i poszerzenie modelu rekomendowania i ewidencjonowania mediatorów stałych uprawnionych do prowadzenia mediacji kierowanych przez sąd

- a. przywracając rolę organizacji rekomendujących mediatorów,
- b. uzupełniając państwowy system KRM o prawidłowe reguły rękojmi i procedury skargowe,
- c. uzupełniając system o osoby, które uzyskały certyfikaty w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Uzasadnienie

Jako mediatorzy przywołujemy **Společną Odpowiedzialność Mediacji**. To wspólna sprawa rozwoju opartego na zaufaniu i kompetencji:

- a) budowaniu świadomości i zaufania społecznego do mediacji,
- b) budowaniu przychylności sądu do mediacji.

Tymczasem **Minister Sprawiedliwości [MS] w sposób ciągły i uporczywy ignoruje mediacje i organizacje mediatorów – odmawia dialogu, odmawia współpracy** <https://youtu.be/uVYs4nJ-QsY>, nie przeznacza żadnych środków dla rynku mediacji. Całość, również w 2024 roku jest udokumentowana korespondencją z urzędnikami Ministerstwa Sprawiedliwości. Współpracę uniemożliwiają: **1/ wadliwe prawo, 2/ nieprawidłowo prowadzone statystyki, 3/ niegospodarność środkami Unii Europejskiej, 4/ narzucanie wadliwych norm i standardów, 5/ dominacja samorządów prawniczych** na rynku mediacji w oparciu o reguły „koleżeństwa” opisane m.in. w kodeksie etycznym radców prawnych [reprezentowanych w kierownictwie MS przez 4 z 6 osób, przy prymacie radców w kierowaniu sprawami mediacji w MS. Władza realizuje pozór dialogu w tzw. Społecznej Radzie ds. ADR przy Ministrze Sprawiedliwości, która uzurpuje sobie prawo narzucania polskim organizacjom mediatorów błędnych standardów, czego rażącym przykładem jest „Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich”, który nigdy nie miał umocowania w rynku mediacji. W latach 2013-2020 odbyło się kilka spotkań zorganizowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, które ograniczały się do dyrektyw i informowania o podjętych już projektach „regulujących” rynek mediacji. Po konferencji on-line 27.11.2020 roku mówimy STOP arbitralności i bezprawiu!

Oceniamy, że w latach 2013-2020 doszło już do marnotrawstwa co najmniej 48 milionów złotych środków Unii Europejskiej przeznaczonych na rozwój rynku mediacji, a rozdysponowanych arbitralnie przez władze pod pozorami konkursów tj. w latach 2013-2018 - 13 milionów, w latach 2018-2020 - 35 milionów złotych. W 2013 roku 6 ośrodków związanych z władzą stworzyło koncepcję scentralizowanych w 16 województwach ośrodków mediacji, którą to koncepcję w 2020 roku zamieniono w scentralizowany system wokół rządowego centrum. Zarzucamy MS (ze szczególnymi uwarunkowaniami lat 2015-2023) niszczenie podstaw wolnego rynku konkurencji i swobody wyboru obywateli, tj.:

1/ dysponowanie środkami Unii Europejskiej dla dekompozycji demokratycznego państwa i niszczenie społeczeństwa obywatelskiego, utrwalania prymatu despotycznej władzy,

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

- 2/ przejmowanie mediacji, która dotychczas była instytucją społeczeństwa obywatelskiego - zaburzenie relacji między: wolnymi obywatelami, wymiarem sprawiedliwości, środowiskiem mediatorów i władzy publicznej,
- 3/ wzmacnianie negatywnych zjawisk na styku państwa, gospodarki i społeczeństwa obywatelskiego,
- 4/ drastyczne podważanie jakości kształcenia - ignorowanie kompetencji i standardów jakości pod pozorami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- 5/ narzucanie organizacjom mediatorów błędnych standardów, czego rażącym przejawem jest „Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich” [w cytowanym dokumencie znajduje się zapis, że „kodeks nie ogranicza mediatora w jego wolności i kreatywności” - co podważa jego sens].
- 6/ świadome i celowe ukrywanie nieprawidłowości w wydatkowaniu środków Unii Europejskiej.

Na problem dodatkowo składają się NIEWYJAŚNIONE ZJAWISKA RAŻĄCEJ NIEGOSPODARNOŚCI, dysponowania środkami Unii Europejskiej z rażącym naruszeniem zasad wspólnotowych, tj.

- 1/ kompetencji [problem: opisy i praktyki w polskim Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji],
- 2/ pomocniczości/subsydiarności [centralizacja mediacji],
- 4/ proporcjonalności [problem: zamknięcia wydatkowania środków ścisłym centrum instytucjonalno-personalnym],
- 5/ równowagi instytucjonalnej [problem: prymat środowisk związanych z władzą, przy próbie wyeliminowania z rynku mediacji organizacji mediatorów],
- 6/ demokracji [problem: arbitralne procesy decyzje i brak konsultacji społecznych].

Już w 2020 roku pisaliśmy, że jesteśmy jako Polska w zaawansowanym stadium dysfunkcji. ŻADNA ZE SPRAW od 2013 roku, KTÓRE PROWADZIŁY POLSKIE PROKURATURY O NIEPRAWIDŁOWOŚCI dysponentów środkami Unii Europejskiej NIE ZOSTAŁA WYJAŚNIONA. Polska Izba Mediatorów przedstawiła 28.07.2024 roku Raport Mediacje 2024, który zawiera wiele uzasadnień dla złożonych niżej propozycji. Przekrój ostatnich 11 lat, tj. przedział 2013-2023, poprzez dane zebrane i przedstawiane przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz uzupełnione o niewidoczne w opracowaniu statystycznym MS wskaźniki - wygenerowane dodatkowo i zestawione niekiedy odmiennie niż w prezentacji MS - ujawniają chwiejność uzyskiwanych wyników, w tym spadki wartości wskaźników – mimo wielomilionowych wydatków (blisko 50 mln zł.), kolejnych realizowanych projektów, jak: od maja 2014 do listopada 2015 – pierwszy pilotażowy za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki, i następnych – inicjowanych już przez Ministerstwo Sprawiedliwości na tzw. profesjonalizację mediatorów, promocję, upowszechnianie mediacji, w tym gospodarczych w Polsce. Ostatni – 2020-2023 choć z pierwotnym terminem zakończenia w połowie 2023 roku, wciąż de facto niewdrożony, i bez podstaw prawnych dla jego funkcjonowania) – trzyletni projekt „Upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów poprzez podniesienie kompetencji mediatorów, utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów, który zakładał wdrożenie systemu informatycznego pn. Krajowy Rejestr Mediatorów (KRM) do czerwca 2023 r. Szacunkowa wartość wspomnianego projektu to ok. 12 200 000 (fiszka-projektu.pdf (krm.gov.pl), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach Działania 2.17 „Skuteczny wymiar sprawiedliwości”. Należy podkreślić niezrealizowanie założeń/celów i nieosiągnięcie wskaźnika rezultatu, a tym samym

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

niewywiązanie się z realizacji projektu. Zdumieniem napawa również fakt dalszych działań wokół KRM-u, nie dość że bezpodstawnych, to i wprowadzających przez resort w błąd. Ministerstwo niezmiennie od wielu lat obwieszcza kolejne „sukcesy” i „rekordy”, wprowadzając w błąd zarówno mediatorów, jak i potencjalnych odbiorców mediacji. Były wiceminister sprawiedliwości Marcin Romanowski, sprawujący w latach 2019-2023 pieczę nad mediacjami (i odpowiedzialny za Fundusz Sprawiedliwości), przecząc liczbom, uchylając powadze reprezentowanego urzędu i promowanej instytucji mediacji, a także odpowiedzialności za słowa, twierdził m.in.: „że przez cztery lata kadencji tak wiele udało się osiągnąć w kwestiach: (...) spotkań informacyjnych, działań strategicznych oraz profesjonalizacji mediacji” (w: Marcin Romanowski, Mediacja – sztuka kompromisu, Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości | Warszawa 2023), pisząc (tamże) „O istotnej roli, jaką mediacja odgrywa w wymiarze sprawiedliwości oraz jej rosnącym znaczeniu”, o czym świadczą mają „coraz lepsze statystyki, ale także zagraniczne rankingi”. Rok 2023 uznał „rokiem szczególnym (...) ze względu na międzynarodowe mediacyjne osiągnięcia, sukces projektu Krajowy Rejestr Mediatorów(...)”, co jednak w najmniejszym nawet stopniu nie przekłada się na realny jej (mediacji) rozwój. Warto w tym miejscu uzupełnić i doprecyzować, że „międzynarodowe osiągnięcia” oznaczają wysoką lokatę Polski wśród krajów członkowskich UE, lecz w „promowaniu wiedzy...” – cyt.: „W prestiżowym raporcie Justice Scoreboard 2023, przedstawiającym m.in. wyniki analiz, których celem jest ocena działań krajów członkowskich w zakresie promowania wiedzy o alternatywnych metodach rozwiązywania sporów i stosowania przez nie zachęt do ich wykorzystywania, Polska zajęła 1 miejsce.” – M. Romanowski, tamże). Bez komentarza pozostawiamy kwestię „stosowania zachęt”, znów odsyłając do danych liczbowych w zestawieniach statystycznych, odzwierciedlających ich (zachęt?) efekty.

Należy także podkreślić, wbrew twierdzeniu, iż „Ministerstwo Sprawiedliwości zakończyło również prace nad (...) systemem – Krajowym Rejestrem Mediatorów”, że mowa o „sukcesie” nieukończonego projektu i nadal nie funkcjonującego zgodnie z założeniami i terminami (z k. lipca 2024!) systemu teleinformatycznego pn. KRM, bowiem te (niedotrzymane) zakładały:

- wdrożenie systemu informatycznego pn. Krajowy Rejestr Mediatorów (KRM) – do czerwca 2023.; - wdrożenie systemu do Sądów - do stycznia 2023; - przeprowadzenie procesu wpisu do rejestru przez mediatorów - do kwietnia 2023; - pełne wdrożenie systemu dla sądów i użytkowników zewnętrznych – do czerwca 2023 (patrz: fiszka projektu – jw.).

Podsumowując, stwierdzamy fakt upowszechniania przez Ministerstwo Sprawiedliwości informacji błędnych, nieprawdziwych nt. sytuacji mediacji w Polsce. Podważa tym samym wiarygodność dotychczasowych działań MS, inicjatyw, strategii planowania i rozwoju, z ich nieefektywnością, nieracjonalnością i nieadekwatnością wydatków względem formułowanych celów (i oczekiwanych efektów). Poddaje także w wątpliwość zasadność kontynuacji podobnych działań. Co więcej - wskazuje potrzebę uwzględnienia czynnika odpowiedzialności (m.in. w projektowaniu wskaźników rezultatu) oraz wdrożenia instrumentów gwarantujących planowany wzrost, a nie tylko zakładany. Każdej bowiem tezy można „dowodzić”, a nawet „dowieść”, w szczególności zaś przy zakładanych - „bezpiecznych” wskaźnikach sprzyjających jej wykazaniu. Podobnie jak każde środki można wydać na „promocję”, za którą jednak nie podąża oczekiwana (mierzalna) zmiana, a jedynie możliwość ogłoszenia „sukcesu” w „promowaniu”. Choć,

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

nawiasem mówiąc, w obecnym stanie rzeczy również „promowanie” staje się coraz bardziej problematyczne, nieoczywiste, jeśli nie wręcz przeciwnie.

Formułujemy pytania:

- W jaki sposób mediacja służy obywatelom?
- Czy obraz „statystyki” kształtowany przez MS służy realnemu rozwojowi mediacji opartej na odpowiedzialnym planowaniu/projektowaniu (i wydatkowaniu środków), odpowiedzialnej i etycznej aktywności mediatorów (jak i trenerów i superwizorów mediacji) oraz odpowiedzialnej i etycznej promocji/reklamie?
- Kto weźmie odpowiedzialność za dotychczasowe (i przyszłe) efekty trwającej od wielu lat praktyki „swobodnych”, niefrasobliwych działań na poziomie projektowania, wdrażania nieefektywnych i zarazem destruktywnych działań w przestrzeni mediacji?
- Kto bierze odpowiedzialność za efekty szkolenia mediatorów i ich aktywność opartą na nieograniczonej „wolności i kreatywności” - usankcjonowanych przez Społeczną Radę do spraw Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości (Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich Warszawa, 19 maja 2008).

Działania na rynku mediacji w latach 2020-23 [w oparciu o środki UE w trybie pozakonkursowym z:

spowodowały:

- 1/ zbudowanie państwowego scentralizowanego i opartego na iluzji kompetencji systemu kształcenia mediatorów w Polsce,
- 2/ działania propagandowe promujące mediacje wg. upodobań kilku osób, na szkodę całego rynku mediacji i dobra obywateli,
- 3/ stworzenie kontrolowanego w pełni przez władze państwowe Krajowego Rejestru Mediatorów, którego założenia pokazują pogłębienie chaosu na rynku mediacji i prymatu środowisk bliskich władzy.

Stanęliśmy w obliczu dominacji wybranych środowisk. Nie godzimy się, by personalne interesy narzucały błędne koncepcje.

W naszym przekonaniu **MS w powiązaniu ze środowiskiem radców prawnych** (a już w szczególności **przy zachowaniu kierownictwa mediacjami przez osoby powołane przez Ministra Zbigniewa Ziobrę** - utraciło zdolność kierowania sprawami mediacji w sposób umożliwiający zapewnienie dobra obywateli, korzystania przez nich z walorów mediacji i rozwoju rynku mediacji.

Raport do pobrania: <https://www.facebook.com/share/p/ypTFo7DKZEtqphNg>

pełne nagranie: <https://www.facebook.com/share/p/ypTFo7DKZEtqphNg> <https://youtu.be/7aRdXcuLK2I>

Na czas niezbędny do przekazania spraw mediacji do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przedstawiamy zestaw propozycji umożliwiających funkcjonowanie w wymiarze sprawiedliwości dyskryminowanych i wykluczanych organizacji mediatorów.

RAPORT MEDIACJE 2024 pobierz: <https://www.facebook.com/share/p/ypTFo7DKZEtqphNg>

<https://www.youtube.com/watch?v=OpYzTtqShrk> - <https://youtu.be/9mfypqfLg8> - <https://lnkd.in/dmP9GNp3>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Propozycja generalna i bloków spraw w raporcie: https://www.facebook.com/share/v/PqcYcmZPuFmbQ3nN</p> <p>Propozycja generalna: 1 PRZEKAZAĆ SPRAWY MEDIACJI PEŁNOMOCNIKOWI RZĄDU DS. DIALOGU I MEDIACJI I RELACJE Z MINISTERSTWEM SPRAWIEDLIWOŚCI</p> <p>II PRAWO</p> <p>III STANDARDY</p> <p>IV DIALOG</p> <p>V RYNEK MEDIACJI</p> <p>VI STATYSTYKA</p> <p>VII SCHEDA PO MINISTRZE ZBIGNIEWIE ZIOBRZE, MARCINIE ROMANOWSKIM I ŁUKASZU PIEBIAKU</p> <p>VIII MEDIATORZY A PRAWNICY</p> <p>IX SPRAWY GOSPODARCZE I INNOWACJE</p> <p>X SPRAWY MIĘDZYNARODOWE</p> <p>XI KSZTAŁCENIE MEDIATORÓW</p> <p>XII SZACUNEK DLA MEDIATORÓW</p>
<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>RELACJE Z MINISTERSTWEM SPRAWIEDLIWOŚCI. Apelujemy do Prof. Adama Bodnara o podjęcie rzeczywistego, a nie iluzorycznego i pozornego dialogu ze środowiskami mediatorów, bez uprzywilejowania środowisk prawniczych Pytania i wnioski: https://youtu.be/2Bz0KL63D6M https://www.facebook.com/share/v/PW2ZMP9Q9amyz7yS</p> <p>Podjąć konsultacje z Prezesem Rady Ministrów w sprawie powołania Pełnomocnika ds. Dialogu i Mediacji w randze podsekretarza stanu i przekazaniu mu koordynacji spraw mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Niezbędne jest zintegrowanie potencjałów kilku resortów, m.in. ds. pracy, edukacji, rozwoju, co pozwoli powstrzymać dalszy chaos prawny i zagospodarować efektywnie potencjał państwa w zakresie dialogu, m.in. rządowego Centrum Dialogu.</p>
<p><i>PIM SMP</i></p>	<p>Stworzyć i przedstawić bilans otwarcia MS ws. mediacji wg stanu na dzień 13.12.2023 roku, a także raport prezentujący działania Wydziału ds. Mediacji MS w okresie 13.12.2023-30.07.2024.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>W Ministerstwie Sprawiedliwości jest zatrudnionych w pełnym wymiarze co najmniej 5 osób zajmujących się sprawami mediacji. Wobec odmowy</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>dialogu i współpracy 31.01.2024 roku i braku dostępu do jakichkolwiek informacji o działaniach MS w zakresie mediacji, niezbędne wydaje się zaprezentowanie środowisku mediatorów polityki MS i realnych działań w zakresie mediacji. Podkreślamy, że w zaproszeniu do „otwartego dialogu” MS sugeruje znaczącą rolę mediacji.</p>
<i>PIM KSMS SMP</i>	<p>Zorganizować w Ministerstwie Sprawiedliwości Okrągły Stół Organizacji Mediatorów i Prawników, z udziałem MS i zaproszeniem przedstawicieli samorządów prawniczych. Wprowadzić system cyklicznych spotkań przedstawicieli organizacji mediatorów z przedstawicielami MS.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Na każdym rynku zawodowym, opartym na rękojmi, gwarancjach jakości i odpowiedzialności za wykonywane zawody kluczowe jest funkcjonowanie organizacji branżowych i samorządu.</p> <p>Oczekujemy wprowadzenia systemowych cyklicznych comiesięcznych spotkań przedstawicieli organizacji mediatorów z przedstawicielami MS.</p> <p>Treści i cele spotkań oscylują wokół pytań: - jak integrować? jak budować dialog? w jakim celu?</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpracy środowisk i organizacji mediacyjnych, - określić możliwe pola współpracy - debaty o wynagrodzeniach mediatorów i kosztach mediacji - standardy uzgadniania - debaty o rozwoju rynku zleceń. <p>Oczekujemy wypracowania gwarancji ochrony na rynku mediacji przed dyskryminacją i wykluczeniem, a także równego traktowanie organizacji mediatorów i samorządów prawniczych.</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Przekazać sprawy mediacji do nadzoru przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, który nie jest radcą prawnym .</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Istnieje niedająca się usunąć kolizja interesów wynikająca z art. 13 kodeksu etycznego radców prawnych, która wyklucza podmiotowy udział organizacji mediatorów na rynku mediacji</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Zlecić sporządzenie analizy: „Czy mediacje służą obywatelom?” obejmującej rzeczywiste walory mediacji, w stosunku do fałszywych przekazów reklamowych prezentowanych przez MS i samorządy prawnicze, w tym dotyczące rzeczywistych 1/ kosztów, 2/ czasu, 3/ efektywności mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>MS w sposób rażąco nieuzasadniony wspiera „propagandę sukcesu mediacji” https://fb.watch/tEfRJRQHKm https://youtu.be/PXZSTgA2zfk, która nie ma nic wspólnego z polską rzeczywistością, powodując szkody dla obywateli i dobrego imienia instytucji mediacji oraz mediatorów. Mediacja stała się polem nieuczciwej gry rynkowej, w której wymiar sprawiedliwości i samorządy prawnicze w sposób zuchwały upowszechniają nieprawdziwą wiedzę i podważają zaufanie do mediacji</p> <p>https://www.facebook.com/polskawue/videos/1621280101815455</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>PIM MP</i></p>	<p>Określić przez MS lub wypracować z organizacjami mediatorów kryteria powoływania członków do Społecznej Rady ds. ADR przy MS.</p> <p>Uzasadnienie Dotychczasowa praktyka funkcjonowania Społecznej Rady przy MS pokazywała silne oderwanie Rady od środowisk mediacyjnych i rynku mediacji. Powodowało to wiele napięć, szczególnie w sytuacjach uchwalania norm, które potem nabierały istotnego znaczenia dla rynku mediacji i podmiotowości organizacji mediatorów, jak choćby narzucony mediatorom wadliwy tzw. Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich [KEMP] czy standardy kształcenia lub pracy mediatorów.</p>
<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>Stworzyć komórkę w Ministerstwie Sprawiedliwości lub zawarcie porozumień, np. z UOKiK i RPO w sprawie badania nieuczciwych praktyk na rynku mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Nieuczciwe praktyki, wykorzystywanie służbowych powiązań oraz norm etycznych określających prymat „lojalności” i „koleżeństwa” wśród zawodów prawniczych doprowadził do zapaści rynku mediacji. Podmioty/osoby działające w zgodzie z powszechnymi normami należytej staranności i rzetelności są eliminowane z rynku poprzez nieuczciwe działania lobbingowe, w tym osób, które wymuszają podporządkowanie urzędników państwowych.</p>
<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Dokonać przeglądu prawa o mediacjach i ADR, by zastąpić opresyjny język i mechanizmy: przekonywania, nakłaniania, pouczenia i karania, na język i mechanizmy: motywacji, odpowiedzialności, rękojmi i gwarancji.</p> <p>Uzasadnienie Istniejące zapisy, szczególnie zmiany, które weszły w życie 1.01.2016 roku wprowadzają niefunkcjonalne nieformalne struktury „przymusu”, które w sposób jednoznaczny zostały skompromitowane, jako nieefektywne.</p>
<p><i>PIM MDS</i></p>	<p>Umożliwić udział środowisk mediacyjnych w Komisji kodyfikacyjnej prawa karnego. Uporządkowanie przepisów i przywrócenie korzystnych dla dobra wymiaru sprawiedliwości przepisów dotyczących mediacji w postępowaniu karnym, jak również usunąć wymóg zawierania „ugód” określonych w prawie cywilnym.</p> <p>Uzasadnienie Obecne reguły mediacji w prawie karnym nie zawierają norm przynoszących korzyść wymiarowi sprawiedliwości oraz pokrzywdzonym i sprawcom, podczas gdy pojednanie skraca postępowania prokuratorskie i sądowe i utrwala orzecznictwo. Ważne jest również, by dostrzec szansę w regulacjach mediacji, które dają możliwość odzyskiwania mienia utraconego wskutek przestępstwa. Odrębnym problemem jest uwikłanie w prawie karnym</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>pojęcia „ugody” regulowanej prawem cywilnym. Obecne regulacje nie rozróżniające prawidłowo pojęć są źródłem problemów, w tym dotyczących nieprawidłowego wpływania na tok postępowania karnego.</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Umożliwić udział środowisk mediacyjnych w Komisji kodyfikacyjnej prawa cywilnego dla przywrócenia uporządkowanych norm zawartych w pierwszych regulacjach prawa cywilnego w tym opcji „opt-out”, jak również wprowadzenia mechanizmu zwolnień z 50% opłaty sądowej w sprawie cywilnej przy złożonym z pozwem wnioskiem o mediację, a także regułą zobowiązania uiszczenia 50% opłaty w stosunku do drugiej strony – w przypadku, gdy ta odmawia mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Rządowe Centrum Legislacyjne z prof. Tadeuszem Erecińskim sformułowało jedną z najlepszych na świecie regulacji mediacji w art. 183 1-15 kpc. Te reguły były regularnie niszczone kolejnymi zmianami wprowadzanymi chaotycznie – niszcząc spójność i zrozumiałość stosowania mediacji.</p>
<i>PIM SMP</i>	<p>Umożliwić udział środowisk mediacyjnych w Komisji kodyfikacyjnej prawa rodzinnego i nieletnich. Przywrócić funkcjonalność porozumień rodzicielskich (rodzinnych planów wychowawczych).</p> <p>Uzasadnienie Prace integrują doświadczenia i dorobek środowisk zawodowych zajmujących się małoletnimi, w tym demoralizacją. Należy podkreślić, że środowiska mediacyjne już od 1989 roku wносиły wartościowy wkład w regulacje umożliwiające umiejętne stosowanie mediacji w sprawach rodzinnych i nieletnich – dla poszanowania praw człowieka (z prymatem dobra dziecka) i dobra wymiaru sprawiedliwości.</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Przywrócić normy opisane w uchylonej przez poprzedni Sejm ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich.</p> <p>Uzasadnienie Należy przywrócić zgodność polskiego prawa z normami pekińskimi w sprawach nieletnich, Konwencją o prawach Dziecka oraz Europejską Konwencją o Wykonywaniu Praw Dziecka.</p>
<i>PIM MP</i>	<p>Umieszczenie na stronie MS standardów Europejskiej Akademii Negocjacji i Mediacji [ENMA], w tym Kodeksu Etycznego Mediatorów rekomendowanych przez Polską Izbę Mediatorów, a opartych na dorobku 35 lat aktywności polskich środowisk mediacyjnych, których kompetencje zostały ugruntowane kształceniem Helsińskiej Fundacji Praw Człowiek i CRR&RI, z Washington DC.</p> <p>Uzasadnienie Domagamy się równego traktowania.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>PIM FURCM</i></p>	<p>Wypracować standardy uczciwej reklamy usług mediacyjnych.</p> <p>Uzasadnienie Powszechnym stał się problem nierzetelnego, dezinformującego „promowania” mediacji i upowszechnianie wiedzy o mediacji.</p>
<p><i>PIM KSMS</i></p>	<p>Wypracować standard minimalny centrów mediacji, wskazujący na niezbędne zaplecze do prowadzenia mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Powszechnie stały się mediacje prowadzone w miejscach publicznych, które stają się obiektem krytyki i sporów przed sądem o prawidłowe działania mediatorów.</p>
<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>Zlecić opracowanie przez ekspertów opisu specyfiki rynku mediacji, pozwalającego na tworzenie modeli popularyzacji poszczególnych form i metod mediacyjnych.</p> <p>Uzasadnienie Rynek mediacji ma swoją szczególną odrębność i różnorodność, zawierając w sobie reguły: obligacyjne i dobrowolne, swobody zawierania umów, swobody działalności gospodarczej, reguły prawa karnego i nieletnich. Ważnym elementem będącym punktem wyjścia dla niezbędności opracowania są sprawy finansowe, w tym rozliczenia danin publicznych- podatków, świadczeń zdrowotnych i emerytalnych.</p>
<p><i>PIM PIMs KSN</i></p>	<p>Przyjąć reguły gwarantujące równy dostęp do środków publicznych przeznaczanych na mediację. Wprowadzenie standardów systemu grantowego oraz kontraktowania zadań ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości dla organizacji mediatorów opartego na rozwoju standardów, gwarancji i rękojmi kształcenia, rozwoju zaplecza dla pracy mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Dla rozwoju mediacji niezbędne są jasne reguły korzystania ze środków MS.</p>
<p><i>PIM KSMS</i></p>	<p>Uzgodnić standardy punktów informacyjnych w sądach dla prowadzenia dyżurów mediatorów i możliwej funkcji udziału mediatorów w rozprawach sądowych dla kierowania spraw do mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Dyżury mediatorów często spotykają się z poważną barierą dysfunkcjonalności miejsc spotkań stron sporów sądowych z mediatorami. Stąd potrzebna jest debata uzgodnieniowa nt. standardów takich miejsc, z uwzględnieniem możliwości i potrzeb sądów.</p>
<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>Uzgodnić standardy mediacji w nieodpłatnej pomocy prawnej.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>W systemie nieodpłatnej pomocy prawnej [NPP] wyraźnie ujawnia się dysfunkcjonalność i słaby rozwój instytucji mediacji. Na bazie współpracy z największymi centrami proponujemy podjąć uzgodnienia pozwalające znaleźć nowe możliwości wynikające ze standardów mediacji.</p>
<i>PIM MP</i>	<p>Zadeklarować pismem MS gotowość dialogu i współpracy na rynku mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>MS na spotkaniu 31.01.2024 roku odmówił dialogu i współpracy – ten stan trwa nadal https://www.facebook.com/share/v/3XFE21TZmmQfj5Fb dialog na rynku mediacji: https://youtu.be/iBp34Vhz9wQ https://fb.watch/tEebxIJeMQ</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Powołać Zespół Wspólny MS (z możliwym udziałem członków Społecznej Rady przy MS i przedstawicieli samorządów prawniczych) oraz organizacji mediatorów, dla prowadzenia stałego dialogu - cyklicznych comiesięcznych spotkań i konsultacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Dialog to wymóg konstytucyjny.</p>
<i>PIM MP</i>	<p>Stworzyć mechanizmy komplementarnego i zrównoważonego rozwoju, w tym promocji i wsparcia kampanii społecznych opartych na aktywności obywatelskiej.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Na synchronizację zasługują działania MS i organizacji mediatorów oraz samorządów prawniczych przy planowaniu okolicznościowych wydarzeń ważnych dla rynku mediacji.</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Uznać 27 dzień lipca jako Dzień Mediatora, w ślad za rocznicą pierwszej polskiej regulacji prawnej mediacji w ustawie o rozwiązywaniu sporów zbiorowych z 1991 roku.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Skoro resort sprawiedliwości nie dostrzega dorobku, nie docenia zaangażowania mediatorów – więc sami honorujemy mediatorów za ich pracę. W ten sposób, mając uznany przez MS Dzień Mediatora 27.07, październikowe obchody Międzynarodowego Dnia Mediacji przyjmujemy z większą tolerancją i zrozumieniem wymogów, jakie stawia Ministerstwo sądom w zakresie wykazywania się dyżurami mediatorów.</p>
<i>PIM SMP</i>	<p>Zapewnić gwarancje wspólnego ze środowiskiem mediatorów programowania Tygodnia Mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Międzynarodowy Dzień Mediacji to święto mediacji, w które chcemy świętować i promować mediacje jako walor budowania "zaufania</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	społecznego". Przedstawiamy pełną gotowość współpracy – doceniając wsparcie i zaangażowanie wymiaru sprawiedliwości w ramach Tygodnia Mediacji. Jesteśmy otwarci na inicjatywy, które będziemy chętnie wspierać, biorąc również na siebie ciężar konkretnych działań. Prosimy jedynie o szacunek w czasie naszego Świąta.
<i>PIM FURCM</i>	<p>Uznać 21 dzień listopada, czyli Dzień Życzliwości i Pozdrowień jako Dzień Mediatorów Rówieśniczych.</p> <p>Uzasadnienie Proponujemy podjęcie wspólnej inicjatywy z Ministrem Edukacji Narodowej dla promowania mediacji w oświacie. Inicjatywa jest efektem krajowego pilotażu z lat 2003-2006 realizowanego wspólnie z MEN, CMPPP i CODN.</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Oczekujemy uznania przez MS istnienia/funkcjonowania na rynku dwóch skrajnych paradygmatów mediacji [dualizmu] opartego na:</p> <p>1/ art. 183 kpc vs. 2/ „wolności i kreatywności”. Skutkiem uznania tych okoliczności powinno być uznanie potrzeby istnienia kilku samorządów na rynku mediacji, co dodatkowo zagwarantuje równowagę, harmonię i podjęcie w tym duchu prac nad ustawą o zawodzie mediatora.</p> <p>Uzasadnienie Na rynku funkcjonują dwa paradygmaty: 1/ oparty na gwarantowanej prawem dobrowolności w art. 183 kpc, zaufaniu, kompetencjach, gwarancjach jakości, rękojmi i kompetencji, uznającego opcję opt-out zaprogramowanej w pierwszej redakcji art. 183 kpc RCL, która została uchwalona 28.07.2005 roku oraz 2/ opartej na przymusie dla stron procesów sądowych i sędziów stosowania mediacji, a także „wolności i kreatywnych” wyrażonych w narzuconym przez Społeczną Radę MS Kodeksie Etycznym Mediatorów Polskich KERP. Skutkiem uznania tych okoliczności powinno być uznanie potrzeby istnienia kilku samorządów na rynku mediacji, co dodatkowo zagwarantuje równowagę i harmonię. Zrozumienie tych uwarunkowań pozwala na funkcjonowania dwóch różnych „światów mediacyjnych” - przyjęcia i akceptacji dla odmiennych aktywności i standardów oraz kodeksów, bez wykluczania, ale przy jawności informacji dla klientów mediacji. Dwa oblicza rynku mediacji: https://www.facebook.com/msmediacie/videos/855558696492695 https://youtu.be/4cWWKfa-Z1I</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Powołać zespół roboczy dla przeanalizowania możliwości zgłaszanej od wielu lat strategii „Siódemka dla Mediacji” opartej na budowaniu podstaw dla Społecznej Odpowiedzialności Mediacji (Civic Responsibility of Mediation).</p> <p>Uzasadnienie Siedem elementów strategii wprowadza ład na rynku mediacji oparty na podmiotowym traktowaniu i dobrowolnym prawie świadomego wyboru korzystania z mediacji i korzystania z modeli kształcenia mediatorów. Strategia zawiera nowatorskie rozwiązania, które mogą nie tylko zmotywować</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>strony do przystępowania do mediacji (zniżki opłat sądowych przy wniosku i zgodzie na mediację), ale również przynieść znaczne oszczędności dla budżetu państwa i usprawnienie wymiaru sprawiedliwości – realne skrócenie czasu postępowań sądowych.</p> <p>Celami strategii są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie zaufania społecznego i wiarygodności mediacji oraz trwały - podmiotowy dialog [bez wykluczania] na podstawie opisu rynku mediacji - rozwój dobrowolnych mediacji opartych na kompetencjach - stałe monitorowanie przeszkód w rozwoju mediacji - współpraca ze środowiskami prawniczymi.
<i>PIM PIMs</i>	<p>Skonstruować i wdrożyć mechanizmy konkursów grantowych i kontraktów na rynku mediacji – ukierunkowanych m.in. na wzmacnianie potencjału organizacji mediatorów, rozwój kompetencji na rynku mediacji, stabilność zaplecza dla pracy mediatorów, korzystanie ze wsparcia edukacyjnego, w tym superwizji opartej na kompetencji.</p> <p>Uzasadnienie Wg pism MS resort nie przeznaczają żadnych środków na rynek mediacji. Sprawa nie wymaga komentarza.</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Stworzyć zachęty do zrzeczania się w organizacjach mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Tylko organizacje mogą zapewnić gwarancje jakości i rękojmię na rynku mediacji – mogą zapewnić mechanizmy odpowiedzialności i procedury skargowe.</p>
<i>PIM MP</i>	<p>Uzgodnić i wdrożyć możliwości i zasady umieszczania na stronach: Ministerstwa Sprawiedliwości oraz sądów powszechnych uporządkowanych informacji o standardach organizacji mediatorów, rekomendowanych mediatorach oraz innych treści służących rozwojowi rynku mediacji, w tym uwzględniających kalendarz ważnych wydarzeń na rynku mediacji i kampanii społecznych.</p> <p>Uzasadnienie Wymiar sprawiedliwości dysponuje silnym zapleczem, które pozwala upowszechniać najwyższe standardy, dobre praktyki i informacje o ważnych wydarzeniach dla rynku mediacji.</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Stworzyć jawną ewidencję organizacji rekomendujących mediatorów, która udostępni informacje o stosowanych standardach i metodach pracy mediatorów, obowiązkach mediatorów, gwarancjach i rękojmiami, procedurach skargowych w sprawach mediacji, ewidencja organizacji prowadzących listy mediatorów z procedurami skargowymi.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Jest to czynnik regulacyjny, zapewniający transparentność i implementację odpowiedzialności do rynku mediacji.</p>
PIM MP	<p>Wspieranie przez MS i rekomendowanie współpracy sądom powszechnym w ramach systemów: sejmików i salonów mediatorów, wszechnic mediacji, spotkań mediatorów z koordynatorami ds. mediacji, pozwalających na udział w projektowaniu modeli rozwojowych również mediatorów niezrzeszonych w organizacjach.</p> <p>Uzasadnienie Przychyłość MS dla budowania relacji organizacji mediatorów z sądami ma kluczowe znaczenie dla budowania wzajemnego zrozumienia, ale również poznawania przez sędziów i mediatorów standardów pracy organizacji mediatorów.</p>
PIM SMG	<p>Powstrzymać praktykę szczególnego uprzywilejowanego traktowania [redacted] [redacted] które korzystały z uznaniowych przywilejów ugruntowanych w projekcie „Krajowy Rejestr Mediatorów” [KRM], a także współpracowały w tzw. Społecznej Radzie powołanej przez Pana Zbigniewa Ziobrę.</p> <p>Uzasadnienie Norma konstytucyjna równego traktowania i wiele innych.</p> <p>Zlecić recenzje niezależnych ekspertów publikacji o charakterze metodycznym MS nt. mediacji z okresu lat 2015-2023.</p> <p>Uzasadnienie Jesteśmy gotowi jako PIM przedstawić wiele rażących błędów w publikacjach MS. Ich bezkrytyczne rekomendowanie przez MS jest źródłem poważnych błędów w praktykach stosowanych na rynku mediacji Patrz - propaganda byłego Wiceministra Marcina Romanowskiego: https://youtu.be/n38XRitNbGw</p>
PIM FURCM	<p>Zweryfikować stosowanie się do norm i prawidłowości wyboru trenerów i kształcenia mediatorów ze środków UE w projekcie KRM w latach 2021-2023.</p> <p>Uzasadnienie Udokumentowane są [1] dyskryminujące normy powoływania trenerów kształcących mediatorów w ramach KRM – [2] osób nieposiadających wystarczających kwalifikacji i kompetencji do kształcenia mediatorów. Udokumentowane jest również [3] powoływanie osób nieuprawnionych do prowadzenie procesów walidacyjnych ZSK. Zarejestrowanych zostało [4] wiele błędów w stosowanych testach, które miały zweryfikować wiedzę mediatorów.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

PIM SMG	<p>Udostępnić ukrywane przez MS raporty z realizacji projektu i dokumenty ewaluacyjne KRM złożone jako sprawozdanie do Komisji Europejskiej. Przeprowadzenie audytu dokumentów i ustalenie osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości i niewdrożenie od sierpnia 2023 roku (a wypłacenie środków) na projekt KRM, tj. wprowadzenie w błąd Komisji Europejskiej i implementację KRM nie mające jakichkolwiek podstaw prawnych – ani nawet sensu na rynku mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Dokumentacja MS z lat 2013-2023 ujawnia wielomilionowe wydatki (blisko 50 mln zł.), kolejnych realizowanych projektów, jak: od maja 2014 do listopada 2015 – pierwszy pilotażowy za pośrednictwem Ministerstwa Gospodarki, i następnych – inicjowanych już przez Ministerstwo Sprawiedliwości na tzw. profesjonalizację mediatorów, promocję, upowszechnianie mediacji, w tym gospodarczych w Polsce. Ostatni – 2020-2023 choć z pierwotnym terminem zakończenia w połowie 2023 roku, wciąż de facto niewdrożony, i bez podstaw prawnych dla jego funkcjonowania) – trzyletni projekt „Upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów poprzez podniesienie kompetencji mediatorów, utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów, który zakładał wdrożenie systemu informatycznego pn. Krajowy Rejestr Mediatorów (KRM) do czerwca 2023 r. Szacunkowa wartość wspomnianego projektu to ok. 12 200 000 (fiszka-projektu.pdf krm.gov.pl), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach Działania 2.17 „Skuteczny wymiar sprawiedliwości”. Należy podkreślić więc raz jeszcze niezrealizowanie założeń/celów i nieosiągnięcie wskaźnika rezultatu, a tym samym niewywiązanie się z realizacji projektu. Zdumieniem napawa również fakt dalszych działań wokół KRM-u, nie dość, że bezpodstawnych, to i wprowadzających przez resort w błąd.</p>
	<p>Przeprowadzenie audytu i sporządzenie i udostępnienie raportu wydatkowania środków przez Ministerstwo Sprawiedliwości na rynku mediacji w latach 2016-2023, uwzględniającego celowość i efektywność, a także rozliczenie projektu Krajowy Rejestr Mediatorów w latach 2020-2023.</p> <p>Uzasadnienie Jawność zagwarantowana jest ustawą o dostępie do informacji publicznej.</p>
	<p>Przekazanie informacji przez MS o wyniku spraw prokuratorskich związanych z „ustawianiem” konkursów CAM, m.in. przez Pana r.pr. [REDAKTOWANE], a także kolejnych postępowań dotyczących konkursów na wydatkowanie środków Unii Europejskiej na mediacje podjętych w sprawach mediacji po 2011 roku.</p> <p>Uzasadnienie Nie została rozliczona żadna ze spraw badanych przez prokuraturę, a dotyczących niegospodarności i nieuczciwych praktyk. Utrwaliło to oderwanie kwestii efektywności i użyteczności wydatkowania środków na rozwój mediacji. Środki europejskie były wydatkowane pomimo oczywistego braku</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>efektów. Statystyki wskazują na co najmniej trwałą stagnację na rynku mediacji – a w ten sposób nieefektywność gospodarowania środkami na mediacje.</p> <p>Udzielenie odpowiedzi na zapytania skierowane do MS na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej przez podmioty działające na rynku mediacji – co pozwoli wyjaśnić narosłe problemy.</p> <p>Uzasadnienie MS otrzymał kilkanaście zapytań na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej. W związku z brakiem odpowiedzi – by uniknąć niepotrzebnych sporów sądowych – skierowane zostały zapytania do Prezesa Rady Ministrów, które finalnie trafiają z powrotem do MS. Nadal brak jest odpowiedzi na pisma.</p>
<i>PIM MP</i>	<p>Powołać nową Społeczną Radę przy MS.</p> <p>Uzasadnienie Rada powołana przez Ministra Zbigniewa Ziobrę nie ma żadnych walorów wiarygodności.</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Odsunąć od pełnienia funkcji koordynatorów ds. mediacji „neo-sędziów” i osób powiązanych politycznie z niedemokratyczną władzą.</p> <p>Uzasadnienie Zaufanie na rynku mediacji ma kluczowe znaczenie. Dlatego deklarujemy współpracę z sędziami o nieposzlakowanej opinii i niebudzących wątpliwości co do ich niezawisłości.</p> <p>Zorganizować otwartą konferencję nt. sieci 16 Centrów Arbitrażu i Mediacji w Polsce prowadzonych w latach 2014-2023 i opracować raport z debaty.</p> <p>Uzasadnienie Od 2014 roku MS przeznaczało niemal wyłącznie środki na rozwój Centrów Arbitrażu i Mediacji [CAM], a od 2020 uznaniowo na wybrane 4 faworyzowane podmioty związane politycznie i personalnie z władzą Zbigniewa Ziobry. Wydaje się uzasadnione wypracowanie rozwiązań dla zagospodarowania wypracowanego potencjału, a nade wszystko zbudowanie modeli dostosowanych do struktury 47 sądów okręgowych jako alternatywa dla sieci wojewódzkiej CAM. Nie znany jest potencjał tych centrów, więc potrzeba bilansu wydaje się w pełni uzasadniona.</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Przekazać sprawy bieżącej koordynacji spraw mediacji osobie, która nie jest związana regułami i kodeksem etycznym zawodów prawniczych.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Istnieje niedająca się usunąć kolizja interesów – skutkująca narzucaniem przez prawników wadliwych norm na rynku mediacji, ignorowanie potrzeb rynku mediacji.</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Usunąć skutki prawne i faktyczne zawłaszczenia mediacji przez samorządy prawnicze w Polsce. Takie zapisy znajdują się w standardach rekomendowanych przez MS.</p> <p>Uzasadnienie Chodzi głównie o skutki 1/ regulacji z 1.01.2016 roku usuwające z rynku mediacji jakiejkolwiek czynniki odpowiedzialności i stwarzające możliwości nieograniczonej nieuczciwej reklamy usług prawniczych, a także 2/ projektu KRM, który pogłębił chaos na rynku mediacji. Rażącoymi przejawami dyskryminacji jest narzucanie błędnych standardów i praktyk, w tym kształcenia mediatorów i prowadzenia mediacji (chodzi m.in. o wszelkie nieprawidłowe rozwiązania represyjne w stosunku do stron mediacji) zawłaszczenie mediacji: https://youtu.be/uaCfyfVSXBs</p>
<i>PIM SMP</i>	<p>Przedstawić przez MS 1/ informacje nt. zaleceń i zadań jakie określiło Ministerstwo Sprawiedliwości co do pracy Koordinatorów ds. Mediacji 2/ dokumentów, które regulują pracę Koordinatorów ds. Mediacji? 3/ informacje o regułach powoływania i odwoływania Koordinatorów ds. Mediacji?</p> <p>Uzasadnienie Takie rozwiązanie przyczyni się do dobrego zrozumienia ról i zadań – a w efekcie budowania systemowej współpracy na rynku mediacji.</p>
<i>PIM FURCM</i>	<p>Zweryfikowanie w trybie nadzoru MS podszywania się Naczelnej Rady Adwokackiej [NRA] pod Społeczną Radę stworzoną przez Polską Izbę Mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie NRA od 5.05.2023 roku bezprawnie wykorzystuje logotyp będący własnością organizacji zrzeszonej w PIM, tworząc przekierowanie na wadliwe standardy - których PIM nie rekomenduje http://centrummediacji.nra.pl/aktualnosci/nowe-standardy-szkolenia-mediatorow-82</p>
<i>PIM SMG</i>	<p>Włączenie PIM oraz organizacji członkowskich do systemu konsultacji prawnych i prac legislacyjnych dotyczących mediacji.</p> <p>Uzasadnienie MS pomija organizacje mediatorów w informowaniu i angażowaniu do prac nad regulacjami dotyczącymi mediacji. Prosimy o informowanie i włączanie do prac dotyczących mediacji i ADR.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Określić oficjalne stanowisko MS wobec kolizji interesów wynikających z dwóch rodzajów regulacji sankcjonujących mediatorów prawników – chodzi o reguły: 1/ „koleżeństwa”, 2/ „pierwszego wyboru” reguł etycznych przy aktywności mediacyjnej.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Nie nadużywając słów, chcemy jednak wskazać na mocno niefortunne uwarunkowania, które tworzą monopol decyzyjny na rzecz radców prawnych w resorcie sprawiedliwości. Sprawa trwa od czasu, gdy r.pr. ██████████ uzgadniał środki na projekt CAM, r.pr. ██████████ wymuszał centralizujące rozwiązania w art. 157 usp, r.pr. ██████████ zburzył regulacje ustawowe pośrednictwa sądów w rozliczaniu mediacji, aż wreszcie obecnie – 4 na 6 osób w kierownictwie MS to radcy prawni, a osoba de facto kierująca mediacjami jest również radcą prawną ██████████]</p> <p>Wnosimy o debatę i usunięcie tej kolizji.</p>
	<p>Przedstawić raport ws działań MS dla wykonania orzeczeń TSUE w zakresie kredytowych umów frankowych, z podziałem na działania do 13.12.2023 i po tym czasie.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Kredyty frankowe stały się obiektem zмовy z udziałem ██████████ który wspierał banki w sporach z klientami, czego świadectwem są wystąpienia przedstawicieli ██████████ przed TSUE. Z udziałem prawników ██████████ wypracowano szkodliwy dla „frankowiczów” model zastosowania mediacji – patrz tekst https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/mediacje-frankowe-mediatorzy-krytycznie-o-udziale-knf,518234.html</p>
	<p>Przedstawić informację MS w sprawie planowanych dalszych działań dla zapewnienia rozpatrzenia sądowych spraw dotyczących kredytów frankowych w rozsądnym czasie.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Jw.</p>
	<p>Zorganizować debatę nt. zastosowania mediacji w sprawach restrukturyzacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Prawo restrukturyzacyjne stworzyło szereg nowych możliwości dla stosowania mediacji. Pojawiła się też praktyka zasługująca na wypracowanie modeli wsparcia przedsiębiorców mechanizmami mediacji.</p>
	<p>Udostępnić przez MS umowy zawarte dotychczas przez sądy okręgowe z sieciami gospodarczymi nt. stosowania mediacji.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie</p> <p>Dla budowania zaufania, dbałości o reguły niedyskryminacji i równego traktowania, wreszcie poszanowania dóbr przedsiębiorców - ujawnienie umów, szczególnie z okresu kierowania resortem sprawiedliwości przez Zbigniewa Ziobrę wydaje się zasadne i pozwalające na ukształtowanie prawidłowych relacji na rynku mediacji gospodarczych.</p>
<i>PIM MP</i>	<p>Stworzyć zespół roboczy dla opracowania strategii zaangażowania seniorów do działań konsultacyjno-wdrożeniowych (na wzór Korpusu Pokoju).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Inicjatywa ma związek z rozwojem ogólnopolskiej inicjatywy: Bank Srebrnej Gospodarki wynikającej z polityki Unii Europejskiej oraz współpracy z sieciami gospodarczymi zainteresowanymi m.in. wsparciem Ukrainy po zakończeniu inwazji rosyjskiej.</p>
<i>PIM SMP</i>	<p>Przedstawić przez MS gwarancje, że negocjacje środków z Unią Europejską na cele mediacji będzie poprzedzone konsultacjami z organizacjami mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Dotychczasowa praktyka zainicjowana prywatnymi ustaleniami między urzędnikami i przedsiębiorcami [ ] wskazała poważne niedomagania dla efektywnego planowania środków na rozwój mediacji z pokrzywdzeniem otwartych mechanizmów rozwoju rynku. Wszystkie dotychczasowe sieciowe inicjatywy uzgadnianie w gabinetach ministrów zakończyły się niepowodzeniem – patrz CAM i KRM.</p>
	<p>Stworzyć system przepływu informacji europejskich do organizacji mediatorów, szczególnie w zakresie spraw rozwoju ADR.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Zaangażowanie organizacji mediatorów może wspomóc MS w realizacji zadań służących wsparciu i usprawnieniu wymiaru sprawiedliwości.</p>
	<p>Wskazać możliwości uzyskiwania przez organizacje mediatorów patronatów i środków na inicjatywy międzynarodowe, w tym</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ udział mediatorów w międzynarodowych przedsięwzięciach 2/ organizację wartościowych inicjatyw promujących mediację i współpracę z Polonią 3/ umacnianie więzi europejskich
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Sprawa wydaje się szczególnie cenna w kontekście bliskiej Prezydencji Polski w UE od 1.01.2025 roku. Jako Polska Izba Mediatorów z organizacjami członkowskim planujemy kontynuację Kongresów Mediacji Międzynarodowych i dalszą popularyzację polskich mediacji na świecie, wspieranie Polonii.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>PIM SMG</i></p>	<p>Ustanowić dyplom wręczany z okazji Międzynarodowego Dnia Mediacji aktywnym mediatorom posiadającym rekomendacje organizacji mediatorów i stosujących weryfikowalne standardy pracy.</p> <p>Uzasadnienie „Mały krok dla człowieka, a wielki dla ludzkości”.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Pactus</i></p>	<p>Zaproponować bardziej „zachęcające zachęty” dla stron do mediacji w kosztach/opłatach oraz dla pełnomocników.</p> <p>Uzasadnienie Pełnomocnicy stron muszą mieć wyraźne korzyści w proponowaniu mediacji zanim sprawa trafi do sądu, lub jej nie sabotowania na etapie postępowania sądowego. Mediacja aby była stosowana musi być najlepszą możliwą alternatywą dla wszystkich uczestników mediacji czy postępowań sądowych.</p> <p>Stworzyć „procedury naprawcze” ugody, jeśli jest szansa na jej poprawienie, kiedy sąd przy zatwierdzaniu dostrzeże błędy, które da się naprawić – nowe ugody, aneksy, poprawki? Niech będą to szanse jednorazowe, żeby sąd nie był konsultantem prawnym mediatora, stron i pełnomocników, ale żeby nie było tak że faktycznie prosty błąd wywała całą mediację, a ugody „nie da się” poprawić.</p> <p>Uzasadnienie Mediacja jest często bardzo wyczerpującym procesem dla jej uczestników. Podpisanie ugody daje stronom nadzieję, że zakończyły konflikt. Błąd, który można naprawić nie powinien tego wysiłku niweczyć.</p>
<p><i>Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza – Pomorskie Centrum Arbitrażu i Mediacji w Gdańsku</i></p>	<p>Wzmocnienie roli samorządu gospodarczego tj. np. izb gospodarczych powoływanych na podstawie ustawy o izbach gospodarczych w zakresie m.in. promowania rozwiązywania alternatywnego sporów w środowisku przedsiębiorców.</p> <p>Uzasadnienie Promowanie społeczeństwa obywatelskiego powinno wzmocniać takie funkcje społeczne, które są już pełnione w poszczególnych środowiskach, jak na przykład w środowisku gospodarczym przez izby gospodarcze. Jak wskazano w postulatce pierwszym, ośrodki mediacyjne prowadzone przez izby gospodarcze z reguły są finansowane ze składek członków przedsiębiorców dla całego środowiska przedsiębiorców. Także działania promocyjne są finansowane ze środków własnych izb. Należy zwrócić uwagę na to, że promowanie klauzul mediacyjnych w środowisku przedsiębiorców odnosi coraz większy skutek i coraz więcej przedsiębiorców ma świadomość roli mediacji, nawet jeżeli się na nią nie zgadzają. Należałoby rozważyć wsparcie organizacyjne, czy prawne czy merytoryczne takich podmiotów jak izby gospodarcze lub inne organizacje społeczne, których działania organiczne mogą mieć wpływ na zwiększenie ilości mediacji i tym samym zmniejszenie napływu spraw do wymiaru sprawiedliwości.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Utworzenie jakiegoś rodzaju rady czy zespołu ds. ADR lub wężiej w zakresie samej mediacji o znacząco zmodyfikowanej roli w stosunku do roli i funkcji jaką pełniła rozwiązana dotychczasowa Rada.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Dotychczasowa Rada do spraw ADR mimo potencjalnie bardzo szerokiego zakresu zadań i prac już wykonanych wydaje się, że nie wniosła przełomowego wkładu w konstrukcję systemu mediacji i innych alternatywnych metod rozwiązywania sporów. Rozważyć być może byłoby warto bardziej zespół, którego zadaniem byłaby pomoc w wypracowaniu długofalowego modelu wdrażania mediacji do systemu prawnego w zakresie różnych aspektów. Aspekt prawny, we współpracy z Komisją kodyfikacyjną procedury cywilnej. Aspekt promocyjny, we współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w tym izbami gospodarczymi i stowarzyszeniami. Aspekt szkoleniowy, zakresie wprowadzenia zajęć z zakresu rozwiązywania sporów w drodze sądowej lub mediacji lub arbitrażu w środowiskach, które w przyszłości będą miały możliwość decydowania o ich zastosowaniu lub już o nich decydują, a więc m.in. prawnicy czy menadżerowie i to zarówno na etapie studiów czy szkoleń jak i później w zarządzaniu przedsiębiorstwami.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Lewiatan</i></p>	<p>Uproszczenie kierowania spraw do mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Propozycja obejmuje wprowadzenie elektronicznego (drogą emaliową) sposobu kierowania przez sąd spraw do mediacji. Sąd mógłby kierować wiadomość e-mail do stron oraz mediatora, która będzie zawierała postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji. Taka forma kontaktu ułatwiłaby również mediatorowi kontakt ze Stronami, co często jest bardzo czasochłonne. Następnie Strony miałyby ustawowy okres na odmowę poddania się mediacji (dorozumiana zgoda na mediację), którą mogłyby przekazać do Sądu i pozostałych adresatów zwrotną wiadomością e-mail. Po upływie czasu na odmowę lub w wypadku uzyskania pozytywnej odpowiedzi, mediator wszczynałby postępowanie mediacyjne. Protokół z zakończenia mediacji mediator również mógłby składać do sądu w formie wiadomości e-mail. Obecny, pisemny i pocztowy sposób kierowania spraw do mediacji w postaci formalnego postanowienia sądu nadawany przesyłką pocztową jest zbyt uciążliwy dla przepracowanych sekretariatów sądowych i samego sędziego. Uciążliwość jest szczególnie dotkliwa, gdy sędzia otrzymuje wiele odmów przystąpienia do mediacji. W takich przypadkach, cały administracyjny wysiłek polegający na wydaniu i wystaniu postanowienia jawi się jako nadmierny. Im więcej sędzia otrzymuje odmów, tym mniej interesują go/ją dalsze przypadki kierowania spraw do mediacji, jako że uciążliwość procesu kierowania znajduje małe przełożenie na jego/jej wyniki. Stąd, uczynienie skierowania do mediacji drogą bardzo prostej korespondencji emaliowej może mieć znaczący wpływ na zachętę dla wielu sędziów do kierowania spraw do mediacji. Ewentualne odmowy nie będą uciążliwością hamującą rozwój mediacji sądowych. Ponadto, rozwiązanie to pozwala na oszczędność znacznych środków przeznaczanych na wysyłkę korespondencji pocztą tradycyjną.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych</i></p>	<p>Opracowanie strategii rozwoju mediacji (i ew. innych pozasądowych metod rozwiązywania sporów) w Polsce na 10-15 lat.</p> <p>Uzasadnienie Doświadczenia ostatnich 7 lat pokazały dowodnie, że “inwestowanie” kilkudziesięciu milionów złotych (wg naszych obliczeń powyżej 51 mln zł) ze środków projektowych - zarówno z polskiego budżetu, jak i z dotacji unijnych czy z funduszy norweskich - w przyjętej formie i w założonych kierunkach (np. mediacja gospodarcza) było w ogromnej mierze chybione i nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Naszym zdaniem stało się tak dlatego, że decyzje zostały podjęte bez właściwego rozeznania potrzeb i problemów mediacji w Polsce. Uzgodnienie strategii, oparcie się na zdaniu praktyków (niekoniecznie sędziów i niekoniecznie prawników) oraz dostępnych badaniach z uwzględnieniem doświadczeń krajów o podobnej do naszego kulturze rozwiązywania sporów przyniesie lepsze, trwalsze efekty. Pozwoli też efektywniej wydawać publiczne pieniądze i z akceptacją tych, których zmiany mają dotyczyć.</p> <p>Stworzenie możliwości finansowania ze środków publicznych, będących w dyspozycji Ministerstwa Sprawiedliwości, działań mediacyjnych w różnych regionach Polski.</p> <p>Uzasadnienie Większość organizacji mediacyjnych, będących organizacjami pozarządowymi, pozyskuje granty na swoją działalność. Środki, które mogą przeznaczyć na działalność mediacyjną, w tym promocję mediacji, pozyskują z nielicznych źródeł (NIW CRSO, Fundacja Batorego, środki norweskie) z wyłączeniem jednak Ministerstwa Sprawiedliwości. O ile nam wiadomo, resort nie posiada żadnej ścieżki grantowej dla mediacyjnych NGOów. Wyjątkiem były w przeszłości środki przeznaczone na regionalne Centra Arbitrażu i Mediacji oraz projekt KRM, które jednak były skoncentrowane na mediacji cywilnej i gospodarczej, z pominięciem największego obszaru mediacyjnego - spraw rodzinnych. Ten obszar mediacji wymaga naszym zdaniem pilnego dofinansowania. Jak od lat pokazują dane jest to jedyny rodzaj mediacji, który się nieustannie organicznie rozwija - czyli odpowiada na realną społeczną potrzebę. Środki te pozwoliłyby również na promocję i rozwój mediacji w lokalnych społecznościach, co ułatwiłoby odbiorcom kampanii znalezienie mediatora w niedużej odległości od ich miejsca zamieszkania.</p>
<p><i>Fundacja Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego</i></p>	<p>Promocja mediacji. Mediacja wymaga zaangażowania organów administracji publicznej w jej szeroką promocję mającą na celu zwiększenie zainteresowania i motywacji obywateli do wzięcia w niej udziału w sytuacji sporu.</p> <p>Uzasadnienie Mediacja spełnia ważną rolę w sferze społecznej i jest istotnym elementem wymiaru sprawiedliwości. Pełni rolę edukacyjną, gdyż kładzie nacisk na samodzielne i polubowne rozwiązywanie sporów w miejsce angażowania wymiaru sprawiedliwości. Jest alternatywą do postępowania sądowego</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>i przy większym zastosowaniu może powodować rozładowanie zastojów w sądach, co zapewni pełniejszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Mediacja zmniejsza też koszty prowadzenia sporów, odciążając w ten sposób budżet państwa. W ostatnich latach administracja państwowa w organiczny sposób angażowała się w promocję mediacji. Można powiedzieć, że w zakresie promocji mediacji mającej na celu zwiększenie zainteresowania obywateli tą metodą, mediacja została pozostawiona sama sobie i organizacjom mediacyjnym. Dla rozwoju mediacji konieczne jest aktywne zaangażowanie organów administracji publicznej w jej promocje i przyjęcie roli lidera.</p> <p>Środowisko mediatorów jest rozproszone i trudno oczekiwać od niego zaktywizowania się w obszarze promocji mediacji, dopóki nie powstanie organizacja integrująca tę społeczność. Działania administracji publicznej powinny być skierowane na łączenie mediatorów i podjęcie inicjatyw w zakresie promocji mediacji oraz dofinansowania publicznego ze względu na koszty związane z następującymi przykładowymi działaniami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie programów pilotażowych (np. mediacja obligatoryjna w niektórych sprawach), - przeprowadzenie badań, które byłyby podstawą wprowadzanych zmian, - częściowe sfinansowanie mediacji w niektórych rodzajach spraw (np. sprawy o niskiej wartości przedmiotu sporów czy sprawy frankowe), - działania promocyjne takie jak: kampania społeczna, finansowanie wydawania Kuriera Mediacyjnego, konferencje zw. z MDM. <p>Wszystkie działania promocyjne powinny być skierowane na zwiększenie gotowości wzięcia w mediacji udziału stron sporu, nawet w postępowaniu przedsądowym. Brak wspomagania mediacji w przez Państwo spowoduje, że pozostanie ona tylko metodą fasadową i dekoracyjną z ogromną szkodą dla dostępu obywateli do wymiaru sprawiedliwości oraz dla samego wymiaru sprawiedliwości.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i></p>	<p>Ustanowienie dobrych praktyk w mediacji.</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Ujednolicenie praktyk w zakresie mediacji zleconych przez sądy. Doświadczenie pokazuje, że praktyka sądowa w obrębie nawet poszczególnych sądów bardzo się różni. Dobrą praktyką byłaby współpraca między sądami (sędziami) a mediatorami w ramach tzw. spotkań informacyjnych – uczynienie tych spotkań obligatoryjnymi, z jednoczesną koniecznością skierowania na takie spotkanie stron (wraz z pełnomocnikami) bezpośrednio przed wyznaczonym terminem rozprawy sądowej (np. 30 minut przed rozprawą tego samego dnia do Pokoju mediacji – lub sali w sądzie przeznaczonej na spotkania informacyjne w ramach dyżurów mediatorów). Po pierwsze zobligowałyby strony do zapoznania się z istotą mediacji jako inną możliwością rozwiązania ich sporu, a po drugie, w razie odmowy udziału dałoby sądowi możliwość zastosowania art. 102 § 3 k.p.c. – obecnie jest to martwy przepis prawa. Zagadnienie do rozwinięcia podczas dyskusji.</p> <p>Dokumentacja w mediacji – ustandaryzowanie – przede wszystkim w ramach korespondencji między sądami a mediatorami (pełne dane teleadresowe stron, przedmiot mediacji, pouczenie).</p> <p>Uzasadnienie</p> <p>Dokumentacja w mediacji w praktyce jest bardzo różna. Zlecenia sądu do mediacji często nie spełniają wymagań określonych w art. 183[9] § 3 k.p.c.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Przygotowanie formularzy dla sądów w zakresie: zlecenia mediacji, skierowania do mediacji, formularza ze spotkania informacyjnego, wyrażenia zgody na mediację, wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego itp. – ułatwiłoby pracę sędziom i współpracę z mediatorami. Zagadnienie do rozwinięcia podczas dyskusji.</p> <p>Wdrożenie polityki RODO dla mediatorów – ujednoczenie i uproszczenie formularzy (mediacje sądowe i pozasądowe).</p> <p>Uzasadnienie Przygotowane i funkcjonujące formularze w SO we Wrocławiu w zakresie ochrony danych osobowych stron (RODO) są krokiem w dobrym kierunku, ale niewystarczającym. Wymóg podpisywania przez mediatorów klauzuli RODO zarówno w mediacjach sądowych, jak i pozasądowych powinien mieć zakotwiczenie w normach pranych. Obecne formularze wymagają uproszczenia.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Izbie Adwokackiej we Wrocławiu</i></p>	<p>Dostęp do Portalu informacyjnego sądów dla mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Praktyka niektórych sądów w zakresie dostępu mediatorów do sprawy za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądu jest dobrym rozwiązaniem. Mediator może śledzić na bieżąco, czy nie wpłynęło pismo istotne z punktu widzenia prowadzenia mediacji np. odmawiające dostępu mediatorowi do akt sprawy (zgodnie z art. 183[9] § 2 k.p.c.). Zagadnienie do rozwinięcia podczas dyskusji.</p>
<p><i>Mariola Kontykiewicz-Biel</i></p>	<p>Jakich kwestii związanych z mediacją nie dotyczy poufność mediacji?</p> <p>Uzasadnienie Czy mediacja jest poufna np. w zakresie wyznaczania terminu (terminów) mediacji lub korespondencji między stronami a mediatorem.</p> <p>Przesyłanie propozycji w ramach dialogu z Ministerstwem Sprawiedliwości zwykłym mailem (a nie skanem z podpisem).</p> <p>Uzasadnienie Wymóg skanu z podpisem jest utrudnieniem w komunikacji. Nie mam skanera. Muszę tekst drukować, podpisać, zrobić zdjęcia, przesłać na maila, potem je zapisać i dołączyć do korespondencji. Wysłanie tego samego dokumentu zwykłym mailem z załącznikiem mogłoby mieć dla odbiorcy tę zaletę, że mógłby kopiować potrzebne urywki tekstu.</p> <p>Wejście do sądu bez kontroli poddawanej przez ochronę.</p> <p>Uzasadnienie Mediator pracuje na zlecenie sądu, za okazaniem legitymacji mógłby wejść do sądu np. na zasadach prawnika.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Czy dla równowagi stron mediator może nie wyrazić zgody na udział w mediacji pełnomocnika tylko jednej strony?</p> <p>Uzasadnienie Podstawa prawna takiej odmowy?</p> <p>Obowiązki mediatora związane z mediacją.</p> <p>Uzasadnienie Strony (czasem pełnomocnicy) próbują obarczać mediatora zadaniami uznając je za obowiązek mediatora, a które mediator może zrobić ale nie musi (m.in. czytanie akt, inne).</p>
<p>Śląskie Centrum Arbitrażu i Mediacji, Fundacji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego „Facultas Iuridica” – prof. Olga Sitarz</p>	<p>Propozycje zmian w obszarze mediacji – mediacje w sprawach karnych</p> <ol style="list-style-type: none"> Przywrócenie podstawy umorzenia kompensacyjnego (dawny art. 59a k.k.). <i>De lege lata</i> konieczność kontynuowania postępowania karnego w zasadzie niemal w pełnym zakresie sprawia, że kierowanie sprawy do mediacji staje się dla organów prowadzących postępowanie nieracjonalnym zachowaniem – sprawia dodatkowe kłopoty, nie przynosząc nic w zamian. Nie powinna przy tym budzić wątpliwości teza, że postępowanie karne, zanim zostałyby umorzone na podstawie art. 59 a k.k., <i>per se</i> pełniłoby wiele ważnych funkcji, które są właściwe dla prawa karnego. Wymienić można tu funkcję resocjalizacyjną, odstrasżającą, informacyjną i – oczywiście – kompensacyjną. Nie można zatem umorzenia kompensacyjnego utożsamiać z bezkarnością sprawcy. Potwierdzeniem tej tezy stanowić może judykat NSA, zgodnie z którym, oczywistym jest, że umorzenie postępowania karnego na podstawie art. 59a k.k. nie oznacza, że sprawca nie popełnia przestępstwa, z treści bowiem przywołanego przepisu wynika, że ma on zastosowanie wyłącznie do przypadku, w którym zarówno sprawca, jak i czyn zabroniony są ustalone. Równocześnie, brak korzyści, które przypisywane są mediacji stanowią wiktymologiczne koszty skreślenia art. 59a. Wprowadzenie normatywnego powiązania faktu ugody z instrumentami degresji karania. Należy rozważyć chociażby obligatoryjne ograniczenie możliwości orzeczenia maksymalnego wymiaru kary w przypadku pojednania i naprawienia szkody lub inne tego typu regulacje – np. rezygnację z kary pozbawienia wolności na rzecz środków wolnościowych (dla określonej kategorii czynów zabronionych). Z tym postulatem wiąże się postulat zwiększenia liczby konstrukcji prawnych przewidujących tzw. podokonaniowy czynny żal i modyfikacji już istniejących. Uwzględnienie stanowiska pokrzywdzonego przy orzekaniu środków penalnych o wiktymologicznym uzasadnieniu. Dzisiaj sąd nie musi liczyć się ze zdaniem pokrzywdzonego, który – z różnych względów nie chce orzeczenia określonego środka penalnego. To oznacza, że chociaż część z nich ma wiktymologiczne uzasadnienie – zabezpieczenie interesów pokrzywdzonego, sąd nie musi liczyć się z jego zdaniem. Przykładowo, wniosek pokrzywdzonego o nieorzeczenie nakazu opuszczenia lokalu jest praktycznie irrelevantny. Ostatecznie oznacza to, że sąd – kształtując wyrok w sprawie karnej – może całkowicie pominąć postanowienia ugody.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

4. Ustawodawca powinien też, w moim przekonaniu, rozważyć zwiększenie autonomii pokrzywdzonego w zakresie „dysponowania” postępowaniem karnym w oparciu o **zmianę trybu ścigania przynajmniej niektórych z przestępstw**. Nie budzi bowiem wątpliwości, że tryb ścigania z urzędu (tzw. przestępstwa publicznoskargowe) praktycznie całkowicie pozbawia pokrzywdzonego możliwości wpływu na toczące się postępowanie. Zatem osiągnięcie przez niego satysfakcji w trakcie mediacji, uzyskanie odszkodowania czy zadośćuczynienia, naprawienie relacji ze sprawcą nie uprawnia go do „cofnięcia aktu oskarżenia”, co niejednokrotnie w czasie mediacji budzi frustrację u pokrzywdzonego. Równocześnie należy **uchylić „nowy” tryb, przewidziany w art. 12 § 4 k.p.k.** Zgodnie z jego treścią „w sprawie o przestępstwo z art. 190 § 1 Kodeksu karnego można wszcząć i prowadzić postępowanie pomimo niezłożenia wniosku o ściganie, jeżeli zachodzi duże prawdopodobieństwo, że niezłożenie wniosku wynika z obawy pokrzywdzonego przed odwetem albo jeżeli przemawia za tym interes społeczny. W takim przypadku postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia toczy się z urzędu”. Przepis ten jest przejawem paternalizmu prawa – dobro pokrzywdzonego jest odczytywane przez prokuratora, niezależnie od stanowiska samego pokrzywdzonego. Pokrzywdzony w takiej sytuacji nie tylko nie może zdecydować, iż postępowanie nie będzie się toczyć, ale nie będzie mógł „cofnąć wniosku o ściganie” (skoro nie było wymagane jego złożenie), do czego byłby uprawniony, gdy przestępstwo to było ścigane w czystej postaci nawet w przypadku pozytywnie zakończonej mediacji. Przepis nowego **art. 12 § 4 k.p.k.** ogranicza autonomię pokrzywdzonego i **nie będzie sprzyjać rozwojowi mediacji** w sprawach karnych.
5. Zmiana definicji pokrzywdzonego (art. 49 k.p.k.), aby nie wykluczać z kręgu podmiotów pokrzywdzonych osób, które realnie poniosły krzywdę. Z perspektywy praktyki wskazać można na dwie typizacje: fałszowanie dokumentów (art. 270 k.k.) oraz składanie fałszywych zeznań (art. 233 § 1 k.k.). Wskazane typizacje nie pozwalają na przydanie statusu pokrzywdzonego osobie, która czuje się pokrzywdzona obciążającymi ją zeznaniami czy sfalszowanymi (na jej niekorzyść) dokumentami.
6. Zniesienie iluzoryczności przepisu § 14 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych. Przepis ten, wśród innych obowiązków mediatora, wymienia sprawdzenie wykonania zobowiązań wynikających z zawartej ugody. Jest to przepis całkowicie martwy – mediator nie ma uprawnień, narzędzi i kompetencji, aby taką kontrolę sprawować. Wyposażenie go w powyższe atrybuty wymagałoby przemodelowania systemu mediacji w Polsce i miejsca mediatora w tym systemie. Równocześnie nieufność pokrzywdzonych co do skuteczności podjętych przez oskarżonego zobowiązań niweczy wiele mediacji, z pewnością jest przeszkodą w kierowaniu wniosków do sądu o mediację. Koniecznym i pilnym zadaniem dla ustawodawcy jest **wprowadzenie instytucji urealnijających kontrolę wykonania postanowień ugodowych**. *De lege lata* pozostaje liczyć na racjonalne podejście sądu, który przykładowo obowiązki probacyjne sformułuje w taki sposób, aby była możliwa kontrola (przynajmniej niektórych) postanowień ugody.
7. Za zaproponowaną zmianą powinien iść **obowiązek mediatora informowania stron na początku postępowania mediacyjnego oraz bezpośrednio przed podpisaniem ugody o skutkach niewywiązania się z postanowień** zapisanych w ugodzie.
8. Przede wszystkim należy wprowadzić obowiązek informowania stron o instytucji mediacji i prawnych korzyściach z niej wynikających **na każdym kolejnym etapie postępowania**. Informacja o mediacji i jej znaczeniu nie powinna być kierowana do stron tylko raz – przy

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

pierwszym przesłuchaniu, ale przy rozpoczęciu każdego nowego (lub nawet powtarzanego) etapu postępowania. Truizmem jest twierdzenie, że informacja powinna być jasna, czytelna i zrozumiała dla każdego uczestnika postępowania. Przyznać trzeba, że te sformułowane obecnie są dość przyjazne dla adresata, chociaż **dobór treści wydaje się nieco przypadkowy**.

9. Postulować należy stanowczo **wprowadzenie względnej obligatoryjności kierowania sprawy do mediacji na zgodny wniosek stron**. Nieuwzględnienie takiego wniosku powinno być zaskarżalne.

10. Należy zatem **wprowadzić zakaz przesłuchania stron, co do przebiegu mediacji, jak i zakaz odtwarzania nagrań z posiedzenia mediacyjnego**. Niepokojące są bowiem wypowiedzi sędziów i prokuratorów, którzy są gotowi dopuścić dowód z nagrania dokonanego w czasie postępowania mediacyjnego (mimo ustawowej zasady poufności – art. 23a § 7 k.p.k.). Specyfika spraw karnych, a zwłaszcza perspektywa oskarżonego powoduje, że prowadzenie szczerych rozmów – negocjacji co do naprawienia szkody jest bardzo utrudnione. Gotowość bowiem kompensacji odczytana być musi jako przyznanie się do winy, co nabiera szczególnego znaczenia, gdy mimo prowadzonych rozmów do ugody ostatecznie nie dochodzi (np. rozbieżne są stanowiska co do wielkości szkody, terminu jej naprawienia itp.). Mediacje staną się bezpieczniejsze dla oskarżonych, a tym samym atrakcyjniejsze, gdy wzmocniona zostanie zasada poufności.

11. **Uregulowanie kwestii mediacji po wyroku**. Mediacja dostępna na etapie postępowania wykonawczego wzmocni prawa ofiar i skazanych, zwłaszcza w sytuacji, gdy mediacja na etapie postępowania przygotowawczego lub sądowego nie zyskała realnego wymiaru praktycznego. Mediacja prowadzona na etapie wykonania kary, została wprowadzona w różnych formach m.in. w Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Poza Wielką Brytanią program ten prowadzony był w 2011 r. w 27 krajach, np. w Australii, Niemczech, Nowej Zelandii, Holandii, USA. Mediacja na etapie wykonania kary pozbawienia wolności szeroko wprowadzona została w Belgii. Na pytanie, czy warto wprowadzać do porządku prawnego instytucję mediacji po wyroku wielu specjalistów odpowiada pozytywnie. Ich zdaniem, warto stosować mediację nawet w przypadku poważnych przestępstw, gdy skazany odbywa kilkuletni wyrok pozbawienia wolności. Formułowany jest pogląd, że im większy wpływ ma popełnione przestępstwo na życie ofiary, tym potrzeba uczestnictwa w mediacji jest większa. Również polskie badania sprzed kilku lat pokazują, że skazani i część pokrzywdzonych są gotowi na podjęcie rozmów z drugą stroną konfliktu. Wydaje się także, że społeczny odbiór takich rozwiązań mógłby być pozytywny, o ile rzetelne informacje będą do społeczeństwa kierowane. Jak bowiem wskazują badania, społeczeństwo preferuje rehabilitację od surowego uwięzienia – wspomina się wręcz o Smart Justice. Podkreślić należy, że proponowana regulacja nie może ograniczyć się do dodania przepisu do k.k.w., ale zmiany powinny być systemowe.

Główne zagadnienia mediacji karnych po wyroku, które przepisy powinny regulować:

- a) Zasady mediacji, takie jak dobrowolność udziału, poufność i inne – właściwe dla mediacji w sprawach karnych.
- b) Katalog wyłączeń podmiotowych i przedmiotowych z pewnością powinien być sformułowany z dużą ostrożnością. Jestem przekonana, że lepiej pozwolić ocenić sprawę specjalście-mediatorowi, który ostatecznie podejmie decyzje o mediacji (lub w razie potrzeby – ją przerwie). Warto podkreślić, że w piśmiennictwie są niezwykle intrygujące wypowiedzi o mediacji w przypadku zabójstwa (np. między sprawcą a matką ofiary i to w sytuacji, gdy sprawca został skazany na karę śmierci). Przy rozważaniu wyłączeń przedmiotowych konieczne jest uwzględnienie spraw przeciwko *vulnerables persons*. Jednym z przykładów niedopuszczalnej

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

mediacji jest mediacja karna między rodzicem jako sprawca a jego kilkuletnim dzieckiem jako ofiary (nawet przy ustanowieniu dla niego kuratora).

- c) Rodzaj wymierzonej i wykonywanej kary nie powinien stanowić *per se* przeszkody w prowadzeniu mediacji.
- d) Korzyści dla skazanego muszą być precyzyjnie sformułowane, a ich zastosowanie powinno być fakultatywne. Warto w ich ramach rozważyć: warunkowe zwolnienie, dozór elektroniczny (umożliwiający pracę i zebranie środków na kompensatę szkody i krzywdy), przerwa w karze, dodatkowe widzenia, paczki, itp. Swoistą premią dla osadzonego, podejmującego realne staranie o naprawienie szkody (np. przez zawarcie ugody) powinno być pierwszeństwo w otrzymaniu odpłatnej pracy w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności. W przypadku skazanych przebywających na wolności – uznanie kary, czy środka karnego za wykonane. W czasie debaty przeprowadzonej w ZK w Lublińcu między skazanymi a studentami prawa WPiA UŚ na temat mediacji po wyroku, osadzone, jako najbardziej pożądaną przywilej wynikający z mediacji, nie wskazywały na skrócenie kary, tylko na **skrócenie terminów zatarcie skazania**.
- e) Podmiot uprawniony kierowanie sprawy do mediacji – sąd, dyrektor zakładu karnego, podmiotem wnioskującym o takie skierowanie mogłaby być strona, przedstawiciel procesowy, kurator.
- f) Naprawienie szkody w świetle przyszłych regulacji powinno być możliwe nie tylko poprzez odszkodowanie lub przywrócenie stanu poprzedniego, ale także w postaci różnorodnych innych działań istotnych dla pokrzywdzonego.
- g) Mediatorami powinny być osoby spoza służb zaangażowanych w wykonywanie kary (tzn. spoza pracowników zakładu karnego oraz innych osób działających na terenie więzienia, a w przypadku skazanych na wolności – spoza służby kuratorskiej).
- h) Koszty mediacji powinno ponosić państwo, na początku powinny być pokrywane z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zgodnie z art. 43 § 8 pkt 1d k.k.w.
- i) Czas na mediację musi być zdecydowanie dłuższy.
- j) Miejsce prowadzenia mediacji po wyroku zasadniczo powinno być „neutralne” (poza siedzibą sądu i wykonywania kary), jednak z możliwością przeprowadzenia mediacji na terenie zakładu karnego, aby umożliwić wzięcie udziału w mediacji również tym, którzy nie nabyli uprawnień do opuszczenia jednostki. Równocześnie w moim przekonaniu udział w mediacji nie może być odrębną przesłanką uzyskiwania takich zezwoleń na opuszczenie zakładu karnego, gdyż obawa o nadużycie tej instytucji jest zbyt duża. W własnych doświadczeniach jako mediatora, prowadząc mediacje po wyrokach i z oskarżonymi tymczasowo aresztowanymi przyznać muszę, że takie wyjątki nie przekreślą idei i funkcji mediacji.
- k) Sposób prowadzenia mediacji, na ile pozwalają warunki odbywania kary powinien być odformalizowany, z zastrzeżeniem możliwości mediacji pośredniej. Doświadczenie belgijskie pokazuje, że mediacje w początkowej fazie mają formę pośrednią, a potem przechodzą na bezpośrednią (choć nie zawsze strony się na to decydują).
- l) Uгода zawierana w trakcie wykonywania kary a orzeczony obowiązek naprawienia szkody orzeczony wcześniej w wyroku karnym.

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>m) Kontrola wykonania ugody to kwestia nierozwiązana w przypadku istniejących mediacji karnych. Wydaje się, że mediacje prowadzone po wyroku, ze względu na szczególny układ procesowy, takiej kontroli bezwzględnie wymaga.</p> <p>12. Wprowadzenie obowiązkowych szkoleń dla przyszłych mediatorów w sprawach karnych. W szkoleniach uwzględniony musi być aspekt udziału w mediacji tzw. <i>vulnerable persons</i>.</p> <p>13. Ustanowienie zasad prowadzenia bezpiecznych mediacji karnych z udziałem seniora. Własne doświadczenia jako mediatorki, udział w projekcie "Systemowe narzędzia ochrony starszych przed przemocą" i prowadzone w jego ramach debaty eksperckie z osobami wspierającymi seniorów, pozwoliły na sformułowanie następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sprawca nie neguje faktu naruszenia praw osób starszych, nie neguje stosowania przemocy, nie kwestionuje także swojej winy – tzn. nie „przerzuca” odpowiedzialności za swój czyn na osobę pokrzywdzonego lub osoby trzeciej ani nie usprawiedliwia stosowania przemocy, b) mediator jest przeszkolony w zakresie problemów związanych z przemocą domową, jej psychologicznymi następstwami oraz psychologicznymi aspektami starzenia się, c) mediator jest asertywny w przypadku stwierdzenia przeciwności ze względu na dobro pokrzywdzonego seniora i nie waha się zwrócić sprawę do sądu/prokuratora bez przeprowadzenia mediacji, d) mediator przeprowadza wnikliwą analizę akt sprawy z perspektywy informacji o małej samodzielności seniora (w szerokim tego słowa znaczeniu), e) mediator stale – przez cały okres trwania mediacji – kontroluje relacje między uczestnikami mediacji i jest wyczulony na przejawy zaburzenia równowagi między stronami, f) spotkania informacyjne prowadzone są wyłącznie w trybie indywidualnym, co pozwoli nie tylko na przekazanie seniorowi informacji o zasadach mediacji, ale też rozpoznanie oczekiwań i obaw seniora w związku z zaistniałym konfliktem, g) mediator rozważa możliwość wsparcia seniora w czasie mediacji przez osobę dla niego ważną, ale nie będącą stroną konfliktu, h) mediator prowadzi mediację w tempie dostosowanym do potrzeb i możliwości seniora, i) mediator sprzyja wypracowaniu rozwiązań/uzgodnień tymczasowych, przyjętych na czas prowadzonej mediacji, czy na czas procesu karnego (np. dotyczących sposobu komunikowania się stron w czasie procesu, kwestii miejsca zamieszkania, płacenia czynszu itp.), j) sąd w maksymalnie możliwy sposób uwzględnia w wyroku postanowienia ugody (przede wszystkim te, które wspierają pokrzywdzonego seniora), k) podmioty decyzyjne podejmują kontrolę wykonywania ugody w ramach swoich uprawnień, przykładowo przez sąd przy wydawaniu wyroku, kurator w przypadku orzeczenia środków probacyjnych i nałożenia stosownych obowiązków. <p>14. Urealnienie stawek staje się kolejnym postulatem, którego spełnienie pozwoli na rozwój idei sprawiedliwości naprawczej.</p>
<p>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej</p>	<p>DOSTĘP DO PORTALU INFORMACYJNEGO SĄDÓW – dla mediatorów – zapewniany wraz z przesłaniem zlecenia mediacji.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>Izbie Radców Prawnych w Szczecinie</i></p>	<p>Uzasadnienie Usprawnienie obiegu informacji. Odciążenie pracy sekretariatów sądów.</p> <p>ZWOLNIENIE Z VAT usług mediacyjnych.</p> <p>Uzasadnienie Zachęta finansowa do korzystania z mediacji przedsądowej także przez osoby nie prowadzące działalności gospodarczej. Wpływ na ujednoczenie wynagrodzenia mediatorów.</p>
<p><i>Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego</i></p>	<p>Zobowiązanie sądów powszechnych do przyjmowania dokumentów w formie elektronicznej, tj. opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym.</p> <p>Uzasadnienie Sąd Polubowny przy KNF prowadzi mediacje na podstawie umowy stron o mediację (przykładowo, w 2023 r. zostało przeprowadzonych ponad 22 tys. postępowań mediacyjnych). Wszystkie postępowania prowadzone są w formule zdalnej - za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Po zakończeniu postępowania mediacyjnego mediator sporządza protokół, który jest opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym. W przypadku kiedy strona mediacji składa do sądu wnioski o zatwierdzenie ugody, Sąd Polubowny przy KNF, w odpowiedzi na zobowiązanie sądu w imieniu mediatora przekazuje do sądu protokół z mediacji drogą elektroniczną w postaci pliku (w formacie *.pdf), w którym możliwa jest weryfikacja podpisu kwalifikowanego. Część sądów kwestionuje wskazaną powyżej praktykę, zwracając się o przekazanie protokołu w postaci papierowej wskazując m.in., że plik dostarczony w formie elektronicznej nie pozostaje pismem procesowym. Wydaje się, że jedyną prawidłową praktyką przekazania dokumentu opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym jest przekazanie go drogą korespondencji elektronicznej.</p>
<p><i>Kancelaria Mediacyjna Essence Group</i></p>	<p>Wprowadzenie akcji i kampanii promujących mediacje w mediach publicznych (i nie tylko) w celu zwiększenia świadomości wykorzystywania mediacji jako alternatywnej metody rozwiązywania sporów.</p> <p>Uzasadnienie Kampanie społeczne i reklama w kierunku promowania mediacji w środkach masowego przekazu jest bardzo potrzebna. Możliwość dotarcia do bardzo szerokiej grupy osób /odbiorców w celu pokazania na czym polega mediacja i że można ją wykorzystać jako narzędzie w zakończeniu 99% sporów. Wiedza Polaków na temat mediacji i jej możliwości jest na bardzo niskim poziomie. Większość osób nie ma pojęcia co to takiego mediacja i kim jest mediator(chyba że trafi do Sądu i sąd skieruje do mediacji). Wprowadzenie kampanii promujących mediację pozwoli na dużą skalę zwiększyć również ilość mediacji pozasądowych. Jestem jako mediator i jednocześnie psycholog biznesu przekonana o tym że dobrze przygotowane akcje promujące mediację przygotowane we współpracy z mediatorami praktykami (na podstawie praktycznego podejścia do mediacji) uświadomi i zbuduje zaufanie do mediacji w każdej płaszczyźnie życiowej. Służę pomocą i wiedzą w tym kierunku.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<i>Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej</i>	<p>Ujednolicona forma informacji dla mediatora; „karta informacyjna”. Propozycja ustalenia minimum zawartości „Karty informacyjnej” i obligatoryjne jej załączanie do zawiadomienia o skierowaniu do mediacji, w szczególności numeru telefonu oraz adresu email.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Sądy kierując do mediacji nie zawsze przedstawiają informacje o stronach, pełnomocnikach itp. Praktyka jest różna. Zawartość informacyjna jest różna. Nie wszystkie sądy, nie wszystkie wydziały informacje takie przekazują. Propozycja ma na celu przyspieszenie rozpoczęcia mediacji.</p>
	<p>Nałożenie na sądy obowiązku okresowego utrzymywania roboczych kontaktów ze środowiskiem mediatorów celem wymiany uwag i zaleceń odnoszących się do struktury, zawartości i języka ugód przesyłanych do zatwierdzenia.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Środowisko mediatorów grupuje osoby z kompetencjami do rozwiązywania sporów, niemniej znajomość wymogów prawnych i języka prawnego nie musi być powszechna. Uwzględniając art. 183¹⁴ § 3 Kpc, że sąd odmawia zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem jeżeli (i) ugoda jest sprzeczna z prawem lub (ii) zasadami współżycia społecznego albo (iii) zmierza do obejścia prawa, a także (iv) gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności – doniosłe znaczenia ma prawidłowość nadsyłanych do zatwierdzenia ugód pod każdym z wymienionych względów. Analiza nadsyłanych do zatwierdzenia ugód i wnioski z tego płynące z całą pewnością najlepiej zrealizują sądy, a informacje zwrotne powinny trafiać do środowiska mediatorów.</p>
	<p>Propagowanie „zapisów na mediację” we wszelkich umowach i kontraktach.</p>
	<p>Uzasadnienie</p> <p>Zwyczajem jest „zapis na sąd polubowny”, realizowany według określonych przepisów. Wydaje się w pełni uzasadnione wprowadzenie analogicznego rozwiązania dla mediacji.</p>
<p>Upowszechnianie efektów prac Społecznej Rady ADR przy Ministrze Sprawiedliwości poprzez szersze podawanie do publicznej wiadomości niż publikowanie wyłącznie w odpowiedniej zakładce na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości (w zakresie pożądanym dla tej „publicznej wiadomości”).</p>	
<p>Uzasadnienie</p> <p>Działanie takie wpisywać się będzie w upowszechnianie mediacji i szerzenie publicznej wiedzy na te-mat alternatywnych metod rozwiązywania sporów.</p>	
<p>Upowszechnianie wszelkich wiadomości o Międzynarodowym Dniu Mediacji oraz naszym polskim Tygodniu Mediacji. Ministerstwo powinno dbać o przekaz medialny, wysłać posty, organizować briefingi, uczestniczyć w programach publicystycznych, dopraszając do tych działań osoby ze środowiska mediatorów.</p>	

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Upowszechnianie idei mediacji i zwiększanie świadomości społeczeństwa w tym zakresie.</p> <p>Wprowadzenie i koordynowanie przez Ministerstwo Sprawiedliwości prac nad „zestawem dobrych praktyk” we współpracy ze środowiskiem mediatorów i pełnomocników procesowych.</p> <p>Uzasadnienie Dobra współpraca mediatora z obecnymi w trakcie mediacji pełnomocnikami procesowymi lub nieustanowionymi w sprawie adwokatami i radcami prawnymi skutkuje efektywnością mediacji i efektywnością sporządzenia projektu ugody. Nie zawsze jednak współpraca taka jest możliwa. Doświadczenie wskazuje, że wspólne ustalenie za-kresu dobrych praktyk i przyjęcie ich do stosowania przez wszystkich zainteresowanych będzie we wszech miar korzystne. Ponieważ ośrodki mediacyjne adwokatów, radców prawnych, notariuszy oraz mediatorów innych profesji są rozproszone, koordynacja prac przez centralny organ w postaci Ministerstwa Sprawiedliwości wydaje się być uzasadniona.</p> <p>Propagowanie mediacji w środowisku sędziowskim.</p> <p>Uzasadnienie Wzrost skierowań do mediacji spowoduje wzrost kontaktu osób, które znalazły się w sądzie, z alternatywnym sposobem rozwiązania sporu. A jest to najlepsze upowszechnianie idei. Doświadczenie wskazuje, że po przeprowadzonej mediacji, nawet przy braku ugody, strony sporu powróciwszy do sądu przejawiają inne nastawienie, co niejednokrotnie prowadzi do ugody zawartej przed sądem. Doświadczenie mediacji pozostaje w tych osobach i jeśli zyskało dobrą ocenę jest rozpowszechniane wśród innych osób. Rozwiązanie sporu w drodze mediacji może być przyczynkiem do rozwiązywania przyszłych sporów na drodze pozasądowej, co przyczyni się do odciążenia pracy sądów.</p>
<p><i>Centrum Mediacji Izby Adwokackiej w Warszawie</i></p>	<p>Zamiast NPP – mediacji proponujemy możliwość skierowania darmowego wniosku do każdego mediatora wpisanego na listę KRM i obsługa wniosku przez mediatora w tym wysłanie wniosku do drugiej strony.</p> <p>Uzasadnienie NPP w zakresie mediacji nie funkcjonuje a są przeznaczane na to znaczące kwoty ze SP. Zatem warto odwrócić ten mechanizm i oddać „darmowe” mediacje mediatorom poprzez umożliwienie stronom chcącym rozpocząć mediację prywatne lub sądowe z ich inicjatywy bezpośrednio kierując wnioskiem do mediatora. Następnie mediator organizuje mediację i ją przeprowadza a płaci za nią SP.</p> <p>Przesyłanie postanowienia o skierowaniu stron do mediacji do mediatorów i informacji o sprawie przez Portal Informacyjny oraz komunikacja mediatora z sądem przez Portal Informacyjny (przesyłanie protokołu i ugody).</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>Uzasadnienie Wykorzystanie narzędzi dostępnych i sprawdzonych. Ponadto obniżenie kosztów wysyłki korespondencji i zwiększenie pewności i szybkości doręczenia mediatorom korespondencji z sądu w mediacji. Uniknięto by pomyłek z adresami i pomyłek na poczcie z doręczeniami co przyspieszyłoby i zagwarantowało pewność komunikacji z sądem. Ponadto komunikacja elektroniczna mediatora z sądem przyspieszyłaby prowadzenie mediacji.</p> <p>Stworzenie nowej specjalizacji mediacyjnej i wymogów bycia mediatorem dziecięcym.</p> <p>Uzasadnienie Wytyczne prowadzenia mediacji z dziećmi do lat 16 i wyśrubowane standardy uzyskania tytułu mediatora ds. dzieci i nowe szkolenia mediatorów co do udziału dzieci w mediacjach. Wykształcenie psychologiczne, kurs bazowy, kurs specjalistyczny z mediacji rodzinnych i nieletnich oraz inne wymagania specjalistyczne.</p>
<p><i>Fundacja Dobrego Dialogu</i></p>	<p>Kontynuowanie dyżurów telefonicznych mediatorów dla stron, sędziów i sekretariatów – promowanie ich na stronach MS i SO – wyraźna główna informacja w aktualnościach (pulsujące wyróżnienie). Prowadzenie stałej (np. 2 razy do roku) kampanii reklamowej/informacyjnej o mediacji. Niektórzy z mediatorów nadal postulują o podtrzymanie dyżurów w sądach oraz o kierowanie do nich stron w trakcie rozpraw.</p> <p>Uzasadnienie Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie możliwości polubownego zakończenia sprawy. Ułatwienie dostępu do mediatora.</p> <p>Ułatwienie szybkiej i sprawnej aktualizacji danych na Liście Mediatorów Sądowych (LSM) przez samych mediatorów oraz organizacje ich reprezentujące. Cykliczna, np. 1 raz do roku, weryfikacja przez sądy aktywności mediatorów (weryfikacja tego, czy są dostępni i nadal służą mediacją) – unikanie „martwych dusz” na LSM. Korzystanie przez sekretariaty wydziałów sądowych wyłącznie z aktualnej LSM prowadzonej przez Prezesa SO wyłącznie opublikowanej na stronie www SO – nie korzystanie ze starych nieaktualnych wydruków.</p> <p>Uzasadnienie Usprawnienie procesu kierowania spraw do mediacji.</p> <p>Organizowanie spotkań otwartych dla mediatorów z sędziami w celu wymiany doświadczeń i wyrażenia wzajemnych oczekiwań, wymiany wiedzy – nie ograniczanie do mediatorów np. wpisanych Listę Stałych Mediatorów (LSM) w ostatnich 2 latach, itp. - nie wykluczanie grup mediatorów ze spotkań; podczas spotkań dla ułatwienia komunikacji stron prowadzenie formy warsztatowej w ww. tematach.</p> <p>Uzasadnienie Działanie wspierające profesjonalizację mediacji.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<p><i>SENSU LARGO</i> Kancelaria Prawna Mediacyjna i Biegłych Sp. z o.o.</p>	<p>Wprowadzenie legitymacji dla mediatorów wpisanych na listy mediatorów stałych przy sądach okręgowych, wydawane przez prezesa danego sądu okręgowego.</p> <p>Uzasadnienie Ułatwienie identyfikacji mediatora, podkreślenie, że jest to zawód zaufania społecznego. W obecnym stanie faktycznym, mediator często zobowiązany jest okazać dowód osobisty, co nie wpływa korzystnie na budowanie wizerunku mediatora.</p>
<p><i>Ośrodek Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie</i></p>	<p>Utworzenie wyspecjalizowanej agendy państwa ds. mediacji.</p> <p>Uzasadnienie Utworzenie specjalistycznego organu państwa/urzędu/funkcji, któremu zostanie powierzona całość problematyki dotyczącej mediacji oraz wyposażenie go w odpowiednie środki i instrumenty organizacyjno-prawne zapewniające możliwość wywierania wpływu na stan polskiej mediacji.</p> <p>Celem proponowanego rozwiązania jest zapewnienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwości kreowania aktywnej i przemyślanej polityki państwa w zakresie mediacji; • możliwości planowania i koordynacji działań państwa mających na celu rozwój mediacji; • możliwości aktywnego kreowania otoczenia legislacyjnego i organizacyjnego dla mediacji poprzez wyposażenie postulowanego organu w inicjatywę ustawodawczą i uprawnienia władcze; oraz • wprowadzenia zasady rozliczalności w ocenie skuteczności przyjmowanych rozwiązań i prowadzonej polityki, a tym samym zapewnienie stałych mechanizmów zmianotwórczych. <p>Rozwój mediacji bez wątpienia wymaga prowadzenia systemowej, przemyślanej i aktywnej polityki państwa i to na bardzo wielu obszarach; np.: wymiaru sprawiedliwości; gospodarki; administracji państwowej i samorządu; edukacji; polityki rodzinnej i społecznej. Aktualna alokacja odpowiedzialności za problematykę mediacji w łonie agend państwa nie odzwierciedla tej potrzeby, a w praktyce utrudnia lub wręcz uniemożliwia prowadzenie przemyślanej polityki. W konsekwencji, działania państwa sprowadzają się do działań raczej fragmentarycznych lub też oddelegowywaniu pewnych funkcji na rzecz podmiotów pozbawionych realnych możliwości działania; np. sędziów koordynatorów. W efekcie podejmowane działania, nawet jeśli są w swych założeniach słuszne czy pożyteczne, to jednak nie przynoszą większych rezultatów. Ogólny stan i statystyki mediacji od dłuższego utrzymują się na takim samym niskim poziomie, czyniąc z tej instytucji zjawisko marginalne oraz ze słabymi perspektywami rozwojowymi. Ponadto, obecny układ instytucjonalny utrudnia też wyciąganie wniosków; wprowadzanie pewnych mechanizmów rozliczalności (mamy sytuację, w której nikt nie jest odpowiedzialny za stan polskiej mediacji); wreszcie możliwość dokonywania pożądaných korekt. Zasadny jest więc wniosek, iż nie sprawdziły się dotychczas funkcjonujące rozwiązania organizacyjnie sytuujące mediację w obszarze</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>wyłącznej kompetencji Ministerstwa Sprawiedliwości czy przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Nie chodzi tu jednak o krytykę tego czy innego departamentu, środowiska czy osoby, którym zostały powierzone cząstkowe zadania związane z mediacją. Po prostu mediacja jest ze swej natury dziedziną wchodzącą w liczne sfery rzeczywistości społecznej oraz w obszary działania wielu organów administracji, i powinno to znaleźć adekwatne odzwierciedlenie w rozwiązaniach organizacyjnych. Należy wreszcie zauważyć, iż mediacja w swej istocie nie jest li tylko „<i>alternatywną metodą rozwiązywania sporów</i>”, a odrębną instytucją opierającą się swe istnienie i kształt na pewnych podstawach teoretycznych; badaniach naukowych; również aksjologii. Również i z tego względu winna ona być organizacyjnie i merytorycznie zarządzana przez specjalistów z tejże dziedziny oraz mieć zapewnioną autonomię organizacyjną jako osobny filar wymiaru sprawiedliwości.</p>
<p><i>Stowarzyszenie #wartomediować</i></p>	<p>Dostęp mediatorów do spraw na portalu informacyjnym.</p> <p>Uzasadnienie Usprawnienie obiegu korespondencji.</p>
	<p>Zwolnienie z VAT usług mediacyjnych.</p> <p>Uzasadnienie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęta finansowa do korzystania z mediacji przedsądowej. 2. Ujednoczenie wynagrodzenia mediatorów w zakresie stawki VAT.
	<p>Umożliwienie podpisywania ugód profilem zaufanym lub podpisem elektronicznym/kwalifikowanym.</p> <p>Uzasadnienie Usprawnienie procedury podpisywania ugód mediacyjnych. Dostosowanie procedury cywilnej do realiów cyfrowej rzeczywistości i możliwości, które obecnie każdy obywatel ma.</p>
<p><i>Centrum Mediacji przy Naczelnej Radzie Adwokackiej oraz Centrum Mediacji przy Wielkopolskiej Izbie Adwokackiej w Poznaniu</i></p>	<p>Dostęp do portalu informacyjnego dla mediatorów.</p> <p>Uzasadnienie Zapewnienie dostępu do komunikacji z sądem, szczególnie ważne poza dużymi ośrodkami miejskimi; możliwości bieżącej aktualizacji stanu sprawy i składanych przez strony oświadczeń; dostępu do akt sądowych w celu ich zbadania; możliwości ewentualnego wykonania fotokopii dla potrzeb mediacji.</p>
<p><i>Stowarzyszenie Dolnośląska Izba</i></p>	<p>Wprowadzenie systemu identyfikacji mediatorów w postaci legitymacji wydawanej i sygnowanej przez Prezesa Sądu Okręgowego.</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<i>Mediatorów (Wrocław)</i>	<p>Uzasadnienie Ułatwienie weryfikacji tożsamości i uprawnień mediatorów wpisanych na listy stałych mediatorów przy Sądach Okręgowych.</p> <p>Wzmocnienie wspólnych działań na linii Sąd – Mediatorzy.</p> <p>Uzasadnienie Współpraca na linii mediatorzy – sąd jako szansa na promocję mediacji, usprawnienie postępowania mediacyjnego i postępowania sądowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne szkolenia praktyczne pozwalające na wyeliminowanie wątpliwości pojawiających się przy prowadzeniu postępowania mediacyjnego, w szczególności na etapie formułowania porozumienia. Dążenie do formułowania ugód mediacyjnych w sposób gwarantujących ich zatwierdzenie, a tym samym wykonalność. Skuteczność ugód- sprawny proces ich zatwierdzenia jest niezbędny do przekonania stron, pełnomocników i sędziów o efektywności postępowania mediacyjnego. Postępowanie mediacyjne ma dać szansę na szybsze i skuteczne zakończenie sporu. Pojawiające się wątpliwości przy zatwierdzeniu ugód i przedłużający się czas oczekiwania na zatwierdzenie wpływa negatywnie na nastawienie do postępowania mediacyjnego wszystkich uczestników tego procesu. Błędy pojawiające się przy formułowaniu ugód często zniechęcają sędziów do kierowania spraw do mediacji. Mediator w powinien być traktowany jako partner sądu, podmiot wspierający system sprawiedliwości. - postulat spotkania, wspólnych działań, wymiany doświadczeń. <p>Konieczne zapewnienie aktywnego udziału sędziów ponieważ to oni kierują sprawy do mediacji lub odstępują od tej praktyki oraz zatwierdzają ugody. Z perspektywy mediatorów widać małe zaangażowanie sędziów w organizowane przez koordynatorów ds. mediacji spotkania wspólne. Prowadzi to do przekazywania informacji, ale nie do dialogu pomiędzy faktycznymi uczestnikami postępowania mediacyjnego. Aktywny dialog powinien przyczynić się do promocji i usprawnienia procesu mediacji. Mediatorzy mają szansę uzyskać wiedzę o oczekiwaniach sędziów a sędziowie o możliwościach jakie niesie postępowanie mediacyjne. To powinno wpłynąć na zwiększenie ilości spraw kierowanych przez sąd do mediacji, eliminację problemów przy zatwierdzeniu ugód.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ujednoczenie i usprawnienie komunikacji <p>Brak jednoznacznych reguł dotyczących czasu, formy komunikacji pomiędzy mediatorami a sądami. Potwierdzenie przyjęcia mediacji, odpowiedź w zakresie faktycznych możliwości realizacji zleconej przez sąd mediacji w określonym terminie, sygnalizacja ew. problemów w trakcie mediacji – nie są ujednoczone, brak ogólnej praktyki w tym zakresie. Taka sytuacja prowadzi do zniechęcenia sędziów do procesu mediacji co do zasady lub kierowania spraw wyłącznie do konkretnych, tych samych mediatorów już obłożonych pracą. Wprowadzenie standardów w zakresie komunikacji może usprawnić ten proces. Mediator powinien potwierdzić gotowość do przyjęcia komunikacji i jej realizacji jak również mieć możliwość skonsultowania pojawiających się wątpliwości już w trakcie prowadzonej mediacji, aby już na tym etapie móc je wyeliminować.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rzetelna informacja o mediatorach aktywnie prowadzących mediacje <p>Nacisk na aktualizację danych kontaktowych, specjalizacje mediatorów. Bieżące przekazywanie informacji o możliwości w zakresie terminowego wykonania zlecenia. Efektywne „wyszukiwarki”. Obecny system obszernych list mediatorów nie jest praktyczny.</p>
---------------------------------	---

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

<i>Sąd Okręgowy w Łodzi</i>	<p>Z chwilą wydania postanowienia o skierowaniu do mediacji – mediator uzyskuje dostęp do sprawy w Portalu Informacyjnym, bez konieczności składania wniosku. Mediator dodawany jest automatycznie jako uczestnik.</p>
	<p>Uzasadnienie Po pierwsze, dostęp do danych stron zawartych w PI, po drugie, brak konieczności informowania mediatora o wyznaczeniu rozprawy, dopuszczeniu dowodów etc., po trzecie możliwość doręczania mediatorowi przez PI postanowienia, karty informacyjnej, postanowienia o zatwierdzeniu ugody, informacji o przedłużeniu mediacji, odroczeniu etc. Odejście od doręczeń pocztowych w relacji Sąd-Mediator, już teraz komunikacja e-mail powinna być wyłącznym narzędziem. Rozwiązanie analogiczne do statusu bieglego.</p>
	<p>Doręczenie postanowienia o skierowaniu stron do mediacji wraz z kartą informacyjną dla mediatora e-mailem. Karta informacyjna dla mediatora z danymi stron (i pełnomocników) jako standard.</p>
	<p>Uzasadnienie Obniżenie kosztów po stronie Sądu, brak konieczności kierowania przesyłek sądowych i ich awizacji, brak potrzeby uprawomocnienia postanowienia, więc nie ma potrzeby rejestrować tę korespondencję i następnie podkładać do akt zwrotne potwierdzenie odbioru – odciążenie Sekretariatów i mniejszy obieg akt.</p>
	<p>Pilotażowy program Multi-door courthouse.</p> <p>Uzasadnienie Program obejmujący Sąd Okręgowy w Poznaniu i Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi.</p>
	<p>Zwolnienie podatkowe – podatnik mógłby w zeznaniu rocznym odliczyć połowę kosztów jakie poniósł w związku z udokumentowanymi wydatkami na mediację.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i>	<p>Oдноśnie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji: - propagowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów w postaci ogólnokrajowej kampanii w środkach masowego przekazu o roli mediatorów, korzyściach płynących z mediacji, sposobach korzystania z mediacji.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Siedlcach</i>	<p>Oдноśnie zwiększenia liczby spraw kierowanych do mediacji: - umożliwienie i stworzenie warunków Prezesom Sądów do zawierania z mediatorami umów w ramach których prowadziliby spotkania informacyjne w trybie art. 1838 § 4 k.p.c. , pełniliby okresowe dyżury w budynkach sądów.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Świdnicy</i>	<p>Zwiększenie liczby spraw kierowanych do mediacji. Należy podjąć działania mające na celu propagowanie mediacji sądowej przez podjęcie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego. Byłaby to współpraca koordynatora ds. mediacji z wyznaczoną osobą z jednostki, w której zakresie obowiązków byłby kontakt w tym zakresie</p>

OTWARTY DIALOG NA RZECZ MEDIACJI - POSTULATY

	<p>z koordynatorem ds. mediacji. Szczegóły wymagają zmian legislacyjnych w tym zakresie. Dodatkowo w zakresie działalności edukacyjnej oraz współpracy z jednostkami samorządu, należałoby opracować jednolite dla całego kraju materiały, które stanowiły bazę dla tego typu inicjatywy.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Katowicach</i>	<p>Mediacja powinna też być promowana w mediach publicznych na zasadzie reklamy społecznej, na bilbordach itp., bowiem wielu ludzi nie ma w ogóle świadomości, na czym ona polega. W tej sytuacji Sąd musi zamiast rozstrzygać sprawy sądowe edukować strony w zakresie mediacji, co jest niemożliwe przy ogromnym obciążeniu Sądów z uwagi zarówno na pandemię, wojnę w Ukrainie, ale także z powodu ogromnego napływu spraw frankowych.</p>
<i>Sąd Okręgowy w Katowicach</i>	<p>Koordinatory ds. mediacji powinni mieć utrzymany zmniejszony wpływ spraw do referatu, gdyż obowiązki z zakresu mediacji wymagają poświęcenia znacznej ilości czasu i nie da się wykonywać ich z pełnym zaangażowaniem, przy stale rosnącej liczbie spraw i ogromnych referatach Sędziów będących jednocześnie Koordynatorami ds. mediacji. W niektórych Sądach Koordynatory ds. mediacji nie mają zmniejszonego wpływu. Jestem przeciwna zwiększaniu wpływu spraw Sędziom Koordynatorom ds. mediacji – w tym roku były przesłane do Sądów propozycje Ministerstwa Sprawiedliwości zmierzające do zwiększenia obciążenia Sędziów funkcyjnych, w tym Koordynatorów ds. mediacji.</p>